

MØTEINNKALLING

Utval: Formannskapet
Møtestad: Formannskapssalen Herøy rådhus
Dato: 06.11.2018
Tid: 13:30

Melding om forfall til tlf. 70081300.

Forfall til møte i kommunale organ skal vere gyldig i hht. Lov om kommuner og fylkeskommuner § 40, nr. 1.

Varamedlemer som får tilsendt sakliste, skal ikkje møte utan nærare innkalling.

Fosnavåg, 30.10.18

Arnulf Goksøyr
ordfører

OFFENTLEG SAKLISTE:

Saksnr	Innhold
PS 187/18	Godkjenning av innkalling og sakliste
PS 188/18	Protokoll frå førre møte
PS 189/18	Delegerte saker
PS 190/18	Referatsaker
PS 191/18	Oppstart av reguleringsendring for del av Bergslibakken
PS 192/18	Uttale til E39, Voldatunnelen - Finansiering
PS 193/18	Havbruksfondet - uttale til forvaltning av midlar
PS 194/18	Søknad om skjenkeløyve ved Bogne AS
PS 195/18	Rettleiande satsar for utmåling av sosialhjelp 2018
PS 196/18	Vidareføring av nettbrett til politikarane
PS 197/18	Budsjett 2019 og økonomiplan 2019-2022
PS 198/18	U.off. §13 - Søknad om startlån

Delegerte saker frå avdelingane

- DS 25/18 Serveringsløyve - melding om endring.
- DS 26/18 Skjenkeløyve for Oktoberfestivalen - løyve til enkeltarrangement

Referatsaker

- RS 42/18 Er din kommune årets nynorskkommune 2018
- RS 43/18 Fartsavgrensingar til sjøs og ansvar for desse
- RS 44/18 Høring mulig reduksjon i busstilbod frå 1. mai 2019
- svar
- RS 45/18 Herøy kommune - vedtak i klagesak etter
alkohollova - prikktildeling
- RS 46/18 Høring av konsesjonssøknad - høgspenlinje
Djupvik-Sandvikskaret
- RS 47/18 Søknad om ruteløyve

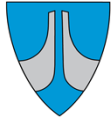

PS 187/18 Godkjenning av innkalling og sakliste

PS 188/18 Protokoll frå førre møte

PS 189/18 Delegerte saker

PS 190/18 Referatsaker

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	ERLEVIK	Arkivsaknr:	2018/1443
		Arkiv:	L12

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
191/18	Formannskapet	06.11.2018

OPPSTART AV REGULERINGSENDRING FOR DEL AV BERGSLIBAKKEN

Tilråding:

Rådmannen rår til at det jf. plan- og bygningslova §12-3, §12-8 og §12-14, vert varsla oppstart om planarbeid «reguleringsendring for del av Bergslibakken».

Særutskrift:

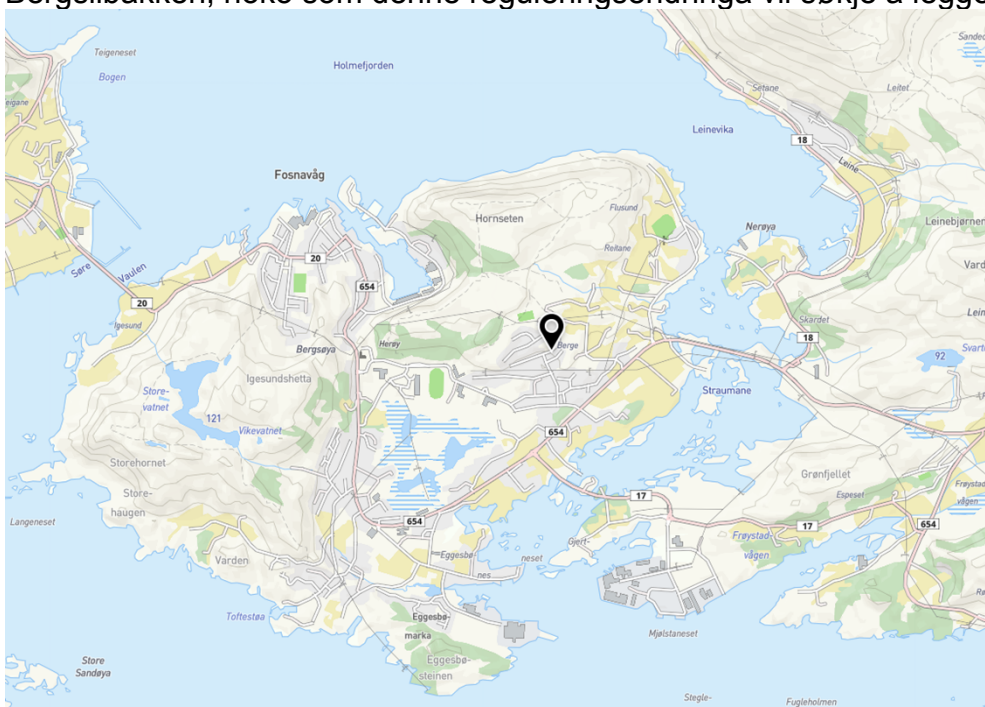
Utviklingsavdelinga
Barna sin representant
Eldrerådet
Komite for oppvekst
Maritim og teknisk komite
Råd for menneske med nedsett funksjonsevne
Ungdomsrådet

Vedlegg:

- 1 Forvarsling oppstart av planarbeid Bergslibakken
- 2 Sjekklister ROS
- 3 Plangrense

Saksopplysningar:

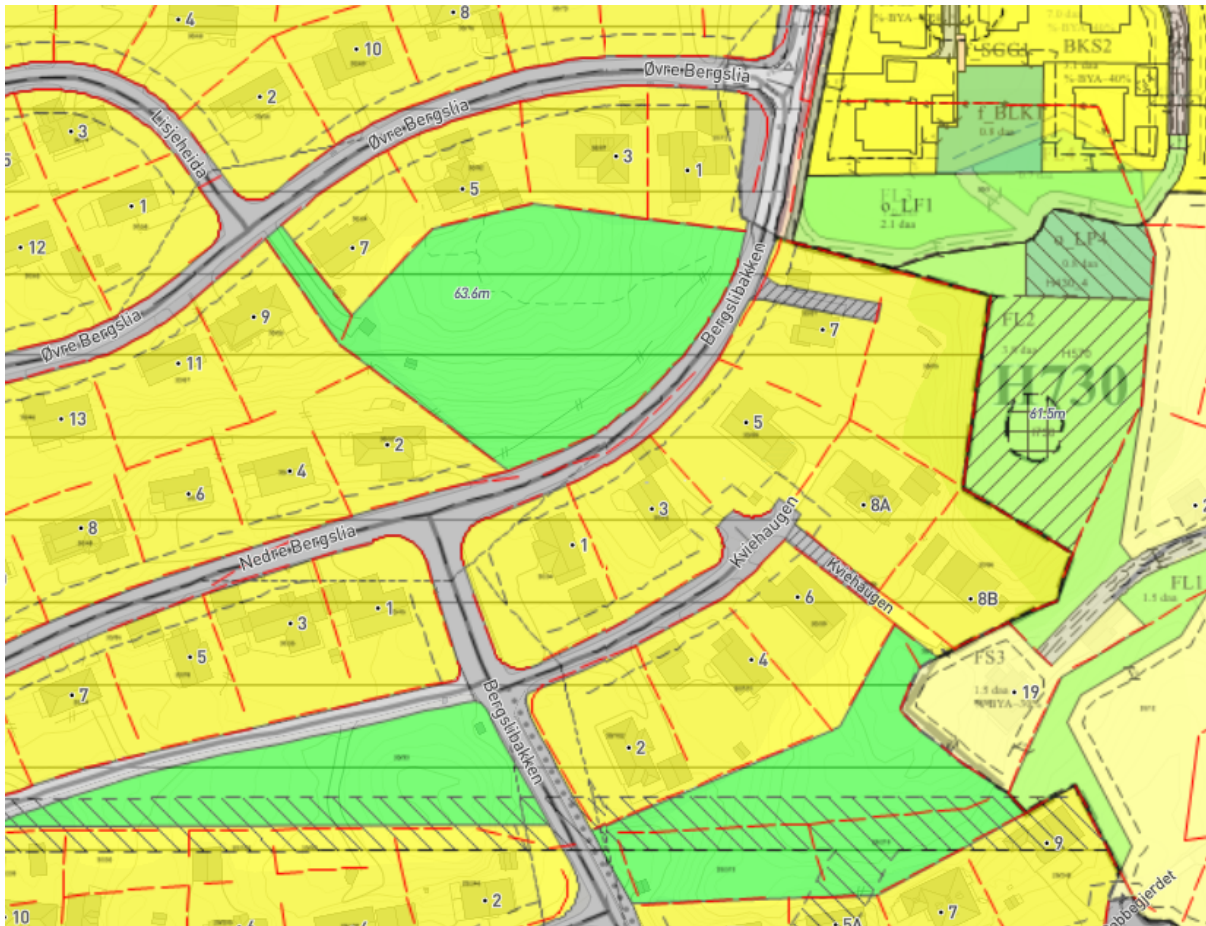
Bergslibakken er tilkomstveg for gatene Øvre Bergsliia, Lisjeheida og Bergshaugen. I tillegg er turstien over Tverrfjellet tilknytt Bergslibakken. Området husar mykje folk, deriblant mange barnefamiljar. Bergslibakken er mellom anna skuleveg for mange born og unge og her er fleire utbyggingsprosjekt i området som soknar til denne tilkomstvegen. Behovet er stort for ein samanhengande gangveg gjennom Bergslibakken, noko som denne reguleringsendringa vil søkje å legge opp til.

Figur 1: Planområdet si lokalisering i bustadfeltet på Berge. Her er gåavstand til mellom anna skule og fritidsaktivitetar på Eggesbø. Plangrensa er vist med rosa omriss i nedste del av figuren.

Planstatus og planprosess:

Arealet ein no ønskjer å regulere er ei strekning på om lag 200 meter av vegarealet i Bergslibakken (sjå figur 1). Området er tidlegare regulert til køyrevveg. Områda kring vegen er regulert til bustad (gult) og friområde (grønt) i reguleringsplan Bergsøy/Bendal (planid 197301, figur 2).

Figur 2: Dagens plansituasjon i området. Plangrensa til reguleringsendringa går i grensa til «Reguleringsplan for Elsebø» (planid 201705) og «Områdeplan for indre Bergsøy» (planid 201247). I områdeplan for indre Bergsøy er det allereie regulert gangveg til Bergshaugen (mot nord).

Vurdering og konklusjon:

Reguleringsarbeidet vil vere ei reguleringsendring i medhald av plan- og bygningslova § 12-3, §12-8, samt §12-14. Rådmannen viser elles til at det skisserte planformålet er i samsvar med behov og gjeldande reguleringsplanar og rår på dette grunnlag til at det vert gjeve løyve til oppstart av detaljreguleringsarbeid i medhald av plan- og bygningslova.

Fosnavåg, 26.10.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Erlend Sporstøl Vikestrand

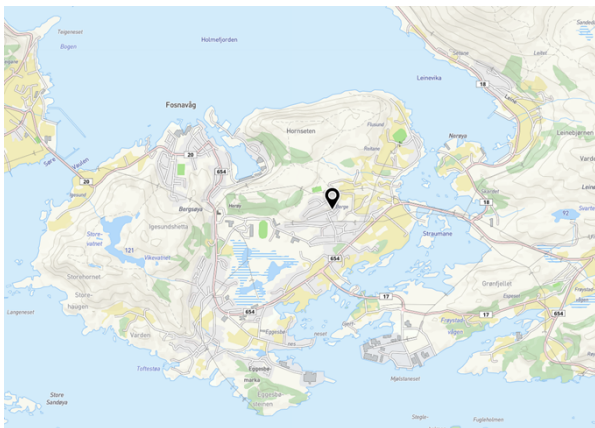
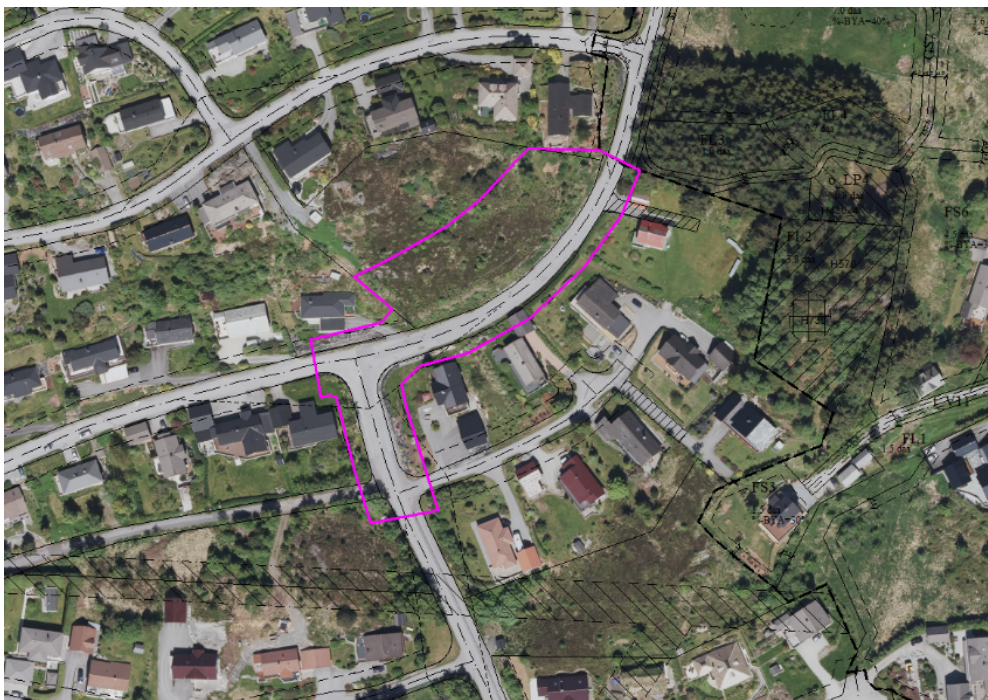

Forvarsling av reguleringsarbeid for Bergslibakken

Til alle høringspartar

Varsel om reguleringsarbeid – reguleringsendring Bergslibakken:

I samsvar med plan- og bygningslova § 12-3, §12-8 og §12-14 gjer vi med dette det kjent at det vert starta opp arbeid med reguleringsendring for eit avgrensa område knytt til Bergslibakken på Berge i Herøy.

Figur 1: Oversiktskart over planområdet (markert med rosa omriss øvst).

Planområdet omfattar desse eigedomane Gnr./bnr.:

30/3, 31, 33, 34, 45, 50, 72, 79, 94, 98, 102 i Herøy kommune.

Området skal i hovudsak vidareføre dagens arealformål frå gjeldande reguleringsplan (reguleringsplan for Bergsøy/Bendal, planid 197301). Planen sitt føremål er å legge til rette for ein samanhengande gangveg i Bergslibakken. Målet er at private eigedomar i minst mogleg grad skal råkast, men noko grunn må ein kunne rekne med å måtte avstå i enkelte tilfelle. Dette vert avklart når ein tek til i teikning og utforming av planen. Berørte partar vil verte kontakta av kommunen.

Planarbeidet vert utført av Herøy kommune ved utviklingsavdelinga.

Innspel til saka skal sendast skriftleg innan oppgjeven tidsfrist til:

Herøy kommune, utviklingsavdelinga, Pb 274, 6099 Fosnavåg eller pr. e-post til postmottak@heroy.kommune.no

For spørsmål kan ein kontakte sakshandsamar:

Erlend S. Vikestrand, telefon nr. 94 15 96 80

Erlend.sporstol.vikestrand@heroy.kommune.no

Sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i saker etter plan- og bygningslova

Utarbeidd av Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Revidert 15.12.2016

Plan- og bygningslova § 28-1 fastset krav om sikker byggegrunn, og § 4-3 fastset krav om risiko- og sårbarheitsanalysar i arealplanlegginga.

Føremålet er å gje grunnlag for å førebygge risiko for skade og tap av liv, helse, miljø, viktig infrastruktur, materielle verdiar mv. Risiko og sårbarheit kan ligge i arealet slik det er frå naturen si side (flaum- og skredfare, radonstråling mv.). Risiko og sårbarheit kan òg oppstå som ei følgje av arealbruken – i og utanfor det aktuelle planområdet.

Planstyresmakta pliktar å sjå til at risiko- og sårbarheitsanalyse vert gjennomført.

Klimaendringane er forventa å påverke framtidig risiko og sårbarheit, og ROS-analysen må difor vurdere konsekvensar av klimaendringane. Fylkesmannen har lagt ved nokre sjekkpunktar på siste side i dette dokumentet som kan vere til hjelp når klimatilpassing skal vurderast.

Bruk av sjekklista

Denne sjekklista er utarbeidd av Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Sjekklista kan tene som utgangspunkt for, og oppsummering av, risiko og sårbarheit i arealplansaker. *Sjekklista er ikkje i seg sjølv ein ROS-analyse.* For å kvittere ut spørsmåla i sjekklista, må det gjerast sjølvstendige vurderingar. Dersom ein er usikker på om det føreligg risiko, skal det hentast inn fagkyndig vurdering. Alle står fritt til å tilpasse sjekklista til eige behov.

Som utgangspunkt meiner Fylkesmannen i Møre og Romsdal at sjekklista gjev størst nytte i mindre arealplansaker (detaljregulering, reguleringsendring, mindre områderegulering). I slike saker der risiko eller sårbarheit *ikkje* vert avdekt, kan utfylt sjekkliste og kommentarar gå inn i saka som dokumentasjon av risiko og sårbarheit. Dersom risiko eller sårbarheit *vert* avdekt, må dette visast i sjekklista, saman med utfyllande vurdering av avdekte forhold. Sjekklista kan under same føresetnad brukast i byggesaker og dispensasjonssaker, jf. krava i pbl. § 28-1.

Sjekklista er mindre eigna til å dokumentere samansett risiko og sårbarheit i større arealplanar (områderegulering, kommuneplanens arealdel og kommunedelplanar).

Fylkesmannen har samla dokument og lenkjer til bruk i arealplanlegginga her:

<http://www.fylkesmannen.no/More-og-Romsdal/Samfunnstryggleik-og-beredskap/Arealplanlegging/>

GisLink gjev tilgang til kart- og faginformatjon til bruk i arealplanlegginga:

<http://www.gislink.no>

Sjekkliste for vurdering av risiko og sårbarheit i saker etter plan- og bygningslova

Namn på tiltak/plan: Reguleringsendring Bergslibakken

Naturgitte forhold		Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
		<i>Dersom JA - kommenter i tabellen eller i eige avsnitt/vedlegg. Grunnje NEI etter behov.</i>			
	a	Er området utsett for snø-, flaum-, jord- og/eller steinskred?		X	Området ligg i skrått terreng i eit etablert bustadfelt. Ingen fjell i området
	B	Er området utsett for større fjellskred?		X	Området ligg i skrått terreng i eit etablert bustadfelt. Ingen fjell i området.
	c	Er det fare for flodbølger som følgje av fjellskred i vatn/sjø?		X	Lågaste punkt i planområdet ligg på om lag 35 moh. Ingen vatn i området.
	d	Er det fare for utgliding av området (ustabile grunnforhold)?		X	Området ligg over marin grense, for det meste på fjellgrunn.
	e	Er området utsett for flaum eller flaumskred, også når ein tek omsyn til auka nedbør som følgje moglege av klimaendringar?		X	Det er ingen elvar i området. Nedslagsfeltet relativt lite, og er drenert i forhold til eksisterande busetnad.
	f	Er det kjente problem med overflatevatn, avløpssystem, lukka bekker, overfløyning i kjellar osv?		X	
	g	Kan det vere fare for skogbrann/lyngbrann i området?		X	Generelt lite utmark i området. Nærmaste potensielle området er Tverrfjellet som har furuskog og eit utstrekt lyngfelt
	H	Er området sårbart for ekstremvær/stormflo medrekna ei ev. havnivåstigning som følgje av endra klima?		X	Det er ikkje sjø/vatn/elvar i området.
I	Treng det takast særskilte omsyn til radon?		X	Planen legg opp til etablering av gangveg.	
j	Anna (Spesifiser)?				

Omgjevnad		Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
	a	Er det regulerte vassmagasin med spesiell fare for usikker is i nærleiken?		X	
	b	Er det terrengformasjonar som utgjer spesiell fare (stup etc.)?		X	
	c	Vil tiltaket (utbygging/drenering) kunne føre til overfløyning i lågare-liggande område?		X	
	d	Anna (spesifiser)?			

Vass-forsyning		Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
	a	Er det problem knytt til vassforsyning og avløp i området?		X	

	b	Ligg tiltaket i eller nær nedslagsfeltet for drikkevatt, og kan dette utgjere ein risiko for vassforsyninga?		X	
	c	Anna (spesifiser)?			
Kraft- forsyning		Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
	a	Er området påverka av magnetfelt over 0,4µT frå høgspenlinjer?		X	Høgspenledning går lenger nord i forhold til planområdet
	b	Er det spesiell klatrefare i høgspenmaster?		X	Høgspenledning går lenger nord i forhold til planområdet
	c	Vil tiltaket endre (styrke/svekke) forsyningstryggleiken i området?		X	
	d	Anna (spesifiser)?			

Samferdsel		Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
	a	Er det kjente ulukkespunkt på transportnettet i området?		X	
	b	Vil utilsikta/ukontrollerte hendingar som kan inntreffe på nærliggande transportårer inkl. sjø- og luftfart utgjere ein risiko for området?		X	
	c	Er det transport av farleg gods til/gjennom området?		X	
	d	Kan området bli isolert som følge av blokkert infrastruktur, eks som følge av naturhendelser?		X	
	e	Anna (spesifiser)?			

Miljø/ Landbruk		Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
	a	Vil plana/tiltaket bli ramma av, eller forårsake forureining i form av lyd, lukt eller støv?		X	Permanent situasjon som følgje av tiltaket er at det vert etablert ein gangveg. Normal anleggstøy og forureining i forbindelse med anleggstida må påreknast.
	b	Vil plana/tiltaket bli ramma av, eller forårsake fare for akutt eller permanent forureining i området?		X	Tilsvarande over
	c	Vil tiltaket ta areal frå dyrka eller dyrkbar mark?		X	
	d	Anna (spesifiser)?			

Er området påverka/ forureina frå tidlegare		Er det knytt risiko til følgjande element?	Ja	Nei	Kommentar
	a	Gruver: opne sjakter, steintippar etc.?		X	
	b	Militære anlegg: fjellanlegg, piggrådsperringar etc.?		X	
	c	Industriverksemd eller aktivitetar som t.d. avfallsdeponering, bålrensing, skipsverft, gartneri etc.?		X	

bruk	d	Anna (spesifiser)?
-------------	---	--------------------

Brann/ ulukkes- beredskap	Er det knytt risiko til følgjande element?		Ja	Nei	Kommentar
	a	Har området mangelfull sløkkjevassforsyning (mengde og trykk)?		X	Avklart med anlegg og drift
	b	Har området dårlige tilkomstruter for utrykkingskjøretøy?		X	Avklart med anlegg og drift
	c	Anna (spesifiser)?			

Sårbare objekt	Er det knytt risiko til følgjande element?		Ja	Nei	Kommentar
	a	Medfører bortfall av følgjande tenester spesielle ulemper for området: - elektrisitet, - teletenester? - vassforsyning? - renovasjon/avløp?		X	
	b	Er det spesielle brannobjekt i området?		X	
	c	Er det omsorgs- eller oppvekstinstitusjonar i området?		X	
	d	Anna (spesifiser)?			

Verksemds risiko	Er det knytt risiko til følgjande element?		Ja	Nei	Kommentar
	a	Omfattar tiltaket spesielt farlege anlegg?		X	Etablering av gangveg
	b	Vil utilsikta/ukontrollerte hendingar i nærliggande verksemdar (industriføretak etc.), utgjere ein risiko?		X	
	c	Er det storulukkesbedrifter i nærleiken som kan representere ein fare?		X	
	d	Anna (spesifiser)?			

Ulovleg verksemd	Er det knytt risiko til følgjande element?		Ja	Nei	Kommentar
	a	Er tiltaket i seg sjølv eit sabotasje-/terrormål?		X	
	b	Finst det potensielle sabotasje-/terrormål i nærleiken?		X	
	c	Anna (spesifiser)?			

Sjekklista er gjennomgått den 25/10 – 2018 av sign: Erlend Sporstøl Vikestrand

Sjekkliste klimatilpassing

1. Flaumfare

a) Større vassdrag (vassdrag over 100 km²):

- Er det teke høgde for klimaframskrivingar i flaumsonekartlegginga?
- Kan auka totalnedbør, oftare intens nedbør og større nedbørsmengder på dagar med intens nedbør, endre på resultatet av kartlegginga?
- Kan auka havnivå føre til auka flaumfare for planområdet (fare for kombinasjon av stormflo og flaum)?
- Har det vore tilfelle av isgang (som kan forverre flaumproblema)?

b) Bekkar og mindre elvar med bratt fall:

- Har det vore flaum ved tidlegare hendingar med intens nedbør?
- Kan auka totalnedbør, oftare intens nedbør og større nedbørsmengder på dagar med intens nedbør, endre forholda?
- Er det planlagd utbygging 20 meter eller nærare ein vassdrag/bekk?
- Er bekkar lagt i røyr, og er det i tilfelle kapasitet til å ta unna auka nedbørsmengder?
- Har det vore endringar i arealbruken omkring elvar og bekkar som gjer at dei må finne andre løp ved flaum?
- Vil utbygginga kunne ligge i vegen for, eller stenge for, at elvar og bekkar kan endre løp?

2. Skred/erosjon

a) Er det lausmasser langs elv og/ eller sjø som kan vere utsett for erosjon?

3. Avløp

a) Har det vore problem med kapasiteten i avløpssystema ved tidlegare hendingar med intens nedbør?

b) Har det vore problem tilbakeslag?

c) Kan auka totalnedbør, oftare intens nedbør og større nedbørsmengder på dagar med intens nedbør endre forholda?

d) Kan auka havnivå gi problem for avløpsanlegg (tilbakeslag)?

4. Havnivå/stormflo

a) Er berekninga av havnivåstiging og stormflo gjort i samsvar med prinsippa i rettleiaren «Havnivåstiging og stormflo» (DSB, september 2016)?

5. Infrastruktur (utanom vatn og avløp)

a) Kan auka fare for utfall av kritisk infrastruktur endre risiko- og sårbarheitsforhold for det aktuelle området?

6. Slagregn

a) Kan området vere sårbart for auka fare for slagregn?

0 daa
%-BYA=40%

3.6 daa
%-BYA=30%

FL4

0.7 daa

FL3
1.1 daa

LP4

0.8 daa

H430

FS6

4.5 daa
%-BYA=30%

FL2

3.8 daa

H570

H730

EV11

FL1

1.5 daa

FS3

1.5 daa

%BYA=50%

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2018/1432
		Arkiv:	Q32

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
192/18	Formannskapet	06.11.2018

UTTALE TIL E39, VOLDATUNNELEN - FINANSIERING

Tilråding:

Herøy formannskap støttar at E39 Voldatunnelen må prioriterast som utbyggingsprosjekt på E39 i vårt område, og det må prioriterast innsats for elt større statleg bidrag til E39 Voldatunnelen enn dei 600 mill. som er tilrådd i gjeldande NTP 2018-2029.

Herøy formannskap vil oppmode kommunane Volda og Ørsta til å skilje ut finansiering og gjennomføring av E39 Voldatunnelen frå ein felles samferdselspakke for Volda-Ørsta.

Særutskrift:
Ørsta kommune
Volda kommune

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Voldatunnel. tillegg.20180927113837325
- 2 Signert brev til kommunestyra i Ørsta og Volda

Samandrag av saka:

Saka omhandlar finansiering av nye Voldatunnelen.

Saksopplysningar:

Volda kommune vedtok reguleringsplan for E39 Voldatunnelen 31.05.2018 i sak PS 69/18

I planomtalen 2.7: finn ein følgjande formulering:

«Trafikkberegningar viser at årstdøgntrafikken i tunnelen vil vere omlag 9000 i år 2041, dette gjer at det er planlagt tunnelklasse D med to separate tunnellop.»

Ei endring til tunnelklasse D med to separate løp medføre auka prosjektkostnad. I planomtalen framgår dette slik:

«E39 Volda-Furene ligg inne i Nasjonal transportplan (NTP) med 900 mill. kroner i siste halvdel av perioden 2018-2029. INTP er kostnaden basert på kommunedelplan (+-25 %) med eitt tunnellop, der andelen statlege midlar er 600 mill. kroner, I prioriteringa er det føresett at det vert tilslutning om delvis bompengefinansiert utbygging av prosjektet. Nye trafikktalet har medført behov for å regulere for to tunnellop. Utbygging som vist i reguleringsplanen vil ha ein kostnad på 1815 mill. kroner utfra kostnadsanslag i Statens vegvesen med ei detaljering på +-10 %. Eit eventuelt første byggetrinn der ein legg eitt tunnellop til grunn, er kostnadsrekna til 1142 mill. kroner (+-10%).»

Dersom ikkje staten stille med økonomiske midlar vil altså ei endringa til tunnelklasse D medføre ei auke i brukarbetalinga utover dei 300 mill som alt ligg inne i NTP som ein føresetnad.

Vurdering og konklusjon:

E39 Voldatunnelen bør prioriterast som neste store utbyggingsprosjekt på E39 i vårt område. E39 Voldatunnelen er eit viktig og nødvendig samferdselstiltak i regionen, og Herøy kommune sine vurderingar er at dette prosjektet bør løysast utan å trekke inn «sentrums-utfordringane» i Volda og Ørsta. Av den grunn vil derfor Herøy kommune oppmode kommunane Ørsta og Volda til å skilje ut finansiering og gjennomføring av E39 Voldatunnelen frå ein felles samferdselspakke for Volda og Ørsta.

Det må prioriterast felles innsats for eit større statleg bidrag til E39 Voldatunnelen enn del 600 mill. som er tilrådd i gjeldande NTP 2018-2029.

Fosnavåg, 18.10.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

Til:

Volda Kommune

Stormyra 2

6100 Volda

Til:

Ørsta Kommune

Dalevegen 6

6153 Ørsta

E-39 Voldatunnelen.

Volda Næringsforum og Hornindal Næringslag viser til innspel frå andre næringslag datert 18.09.2018.

Våre næringslag sluttar seg til oppmodinga frå næringslaga i Herøy, Ulstein/Mafoss, Ørsta og Stryn, og ber Volda Kommunestyre å fremje bompengesøknad berre for E-39 Voldatunnelen med større statleg bidrag, og etterskotsinnkreving av lokalt bidrag.

Volda Næringsforum

Hallvard Bjørneset- styreleiar

Hornindal Næringslag

Bjørn Lødemel - Lefar

Til:
Volda kommune
Stormyra 2
6100 Volda

Til:
Ørsta kommune
Dalevegen 6
6153 Ørsta

18.09.2018

E39 Voldatunnelen.

Formannskapa/kommunestyra i Volda og Ørsta vert med dette oppmoda om å dra finansiering og gjennomføring av E39 Voldatunnelen ut av den pågåande diskusjonen om ein felles samferdselspakke for Volda-Ørsta. E39 Voldatunnelen må prioriterast som neste store utbyggingsprosjekt på E39 i dei 2 kommunane, og det må prioriterast innsats for eit større statleg bidrag til E39 Voldatunnelen enn dei 600 mill. som er tilrådd i gjeldande NTP 2018-2029.

Volda kommune vedtok reguleringsplan for E39 Voldatunnelen 31.05.2018 i sak PS 69/18

I planomtalen 2.7: finn ein følgjande formulering:

«Trafikkberekingar viser at årstdøgntrafikken i tunnelen vil vere omlag 9000 i år 2041, dette gjer at det er planlagt tunnelklasse D med to separate tunnellopp.»

Næringslaga er samd i denne løysinga, men konstaterer at det gir finansielle utfordringar.

I planomtalen 8.1 er det stadfesta at dette gir auka utbyggingskostnad:

«E39 Volda-Furene ligg inne i Nasjonal transportplan (NTP) med 900 mill. kroner i siste halvdel av perioden 2018-2029. I NTP er kostnaden basert på kommunedelplan (+25 %) med eitt tunnellopp, der andelen statlege midlar er 600 mill. kroner. I prioriteringa er det føresett at det vert tilslutning om delvis bompengefinansiert utbygging av prosjektet. Nye trafikktal har medført behov for å regulere for to tunnellopp. Utbygging som vist i reguleringsplanen vil ha ein kostnad på 1815 mill. kroner ut frå kostnadsanslag i Statens vegvesen med ei detaljering på +-10 %. Eit eventuelt første byggetrinn der ein legg eitt tunnellopp til grunn, er kostnadsrekna til 1142 mill. kroner (+-10 %).»

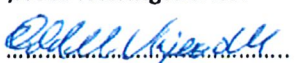
Næringslaga kan ikkje godta at kostnadsauken på omlag 300 mill. (1 felt) til 900 mill. (2-felt) blir belasta brukarane, i tillegg til dei 300 mill. som alt ligg inne som ein føresetnad i NTP 2018-2029. Om kostnadsauken skal fordelast mellom stat og brukarar likt det som ligg i NTP 2018-2029 (ein tredjedel på brukarane) eller etter annan brøk, er næringslaga innstilt på å vurdere nærmare.

Ein ser det som naturleg at realisering av E39 Voldatunnelen vert framskunda ved neste revisjon av Nasjonal Transportplan som er planlagt skjer sommaren 2021. Vurdering av ein eventuell felles samferdselspakke for å løyse sentrumsutfordringar i dei to kommunane må verte å kome attende til etter at Stortinget har handsama bompengesøknad for E39 Voldatunnelen. Gjennomføring av slike tiltak må ikkje dragast inn i finansieringa av E39 Voldatunnelen.

På same måte som med realiseringa av Eiksundsambandet ser ein det som heilt avgjerande for oppslutnad om Volda sjukehus og bruken av Ørsta-Volda Lufthamn Hovden at nedbetalinga av bompengeperioden for E39 Voldatunnelen gjennom etterskotsinnkreving vert kortast mogleg.

Næringslaga vil oppmode kommunestyra i nabokommunane om å slutte seg til denne finansieringsstrategien.

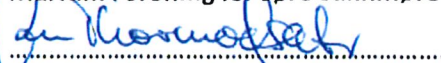
Ørsta Næringskontor

.....
Odd Magne Vinjevoll - DL

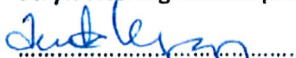
Herøy Næringsforum

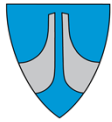

.....
Geir Idar Kvalsvik - DL

Maritim Forening for søre Sunnmøre

.....
Jan Thormodsæter - konstituert DL

Stryn Næringsssamskipnad

.....
Anita Vinsrygg-styreleiar

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Utviklingsavdelinga

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	JMM	Arkivsaknr:	2018/1460
		Arkiv:	U40

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
193/18	Formannskapet	06.11.2018

HAVBRUKSFONDET - UTTALE TIL FORVALTNING AV MIDLAR

Tilråding:

Herøy formannskap rår Møre og Romsdal fylkeskommune til å nytte tildelte midlar frå Havbruksfondet 2018 til å fremje berekraftig utvikling, auka verdiskaping, kompetanse og forskning knytt til marin sektor i fylket.

Særutskrift:

Møre og Romsdal fylke

Vedlegg:

Vedlegg

1 Forvaltning av midlar frå havbruksfondet

Samandrag av saka:

Saka gjeld uttale til MR fylke på bruk av midlar som er utbetalt av nasjonalt Havbruksfondet.

Saksopplysningar:

Fylkeskommunen har bede kommunane om innspel på korleis midlane frå Havbruksfondet skal forvaltast. Fylkeskommunen signaliserer at ein vil nytte midlane til å fremje berekraftig utvikling, auka verdiskaping, kompetanse og forskning knytt til marin sektor i fylket.

Fylket har fått 34 millionar frå Havbruksfondet i 2018.

Vurdering og konklusjon:

Stortinget vedtok i 2015 å opprette eit Havbruksfond. Fondet skal sikre at kommunal sektor får inntekter frå framtidig vekst i oppdrettsnæringa. Fordelinga mellom kommune og fylkeskommune er høvesvis 87,5 og 12,5 prosent.

Herøy kommune fekk i 2018 utbetalt om lag 4 502 714 kr frå havbruksfondet. Midlane er ført til disposjonsfond og ein har ikkje teke særskilt stilling til korleis desse midlane skal nyttast framover.

1401	FLORA	29 551 966,99
1411	GULEN	36 200 356,10
1412	SOLUND	23 553 597,18
1413	HYLLESTAD	19 136 758,33
1416	HØYANGER	15 196 661,77
1428	ASKVOLL	17 927 424,22
1429	FJALER	8 442 589,87
1438	BREMANGER	17 448 240,36
1439	VÅGÅY	10 693 947,17
1441	SELJE	7 319 725,60
1445	GLOPPEN	2 814 417,91
1502	MOLDE	1 688 517,97
1505	KRISTIANSUND	12 945 700,94
1511	VANLIVEN	7 879 750,55
1515	HERØY I MØRE OG ROMSDA	4 502 714,60
1516	ULSTEIN	1 688 517,97
1519	VOLDA	9 005 429,20
1520	ØRSTA	8 659 066,54
1524	NORDDAL	2 250 693,45
1525	STRANDA	7 317 383,30
1526	STORDAL	1 689 181,83
1529	SKODJE	1 125 457,37
1532	GISKE	6 191 232,57
1534	HARAM	7 879 750,55
1535	VESTNES	6 753 408,05
1539	RAUMA	4 502 272,03
1543	NESSET	2 392 067,13
1545	MIDSUND	10 129 330,43
1546	SANDØY	2 251 357,30
1547	AUKRA	6 912 600,17
1548	FRÆNA	3 939 875,27
1551	EIDE	1 125 678,65
1554	AVERØY	10 317 833,27
1557	GJEMNES	5 064 890,07
1560	TINGVOLL	5 909 812,91
1566	SURNADAL	562 839,32
1571	HALSA	16 884 992,12
1573	SMØLA	44 288 317,84

Oversikt over utbetalinger frå Havbruksfondet.

Rådmannen rår til at formannskapet støttar fylkeskommunen i at midlane skal nyttast til å fremje berekraftig utvikling, auka verdiskaping, kompetanse og forskning knytt til marin sektor i fylket.

Fosnavåg, 22.10.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jarl Martin Møller
Avd.leiar

Sakshandsamar: Jarl Martin Møller

SWW R-

Ok

Ordf.

Til ordførarane i Møre og Romsdal

HERØY KOMMUNE RADMANNEN	
Reg nr	Saksbeh
12 OKT. 2018	
Ark kode P	
Ark kode S	
J nr	Dok nr
Kassasjøn	

Møre og Romsdal
fylkeskommune

FYLKESORDFØRAREN

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
		112206/2018/	Birgit Aarønæs	10.10.2018

Forvaltning av midlar frå Havbruksfondet

Stortinget vedtok i 2015 å opprette eit havbruksfond. Havbruksfondet skal sikre at kommunal sektor (kommunar og fylkeskommunar) får inntekter frå framtidig vekst i oppdrettsnæringa. Inntektene er knytt til lokalitetskapasitet. Fordelinga mellom kommune og fylkeskommune er på høvesvis 87,5 og 12,5 prosent.

I 2018 la Regjeringa opp til inntil seks prosent vekst i oppdrettsnæringa. Den totale salsverdien kom på om lag 3,9 milliardar kroner, der i overkant av 2,7 milliardar kroner skal fordelast på kommunar og fylkeskommunar i 2018. Midlane vert utbetalt som frie midlar til kommunane/fylkeskommunane i løpet av oktober.

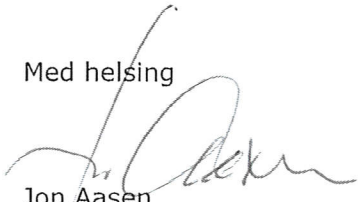
Møre og Romsdal fylkeskommune får tildelt cirka 34 millionar kroner frå Havbruksfondet i 2018. Kommunane i Møre og Romsdal får til saman cirka 206 mill. kroner.

I samband med dette ønskjer vi innspel frå kommunane på korleis fylkeskommunen og kommunane kan forvalte desse midlane til felles satsingar i fylket. Vi legg opp til at midlane skal fremje berekraftig utvikling, auka verdiskaping, kompetanse og forskning knytt til marin sektor i fylket.

Vi ønskjer også ei tilbakemelding på kva midlane frå Havbruksfondet skal brukast til i dei kommunane som får utbetalingar i 2018, og om det er gjort føringar for framtidige utbetalingar frå fondet.

Fylkeskommunen ønskjer tilbakemelding innan 25. oktober. Dersom de ikkje har moglegheit til å svare innan dette, ber vi om tilbakemelding om når vi kan forvente svar.

Med helsing

Jon Aasen
fylkesordfører

Servicetorget

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	WM	Arkivsaknr:	2018/1415
		Arkiv:	U63

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
194/18	Formannskapet	06.11.2018

SØKNAD OM SKJENKELØYVE VED BOGNE AS

Tilråding:

1. Bogne AS, org.nr. 917921660, får skjenkeløyve som omsøkt slik:
  - **varegruppe 1 og 2** skal vere avgrensa til mellom kl 09.00 og kl 01.00 søndag – torsdag, og mellom kl 09.00 og kl 02.30 fredag og laurdag.
Det er generell utvida skjenketid til kl. kl 02.30 for romjula (2. Juledag – 1. Nyttårsdag) og påskeveka (frå måndag etter Palmesøndag til 2. Påskedag).
  - **varegruppe 3** skal vere avgrensa til mellom kl 13.00 og kl 01.00 alle dagar.

Styrar for skjenkeløyvet er Hallbjørn Hjorthaug Tømmerbakk med Marianne Hjorthaug Tømmerbakk som stedfortredar.

Løyveperiode er frå vedtaksdato - 30.09.2020

Vilkår for løyvet er:

- Internkontrollrutinar for skjenking skal leverast kommunen innan 1 mnd etter vedtaksdato
- Styrar og stedfortredar skal delta på kurs i ansvarleg vertskap når dette vert arrangert.

Vedtaket er gjort med heimel i alkohollova § 4 og alkoholpolitisk plan for perioden 2016-2020 Dette vedtaket kan påklagast. Klagefristen er 3 veker. Klaga skal vere skrifteleg og grunngjeven. Klage sendast Herøy kommune, p.b. 274, 6099 Fosnavåg.

Særutskrift: Bogne AS, org.nr. 917921660
Securitas
Lensmannen i Herøy og Sande
Skatteetaten

Vedlegg:

Vedlegg

- 1 Serverings- og/eller skjenkebevilling - søknad
- 2 Alkoholprøva Hallbjørn
- 3 Alkoholprøva Marianne

Samandrag av saka:

Bogne AS, tidlegare Marianne og Hallbjørn Catering, har flytta serveringsløyve til lokale på Eggesbønes (tidlegare Prego). Dei skal drive restaurant og søker no om skjenkeløyve. Ved overdraging av løyve kan ny drivar nytte tidlegare løyvehavar sitt løyve i inntil 3 mnd. så lenge ny søknad er levert. Bogne AS driv etter alkoholova § 1-10 inntil vidare på løyve til Prego .

Saksopplysningar:

Bogne AS, org,nr. 917921660, søker om skjenkeløyve ved restaurant på Eggesbønes, tidlegare Prego.

Oppsummering av søknaden:

- Søknaden gjeld alminneleg løyve
- Styrar for skjenkeløyve skal vere Hallbjørn Hjorthaug Tømmerbakk f. 1971
- Stedfortredar for løyve skal vere Marianne Hjorthaug Tømmerbakk f. 1983
- Både styrar og stedfortredar har kunnskapsprøva om alkoholova
- Styrar har etablerarprøva og dei har serveringsløyve som dei har flytta til lokale på Eggesbønes med adr. Kvithaugsmyra 6
- Det vert søkt om skjenkeløyve innanfor kommunen si maksimaltid
- Søknaden gjeld alkoholgruppe 1,2 og 3

Søknaden er sendt til NAV Herøy og politiet til uttale. Der er ingen merknader til saka.

Alkoholpolitisk plan seier dette om skjenkeløyve:

«4.2 Skjenketider alminneleg skjenkeløyve

Normal skjenketid:

- **varegruppe 1 og 2** skal vere avgrensa til mellom kl 10.00 og kl 01.00 søndag – torsdag, og mellom kl 10.00 og kl 02.30 fredag og laurdag.
- **varegruppe 3** skal vere avgrensa til mellom kl 13.00 og kl 01.00 alle dagar.
- Driftskonseptet hotell kan få skjenketid for varegruppe 1 og 2 frå kl 09.00.
- Det er generell utvida skjenketid til kl 02.30 for romjula (2. Juledag – 1. Nyttårsdag) og påskeveka (frå måndag etter Palmesøndag til 2. Påskedag).
- Skjenketida for uteareal er avgrensa til kl 01.00 alle dagar. Skjenketida kan i einsskilde høve utvidast etter søknad.
- For skjenkestadar som er lokalisert utanfor tettstadsområde og på stadar der naboar ikkje vert sjenert, kan skjenketida setjast lik skjenketida innandørs.
- Det kan gjevast skjenkeløyve for varegruppe 3 på uteareal.
- Konsum av utskjenka alkoholhaldig drikke må opphøyre seinast 30 minutt etter at skjenketida har gått ut, dette gjeld ikkje uteareal der alkohol må takast med inn i skjenkelokalet

4.3 Vilkår for å få skjenkeløyve

Kommunen kan sette vilkår for løyva i tillegg til dei krav lovverket krev. Det vert vurdert å sette eit eller fleire vilkår for løyve.

Desse er:

- *Skjenkestaden skal delta på første mulige kurs, ansvarleg vertskap, så lenge kommunen tilbyr dette. Dette gjeld minimum styrar og stedfortredar. Ved skifte (styrar og stedfortredar) gjeld same vilkåret.*
- *Internkontrollrutiner skal innleverast til kommunen seinast 1 mnd etter vedtak er gjort*
- *Politiet kan krevje ordensvakter. Når dette vert gjort vert dette stilt som vilkår for løyvet.»*

Tildeling av ordinære løyve er delegert til formannskapet.

Vurdering og konklusjon:

Konsekvensar for folkehelse: Er vurdert i samband med utarbeiding av alkoholpolitisk plan.

Søkjjar har kompetanse om serveringslova og alkohollova. Det ligg ikkje føre merknadar vedkomande vandel og søknaden er innanfor alkoholpolitisk plan for kommunen. Det vert innstilt på at løyve vert gitt som omsøkt med vilkår sett i planen.

Fosnavåg, 26.10.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jan Vidar Dammen-Hjelmeseth
Kommunalsjef

Sakshandsamar: Wenche Moltu

Helse og omsorg

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	IMT	Arkivsaknr:	2018/1250
		Arkiv:	F01

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
36/18	Komite for helse og omsorg	01.11.2018
195/18	Formannskapet	06.11.2018
	Kommunestyret	06.12.2018

RETTLEIANDE SATSAR FOR UTMÅLING AV SOSIALHJELP 2018

Tilråding:

Kommunestyret vedtek dei vedlagte retningslinjene for utmåling av økonomisk sosialhjelp til livsopphald.

Særutskrift: NAV

Vedlegg: Retningslinjer

Samandrag av saka:

På bakgrunn av ei sterk auke av utbetaling av sosialhjelp, er det nå foreslått å vedta retningslinjer for utmåling av sosialhjelp. Retningslinjene vil vere veiledande for det skjønnet som vert teke i kvar einskild sak.

Saksopplysningar:

Det har tidlegere vore orientert og handsama sak om kraftig auke i utbetaling av økonomisk sosialhjelp i 2018. Saka vart handsama som sak 106/18 i kommunestyret. I den samanhengen vart det bedt om å sjå på, og vurdere nokon av grunnane til denne auken. På bakgrunn av dette har NAV mellom anna sett på kva moglegheiter det er for å lage veiledande satsar for utmåling av økonomisk sosialhjelp – livsopphald. Ein har kome til at ein vil lage retningslinjer for det skjønnet som ligg i lovverket. Forslag til retningslinjer ligg vedlagt.

I retningslinjene ligg staten sine satsar for utmåling av økonomisk sosialhjelp til livsopphald til grunn. Det er vidare foreslått veiledande satsar for nokre ulike forhold, som ofte er aktuelle i dei einskilde sakane. Det er særleg teke omsyn til at ein ved skjønnsutøvinga skal vurdere barn og unge sine behov.

Vurdering og konklusjon:

Ein ser at det er eit behov for å standardisere det skjønnet som ligg til kommunen, ved handsaming av økonomisk sosialhjelp. Dei vedlagte retningslinjene vil vere med på å gjere skjønnet som vert utøvd på dette fagområdet meir likt. Det er også ein fordel at det vil kunne skape meir forutsigbarheit for den einskilde som kjem under desse reglane. Ein foreslår såleis at dei vedlagte retningslinjene vert vedteke.

Fosnavåg, 26.10.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Renathe Rossi-Kaldhol
Kommunalsjef

Sakshandsamar: Inger Marie Tofthagen/Jarle Stordal

Sosialhjelp 2018

Herøy kommune benytter statens rettleiende satsar for utmåling av økonomisk sosialhjelp til livsopphald.

1. Statens og Herøy kommunes rettleiende satsar for utmåling av livsopphald

	Kr. pr. mnd.	Kr. pr. veke
Einslig uten barn	6.050	1.396
Ektepar/sambuarar	10.100	2.331
Person som delar husholdning	5.050	1.165
Barn 0-5 år	2.350	542
Barn 6-10 år	3.050	704
Barn 11-17 år	3.950	912
Heimebuande ungdom	2.200	508

Satsane for barn justerast månaden etter at barnet fyller 6 år og 11 år.

Det utmål原因 ikkje barnetillegg frå og med barn nummer fire. I familier med fire eller fleire barn beregnas stønaden ut frå ei eldste barna i familia. Stønad til eventuelle barn over 18 år i vidaregåande skule kjem i tillegg.

Barn si inntekt av arbeid i fritid og skuleferiar takast ikkje med i utmålinga av stønad til familier. Ved delt omsorg utmål原因 barnetillegg prosentvis i samsvar med avtalt fordeling mellom foreldra.

Einslige forsørgarar som kun delar husholdning med barn dei forsørgar

Sats for einslig kr. 6.050 + sats for stønad til barn.

Einslige forsørgarar som delar husholdning med både barn dei forsørgar og med andre voksne

Sats for personar som delar husholdning kr. 5.050 + sats for stønad til barn.

2. Dekking av barn og unges deltakelse i fritidsaktivitetar

Stønad til fritidsaktivitetar til barn og unge frå fyrste klasse og opp til 18 år kan ytast til familier med barn som mottek økonomisk sosialhjelp eller har økonomi på sosialhjelpsnivå. Stønaden gjast etter §19 i sosialtjenestelova.

3. Samværstillegg

Ved samværsordning med eigne barn kan det innvilgast ekstra sosialhjelp til livsopphald etter rettleiende sats for barnet i forhold til alder og antall dagar pr. månad.

Ei helg reknast som to døgn, ein ettermiddag som ½ døgn. Vanlig samværsordning annakvar helg og ein ettermiddag pr.veke vil dermed utgjere seks døgn pr.månad. Stønad giast for det faktiske omfanget av samvær inntil 14 dagar pr.månad. Stønad ved samvær etter satsane ytast etter § 18.

4. Bolig

Sosialtjenesta kan gi stønad til eit husleigenivå som etter ei skjønnsmessig vurdering skal sikre buforhald i god stand og med ein nøktern standard tilpassa hushaldninga sin størrelse og samansetning.

5. Straum

Tjenestemottakarar med inntekt på sosialhjelpsnivå får dekt faktiske utgifter til straum innanfor eit rimelig forbruk.

7. Helseutgifter

Livsopphaldssatsane omfattar lege- og medisikutgifter. Ekstra ordinære utgifter kan dekkast etter søknad.

9. Ekstratilskudd til jul

Tjenestemottakarar som mottek stønad til livsopphald i desember månad, kan det vurderast ekstra stønad i forbindelse med jul. Ved utmålinga takast det hensyn til redusert skatt i desember. Det giast ikkje juletilskudd til dei som mottek utbetaling over ordinært sosialhjelpsnivå.

10. Tilbakebetalt skatt

Tilbakebetalt skatt takast med i betraktninga som inntekt ved vurdering av behovet for økonomisk sosialhjelp på utbetalingspunktet og framover.

11. Skjønnsutøvelse

Satsane i dette rundskrivet er veiledande og erstattar ikkje forpliktelsen til å utøve individuelt skjønn. I skjønnsutøvelsen skal barn og unges behov vurderast spesielt.

12. Vedtak om økonomisk sosialhjelp

Vedtak om økonomisk sosialhjelp fattast av NAV leiar eller dei som er gitt delegert fullmakt frå NAV leiar.

Stab - Dokumentsenter og politisk sekretariat

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	HS	Arkivsaknr:	2013/169
		Arkiv:	056

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
196/18	Formannskapet	06.11.2018
	Kommunestyret	06.12.2018

VIDAREFØRING AV NETTBRETT TIL POLITIKARANE

Tilråding:

For dei som ønskjer å nytte eigen pc/nettbrett/iPad vert det gitt ein kompensasjon pålydande kr 1 500,- per kommunestyreperiode, jf. K-sak 24/13.

Det vert kjøpt inn nye iPader til faste medlemar og første varamedlemmar i formannskapet, kommunestyret, dei fire komiteane og plan og byggnemnda. I tillegg 10 iPader som skal lånast ut til andre møtande varamedlemmar. Totalkostnad kr. 180 000,-.

Særutskrift:

Saksopplysningar:

I K-sak 24/13 vart det bestemt å kjøpe inn nettbrett. Desse vart delt ut til politikarane, bortsett frå folkevalde i ungdomsrådet, råd for menneske med nedsett funksjonsevne og eldrerådet. Tilbakemeldingane har vore delte. Det har vore mest utfordringar med pålogging på Wi-Fi og pålogging på e-post.

Utfordring med pålogging på Wi-Fi er løyst ved at SSIKT har endra noko på tilgangsløysinga. Utfordring med pålogging på e-post har vore løyst med at politikarar som ønskjer det kan nytte sine egne e-postadresser og ny påloggingsløysing gjennom Herøy kommune si nettside.

Gjennomsnittleg bruk av porto per år før innføring av nettbrett var 320.000,- pr. år. Med prisauken i porto fram til no på over 60 % gir det oss ei årleg innsparing på 250.000.

Fosnavåg, 23.10.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Jan Vidar Dammen-Hjelmeseth
Kommunalsjef stab

Sakshandsamar: Hilde Bringsvor Skinnes

HERØY KOMMUNE
HERØY KOMMUNE

Rådmannen

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar:	OJK	Arkivsaknr:	2018/955
		Arkiv:	124

Utvalsaksnr	Utval	Møtedato
197/18	Formannskapet	06.11.2018

BUDSJETT 2019 OG ØKONOMIPLAN 2019-2022

Tilråding:

Budsjettsituasjonen for 2019 (økonomiplanen 2020-2022) og strategi for balansering verd diskutert.

Særutskrift:

Vedlegg:

- [Sektor Stab sine budsjettkommentarar](#)
- [Sektor Oppvekst sine budsjettkommentarar](#)
- [Sektor helse og omsorg sine budsjettkommentarar](#)
- [Sektor Samfunnsutvikling sine budsjettkommentarar](#)

1.Rådmannen sine kommentarar

I samband med budsjett 2018 vart det gjort vedtak om at det skulle gjerast ein gjennomgang i alle sektorane innan 31.03.2018 med sikte på å finne tiltak som kunne redusere driftskostnadene med 10 mill kr på årsbasis. Tiltaka skulle vere realistiske og gjennomførbare. Dette er tiltak som skal kome i tillegg til rammereduksjonane for sektorane.

I kommunestyresak 57/18 24.05.18 vart det gjort vedtak om ei innsparing, gjeldande frå 2019 på 10.275.000* (*Her er gjort ein summeringsfeil. Det rette talet er 10.015.000). Rådmannen si vurdering er at driftskostnadane framleis er for høge. For 2019 må inntektene aukast/driftskostnadane reduserast med 16,4 mill kr for å få balanse mellom utgifter og inntekter. Vi kan ikkje basere oss på å tappe eit driftsfond som allereie er for lite.

Det er heller ikkje tilfredsstillande å basere seg på årlege rammeinnsparingar for å balansere budsjettet. Det er difor behov for nye permanente innsparingstiltak som vil ha innsparingseffektar på lenger sikt (utover det enkelte budsjettår). Tiltaka må vere realistiske og gjennomførbare.

Rådmannen vil difor rå til at det vert gjort ein ny gjennomgang av drifta med sikte på å finne tiltak som kan skape meir permanent balanse mellom inntekter og utgifter. Her må alle tiltak som driftsreduksjonar, strukturendringar og interkommunale samarbeidsordningar vurderast. Slike tiltak bør gjennomførast så raskt det er praktisk mogleg.

Det er difor heller ikkje rom for nye driftstiltak med unntak av tiltak som kan finansierast innanfor driftsramma.

Det bør vurderast om det er mogleg å prioritere tiltak som Tidleg innsats, Rus/psykiatri og Habilitering/rehabilitering ved omdisponering innanfor driftsramma.

Eigedomsskatt frå 2020 vil kunne gi ei inntekt på om lag 8-10 mill kr per år forutsett ein skatt på 1 promille av formuesverdien.

Eit budsjett og ein økonomiplan skal vere eit styringsverktøy og om det ikkje er reelt, vil det heller ikkje vere eit styringsverktøy for administrasjon og politikarar.

Olaus-Jon Kopperstad

2. Om Herøy

2.1 Slik står det til i kommunen

Stor optimisme har prega næringslivet i kommunen ei stund og det har vore svært god aktivitet i mange næringar. Det har vore god skatteinngang og positiv folketalsutvikling. Dei siste åra har situasjonen, særleg i offshore-næringa, endra seg dramatisk.

- Over 7000 mista jobben i norske reiarlag i 2016, og det var fleire oppseiingar i 2017.

Kommune-NM

NHO lagar årleg eit kommune-NM der kommunane vert rangert etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarknad, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. Kunnskapsbasen gir indikasjonar på utviklinga for den enkelte kommune, men også den relative utviklinga i samanlikning med dei andre kommunane.

Kommune	TOTAL		Næringsliv		Arbeids- marknad		Demografi		Kompe- tanse		Kommune- økonomi	
	2016	2018	2016	2018	2016	2018	2016	2018	2016	2018	2016	2018
Herøy	135	108	20	14	315	212	189	211	222	240	129	126

Tabellen viser at Herøy ligg ganske bra an i forhold til andre kommunar når det gjeld attraktivitet og vekstkraft. Kommunen har hatt ein framgang totalt sett frå 2016 til 2018.

<https://www.nho.no/Politikk-og-analyse/Offentlig-sektor-og-naringslivet/kommunenm/>

Samhandling mellom kommune, næringsliv, lag og organisasjonar

Kommunen har gjennomført fleire partnerskapsprosjekt med næringsliv, lag og organisasjonar. Mellom anna med/om: Herøy kyrkje, Sunnmørsbadet, Fosnavåg konserthus, parkeringshus, idrettsanlegg, flytebryggjer m.m.

Folketalsutviklinga

Utvikling av folketallet pr. 01.01:

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Folketal	8383	8533	8727	8847	8847	8934	8972	8957	8965

Herøy kommune har ein uttalt ambisjon om å auke folketallet.

Folkehelse

Folkehelseinstituttet har utarbeidd folkehelseprofilar for kommunane.

Profilane er eit bidrag til kommunen sitt arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden, og faktorar som påverkar denne:

- Det er færre barn (0-17 år) som bur i husstandar med låg inntekt enn landsnivået.
- Ungdomskuleelevane som oppgir å vere nøgde med lokalmiljøet, er likt med landsnivået.
- Antibiotikabruken i Herøy er høgare enn landsnivået.

<http://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=1515&sp=2&PDFaar=2017>

Samhandling mellom kommune, næringsliv, lag og organisasjonar

Kommunen har gjennomført fleire partnerskapsprosjekt med næringsliv, lag og organisasjonar. Mellom anna med/om: Herøy kyrkje, Sunnmørsbadet, Fosnavåg konserthus, parkeringshus, idrettsanlegg, flytebryggjer m.m.

2.2 Kommunal økonomi

Utvikling i lånegjeld og disposisjonsfond

	Lånegjeld	Disp fond
2018 *)	837.860.000	48.986.000
2017	840.732.000	39.642.000
2016	840.261.000	17.492.000
2015	776.977.000	7.615.000
2014	653.110.000	10.642.000
2013	604.802.000	12.070.000
2012	562.254.000	15.847.000
2011	501.792.000	15.276.000
2010	462.423.000	16.896.000
2009	428.853.000	7.031.000

*) Tal per 15.09.2018. Lånegjelda vil vere større per 31.12.2018 – 865,0 mill kr

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	-6,2 %	0,6 %	6,3 %	1,6 %
Ulstein	1,8 %	2,8 %	2,1 %	0,7 %
Volda	1,9 %	3,1 %	2,7 %	4,6 %
Ørsta	2,6 %	4,3 %	2,5 %	1,1 %
Sula	0,1 %	2,4 %	3,3 %	1,3 %
Gjerdrum	-3,5 %	2,1 %	7,8 %	7,4 %
Songdalen	3,8 %	1,6 %	3,0 %	4,5 %
Kostragruppe 08	0,9 %	2,6 %	4,1 %	3,8 %

Netto driftsresultat i kommunekonsernet utgjorde 1,6 prosent av driftsinntektene i Herøy i 2017. Det er under bransjenorma på 2 prosent. Det er samtidig 2,2 prosentpoeng lavare enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og midt i laget blant samanlikningskommunane. 2017 og 2016 er dei beste åra kommunane har hatt sidan 2006 når det gjeld driftsresultat.

2.3 Organisering

Ny politisk struktur blei vedteken 07.05.2012.

Kommunestyret har 33 medlemmer og er kommunen sitt øvste politiske organ. Kommunestyret gjer vedtak på vegne av kommunen så langt ikkje anna følgjer av lov og delegeringsvedtak.

Formannskapet har 9 medlemmer og er kommunen sitt nest øvste politiske organ. Formannskapet handsamar og avgjer ei rekkje saker som er delegert av kommunestyret. I tillegg handsamar formannskapet forslag til budsjett og økonomiplan, og gir innstilling i ei rekkje andre saker som skal til kommunestyret.

Kommunen har fire **komitear**, alle med 7 medlemmer. Komiteane førebur og innstiller i saker som vert handsama av kommunestyret. Formannskapet, kontrollutvalet og administrasjonsutvalet (likestillingsutvalet) og arbeidsmiljøutvalet er lovpålagde organ. Det same er eldrerådet og rådet for menneske med nedsett funksjonsevne.

Administrativ leiing

Ny administrativ leiing vart vedtatt av kommunestyret 29.09.2016. Kommunen gjekk over til ein **kommunalsjefmodell** med 4 kommunalsjefar under rådmannen med slike ansvarsområde:

Helse og omsorg

Omfattar dagens avdelingar for pleie og omsorg, bu og habiliteringhab, barn, familie og helse og tenestekoordinering.

Oppvekst

Omfattar dagens avdelingar for grunnskule, PPT, kulturskule, vaksenopplæring og barnehage.

Samfunnsutvikling

Omfattar dagens avdelingar for utvikling og kultur med tillegg av folkehelse og brann og beredskap.

Stab

Omfattar dagens avdelingar for :

- Personal
- Økonomi
- Innkjøp
- Dokumentsenter/politisk sekretariat
- IKT
- Servicetorg
- Eigedom

3. Framtidsutsikter

3.1 Vurdering av framtidsutsikter

Vi har utfordringar framfor oss, men gode føresetnader for å lukkast. Kompetansen, motivasjonen og omstillingsevna som finst i Herøy, vil vere avgjerande.

Samfunn

Som samfunnsaktør har Herøy kommune ei viktig rolle. I Herøy samarbeider politikk, administrasjon, kultur og næringsliv godt gjennom mange uformelle arenaer for felles nytte.

Kommunen kan vere ein pådrivar for å motverke effektane ein lågare aktivitet i næringslivet skaper. Kommunen sin økonomiske status vil sette grenser for tiltak for å stimulere næringsaktivitet. I så måte hastar det å forbetre økonomien vår.

Framskriving av folketalet

SSB presenterte nye befolkningsframskrivingar i 2016. Framskrivingane er usikre sidan dei er avhengig av fleire faktorar.

Framskrivinga av folketalet i Herøy kommune varierer, alt etter om ein legg til grunn låg elles middels nasjonal vekst.

	Eldre + 80	Born 0-5	Born 6-15
2016	461	605	1153
2020	473	599	1156
2021	470	598	1138
2022	488	604	1125
2023	496	606	1126
2024	512	610	1104
2025	533	608	1100
2030	665	597	1098
2035	791	581	1102
2040	893	576	1087

Kjelde: SSB, alt MMMM

Framskriving av folketal viser stabil/ein svak auke i gruppa over 80 år fram til 2023. Deretter har vi ein sterk auke fram til 2040. Ungdomsgruppa 0 – 15 år vil vere relativt stabil dei komande åra.

Medverknad

Det er mange i Herøy som ynskjer å bidra til lokalsamfunnet, og kommunen må vere ein koordinerande, konstruktiv og positiv samarbeidspart. Medverknad frå

innbyggjarane er vitalt for å lukkast som kommune i framtida. Her har Herøy gode føresetnader.

Medarbeidarar

Motivasjon og kompetanse er viktig for alle kunnskapsbedrifter. Herøy kommune tar dette på alvor og har gjennomført mange kompetanseprogram innanfor fagområda. I tillegg har vi prioritert å fokusere på leiing som eit eige fag.

Læring og fornying

Medan læring dei siste åra i hovudsak har føregått på individnivå, vil vi i framtida sjå meir på den organisatoriske læringa. Omorganisering kom på plass i løpet av 2017. Vi skal evaluere endringane opp mot tidlegare praksis over dei neste åra. Målet er å få full gevinstrealisering av desse endringane.

Økonomi

Resultatmessig er kommunen i balanse, men vi treng mindreforbruk over tid for å skaffe oss det handlingsromet vi treng for å møte nye utfordringar og ta ein meir aktiv del i samfunnsutviklinga.

4. Styring og kontroll

God kommunal eigenkontroll skal bidra til å gi innbyggjarane tillit til at kommunen utøver mynde og leverer tenester på ein trygg måte. Eigenkontroll er ein viktig del av styringssystemet og skal bidra til å unngå kritikkverdige hendingar. I tillegg til eigenkontroll, fører mange statlege organ tilsyn med kommunen.

Kommunestyret har tilsyns- og kontrollansvar for kommunen si verksemd. Selskapskontroll inngår som ein del av kontrollansvaret. Kontrollutvalet fører løpande tilsyn med den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret og ser til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Kommunen sin revisor gjennomfører rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og revisjon av rådmannen sin internkontroll så langt det følgjer av god kommunal revisjonsskikk.

Rådmannen er ansvarleg for at kommunen har eit føremålstenleg og heilskapleg system for styring og kontroll og at det vert utøvd internkontroll i verksemda.

4.1 Styring og kontroll av verksemda

Styringsdialogen mellom kontrollutvalet og kommunestyret har vore open og gir retning for vidare utvikling av verksemda.

4.2 Revisjonsordning

Herøy kommune er med i interkommunal revisjonsordning saman med seks andre kommunar.

4.3 Rekneskapsrevisjon

Revisjonemeldinga for rekneskapsåret ligge føre når rekneskap og årsrapport er kontrollerte.

4.4 Forvaltningsrevisjon

Kommunerevisjonen gjennomfører forvaltningsrevisjon retta mot økonomi og økonomirapportering. Framdrifta og kvaliteten på oppfølginga er avhengig av saksmenga og personalressursane.

4.5 Tilsyn

Kommunen hadde løpet av 2017 23 tilsyn med 60 avvik.

4.6 Organisering

Vi fullførte organisasjonsendringane i 2017. Denne omstruktureringa skal saman med nye linjeleiarar og endringar i administrativ leiing, levere forsvarlege tenester og robust økonomi i tida framover.

4.7 Mål- og resultatstyring

Målekort vert nytta som kommunen sitt administrative system for oppfølging når det gjeld vedtekne mål- og resultatkrav i budsjett og økonomiplan. Det er gjennomført ei vidareutvikling av innhaldet i korta på bakgrunn av erfaringane gjennom åra.

Mål- og resultatstyring inngår i kommunen sine årsplanar. Resultatkrava er fylgd opp gjennom medarbeidarsamtalar med den enkelte leiaren. Ein felles leiingspraksis er under utarbeiding og arbeidet vil bli vidareført i 2019..

4.8 Rekneskapsutvikling og økonomisk styring

Det har vore god oppfølging og kontroll på prosjekt gjennom året.

Formannskapet får månadsrapportar om status på økonomi og sjukefråvær, kommunestyret får tertialrapportar. Resultat i forhold til overordna mål i kommuneplanen, samt resultatkrav knytt til målekorta, er rapportert i årsrapporten.

4.9 Risikostyring og internkontroll

Kommunen har eit overordna kvalitetssystem og eige sak- og arkivsystem som skal sikre oppfølging av lovverk, politiske vedtak og interne rutinar.

Det elektronisk kvalitetssystemet skal ivareta-dokumentstyring, avvikshandtering, årshjul, risiko- og sårbaranalyser (ROS) samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Revisjon av kommunen sitt økonomireglement vart gjennomført i 2017.

4.10 Selskapskontroll

Ny rutine for lovpålagt eigarskapskontroll var vedteke i K-sak 76/16 den 25.05.2016. Omgrepet eigarskapskontroll vert no nytta i staden for selskapskontroll.

Kommunestyret handsama saka om eigarskapskontrollen for 2016 i møte 30.11.17.

4.11 Tryggleik og beredskap

Beredskapsplanen for Herøy kommune vart vedteken av kommunestyret 15.12.2016.

Fylkesmannen konkluderte slik i tilsyn med kommunal beredskapsplikt 11.04.18:

Heilskapleg ROS-analyse er frå 2015 og moden for ein revisjon. Analysen er forankra i kommunestyret, men oppfyller ikkje alle minimumskrava i forskrifta. Analysen er i stor grad basert på kommunen si grovanalyse frå 2013, og manglar konkrete vurderingar på sannsyn og konsekvensar på dei hendingane som er med i analysen. I tillegg manglar ei vurdering av kommunen sin evne til å oppretthalde drift ved uønskte hendingar. Det går ikkje fram av ROS-analysen i kva grad relevante offentlege og private aktørar har vore invitert med/tatt del i arbeidet.

Kommunen har skildra mål og strategiar for arbeid med samfunnstryggleik i kommuneplanens samfunnsdel. Mål og strategiar for oppfølging av arbeidet med samfunns-tryggleik og beredskap bør forankrast tydelegare med bakgrunn i heilskapleg ROS. Vi saknar ein prioritert handlingsplan med tiltak for oppfølging av funna i ROS-analysen.

Organisering av Herøy brann og redning skal gjennomgåast i 2018.

4.12 Etisk standard

Revisjon av Etiske prinsipp for tilsette og folkevalde i Herøy kommune vart vedteken av kommunestyret 15.12.2016. Etisk standard vert fylgd opp og sikra gjennom kommunen sitt kvalitetssystem.

4.13 Utfordringar og planar

I planperioden er målet å etablere eit heilskapleg system som sørgjer for at vi har styring og kontroll i ein organisasjon som er effektiv og framtidsretta. Kommunen sitt

planverk må vere fokusert, målretta og skal fungere som eit referansedokument for den operative gjennomføringa av planar. 4.14 Kvalitetssystemet Compilo (Losen).

4.14 Kvalitetssystemet Compilo (Losen)

Bruken av systemet har vore aukande. Graden av aktivitet varierer mellom tenesteområda. Mangelfull opplæring og oppfølging kan vere hovudårsaka til variasjonane.

4.15 Verdigrunnlag

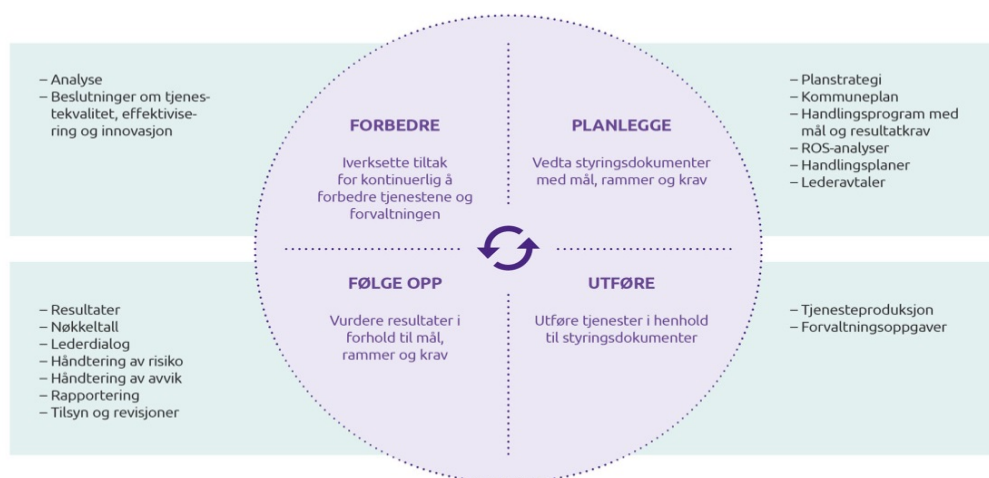
Verdigrunnlaget er revider i 2018. Dei kommunale kjerneverdiane er:

- Tillit
- Respekt
- Samhandling

4.16 Heilskapleg system

Plan- og styringssystemet i kommunen omfattar ei rekkje plan- og styringsprosessar som går fram av figuren under. Gjennom god leiing og gode plan- og styringsprosessar skal kommunen ivareta rolla som tenesteytar, samfunnsutviklar og demokratisk arena.

PUFF (PUKK) – Forbettringssirkel

Kommunen arbeider etter elementa i forbettringssirkelen. Gjennom plan- og styringsprosessane vert det planlagt og utført aktivitetar som skal sikre kvalitet i tenestene og forvaltninga. Resultata frå aktivitetane vert fylgd opp i forhold til dei måla og krava som er sett, og vert nytta til å iverksette tiltak for kontinuerleg å betre tenestene og forvaltninga. Alle plan- og styringsprosessar skal gjennomførast med bakgrunn i kommunen sitt verdigrunnlag, og verdiane skal vere retningsgivande for den enkelte si åtfærd.

Plansystem

Plansystemet er kommunen sitt overordna og politisk vedtekne planverk som skal sikre gjennomføring av politiske mål og prioriteringar.

Styringssystem

Styringssystemet er rådmannen sitt verktøy for å setje i verk og følgje opp politiske vedtak, mål og prioriteringar.

Leing

Elementa i PUFF-sirkelen ligg til grunn for all leiaraktivitet knytt til kommunen sitt plan- og styringssystem. Gode plan- og styringsprosessar har som føresetnad eit leiarskap som gir retning, utnyttar handlingsromet og er resultatorientert.

Samstundes skal leiarane legge til rette for ein arbeidskultur som fremjar læring og forbetring i heile organisasjonen. Forslag til innovative løysingar vil verte følgde opp. Det vert utarbeidd årsplanar. I årsplanane konkretiserer rådmannen krav til resultat og utvikling for den enkelte leiar. I løpet av året vert det gjennomført dialog om status og evaluering av resultatoppnåing i ein til ein møte. I tillegg utøver rådmann styringsdialog gjennom fellesmøte.

Utfordringar og planar

Rådmannen vil vidareutvikle grunntanken om at godt partssamarbeid skal bidra til ei omstillingsdyktig og serviceinnstilt kommune til beste for innbyggjarane og våre tilsette.

Rådmannen er oppteken av å legge til rette for at leiarane kan bruke mindre tid til administrasjon og meir tid til tenesteutvikling og leing. Auka fokus på digitalisering, samhandling og samordning skal bidra til dette.

Rådmannen vil arbeide vidare med å utvikle og profesjonalisere kommunen. I alle styringsformer skal kommunen oppfattast som ein profesjonell part og agere deretter.

4.17 Plansystemet

Kommunen sine oppgåver følgjer av kommunelova, plan- og bygningslova, andre lover og føreskrifter, nasjonale føringar og politiske vedtak. Mange av oppgåvene blir operasjonalisert og implementert gjennom planar som inngår i kommunen sitt plansystem. Alle kommunen sine overordna planar vert vedtekne av kommunestyret. Det skal vere konsistens i kommunen sine styringsdokument ved at styringsdokument på eit lågare nivå skal vere ei operasjonalisering av dokument på eit høgare nivå.

Planstrategi

Kommunestyret skal minst ein gong i kvar valperiode (fireårsperioden), og seinast innan eitt år etter konstituering, utarbeide og vedta ein kommunal planstrategi. Gjeldande planstrategi for Herøy kommune 2016 – 2020 vart vedteken i kommunestyret 24.11.2016.

Føremålet med planstrategien er å vurdere kva for planar som skal utarbeidast og reviderast i valperioden. For å vurdere planbehovet skal planstrategien drøfte kommunen sine strategiske val for samfunnsutvikling, langsiktig arealbruk, miljøutfordringar og tenesteområda sine utfordringar. Det skal i tillegg vurderast om det er behov for å revidere heile eller delar av kommuneplanen.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunen sitt overordna strategiske styringsdokument og inneheld mål og retningsval for kommunen si utvikling. Kommuneplanen består av ein samfunnsdel og ein arealdel. Planen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser. I forkant av kommuneplanarbeidet vert det utarbeidd eit

planprogram. Planprogrammet omtalar kva for tema som vert planlagt revidert i kommuneplanen, utgreiingsbehov og medverknadsprosesser.

Samfunnsdelen konkretiserer mål, strategiar og ønska utvikling for Herøysamfunnet og kommuneorganisasjonen.

Arealdelen viser samanhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk, der avveging mellom vern og utbygging er viktig. Planen er juridisk bindande.

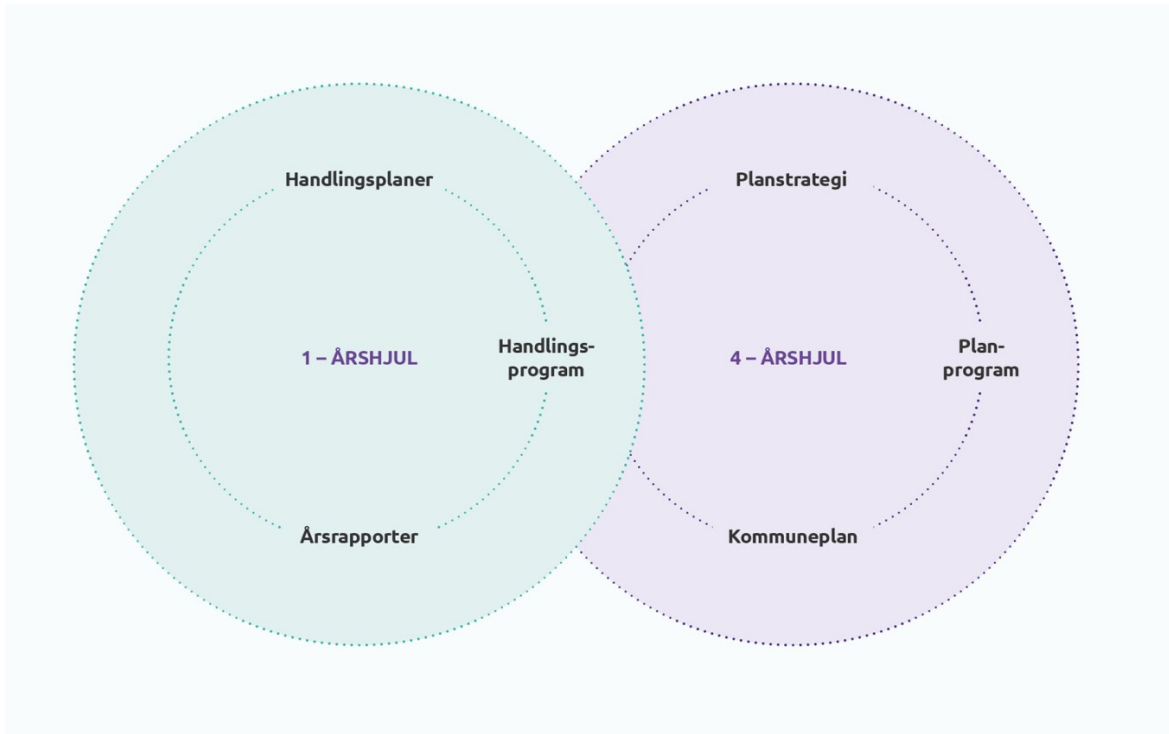
Kommuneplanen vert utarbeidd for ein periode på 12 år og vert revidert kvart fjerde år. Kommuneplanen skal ha ein handlingsdel (økonomiplan) som seier korleis planen skal fylgjast opp i fireårsperioden. I Herøy kommune bør kommuneplanen sin handlingsdel i større grad innarbeidast i økonomiplanen.

Kommuneplanen har **seks gjennomgåande perspektiv:**

- Universell utforming
- Folkehelse
- Barn og unge
- Likestilling
- Verdiskaping
- Miljø og klima

Årshjul

Figuren illustrerer dei overordna strategiske prosessane knytt til kommuneplanen (4-årshjulet) og handlingsprogrammet (1-årshjulet).

Handlingsprogrammet

Kommunen sitt årsbudsjett og økonomiplan utgjer handlingsprogrammet. Årsbudsjettet og økonomiplanen vert utarbeidd gjennom ein felles prosess og vert integrert i same dokument.

Økonomiplanen har eit 4. årsperspektiv med årsbudsjettet som første år. Planen vert rullert årleg.

Årsbudsjettet er kommunen sitt dokument der det vert gitt løyvingar til ulike føremål. Det vil seie at vedteke budsjett gir kva for rammer kommunestyret har løyvd til kommunen si verksemd det komande året – rammene er bindande for rammeområda.

Gjennom handlingsprogrammet skal kommunen realisere målsetjingar fastsett i kommuneplanen sin langsiktige del, planlegge nye tiltak og føre kontroll med kommunen sin ressurstilgang og ressursbruk. Dei økonomiske rammene bygger på rammefaktorar i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet. Økonomiske konsekvensar knytt til mål og tiltak i kommunen sine temaplaner, jamfør planstrategien, skal også innarbeidast i handlingsprogrammet for oppfølging. I tillegg kjem ei rekkje måleindikatorar basert på kommunen si mål- og resultatstyring.

Handlingsplanar

Mål og tiltak frå handlingsprogrammet, felles gjennomgåande planar og anna relevant planverk som fylgjer av planstrategien, vert vidareført og fylgd opp i ulike handlingsplanar. Handlingsplanen er eit administrativt dokument som skal sikre samanheng mellom organisasjonen sine mål, tiltak og resultat, samt oppfylging av politiske vedtak, lover og forskrifter.

Felles gjennomgåande planar

Kommunen har fleire gjennomgåande planar som gjeld for heile organisasjonen. Desse vert revidert normalt kvart fjerde år.

Utfordringar og planar

Rådmannen vil heve kvaliteten på kommunen sine plandokument. Dette skal resultere i eit meir gjennomgåande planverk som både er smalare, med betre tverrfagleg koordinering, og meir målretta.

4.18 Styringssystemet

Verksemdsstyring femner all leiingsaktivitet, styring og kontroll som skal bidra til å iverksette politiske vedtak, prioriteringar og mål, og å skape best mogleg resultat og kvalitet i tenestane. Verksemdsstyring omfattar fullmaktsnivåa i kommunen og sikrar at styringa skjer likt og samordna mellom, og innan tenesteområda.

Prinsipp for verksemdsstyring

Verksemdsstyring skal:

- baserast på mål- og resultatstyring som overordna styringsprinsipp
- sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak.
- sikre etterleving av lover og forskrifter.
- integrere risikostyring og internkontroll
- sikre ei tenleg organisering, effektive arbeidsprosessar og rett ressursbruk.
- sikre læring, forbetring og innovasjon.

Mål- og resultatstyring

Dette medfører at kommunen skal planleggje, setje mål, og at resultatane skal målast og fylgjast opp for å avdekke avvik. Ein skal også kontinuerleg forbetre og vidareutvikle tenestene. Mål- og resultatstyring skal i tillegg sikre læring i organisasjonen.

Mål- og resultatstyring skjer manuelt ved hjelp av målekort.

Det er definert fire fokusområder. Innanfor kvart hovudmål er det utarbeidd ulike måleindikatorar. Fokusområda har gjennomgåande delmål for heile kommunen. I tillegg er det utarbeidd unike delmål for tenesteområda som skal sikre nødvendig styring og oppfølging av tenestene.

Gjennomføring av politiske vedtak

Kommunen skal ha system som sikrar at politiske vedtak blir fylgd opp og sett i verk.

Vedtaksoppfølging skjer elektronisk i kommunen sitt saks- og arkivsystem ePhorte.

Eigne rapportar viser kva for saker som skal fylgjast opp og kva for saker som er ferdig effektuerte.

Iverksetting av politiske vedtak vert sikra gjennom årsplanar og ulike handlingsplanar. Dette omfattar også gjennomføring av politiske vedtak som vert fatta utanom handlingsprogrammet.

Alle leiarar skal halde seg orienterte om dei vedtaka som direkte gjeld eige ansvarsområde, samt forhold som vedkjem heile kommunen.

Etterleving av lover og forskrifter

Dette medfører rett sakshandsaming og tenesteutøving, samt å ivareta kommunen sine juridiske interesser som forvaltningsmynde, tenesteprodusent og eigar.

Sakshandsaminga skjer elektronisk i kommunen sitt saks- og arkivsystem ePhorte.

Tenesteutøving skjer etter gjeldande fullmakter og aktuelt lov- og regelverk som har betydning for oppgåva.

Risikostyring og internkontroll

Kravet til internkontroll går fram av kommunelova. I tillegg er det innanfor fleire område av kommunen si verksemd særlege lovpålagde krav til internkontroll. Internkontroll er ein del av kommunen si daglege leiing og styring innan og mellom fullmaktsnivåa.

Risikostyring og internkontroll skjer elektronisk i kommunen sitt kvalitetssystem Compilo (KvalitetsLosen).

Systemet ivaretek dokumentstyring, avvikshandtering, årshjul, risiko- og sårbaranalysar samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Verktøyet sikrar at daglege arbeidsoppgåver blir utført, styrt og forbetra i samsvar med krava i lova.

4.19 Organisering, arbeidsprosessar og ressursbruk

Ei føremålstenleg organisering, effektive arbeidsprosessar og god ressursbruk skal sikre at innbyggjarane får ta imot tenester av rett kvalitet og til rett tid, samstundes som organisasjonen sine ressursar vert nytta på ein effektiv måte og innafør vedtekne økonomiske rammer.

Føremålstenleg organisering skjer ut frå omsynet til samordning, effektiv oppgåveløysing og kvalitet for brukarane.

Effektive arbeidsprosessar skjer gjennom optimalisering av prosessar og betre samhandling i tillegg til ei digitalisering av kommunen sine system. Elementa i PUFF-sirkelen ligg til grunn for utforminga av dei enkelte arbeidsprosessane.

God ressursbruk skal skje innafor dei mål og budsjetttrammer som kvart år vert vedteke av kommunestyret.

Læring, forbetring og innovasjon

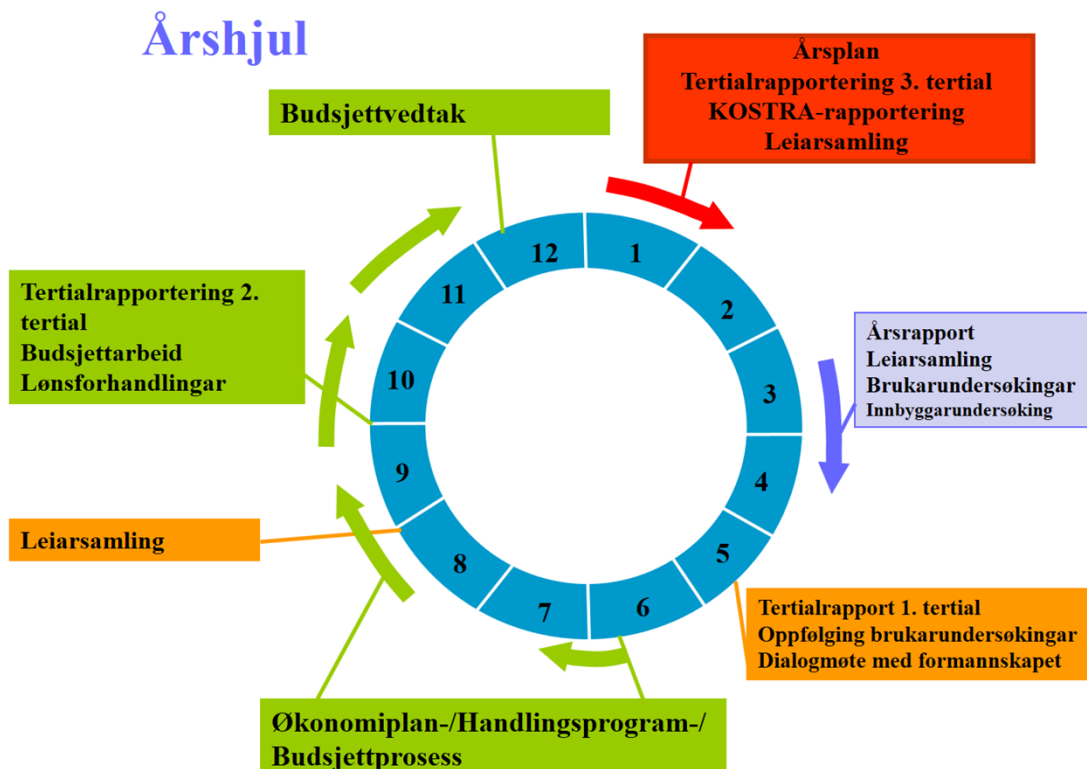
Organisasjonen skal sikre kontinuerleg utvikling av innhaldet i tenestene sine og medarbeidarane sin kompetanse.

Vi skal jobbe med målsetjinga om å bli ein moderne og lærande organisasjon som fremjar utvikling gjennom involvering, styringsdialog og resultatfokus.

Kommunen sin forvaltningspraksis vert evaluert eksternt gjennom Kommunekompasset. Evalueringa oppsummerer kommunen sin styrke, svake sider og utfordringar og danner grunnlag for vidare utvikling. I tillegg vert det gjennomført tilsyn og forvaltningsrevisjon innafor ulike områder.

Årshjul

Kvart år vert det gjennomført ei rekkje styringsprosessar. Desse er sett inn i eit overordna årshjul som viser korleis arbeidet med ulike dokument og prosessar vert fasa inn i forhold til kvarandre politisk og administrativt. I tillegg til det overordna årshjulet, har kommunen detaljerte årshjul for enkeltstående prosessar/aktivitetar.

Utfordringar og planar

Det er ei målsetjing at verksemdsstyringa skal forenklast og bli meir effektiv. Samstundes skal organisasjonen si forståing på området styrkast.

Rådmannen vil arbeide for at kommunen skal levere gode tenester ut frå dei rammevilkåra som vert vedtekne. Gjennom mål- og resultatstyring skal det arbeidast systematisk med å sikre rette og effektive tenester til brukarane. I tillegg til generelle og gjennomgåande mål, skal spesifikke mål innafor alle rammeområda sikre rett utvikling av dei enkelte tenestene. Rådmannen vil ha fokus på å hente ut samordningsgevinstar mellom einingar og sektorområde.

Rådmannen vil ha fokus på vidareutvikling av styringsdata, slik at ein kan fylgje utviklinga gjennom året og ved behov iverksette førebyggjande tiltak.

5. Fokusområde samfunnsutvikling

Gjennom arbeidet med samfunnsdelen av kommuneplanen 2013 – 2025 er det utarbeidd mål, strategiar og handlingsplan for samfunnsutviklinga. Fylgjande mål er nedfelte i budsjett og økonomiplan 2017 – 2020:

Mål	Herøy kommune skal vere ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.	Innbyggjarane, frivillige organisasjonar og næringsliv er tilfredse med kommunen si rolle som tilretteleggjar for tryggleik, trivsel og utvikling og kommunen si rolle som samfunnsbyggjar.	Herøy kommune skal ha godt omdøme.
Korleis lukkast?	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan
Korleis måle?	Innbyggjarundersøking Folketalsutviklinga. Data reiseliv.	Innbyggjarundersøking	Innbyggjarundersøking
Status 2018	8 965 innbyggjarar.	Innbyggjarundersøking 2017	Innbyggjarundersøking 2017
Ambisjon 2022	9 200 innbyggjarar	Positiv utvikling	Positiv utvikling
Resultatmål 2019	9 000 innbyggjarar	Positiv utvikling	Positiv utvikling

5.1 Kommuneplanen 2013 – 2025. Samfunnsdel.

Visjonen

Herøy – ei båtlengd føre

Kommunen skal gjere medvitne val om kvar vi skal vere i forkant, og kvar andre kan drage utviklinga vidare.

Kommunen skal vere nyskapande og attraktiv med lokal identitet og regional slagkraft. Vi skal vidareutvikle kommunen innafor havbasert verdiskaping.

Misjonen (oppdraget)

Herøy – ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.

Kommunen skal vere ein attraktiv kommune å busetje seg i gjennom:

- eit attraktivt og definert sentrum, attraktive bygder og bustadområde.
- ein interessant og mangfaldig arbeidsmarknad.
- eit framifrå kultur- og idrettsmiljø.

Innbyggjarane skal oppleve gode tenester av høg kvalitet. Kommunen skal vektleggje og gi eit heilskapleg, likeverdig og tverrfagleg tilbod til alle innbyggjarane. Ny teknologi og andre og smartare måtar å arbeide på, skal takast i bruk innafor dei ulike tenesteområda.

Reiselivet i kommunen har stort potensial som kan gi positive ringverknader i ei samordna satsing.

Styringsprinsipp

I samfunnsdelen av kommuneplanen er det formulert fylgjande styringsprinsipp:

- samhandling
- kommunikasjon
- medverknad
- nytenking

Kommunen skal vise evne til **samhandling** mellom ulike nivå, eksternt og internt.

Kommunen skal vere tydeleg i **kommunikasjonen** sin, eksternt og internt.

Kommunen skal gjennom **medverknad** vere open for dialog med ulike aktørar for å kome fram til løysingar som fremjar samfunnsutviklinga på lang sikt.

Kommunen skal ha mot til å **tenkje nytt** slik at vi kan finne løysingar som betre samsvarar med innbyggjarane sine behov. Det kan handle om nye funksjonar, problemløysing, service og utvikling.

Satsingsområde

I samfunnsdelen i **Kommuneplan for Herøy 2013-2025** er det peika ut fem satsingsområde:

- **Heilskapleg sentrums- og samfunnsutvikling**

Utviklinga av sentrum er avhengig av at bygdene gjer seg attraktive som bustadområde. For at bygdene skal kunne gjere seg attraktive er dei avhengige av eit sentrum som utviklar seg og har dei tilboda som vert etterspurde.

Sentrumsutvikling og samfunnsutvikling er såleis to sider av same sak.

- **Infrastruktur**

Med infrastruktur meiner vi strukturen av faste anlegg som er grunnlaget for at eit lokalsamfunn kan fungere. Døme: vegsystemet til lands, hamner og farleier til sjøs, vassforsyning, avlaupsnett, straumnett og tele-/fibernet.

- **Kompetanse og næringsutvikling**

Herøy kommune har prosentvis færre innbyggjarar med universitets- og høgskuleutdanning enn fylket og landet. Nye arbeidsplassar vert stadig meir kompetanseintensive.

- **Rekruttering, busetjing og inkludering**

Herøy kommune har hatt positiv folketalsutvikling siste åra og det er mykje på grunn av utanlandsk innvandring. Sentrums- og samfunnsutviklinga er avhengig av folketalsvekst.

- **Barn, unge og identitetsbygging**

Barn og unge som satsingsområde, tek utgangspunkt i at trivsel i oppveksten aukar sjansen for tilbakeflytting seinare.

I kommuneplanen er det utarbeidd målsetjingar og strategiar for kvart satsingsområde. Det er også utarbeidd ein **handlingsdel** til kommuneplanen sin samfunnsdel.

Handlingsdelen til kommuneplanen sin samfunnsdel er det viktigaste strategiske verktøyet for å sikre at kommunen arbeidar mot målsetjingane som er sett i samfunnsdelen. Handlingsdelen skal konkretisere tiltak knytt til visjonen og målsetjingane i planen.

Planstrategi

Planstrategi for Herøy kommune 2016-2020 vart sist revidert 07.12.2016.

5.2 Innbyggjarundersøkinga 2017:

Undersøkinga viser at i snitt er innbyggjarane i Herøy like fornøgd med kommunen som landsgjennomsnittet (4,3 på ein skala 1-6).

Innbyggjarane er mest fornøgd med barnehagane og biblioteket (5,4) og minst fornøgd med transport og tilgjenge (3,1). Spørsmål om **møte med kommunen** (3,7) og **tillit** (3,8) kjem også ut med lav score. Desse resultatane samsvarar også med resultatane for landsgjennomsnittet.

Undersøkinga viser at det er lagt godt til rette for næring og arbeid (4,4) og bustadtilbodet (4,3) i forhold til landsgjennomsnittet.

Når det gjeld frie kommentarar, vert hotell, konserthus, kino, badeland og turstiar trekte fram av mange som område der kommunen har lukkast. Når det gjeld område kommunen ikkje har lukkast, er Skarabakken, Fosnavåg hamn, pumpehuset på Almenningen, bruene, NAV og vedlikehald av vegar gjengangarar.

5.3 Lokaldemokratiundersøking 2017

Lokaldemokratiundersøkinga viser at dei folkevalde i større grad enn innbyggjarane meiner at vi har eit godt lokaldemokrati. Det er små avvik mellom vår kommune og landsgjennomsnittet på dei fleste spørsmåla.

<http://www.bedrekommune.no/bedrekommune.no/bk/lokaldemokrati/>

6. Fokusområde Organisasjon

Kommunen gjennomførte Kommunekompasset i 2018 og fekk ein skår på 435 av 800 moglege. Resultata er jamt over gode. Herøy kommune skårar nest høgast av kommunane med mellom 5000 og 10000 innbyggjarar.

Utfordringane for kommuneorganisasjonen dei komande åra:

- Nedbemanning som følgje av nødvendig økonomisk omstilling.
- Kompetanseutvikling.
- Gode leiarar på alle nivå for å lukkast med økonomistyring, omstilling, tilsette, tenestene og brukarane.
- Ta i bruk ny teknologi. Til dømes: digitalisering og velferdsteknologi.

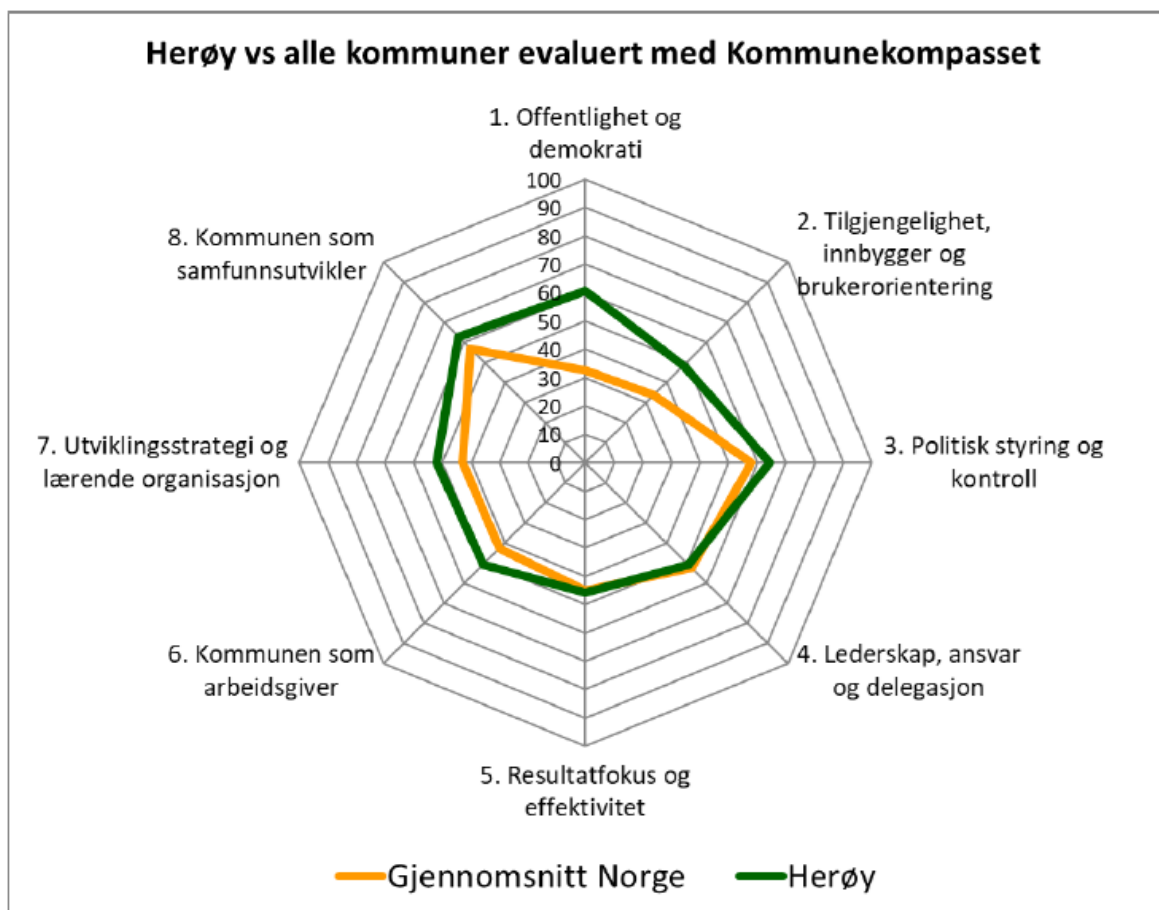
Mål	Kommunen skal vere ein effektiv, kompetent, utviklingsorientert, lærande og politisk målstyrt kommuneorganisasjon.	Alle medarbeidarane skal oppleve Herøy kommune som ein god arbeidsplass der det er lagt til rette for trivsel og motivasjon i tråd med arbeids-gjevarpolitikken sine mål.	Auka nærvær i samsvar med målsetjinga i IA-avtalen og totalt på heile kommunen minimum 92,5 %	Avgrense tidleg avgang: Flest mogleg og minst 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Flest mogleg og minst 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.
Korleis lukkast?	Oppfølging Kommunekompasset.	Oppfølging arbeids-gjevarpolitikken.	Førebyggje og følgje opp sjukemelde.	Oppfølging seniorpolitikken.
Korleis måle?	Ny gjennomgang Kommunekompasset.	Medarbeidarundersøking.	Sjukefråverstatistikk.	Statistikk.
Status 2018	435 poeng	Ikkje undersøkt.	8,3 %	65 år = 67% 67 år = 45%
Ambisjon 2022	500 poeng	Betre enn landsgjennomsnittet.	7,5 %	65 år = 90% 67 år = 50%
Resultatmål 2019	Neste måling i 2018.	Betre enn landsgjennomsnittet.	7,5 %	65 år = 90% 67 år = 50%

6.1 Organisasjonsutvikling

Evalueringa av Herøy kommune etter Kommunekompasset viser at resultata no ligg godt over gjennomsnittet for kommunar mellom 5000-10000 innbyggjarar. Herøy kommune skårar totalt 435 poeng. Gruppesnittet ligg på 355 poeng og gjennomsnittet for alle norske kommunar ligg på 364 poeng. Det kan vere at kommunen framleis har ein gevinst å hente når det gjeld kvaliteten på forvaltningspraksisen, noko som igjen vil gi ein betre og meir effektiv tenesteproduksjon.

KS-K rår til at kommunen systematiserer styringsinformasjonen som allereie finst, med fokus på resultat og indikatorstyring. I tillegg bør ein hente inn og systematisere brukarperspektivet, innbyggjarperspektivet og medarbeidarperspektivet. Konsulenten rår til at denne styringsinformasjonen vert sett inn i ei årshjultenking for oppfølging, dialog, evaluering og utvikling basert på brukar-, medarbeidar- og

innbyggjarundersøkingar kombinert med objektiv informasjon om kvalitet og økonomi. Dette for at kommunen får utvikle seg i eit heilskapleg styrings- og utviklingsperspektiv. På denne måten kan ein få lagt eit godt grunnlag for både å utvikle dialogen og samspelet med innbyggjarane, men også ein god prosess saman med politikarane med planarbeid og tilbakerapportering på korleis kommunen jobbar, kva ein prioriterer og kva som vert levert av resultat. Dermed ser ein ikkje berre på mengda, men også kvaliteten på dei tenestene som vert leverte.

Alle områda vil vere viktig for utviklingsarbeidet i Herøy kommune, men i perioden denne utviklingsstrategien fokuserer på (2018-2020), så ynskjer vi å ha særleg fokus på områda vedtekne i K-sak 104/18 :

- Område 2 Tilgjengeleg, innbyggjar- og brukarorientering
- Område 4 Leiarskap, ansvar og delegasjon
- Område 5 Resultatfokus og effektivitet
- Område 6 Kommunen som arbeidsgjevar
- Område 7 Utviklingsstrategi og lærande organisasjon

Dette arbeidet vert fylgd opp i 2019.

6.2 Personalpolitikk og opplæring

Sjukefråverstala og resultat frå medarbeidarundersøkingar, arbeidsplass- og arbeidshelseundersøkingar vert nytta som indikatorar på trivsel og motivasjon.

Medarbeidarundersøkinga (10-Faktor) 2017

Det er små avvik mellom vår kommune og landsgjennomsnittet på dei fleste faktorane. I forhold til landssnittet kjem kommunen best ut når det gjeld oppgåvemotivasjon og fleksibilitetsvilje. Med oppgåvemotivasjon meiner ein motivasjon for oppgåva i seg sjølv, dvs om oppgåvene vert opplevde som ei drivkraft og som spanande og stimulerande. Med fleksibilitetsvilje meiner ein medarbeidaren si vilje til å vere fleksibel på jobb og tilpasse måten sin å jobbe på til nye behov og krav.

I forhold til landssnittet kjem kommunen dårlegast ut i forhold til relevant kompetanseutvikling. Relevant kompetanseutvikling er avgjerande for at medarbeidarane til ei kvar tid er best mogleg rusta til å utføre oppgåvene sine med høg kvalitet, og er avgjerande for kvaliteten på dei tenestene som vert leverte, uansett kva type teneste vi snakkar om.

Herøy kommune til liks med landssnittet scorar total sett lavast på faktoren relevant kompetanseutvikling og høgast på faktoren nytteorientert motivasjon. Nytteorientert motivasjon er motivasjon for å gjere noko nyttig og verdifullt for andre, også kalla prososial motivasjon. Det er ei viktig drivkraft for mange og har ei rekkje godt dokumenterte, positive effektar.

Inkluderande arbeidsliv (IA)

Herøy kommune har vore inkluderande arbeidslivsverksemd sidan juli 2003. I juni 2014 vart IA-avtalen resignerte. Herøy kommune kan syne til systematisk og kontinuerlig IA-arbeid, gjennom bl.a. faste møter i IA-utvalet og deltaking på kurs og seminar i regi av NAV Arbeidslivsenteret.

Helse, miljø og tryggleik (HMS)

Hovudmålet for HMS- arbeidet er at dei tilsette skal ha eit trygt og godt fysisk og psykisk arbeidsmiljø. Gjennom ei slik målsetjing vil ein oppnå betre kvalitet på arbeidsmiljøet for dei tilsette, og i sin tur betre kvalitet på tenestene som kommunen leverer til innbyggjarane.

Herøy kommune har eit nært samarbeid med bedriftshelsetenesta (BHT) og hovudverneombod (HVO). I 2017 har HVO vore tilsett i 50% stilling. Dette har gjeve ytterlegar styrke inn mot det overordna HMS-arbeidet i organisasjonen. Gjennom blant anna etablering av ny versjon av overordna HMS-plan (HMS-handbok), handlingsplan for bruk av bedriftshelsetenesta, målretta arbeidshelseundersøkingar, kurs og samlingar arbeider vi aktivt og systematisk med arbeidsmiljøet i organisasjonen. Avvik vert rapportert og følgt opp i avdelingane.

Herøy kommune har eit Arbeidsmiljøutval (AMU) som arbeider for eit fullt ut forsvarleg arbeidsmiljø i organisasjonen. AMU tek del i planlegging og oppfylginga av verne- og HMS-arbeidet i organisasjonen. Arbeidsavklaringsutvalet er eit underutval av AMU.

I tillegg til det som omfattar lovpålagt HMS-arbeid har Herøy kommune som målsetting å ha fokus på folkehelse i «alt ein gjer». Fokus er heile mennesket gjennom desse delområda: biologi (fysisk helse), kultur (ånd, skjel og psykisk helse) og politikk (samhaldet og fordeling av godane

Tillitsvalde

Føremålet i Hovudavtalen er å skape eit best mogleg samarbeidsgrunnlag mellom partane på alle nivå. Hovudavtalen skal være eit verkemiddel for å sikre og legge til rette for gode prosessar mellom partane og for ei positiv utvikling av kvalitativt gode tenester i kommunen. Samarbeidet vert baserast på tillit og gjensidig forståing for partane sine ulike rollar.

Det er avgjerande for eit godt resultat at dei tilsette og deira organisasjon vert involvert så tidlig som mogleg når omstilling og reform skal gjennomførast. Tenester av god kvalitet som er tilpassa brukaren sitt behov, føreset gode prosessar og medverknad. Hovudavtalen skal gjennom ordninga med tillitsvalde gje arbeidstakarane reell innflytelse på korleis arbeidsplassen skal organiserast og korleis arbeidsmetodane skal utviklast. Slik innflytelse bidreg til ein fleksibel og brukarvenleg tenesteyting.

Arbeidsgjevarpolitikk

«Arbeidsgjevarpolitikk i Herøy kommune» presenterer grunnlaget for ein felles organisasjonskultur. Verdiane til kommunen som organisasjon er nedfelt i denne. I denne er det også nedfelt forventingar til leiarar og medarbeidarar.

Arbeidsgjevarpolitikken synleggjer definisjonar, målsetjingar og prinsipp retta mot konkrete verkemiddel for å nå måla. Den er på eit overordna, strategisk nivå og er utgangspunkt for planar og prosedyrar på neste nivå. Arbeidsgjevarpolitikken har eit livsfaseorientert fokus og skal vere eit levande dokument i organisasjonen.

Ei partssamansett arbeidsgruppe byrja i 2016 med å utarbeide ny arbeidsgjevarpolitikk for Herøy kommune. Forslaget til arbeidsgjevarpolitikk skal handsamast og godkjennast av Kommunestyret.

Seniorpolitikk

Målsetting for Herøy kommune er at 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Minimum 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.

Målet med seniorpolitikken er å auke den gjennomsnittlige avgangsalderen. Å jobbe for økt avgangsalder er i samsvar med IA-avtale og kommunen sin arbeidsgjevarpolitikk. At folk står lenger i arbeid er gunstig i forhold til å bevare opparbeidd kompetanse lengst mogleg i organisasjonen, noko som er økonomisk gunstig for arbeidsgjevar. Vi har tru på at ein god, raus og samla arbeidsgjevarpolitikk legg til rette for og motiverer vår medarbeidarar til å stå lenger i arbeid.

7. Fokusområde Tenester

Utfordringane for dei kommunale tenestene vil variere frå tenesteområde til tenesteområde. Dei felles utfordringane er:

- Oppnå og dokumentere tilfredsstillande resultat og kvalitet innanfor dei ulike tenesteområda.
- Sikre god brukarmedverknad og løpande utvikling i tenesteytinga
- Levere tenester i samsvar med brukarane sine lovfesta rettar.
- Digitalisering, innovasjon og bruk av ny teknologi

Det er formulert spesifikke **utviklingsmål for dei ulike tenestene**.

Mål	Resultat av brukarundersøking og nasjonale resultatmålingar skal vere over landssnittet.	Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk.
Korleis lukkast?	Brukarfokus.	Opplæring i lovverk og sakshandsaming.
Korleis måle?	Brukarundersøkingar.	Avvik og klager.
Status 2018	Positiv utvikling.	2017: 23 tilsyn, 60 avvik
Ambisjon 2022	Betre enn landsgjennomsnittet.	Mindre enn 1 avvik per tilsyn i snitt
Resultatmål 2019	Betre enn landsgjennomsnittet.	Mindre enn 1 avvik per tilsyn i snitt

7.1 Kommunebarometeret

Herøy kommune hamnar på ein 133. plass i Kommunebarometeret frå Kommunal Rapport for 2018. Då er det korrigert med omsyn til økonomiske rammevilkår. Dette er opp 84 plassar frå 2017 då kommunen hamna på ein 217. plass. Herøy kommune har i 2018 den beste plasseringa sidan målinga starta i 2010. Det er viktig å hugse på at det kan finnast gode forklaringar bak ei svak tabellplassering og ei god plassering kan skuldast flaks eller tilfeldige forhold. Det er også naturleg at ein kommune har nokre gode og nokre dårlege plasseringar.

Føremålet med barometeret er å gje eit lettfatteleg bilete av korleis kommunen presterer/kor gode tenestene er målt mot resten av Kommune-Noreg, for å bidra til ein meir opplyst lokaldemokratisk diskusjon

Kommunebarometeret er ei årleg rangering av alle kommunar gjennomført av Kommunal Rapport på grunnlag av offentleg tilgjengeleg data frå offisielle kjelder. 2018-barometeret inkluderer 152 ulike nøkkeltal innan 12 forskjellige kategoriar.

Kommunebarometeret er inga vurdering av om innbyggjarane får gode **nok** tenester, men om det ser ut til at kommunen har noko å lære av andre – basert på kor nær kommunen sine målbare resultat er kommunane med best resultat. Barometeret er

heller ikkje ein konkurranse i å drive billigast, utan omsyn til tenestene. Viktigare enn tabellplasseringa er om kommunen har fått betre eller dårlegare nøkkeltal det siste året.

Plasseringer i Kommunebarometeret 2010-18

Dette er plasseringene slik de faktisk ble rapportert de ulike årene.

Serien er ikke sammenliknbar over tid, fordi innholdet i barometeret også har endret seg over tid.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Nøkkeltallene alene	365	291	363	281	240	266	310	296	263
Totaltabellen -justert for økonomiske forutsetninger	286	238	353	270	190	195	245	217	133
Rangering inntektsnivå	293	293	208	229	257	333	321	350	429
Grunnskole	320	359	308	307	162	216	207	215	134
Pleie og omsorg	210	279	384	207	345	241	289	386	302
Barnevern	279	189	256	217	188	217	299	310	136
Barnehage	421	342	391	387	401	288	288	164	228
Helse			393	343	321	314	298	320	402
Sosial	277	154	128	99	142	105	155	231	78
Kultur		141	252	250	257	222	205	258	271
Økonomi	328	245	166	125	120	371	380	262	368
Kostnadsnivå		35	15	7	41	89	69	39	75
Miljø og ressurser	215		323	51		277	36	265	213
Saksbehandling			259	349		89	124	142	
Vann, avløp og renovasjon			244	237					

Eg tek med fylgjande frå hovudanalysen:

«Herøy havner på en 133. plass i den foreløpige utgaven av Kommunebarometeret 2018 fra Kommunal Rapport. Da har vi korrigert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Nøkkeltallene er samlet sett litt svakere enn normalen i Kommune-Norge.

Herøy er bare inne på Topp 100-lista innen enhetskostnader og sosialtjeneste.

Kommunen har sine svakeste plasseringer innen helse (402. plass), økonomi (368. plass) og pleie og omsorg (302. plass).

Hvis vi ser bort fra kommunenes ulike økonomiske utgangspunkt, kommer Herøy på en 263. plass. Nøkkeltallene er litt bedre enn økonomiske forutsetninger skulle tilsi.

Grunnskolen: Karakterene på 10. trinn i Herøy har vært omtrent middels de siste fire årene. Resultatene i fjor var omtrent på samme nivå som snittet de siste fire årene. 30 prosent av elevene på 5. trinn de siste fire årene ligger på laveste mestringsnivå (av tre). Det er omtrent som normalen for Kommune-Norge. På ungdomsskolen oppfyller 69 prosent av lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning i fagene.

Pleie og omsorg: I Herøy har 72 prosent av de ansatte fagutdanning. I de beste kommunene er andelen minst 84 prosent. Hva skal til for å bli blant de beste? Andelen er litt lavere nå enn for ett år siden. Målt mot hvor mange over 80 som

faktisk bor på sykehjem, har kommunen litt flere plasser avsatt til demente enn i normalkommunen. I Herøy tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 52 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem.

Barnevern: Når vi korrigerer andelen av barn som er i barnevernet for behovet, er andelen i Herøy på 5,6 prosent. I Herøy ble 82 prosent av sakene behandlet innen den vanlige tremånedersfristen. Av barn med tiltak er 19 prosent i fosterhjem eller institusjon. Det er veldig lite målt mot resten av Kommune-Norge, og gir en 2. plass på denne tabellen. I barometeret regnes høy andel tiltak i hjemmet som positivt.

Barnehage: Bemanningen i barnehagene i Herøy er lav målt mot dem som har best tall her. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. 40 prosent av ansatte i kommunale barnehager har pedagogisk utdanning. Landsgjennomsnittet er 36 prosent. En liten andel av dem som jobber i barnehagene i Herøy er menn. De beste ligger på 17 prosent menn. I Herøy går 85 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Det er bra. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde.

Helse: Legedekningen i Herøy er på 13,6 leger per 10.000 innbyggere. I Herøy er det ledig plass på 40 prosent av fastlegelistene. Dekningen av helsesøster målt mot antall småbarn i kommunen er middels. De beste ligger på 180 årsverk per 10.000 småbarn. Målt mot folketallet er det ikke mange kommuner som har færre ansatte enn Herøy som er registrert med videreutdanning innen psykisk helsearbeid.

Sosialtjeneste: Unge mottakere går litt kortere tid på sosialhjelp i Herøy enn i normalkommunen. I barometeret regnes kort stønadstid som bra. Det må være positivt at sosialhjelp er en midlertidig løsning på vei mot noe mer permanent. Blant de under 25 år, er andelen på sosialhjelp korrigert for behovet på 4 prosent, mens snittet i Kommune-Norge ligger på prosent. Sosialstønad gis i over 10 måneder til 9 prosent av de som mottar støtte. Andelen er lav, kommunen er på 68. plass på denne tabellen. Andelen mottakere som har sosialhjelp som hovedinntekt er litt under normalen. I barometeret er det positivt at få har sosialhjelp som hovedinntekt.

Økonomi: Korrigert netto driftsresultat var 1,4 prosent i fjor. Teknisk beregningsutvalg anbefaler en pluss på 1,75 %. Målt over de siste fire årene har driften gått i pluss. Netto renteesponert gjeld i kommunen er mer enn dobbelt så høy som landsgjennomsnittet, målt mot brutto driftsinntekter. Investeringsnivået har vært omtrent middels i Herøy de fire siste årene.

Kostnadsnivå: Netto utgifter til grunnskolen (korrigert for utgiftsbehovet) i Herøy er lave. Innen pleie og omsorg ligger kostnadene litt under det som er normalnivået. Barnehagekostnadene i kommunen er litt under det som er normalnivået. Kostnadene innen barnevernet i Herøy ligger nærmere de billigste enn de dyreste kommunene.»

7.2 Brukarundersøkingar 2017:

- **Barnehage**

Gjennomsnittresultatet ved dei to førre målingane var 5,3. (1 er dårlegast, 6 er best) Gjennomsnittresultatet i landet i 2017 er 5,2. I Herøy er gjennomsnittresultatet 5,4.

- **Legeteneste**

Brukarundersøking er gjennomført ved den private legetenesta våren 2017. Resultata er positive på dei fleste områda. Det er lavast score når det gjeld tilgjenge og informasjon.

- **Fysioterapi**

Brukarundersøking er gjennomført ved den private fysioterapitenesta våren 2017. Resultata er positive på dei fleste områda. Det er lavast score når det gjeld tilgjenge.

- **PU**

Herøy kommune får ein poengscore på 4,4 poeng, mot landet som har 4,6 poeng.

På kategorien trivsel, som er kategorien Herøy kommune scorar desidert lågast på samanlikna med landet, gjeld dette tilbakemeldingar på jobb/dagaktivitet, fritid og ferietilbod. Det er særskilt på ferietilbod vi kjem dårleg ut, med ein score på 2,9 poeng mot landet som har 4,1 poeng på dette spørsmålet. Trivselen i bustaden er derimot høg, med ein score på 5,1.

Når det gjeld brukarmedverknad, som er den kategorien med lågast poengscore totalt sett både i Herøy og i landet, kjem vi betre ut enn landet på spørsmål om brukaren er med å bestemme innhaldet i individuell plan og om brukaren veit kven som er koordinator. Det spørsmålet vi kjem dårlegast ut på i Herøy, er om brukarmedverknad vert ivaretatt på annan måte enn gjennom individuell plan. Her får vi ein score på 3,6 medan snittet i landet er 4,4.

- **Institusjon (sjukeheim)**

Resultat frå brukarundersøking våren 2017. I denne kartlegginga er det næraste pårørande som har svart på vegne av bebuar på institusjon. Herøy kommune kjem totalt sett betre ut enn landssnittet.

- **Ungdata**

Ungdata er eitt av fleire verktøy som gir oss informasjon om status i oppvekstmiljøet. Vi har i tillegg andre både kvantitative og kvalitative verktøy som vi må nytte når vi skal oppsummere status som grunnlag for strategiar og tiltak.

Resultata frå Ungdata vil bli brukt vidare både på leiarnivå i den enkelte fagavdeling, samt i det tverrfaglege arbeidet, med analyse og vurdering av årsaker og tiltak. I dette arbeidet vil den rapporten som vert kalla Trendrapport Herøy 2017 vere nyttig. Denne viser ei samanlikning mellom svara i 2014 og 2017, og viser dermed positiv og negativ utvikling.

- **Innbyggjarundersøking**

Undersøkinga viser at i snitt er innbyggjarane i Herøy like fornøgd med kommunen som landsgjennomsnittet (4,3 på ein skala 1-6).

Innbyggjarane er mest fornøgd med barnehagane og biblioteket (5,4) og minst fornøgd med transport og tilgjenge (3,1). Spørsmål om møte med kommunen (3,7) og tillit (3,8) kjem også ut med lav score. Desse resultata samsvarar også med resultata for landsgjennomsnittet.

Undersøkinga viser at det er lagt godt til rette for næring og arbeid (4,4) og bustadtilbodet (4,3) i forhold til landsgjennomsnittet

7.3 Tilsyn og klagesaker.

I 2017 vart det gjennomført 23 tilsyn med til saman 60 avvik. 19 tilsyn har gått på bygningar, 1 på skatt, 1 på sentraladministrasjon og 1 på ROP (rus/psykiatri).

Det ligg ikkje føre ein samla oversikt over klagesaker i 2017.

8. Fokusområde Økonomi

Kommunen har teke i bruk ein slik økonomisk HANDLINGSREGEL:

- Netto dr. res. 1,75 % av samla driftsinntekter (om lag 12 mill.)
- Driftsfond 10 % av samla driftsinntekter (om lag 65 mill.)
- 20 % eigenkapital ved investeringar

Utfordringar på økonomiområdet:

- Driftsutgiftene er høge i høve til inntektene.
- Lave frie inntekter (vi har ikkje eigedomsskatt)
- Lånegjelda er høg.

Mål 2017	Netto driftsresultat skal vere minimum 1,75 % av netto driftsinntekter innan 2020.	Driftsfondet skal vere på 10 % av netto driftsinntekter innan 2020.
Korleis lukkast?	Realistisk budsjettering og god økonomistyring	Realistisk budsjettering og god økonomistyring
Korleis måle?	Rekneskap	Rekneskap
Status 2017	1,47 %	39.642.000 (6,1%)
Ambisjon 2022	1,75 %	65.000.000 (10,0%)
Resultatmål 2019	1,60 %	48.000.000 (7,5%)

8.1 Nøkkeltal

Utvikling i lånegjeld og disposisjonsfond

	Lånegjeld	Disp fond
2018	837.860.000	48.986.000
2017	840.732.000	39.642.000
2016	840.261.000	17.492.000
2015	776.977.000	7.615.000
2014	653.110.000	10.642.000
2013	604.802.000	12.070.000
2012	562.254.000	15.847.000
2011	501.792.000	15.276.000
2010	462.423.000	16.896.000
2009	428.853.000	7.031.000

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	-6,2 %	0,6 %	6,3 %	1,6 %
Ulstein	1,8 %	2,8 %	2,1 %	0,7 %
Volda	1,9 %	3,1 %	2,7 %	4,6 %
Ørsta	2,6 %	4,3 %	2,5 %	1,1 %
Sula	0,1 %	2,4 %	3,3 %	1,3 %
Gjerdrum	-3,5 %	2,1 %	7,8 %	7,4 %
Songdalen	3,8 %	1,6 %	3,0 %	4,5 %
Kostragruppe 08	0,9 %	2,6 %	4,1 %	3,8 %

Netto driftsresultat i kommune konsernet utgjorde 1,6 prosent av driftsinntektene i Herøy i 2017. Det er under bransjenorma på 2 prosent. Det er samtidig 2,2 prosentpoeng lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og midt i laget blant samanlikningskommunane. 2017 og 2016 er dei beste åra kommunane har hatt sidan 2006 når det gjeld driftsresultat.

Framsikt - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	94,4 %	99,2 %	105,6 %	110,1 %
Ulstein	187,8 %	192,2 %	194,0 %	199,8 %
Volda	89,9 %	93,0 %	99,7 %	110,4 %
Ørsta	78,7 %	78,1 %	82,7 %	95,2 %
Sula	100,9 %	104,7 %	110,4 %	117,3 %
Gjerdrum	93,8 %	107,0 %	111,0 %	107,3 %
Songdalen	92,4 %	92,8 %	91,9 %	86,5 %
Kostragruppe 08	86,5 %	89,6 %	92,7 %	95,9 %

Netto lånegjeld bør haldast under kontroll for å unngå for stor renterisiko, spesielt i tider med lave renter. Netto lånegjeld bør helst vere under 50 prosent av årlege driftsinntekter. Herøy har mykje lånegjeld. Netto lånegjeld i konsernet er 110 prosent av driftsinntektene i 2017. Det er 14 prosentpoeng meir enn gjennomsnittet i kommunegruppa og midt i laget blant samanlikningskommunane. Lånegjelda (gjeldsgraden) har auka kraftig dei siste fire åra.

Økonomi - Renteekspontert gjeld Andel av brutto driftsinntekter (prosent)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)		74,3 %	82,3 %	86,3 %
Ulstein		155,3 %	162,7 %	169,5 %
Volda		72,7 %	81,7 %	92,4 %
Ørsta		50,2 %	58,0 %	71,5 %
Sula		66,5 %	75,8 %	79,8 %
Gjerdrum		78,6 %	83,5 %	80,8 %
Songdalen		73,0 %	74,1 %	67,1 %
Kostragruppe 08		59,4 %	69,2 %	71,5 %

Det er interessant å sjå nærare på den renteeksponerte delen av kommunen sin gjeld. Det vil sei den delen av lånegjelda kommunen sit med renterisikoen på. Det vil sei lånegjelda utanom VAR-sektoren og lån med statleg rentestøtte (oppussing av kommunale bygg av forskjellig type).

Den renteeksponerte delen av gjelda i Herøy utgjorde 86 prosent av driftsinntektene i 2017. Det er 15

prosent over gjennomsnittet i kommunegruppa og midt i laget blant samanlikningskommunane. Herøy har altså høy gjeld, også om ein berre ser på den renteeksponerte gjelda.

Økonomi - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	1,8 %	1,3 %	2,6 %	6,1 %
Ulstein	4,7 %	3,7 %	5,4 %	5,6 %
Volda	2,3 %	4,9 %	7,9 %	10,3 %
Ørsta	1,7 %	3,8 %	7,2 %	7,9 %
Sula	12,2 %	11,8 %	12,8 %	12,3 %
Gjerdrum	17,3 %	15,5 %	15,3 %	22,3 %
Songdalen	7,2 %	9,1 %	10,7 %	13,9 %
Kostragruppe 08	5,5 %	5,8 %	7,8 %	9,1 %

Disposisjonsfondet er kommunen sine reserver for å dekkje uføresette utgifter og sviktande inntekter. Det bør utgjere 10% av driftsinntektene.

Herøy har eit disposisjonsfond på 6 prosent. Det er et lavt resultat på landsbasis. Det er svakt i forhold til kommunegruppen. Gjennomsnittet i landet og i kommunegruppe 8 er 9 prosent. Herøy er nest lavast blant samanlikningskommunane.

8.2 Kommuneopplegget 2019

Det økonomiske opplegget for 2019

	Kom øk prop mrd kr	Statsbudsj 2019 mrd kr
Vekst i frie inntekter	2,6 - 3,2	2,6
Demografikostnader	1,5	1,0
Pensjon	0,65	0,65
Handlingsrom før satsingar	0,45 -1,05	0,95
Satsingar innanfor veksten	0,2	0,5
Av dette:		
- Opptappingsplan rus	0,2	0,2
- Tidleg innsats skule		0,2
- Opptappingsplan habilit/rehab		0,1

Dvs at kommunane har 0,45 mrd kr til disp. Herøy har 0,1686% av landets befolkning og Herøy sin del av 2,6 mrd kr blir då nær 4,4 mill kr (kr 760.000,- av 0,45 mrd kr). Utviklinga i Herøy er negativ og i statsbudsjettet for 2019 føreset staten ein reell reduksjon av kjøpekrafta med 0,4% dvs om lag 2,0 mill kr.

Andre faktorar

- Innslagspunktet for ressurskrevjande tenester aukar med kr 50.000,- utover pris/lønsvekst (får tilbakevirkande kraft til 2018 og vil totalt koste kommunane 0,3 mrd kr – vel 0,5 mill for Herøy). Nytt innslagspunkt vert då kr 1.320.000,-.
- Auka rentenivå vil bidra til redusert handlingsrom (700 mill kr i 2019). På sikt vil pensjonspremien bli redusert pga høgare rente.
- Auka foreldrebetaling og gratis kjernetid i barnehagen (makspris kr 2.990,- per mnd og

deretter kr 3.040,- frå 01.08.2019). Gratis kjernetid utvida til å inkludere 2 åringar frå fam med lav innt.

- Fylkeskommunen som regional utviklingskraft vert redusert (reduksjon i bevillingane på 223 mill kr – 16%)
- Midlane til regionale forskningsfond vert redusert med 27 mill kr til 183 mill kr
- Manglar 400 mill kr til bemanningsnorm og skjerpa pedagognorm i barnehagane
- Skjerpa krav til lærartettheit (1 lærar per 15 elevar 1-4 klasse og 1 lærar per 20 elevar 5-10 klasse)
- Ingen friske midlar til tidleg innsats og gode læringsmiljø for dei yngste barna.
- Innføringa av betalingsplikt for rus og psykisk helse. Døgnpris på kr 4.880,- og betalingsplikt frå dag 1.
- Auka tilskott til rekruttering av psykologer (lovpålagt med psykolog frå 01.01.2020)
- Ei avsetjing på 156,8 mill kr til Klimasats 2019
- Ingen auke i bevillingane til flom og skredsikring utover dagens nivå
- Ingen midlar til nye planleggarar i kommunesektoren
- Lite midlar til innovasjon og digitalisering
- Innstramming i kommunane sin handlefridom når det gjeld eigedomsskatt frå 2020
- Kompensasjonsordning for bortfall av eigedomsskatt på produksjonsutstyr og installasjonar (avsett 71 mill kr)
- Grunnrenteskatten aukar frå 35,7 til 37% - betyr reduksjon i kommunane sine eigedomsskatteinntekter.

9 Resultatvurdering og endringsbehov

9.1 Resultatvurdering

Folketalsutvikling og sysselsetjing

Folketalsveksten har stoppa opp siste 4 åra, samtidig har talet på arbeidsledige vore høgt (rundt 5 %).

Innbyggjarundersøkinga 2017

Undersøkinga viser at i snitt er innbyggjarane i Herøy like fornøgd med kommunen som landsgjennomsnittet (4,3 på ein skala 1-6).

Innbyggjarane er mest fornøgd med barnehagane og biblioteket (5,4) og minst fornøgd med transport og tilgjenge (3,1). Spørsmål om **møte med kommunen** (3,7) og **tillit** (3,8) kjem også ut med lav score. Desse resultatane samsvarar også med resultatane for landsgjennomsnittet.

Undersøkinga viser at det er lagt godt til rette for næring og arbeid (4,4) og bustadtilbodet (4,3) i forhold til landsgjennomsnittet.

Lokaldemokratiundersøking 2017

Lokaldemokratiundersøkinga viser at dei folkevalde i større grad enn innbyggjarane meiner at vi har eit godt lokaldemokrati. Det er små avvik mellom vår kommune og landsgjennomsnittet på dei fleste spørsmåla.

Brukarundersøkingar 2017

Kommunen scorar om lag på snittet for ulike brukarundersøkingar.

Medarbeidarundersøking (10-faktor)

Det er små avvik mellom vår kommune og landsgjennomsnittet på dei fleste faktorane. I forhold til landssnittet kjem kommunen best ut når det gjeld oppgåvemotivasjon og fleksibilitetsvilje.

Kommunekompasset

Evalueringa av Herøy kommune etter Kommunekompasset viser at resultatane no ligg godt over gjennomsnittet for kommunar mellom 5000-10000 innbyggjarar. Det kan vere at kommunen framleis har ein gevinst å hente når det gjeld kvaliteten på forvaltningspraksisen, noko som igjen vil gi ein betre og meir effektiv tenesteproduksjon.

Kommunebarometeret

Herøy kommune hamnar på ein 133. plass i Kommunebarometeret frå Kommunal Rapport for 2018. Då er det korrigert med omsyn til økonomiske rammevilkår. Dette er opp 84 plassar frå 2017 då kommunen hamna på ein 217. plass. Herøy kommune har i 2018 den beste plasseringa sidan målinga starta i 2010.

Føremålet med barometeret er å gje eit lettfatteleg bilete av korleis kommunen presterer/kor gode tenestene er målt mot resten av Kommune-Noreg.

Det vert spesielt framheva at målt mot folketalet er det ikkje mange kommunar som har færre tilsette enn Herøy som er registrert med vidareutdanning innan psykisk helsearbeid.

KOSTRA 2017

Resultatet i Herøy er svakare enn tilrådd i 2017, og betydeleg lavare enn gjennomsnittet i

kommunegruppa. Herøy har lite midlar i disposisjonsfond og dermed lita evne til å møte utføresette økonomiske problem. Kommunen har høg netto lånegjeld og er svært utsett for renterisiko.

Samla resultatvurdering:

Folketalsveksten har stoppa opp siste 4 åra, samtidig har skatteveksten også stoppa opp, talet på arbeidsledige har vore høgt (rundt 5 %) og utbetalingane til økonomisk sosialhjelp har auka mykje i 2018. Dette har konsekvensar for den kommunale økonomien og gir store prioriteringsutfordringar.

Kostnadsnivået i tenestene i kommunen er 17 millionar høgare enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 i 2017 og 6-44 millionar høgare enn utgiftene i samanlikningskommunane

Kommunen har hatt ei positiv utvikling på tenestekvalitet (Kommunebarometeret) og forvaltningspraksisen (Kommunekompasset) siste åra, men på ein del område er det ikkje samsvar mellom ressursinnsats (KOSTRA) og tenestekvalitet (Kommunebarometeret). Dette gjeld der vi brukar forholdsvis mykje ressursar, men kjem dårleg ut på tenestekvalitet.

Tilbakemeldingane frå innbyggjarundersøkinga og lokaldemokratiundersøkinga var grunnlaget for vedtaket om kjerneverdiane **Tillit, Respekt og Samhandling** og utarbeidinga av **Serviceplakaten**.

9.2 Endringsbehov

2017 og 2016 er dei beste åra kommunen har hatt sidan 2006 når det gjeld driftsresultat. Kommunen har heller ikkje hatt eit så stort disposisjonsfond som vi har i dag.

Trass dette var resultatet i Herøy er svakare enn tilrådd i 2017.

I økonomiplanen for 2018-2021 er det lagt til grunn at kommunen skal bruke ca 28,3 millionar kroner for å balansere budsjettet i tillegg 10,0 mill kr i innsparing og 7,45 mill kr i rammeinnsparing.

Kommunestyret gjorde slikt vedtak i K-sak 102/18:

«Kommunestyret meiner at kommunen heller bør ta sikte på å auke disposisjonsfondet i økonomiplanperioden 2019-2022 enn å tappe det for ca 28,3 mill kr slik det går fram av økonomiplanen for 2018-2021.

Kommunestyret ber difor om at det i samband med budsjettarbeidet vert gjort innsparingar utover innsparinga i K-sak 57/18, m.a. basert på det som kjem fram i denne saka om forbruket på ulike tenesteområde der kommunen har høgare utgifter enn gjennomsnittet for kommunegruppe 8.»

Vedtak i Kommunestyret - 24.05.2018 sak 57/18: Kommunestyret vedtek innsparingstiltaka slik dei går fram av vedlagde notat frå kommunalsjefane.

1. Kommunestyret ber om at stillingar vert haldne ledige så lenge det er forsvarleg.
2. Kommunestyret ber om at Kostratal vert tekne med i vurderinga av innsparingstiltak. Andre sektorar enn oppvekst, som ligg vesentleg høgare i Kostratal, må ta større andel av innsparingstiltakta.
3. Kommunestyret ber om at Myrvåg brannstasjon vert oppretthalden.

4. Kommunestyret ber om at Moltu skule held fram i si noverande form.
5. Kommunestyret ber om at tilbodet om privat brøyting vert oppretthalde. .

Kommunestyresak 57/18 24.05.18 gav slikt resultat::

Samla innsparing: 10.275.200*

*Her er det gjort ein summeringsfeil. Det rette talet skal vere 10.015.000.

I protokollen frå møtet der det står:

«Høgre v/Idar Tarberg kom med framlegg om slikt tillegg til pkt 4 i tilrådinga frå formannskapet: Myrvåg brannstasjon vert oppretthalden på dagens driftsnivå. Framlegget fekk 14 røyster og fall.»

Dette opnar då for å vurdere driftsnivået ved Myrvåg brannstasjon.

Framsikt har gjennomført ei økonomianalyse basert på KOSTRA- tal for 2017. Dette er ein analyse av rekneskap og andre KOSTRA- tal for 2017. Herøy er samanlikna med Ulstein, Sula, Volda og Ørsta (naboar), Gjerdrum og Songdalen (billige og flinke kommunar) og kommunegruppe 8 (middels lett drivne kommunar med mellom 5.000 og 20.000 innbyggjarar og middels inntekter).

I samandraget av rapporten står det at finansane er vurderte på grunnlag av tre nøkkeltal. Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene i Herøy er svakare enn tilrådd i 2017, og betydeleg lavare enn gjennomsnittet i kommunegruppa. Herøy har lite midlar i disposisjonsfond og dermed lita evne til å møte uføresette økonomiske problem. Kommunen har høg netto lånegjeld og er svært utsett for renterisiko.

Oversikt innsparingspotensial ift samanlikningskommunane (mill. kr)

	Ulstein	Volda	Ørsta	Sula	Gjerdrum	Songdalen	Kostragruppe 08
Pleie og omsorg	15,4	-16,3	-23,2	-4,6	-1,1	11,2	-7,9
Grunnskole	-6,5	-11,9	2,6	7,8	17,3	-14,4	-0,6
Adm, styring og fellesutgifter	2,9	0,5	4,6	9,4	-1,5	-4,9	7,3
Barnehage	-6,9	-1,2	-8,4	-5,0	1,7	2,6	-0,9
Sosiale tjenester	3,3	5,7	7,1	11,3	4,3	8,2	1,5
Kommunehelse	4,7	3,8	5,4	2,8	2,8	1,8	1,3
Barnevern	-4,6	4,9	10,6	-6,9	-5,3	0,7	-2,7
Kultur og idrett	4,8	10,5	8,6	11,1	7,4	7,0	4,6
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	1,6	-1,6	0,5	-1,0	-0,9	0,3	0,0
Andre områder	9,0	11,8	11,0	18,4	19,6	9,9	15,1
Brann og ulykkesvern	3,2	0,9	1,3	3,9	4,7	5,1	3,4
Kommunale boliger	4,0	4,0	1,8	1,6	1,3	-3,8	0,5
Samferdsel	0,4	1,9	2,3	9,0	11,2	7,8	7,6
Næringsforv. og konsesjonskraft	-0,9	4,4	3,7	1,6	0,3	-1,0	1,2
Kirke	2,3	0,6	1,9	2,3	2,1	1,7	2,4
Totalt	23,8	6,1	18,9	43,3	44,2	22,5	17,3

Figuren over viser kostnadsforskjellar mellom Herøy og andre kommunar i millionar kroner. Vi ser kor mykje Herøy kan spare ved å drive med same kostnadsnivå som dei andre

kommunane.(- er dyrare enn Herøy, + er billigare enn Herøy).

Samla behovskorrigerte netto driftsutgifter i Herøy var 17 millionar kroner høgare enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 i 2017. Herøy dreiv tenestene 44 millionar kroner dyrare enn Sula og Gjerdrum og 23 millionar kroner dyrare enn Songdalen og Ulstein.

Figuren viser også kva for tenester som vert drive dyrt og billig i Herøy, samanlikna med Kommunegruppe 8 og dei andre kommunane. I forhold til kommunegruppa brukar Herøy meir pengar på desse tenestene: Adm (7 mill), Sosial (2 mill), Helse (1 mill), Kultur (5 mill), kyrkje (2 mill) og diverse tekniske tenester (13 mill). Utgiftene er lavare innanfor PLO (8 mill), grunnskule (1 mill), barnehage (1 mill) og barnevern (3 mill).

PLO vert drive 10-15 mill kroner billigare i Ulstein og Songdalen. Grunnskulen vert driven 8-17 millionar kroner billigare i Gjerdrum og Sula. Administrasjon vert drive 9 mill kroner billigare i Sula. Sosial vert drive 11 mill kroner billigare i Sula. Kultur vert drive 11 mill kroner billigare i Volda og Sula. Samferdsel vert drive 9-11 mill kroner billigare i Sula og Gjerdrum.

NB: Gjennomsnittet i kommunegruppe 8 i PLO vert påverka av at 6 norske kommunar har fått statstilskot til tenesta, og vert drive omtrent utan netto utgifter. Dette påvirker gjennomsnittet for PLO i kommunegruppe 8 kraftig. Det er korrigert for denne effekten i rapporten, men ikkje i Framsikt analyse. Framsikt analyse viser at Herøy hadde 4 millionar kroner høgare netto utgifter i PLO enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8.

I samandraget skriv Brox at hovudårsaken til lavare utgifter i samanlikningskommunane er:

- Større grunnskular
- Mindre utgifter til alle slags kulturtiltak
- Lavare einingsprisar i eigedomsdrift og vegdrift
- Billigare administrasjon og politisk styring
- Billigare brannvesen

I tillegg har eg merka meg fylgjande:

- **Skuleskyss** kostar 1,0 mill meir enn snittet i kommunegruppa

6 skular vart nedlagde i 2009. Dette medførte lengre skuleveg for mange og rett til skyss etter opplæringslova.

Mykje spreidd busetnad i kommunen, gir rett til skyss anten i forhold til avstand til skulen eller smal/dårleg veg utan gangfelt.

- **Fastlege, fysio og legevakt** kostar 4,0 mill meir enn snittet

Funksjon 241:

Her er nokre feilføringar, dyr legeavtale, betaling eksterne som vi ikkje kan styre (NPV, Helfo). Vi ligg lågt ifht kommunal fysioterapi. Legevakt meiner ein å drifte så rimeleg og effektivt som mogleg. Dette vil bli dyrare med nye krav.

Funksjon 243:

Utgiftene er i hovudsak løn. Herøy er organisert med eigen seksjon i dag. Dei fleste kommunar har dette fellesorganisert med psykisk helse. Mogleg har andre kommunar ei anna funksjonsføring enn Herøy. Vi ligg lågt med tilsette ifht psykisk helse, men høgare

på rus. Dette området vert slått saman frå 01.01.2019 også i Herøy kommune. Funksjonsføring her kan vi mogleg skjønsmessig korrigere, då ein i felles seksjon naturleg vil arbeide meir på tvers.

- **Sosiale tenester:** 2,0 mill meir på rettleiing, 1,0 mill meir på rusomsorg, 2,0 mill meir på arbeidstiltak enn snittet

Funksjon 242 Veiledning

Det er nokre feilføringar her, mellom anna skulle godt over 1 mill vore ført på 281 sosialhjelp. På denne funksjonen er også Solheim dagsenter ført.

Funksjon 243 Rusomsorg

På denne funksjonen er bustadsosiale tenester ført. Det er mogleg at desse tenestene i andre kommunar vert ført på 254 - jf kommentarane vedkomande funksjon 241.

Funksjon 273 Verna arbeid.

På denne funksjonen er mellom anna lærlingane ført med 1,4 mill. Det er og ført vel 0,8 mill vedkomande tiltakspakken. Desse føringane gjer at ein får høge utgifter på desse funksjonane

- **Utleige av bustader:** 1,0 mill meir enn snittet (utleige av bustader gjekk med underskot)

Husleigesatsane i Herøy kan vere lågare enn husleigesatsane i samanliknbare kommunar. Vi har i dei siste åra auka husleigesatsane gradvis, men det er fortsatt eit stykke igjen til vi er på antatt marknadsprisnivå.

Ei anna forklaring kan vere at utleigebustadar vert ståande tome med husleigetap som konsekvens i påvente av klargjering for ny utleige. Klargjering kan drage ut i tid, av ulike grunnar, men gjennom tverrfagleg samarbeid bør i alle fall Herøy kommune bidra til at utleigebustadane er mindre utsette for skadeverk gjennom året og kontraktsforholdet, slik at klargjering for ny utleige vert mindre kostnadskrevjande.

Ei tredje forklaring kan vere knytt til avskrivninga av kommunale bustadar.

- Drift av **kulturbygg:** 3,0 mill meir enn snittet

Herøy kommune har to bygg å drifte, dette gjer nok store utslag. Det er for 2018 og framover iverksett tiltak for å få desse kostnadane ned, men det vil vere vanskeleg å sjå at vi skal greie å hente inn desse kostnadane fullt ut.

Tiltakspakke 2017 er ført med kr. 349 668 på denne funksjonen i 2017. Likeins utgjer fordelte lønsutgifter frå Seksjon Byggdrift kr. 256 155 medan offentlege avgifter og forsikring utgjer om lag kr. 170 000.

- **Kulturskule:** 2,0 mill meir enn snittet

Herøy har ein andel på 34,7% av elevane i grunnskulen som deltek i kulturskulen. Det høgste talet i samanlikningskommunane. Kostragruppe 8 har 16,6%. Viser til Brox sin kommentar i rapporten under tabellen øvst side 51: Høge kostnader kjem av høg dekningsgrad, ikkje av høge utgifter pr brukar.

Utgiftene pr brukar ligg kr 2.900 under gjennomsnittet i kommunegruppa

- **Kyrkje:** 2,0 mill meir enn snittet
Herøy har 3 kyrkjer og 7 gravplassar.
- **Kart/oppmåling og byggesak:** 1,0 mill meir enn snittet
Området har fått overført 1 heimel frå plan for nokre år tilbake og det gjer nok noko utslag på denne Kostra-analysen. Denne heimelen er i dag overført til funksjon 302 på bakgrunn av lengre sjukmelding. Ein forventar at utgiftene vil vere meir på snittet ved neste analyse.
- **Politisk styring:** 2,0 mill meir enn snittet
Netto utgifter på dette ansvaret er på ca 4,1 mill. Løn (1,5 mill) og møtegodtgjersle (1,0 mill) er dei største enkeltpostane.
- **Administrasjon:** 7,0 mill meir enn snittet
Dette området er vanskeleg å analysere fordi kommunane sin rekneskapspraksis varierer (tolking av skillet mellom teneste og administrasjon), sjå side 56 i rapporten.
- **Brann:** 3,0 mill kr meir enn snittet
Funksjon 338, førebyggjande, er tilfredstillande. Funksjon 339 beredskap er tidlegare utgreidd i sak 17/715 og det er lagt fram fleire modellar for innsparing av beredskapen. Vi driv vi dyrare pga. ekstra brannstasjon i Myrvåg. Ved å legge ned brannstasjonen kan dette gi ei innsparing på 840 000 kr. I sak 17/715 er det og vist til andre tiltak som er mogleg å gjennomføre som gjer at kostnadane vert vesentleg redusert innan funksjon 339.
- **Eigedomsforvaltning:** 3,0 mill kr meir enn snittet
I forhold til budsjettet var det største meirforbruket på dette området i 2017 sviktande husleigeinntekter (ca 1,4 mill) og kommunal drift (1,3 mill).
- **Hamnevesen:** 3,0 mill kr meir enn snittet
Avskrivningar på 1 540 000 kr og 350 000 kr på tiltakspakke er ført her. I tillegg har vi ikkje nok inntekter på kaivederlag for å dekke opp kostnadane.
- **Næringsføremål:** 1,0 mill kr meir enn snittet
Tiltakspakken er ført på funksjon 325, 800 000kr

9.3 Andre forhold

- **Interkommunalt samarbeid**

Vanylven kommune har teke initiativ til interkommunalt samarbeid med Herøy på fleire tenesteområde. Rådmannen legg til grunn at samarbeid med andre kommunar skal gje ei innsparing.

- **Bygningsmessige tiltak**

Kommunen har store utfordringar når det gjeld standard på dei kommunale bygningane.

- **Organisasjonsutvikling**

Kommunekompasset, innbyggjarundersøkinga, lokaldemokratiundersøkinga, brukarundersøkingane og medarbeidarundersøkinga (10-faktor) har peika på område der kommunen har eit utviklingspotensial. Dette skal fylgjast opp på ein systematisk måte i heile organisasjonen.

9.4 Prioritering

Herøy kommune har ein ambisjon om å vere «ei båt lengd føre» og vere «ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i». Kommunestyret har vidare vedteke ein strategi for utvikling av lokalsamfunnet og organisasjonsutvikling gjennom Samfunnsdelen av Kommuneplanen og Kommunekompasset.

Det er krevjande å finne ein balanse mellom stramme, men fagleg forsvarlege rammer for tenestetilbodet, og investeringsrammer som legg til rette for utvikling, busetjing, næringsetablering og sikrar ein forsvarleg standard på bygningsmassen.

Investeringsbudsjettet:

Rådmannen har prioritert

- ei strategisk satsing for busetjing og næringsetablering,
- forlenge levetida og sikre ein forsvarleg standard på eksisterande kommunale bygningane og
- nødvendige investeringar for at kommunen skal vere med i utviklinga for modernisering og digitalisering.

Kommunedelplanen for bustadpolitikk vart vedteken i K-sak 14/16. Kommunen har 140 utleigebustader rundt i kommunen. I planarbeidet kom ein fram til kommunen kan selje 30 bueiningar og bruke midlane til å reinvestere i nye einingar. Det er ein føresetnad at kommunen sel bustadane til dei som bur der i dag for at forholdet mellom behov for bustad og tilgjengelege bustader ikkje skal verte forverra. Her er bestilt taksering og starta dialog med dei som bur i bustadane.

Driftsbudsjettet:

KOSTRA- rapportane konkluderer med at kostnadsnivået i tenestene i kommunen er 17 millionar høgare enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 i 2017 og 6-44 millionar høgare enn utgiftene i samanlikningskommunane.

Gjennom 2016, 2017 og 2018 har administrasjonen arbeidd med å skape balanse mellom kommunen sine utgifter og inntekter m.a.

- Kritisk vurdert tenestenivået i forhold til standarden i dag og kva som er forsvarlege tenester.
- Analysert den administrative organiseringa og bruk av administrative ressursar.

I 2016 vart det trekt inn følgjande stillingar:

- 1,0 stilling som folkehelsekoordinator/kulturarbeidar
- 0,3 stilling økonomi/personal

I 2017 stod følgjande stillingar vakante:

- 1,0 stilling rådmann/assisterande rådmann
- 1,0 stilling Servicetorget

I tillegg er 0,8 stilling i administrasjonen i pleie og omsorg inndratt.

I 2018 er

- 1,0 stilling som assisterande rådmann inndratt
- 1,0 stilling i Servicetorget er ikkje budsjettert.
- 1,4 stillingar vakante i økonomiavdelinga/dokumentsenteret fram til avklaring rundt samarbeidsprosjektet med Vanylven.

I samband med budsjett 2018 vart det gjort vedtak om at det skulle gjerast ein gjennomgang i alle sektorane innan 31.03.2018 med sikte på å finne tiltak som kunne redusere driftskostnadene med 10 mill kr på årsbasis. Tiltaka skulle vere realistiske og gjennomførbare. Dette er tiltak som skal kome i tillegg til rammereduksjonane for sektorane.

Kommunestyresak 57/18 24.05.18 vart det gjort vedtak om slik innsparing, gjeldande frå 2019:

Samla innsparing oppvekst:	2.200.000
Samla innsparing helse og omsorg:	4.765.000*
Samla innsparing samfunnsutvikling:	1.110.200
Samla innsparing stab:	<u>2.200.000</u>

Samla innsparing: 10.275.000*

*Her er gjort ein summeringsfeil. Dei rette tala skal vere 4.505.000 og 10.015.000.

Rådmannen si vurdering er at driftskostnadane framleis er for høge. **For 2019 må inntektene aukast/driftskostnadane reduserast med 16,4 mill kr for å få balanse mellom utgifter og inntekter.** Vi kan ikkje basere oss på å tappe eit driftsfond som allereie er for lite.

Det er heller ikkje tilfredsstillande å basere seg på årlege rammeinnsparingar for å balansere budsjettet. Det er difor behov for nye permanente innsparingstiltak som vil ha innsparingseffektar på lenger sikt (utover det enkelte budsjettår). Tiltaka må vere realistiske og gjennomførbare.

Rådmannen vil difor rå til at det vert gjort ein ny gjennomgang av drifta med sikte på å finne tiltak som kan skape meir permanent balanse mellom inntekter og utgifter. Her må alle tiltak som **driftsreduksjonar, strukturendringar og interkommunale samarbeidsordningar** vurderast. Slike tiltak bør gjennomførast så raskt det er praktisk mogleg.

Det er difor heller ikkje rom for nye driftstiltak med unntak av tiltak som kan finansierast innanfor driftsramma.

Det bør vurderast om det er mogleg å prioritere tiltak som

- Tidleg innsats

- Rus/psykiatri
- Habilitering/rehabilitering

ved omdisponering innanfor driftsramma.

Eigedomsskatt frå 2020 vil kunne gi ei inntekt på om lag 8-10 mill kr per år forutsett ein skatt på 1 promille av formuesverdien.

Eit budsjett og ein økonomiplan skal vere eit styringsverktøy og om det ikkje er reelt, vil det heller ikkje vere eit styringsverktøy for administrasjon og politikarar.

10 Økonomiplan drift 2018-2021

- Økonomiplan drift for 2019-2022 syner korleis Herøy kommune kan redusere sine driftskostnader med med om lag 16,9 mill kr i 2019.
- Dei største endringane skjer gjennom ei ny sak om varige driftsreduksjonar som må gjennomførast tidleg i 2019 for at dei skal kunne få delvis verknad dette året.
- Gjennom budsjettforslaget må samarbeidet med andre kommunar aukast i åra som kjem. Dette er noko som kan føre til reduserte kostnader for alle litt fram i tid.
- Rådmannen har vurdert eigedomsskatt på private hus og hytter. Med 2% av takstverdi vil det kunne gi ei inntekt på om lag 15,0 mill kr. Men ein slik skatt bør ikkje nyttast til drift og ein foreslår heller ikkje denne ordninga i 2019. Etter valet i 2019 må ein imidlertid vurdere dette nøye slik at ikkje tenestene forvitrar i åra som kjem.

I hovudtal kan dette (balansen) settast opp slik (rådmannens tilråding):

	2019	2020	2021	2022
Innsparingar				
Rammeinnsparing	0	0	0	0
Vakansar/stillingsred	0	0	0	0
Andre driftsinnsparingar	0	0	0	0
Sum innsparingar drift	0	0	0	0
Kalk renter/avskrivning VAR	250	400	650	800
Bruk av fonds	7 500	5000		
Ytterlegare driftsreduksjonar /varige kutt/samarbeid	7 500	10 000	12 500	12 500
Samarbeid/auka inntekter/auka folketal	1 650	2 500	3 000	3 500
Sum auka innt/red kostn	16 900	17 900	16 150	16 800
Tot innsparing/auka innt	16 900	17 900	16 150	16 800
Skal finansiere:				
Driftsrammer høgare enn inntekter til fordeling	15 000	15 000	15 000	15 000
Nye tiltak	0	0	0	0
Auka renter/avdrag	1 400	2 300	3 200	4 600
Sum til inndekning	16 400	17 300	18 200	19 600
Diff	0	0	0	0

Bevillingar per sektor og område

Oversikta under syner kor mykje den einskilde sektor/område får i bevilling i 2019 før ein har vurdert evt kutt eller nye tiltak.

DRIFTSOVERSIKT (Tall i 1000kr)	Budsjett 2019	Økonomiplan 2020	Økonomiplan 2021	Økonomiplan 2022
Skatt på inntekt og formue	-276 450	-276 450	-276 450	-276.450
Rammetilskott	-217 300	-217 300	-217 300	-217.300
Rammeinntekt i statsbudsjettet	-493 750	-493 750	-493 750	-493 750
Eigedomsskatt	-	-	-	-
SUM FRIE INNTEKTER	-493 750	-493 750	-493 750	-493 750
Renteutgifter	14 750	14 750	14 750	14 750
Avdrag	24 000	24 000	24 000	24 000
Andre finanskost. (tap på aksjar, gebyr m.m.)	1 299	1 299	1 299	1 299
Utytte Tussa	-5 230	-5 230	-5 230	-5 230
Statstilskott, rente- og avdragskompensasjon	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400
Andre renteinntekter	-3 183	-3 183	-3 183	-3 183
Aktiv forvaltning	-4 300	-4 300	-4 300	-4 300
Andre finansinntekter (gebyr, morarenter m.m.)	-626	-626	-626	-626
Netto rente og finanskostnader	24 310	24 310	24 310	24 310
Nto pensjonsavvik/amortisering av pensjonsav.	-15 249	-15 249	-15 249	-15 249
Netto avskrivningar	-4 090	-4 090	-4 090	-4 090
Sum andre poster	-18 839	-18 839	-18 839	-18 839
TIL FORDELING	-488 279	-488 279	-488 279	-488 279
Politisk leiing	4 149	4 149	4 149	4 149
Administrativ leiing	1 835	1 835	1 835	1 835
Andre Overføringar (Kyrkje, revisjon m.m)	13 220	13 220	13 220	13 220
STAB				
Servicetorget	3 245	3 245	3 245	3 245
Dokumentsenter og politisk sekretariat	4 136	4 136	4 136	4 136
Økonomiavdelinga	5 413	5 413	5 413	5 413
Personal- og organisasjonsavdelinga	7 356	7 356	7 356	7 356
IKT	7 433	7 433	7 433	7 433
Eigedom	19 243	19 243	19 243	19 243
OPPVEKST				
Barnehageavdelinga	71 369	71 369	71 369	71 369
Grunnskuleavdelinga	115 255	115 255	115 255	115 255
HELSE OG OMSORG				
Administrasjon Helse og omsorg	1 335	1 335	1 335	1 335
Avdeling for Barn, Familie og Helse ink NAV	46 086	46 086	46 086	46 086
Pleie- og omsorgsavdelinga	113 002	113 002	113 002	113 002
Bu- og habiliteringsavdelinga	40 076	40 076	40 076	40 076
Tenestekordinering	8 740	8 740	8 740	8 740
NAV	6 898	6 898	6 898	6 898

SAMFUNNSUTVIKLING				
Kulturavdelinga	8 991	8 991	8 991	8 991
Utviklingsavdelinga	7 120	7 120	7 120	7 120
Landbruk	1 410	1 410	1 410	1 410
Brannvern	8 297	8 297	8 297	8 297
Anleggs- og driftsavdelinga	9 172	9 172	9 172	9 172
Sum fordelt til driftsrammer	503 781	503 781	503 781	503 781
Avsetjing til disposisjonsfond	-	-	-	-
Kalkulatoriske renter/avskrivningar sjølvkost	-250	-400	650	-800
Bruk av disposisjonsfond	-7 500	-5 000	-	-
Ytterlegare driftsreduksjonar/nedbemanning	-7 500	-10 000	-12 500	-12 500
Samarbeid/auka inntekter/auka folketal	-1 650	-2 500	-3 000	-3 500
Overføring til investeringsrekneskapen	-	-	-	-
Netto disposisjoner	-16 400	-17 400	-15 650	-16 300
Balanse	-1 400	-300	1 900	4 900
Tiltak som skildra (innsparing/nye tiltak)				
Til renter og avdrag	-1 400	-300	1 900	4 900

Fosnavåg, 12.09.2018

Olaus-Jon Kopperstad
Rådmann

Avd.leiar

Økonomianalyse 2017

Herøy Kommune

Bjørn Brox, Framsikt AS

Versjon 18.7.2018

Sammendrag	1
Mandat og metode	4
Finansene	6
Samlet kostnadsnivå	8
Kvalitet	12
Grunnskole.....	13
Barnehage	22
Barnevern	27
Pleie og omsorg	34
Kommunehelse	42
Sosiale tjenester	45
Kommunale boliger	48
Kultur og idrett	50
Kirke	53
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø.....	54
Adm, styring og fellesutgifter	56
Brann og ulykkesvern	59
Eiendomsforvaltning.....	60
Samferdsel	65
Næringsforv. og konsesjonskraft.....	68
Flyktninger og integrering	69
Vedlegg: Behovskorrigert netto utgift per innbygger per funksjon	70

Sammendrag

Herøy har litt svake finanser, middels tjenestekvalitet og et ganske høyt kostnadsnivå i tjenestene.

Dette er en analyse av regnskap og andre Kostratall for 2017. Herøy i Møre og Romsdal er sammenlignet med Ulstein, Sula, Volda og Ørsta(naboer), Gjerdrum og Songdalen (billige og flinke kommuner) og kommunegruppe 8 (middels letdrevne kommuner med mellom 5.000 og 20.000 innbyggere og middels inntekter).

Finansene er vurdert på grunnlag av tre nøkkeltall. Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene: Resultatet i Herøy var svakere enn anbefalt i 2017, og betydelig lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Herøy har lite midler i disposisjonsfond og dermed liten evne til å møte uforutsette økonomiske problemer. Kommunen har høy netto lånegjeld og er svært utsatt for renterisiko.

Kostnadsnivået i tjenestene i Herøy var 17 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 i 2017 og 6-44 millioner kroner høyere enn utgiftene i sammenligningskommunene. Sula og Gjerdrum drev 44 millioner kroner billigere. De tjenestene som drives dyrere enn gjennomsnittet i kommunegruppen er administrasjon (7 mill), helse (1 mill), sosial (2 mill), kultur (5 mill), kirke (2 mill) og tekniske tjenester (13 mill). De tjenestene som drives billigere er PLO (8 mill), grunnskolen (1 mill), barnehage (1 mill) og barnevern (3 mill).

Hovedårsaker til lavere utgifter i sammenligningskommuner:

- * Større grunnskoler
- * Mindre utgifter til alle slags kulturtiltak
- * Lavere enhetspriser i eiendomsdrift og veidrift
- * Billigere administrasjon og politisk styring
- * Billigere brannvesen.

Sammenligningskommunene er ikke bare billig drevet, men har også god kvalitet i de kommunale tjenestene. Alle kommer bedre ut enn Herøy i Kommunebarometeret for 2018. I den kåringen er det tjenestekvalitet som er hovedsaken. Herøy ble nr 263 før korreksjon for inntektsnivå i den endelige utgaven av målingen (tall publisert 5.7.). Sammenligningskommunene hadde bedre rang, se figuren under (resultat uten korreksjon for inntektsnivå).

	Herøy (M og R)	Ulstein	Volda	Ørsta	Sula	Gjerdrum	Songdalen
Plasering totalt	133	73	40	120	100	18	24
Uten hensyn til korrigert inntekt	263	145	69	195	204	21	25

Analysen er gjort på grunnlag av konsernregnskapene, for å få et organisasjonsnøytralt regnskap. Konsernregnskapet omfatter følgende selskaper:

KOSTRA og nøkkeltall 2017 - Herøy Kommune

Orgfor	Særbedriftens navn	Eierkommune	Eierandel
IKS	INTERKOMMUNALT ARKIV FOR MØRE OG IKS	HERØY KOMMUNE	2,512%
IKS	SUNNMØRE REGIONRÅD IKS	HERØY KOMMUNE	5,88 %
IKS	SØRE SUNNMØRE KOMMUNEREVISJON IKS	HERØY KOMMUNE	14,29%
IKS	SØRE SUNNMØRE REINHALDSVERK IKS	HERØY KOMMUNE	35,67 %
ORGL	SØRE SUNNMØRE LANDBRUKSKONTOR	HERØY KOMMUNE	100,00 %

Datagrunnlaget er hentet fra Framsikt Analyse 28.6.2018. Det er foretatt en viss kontroll av regnskapet, men ikke andre Kostratall.

NB: Det er ikke samsvar mellom rapporten og tallgrunnlaget i Framsikt analyse når det gjelder PLO. Gjennomsnittet i kommunegruppe 8 i PLO påvirkes av at 6 norske kommuner har fått statstilskudd til tjenesten, og driver omtrent uten netto utgifter. Uten disse kommunene driver Herøy 8 millioner kroner billigere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 i PLO. Det vil si at samlet utgift i Herøy blir 17 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Det er ikke tatt hensyn til (korrigert for) dette i Framsikt analyse. I denne analyserapporten er regnskapene for de 6 kommunene korrigert.

Mandat og metode

Mandat

Oppgaven i denne rapporten er å sammenligne finanser og kostnadsnivå i Herøy med andre kommuner, samt å forklare årsaken til de påviste forskjellene.

Formålet med analysen er å sammenligne Herøy med andre kommuner, for å finne ut om kommunen har noe å lære når det gjelder effektiv drift og tjenestekvalitet.

Analysen kan ses på som første fase av et omstillingsprosjekt. På grunnlag av analysen vil kommunen kunne vurdere hvilke endringer som er ønskelig, og hvilke kommuner som kan ha noe å lære bort.

Metode

Analysen sammenligner behovskorrigerede netto driftsutgifter per innbygger i ulike tjenester. Netto driftsutgifter er kommunens utgifter i tjenesten minus refusjoner og eventuell egenbetaling. Det er netto utgifter som må finansieres av kommunestyret med frie inntekter og eventuell eiendomsskatt. Analysen legger altså hovedvekten på kommunestyrets prioriteringsproblem.

Analysen sammenligner netto kostnader per tjeneste. Det er definert 14 tjenester i tråd med inndelingen i Kostra. Hver tjeneste består av flere Kostrafunksjoner. Det er tilsammen omtrent 70 Kostrafunksjoner fra 100 politisk styring til 393 drift av gravplasser. Dette er et organisasjonsnøytralt regnskap, til forskjell fra kommunens ansvarsregnskap (intern organisering). Følgende funksjoner tas ikke med i analysen: 170-173 premieavvik (finansielle korreksjoner til regnskapet), 275 introduksjonsordningen (statsfinansiert) og 340-357 VAR-sektoren (finansiert med huseieravgifter).

Analysen bruker av samme årsak konsernregnskapet. Konsernregnskapet omfatter både kommunekassen (den delen rådmannen styrer), kommunale foretak, interkommunale selskaper og interkommunale selskaper med eget regnskap, organisert etter kommunelovens paragraf 27. Kommunene organiserer stadig mer av tjenesteproduksjonen interkommunalt. Derfor er konsernregnskapet viktig.

Analysen bruker behovskorrigerede netto driftsutgifter. Behovskorrigeringen gjøres etter metoden i statsbudsjettet. Kommunaldepartementet har beregnet utgiftsbehovet per innbygger i hver velferdstjeneste og samlet for hver norske kommune. Tjenestene i behovskorrigering er grunnskole, barnehage, PLO, sosial, helse, barnehage og administrasjon. Analysen korrigerer 2017-regnskapet med behovsberegningen for 2018. Det er dessuten gjort et par andre korreksjoner for å gjøre kommunene sammenlignbare: ulik andel elever i private skoler, oppgaver som vertskommune for nedlagte PU-institusjoner og mottak av enslige mindreårige flyktninger i barnevernet. Behovskorrigerede netto driftsutgifter er netto driftsutgifter delt på utgiftsbehovet i prosent.

Analysen beregner innsparingsmuligheter for hver tjeneste i Herøy, sammenlignet med kommunegruppe 8 og de valgte sammenligningskommunene. Innsparingspotensialet for tjeneste A i kommune 1 (K1) i forhold til kommune 2 (K2) beregnes slik: (behovskorrigert netto utgift K1- behovskorrigert utgift K2)*innbyggertall K1*utgiftsbehov i tjeneste A i K1.

Eksempel fra rapporten: Innsparingspotensialet for administrasjon i Herøy i forhold til kommunegruppe 8 beregnes slik: $(4915-4111)*8965*1,010=7,3$ mill. kroner.

Det er et kapittel om hver tjeneste: I disse kapitlene er formålet å forklare de kostnadsforskjellene som påvises mellom Gjerdrum og kommunegruppen i starten av rapporten. Analysen skiller mellom tre forklaringsfaktorer. Forskjeller i netto utgift per innbygger kan komme av ulikt volum i tjenesten, ulik produktivitet (enhetspriser) eller ulike satser for egenbetaling. Analysen prøver å beregne effekten i mill. kroner av hver av disse faktorene. Det er bare mulig i de tjenester der Framsikt har opplysninger om volum og enhetspriser.

Analysen bruker en del indikatorer beregnet av Framsikt. Det vil si at Framsikt ikke har brukt de "originale" indikatorene beregnet av Kostra. Framsikt har i stedet beregnet indikatoren ved hjelp av teller og nevner hentet fra grunnlagsdata i Kostra. Dette er nødvendig når Framsikt definerer tjenesten annerledes enn Kostra, eller når nøkkeltall skal lages for virtuelle kommuner. Egenberegnete nøkkeltall er merket med etternavnet (B).

Analysen bruker endelige Kostratall for 2017, publisert av SSB 15.6.2018 og senere. Ikke alle tall er ennå publisert.

Finansene

Godt driftsresultat, mye driftsreserver og lav netto lånegjeld er viktige tegn på sunne kommunale finanser. Herøy har ikke spesielt gode finanser. Finansene er dårligere enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 i 2017. Netto driftsresultat er lavere enn gjennomsnittet, reservene (disposisjonsfondet) er mindre og kommunen har høyere netto lånegjeld.

De finansielle nøkkeltallene i Herøy er betydelig dårlige enn anbefalt.

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	-6,2 %	0,6 %	6,3 %	1,6 %
Ulstein	1,8 %	2,8 %	2,1 %	0,7 %
Volda	1,9 %	3,1 %	2,7 %	4,6 %
Ørsta	2,6 %	4,3 %	2,5 %	1,1 %
Sula	0,1 %	2,4 %	3,3 %	1,3 %
Gjerdrum	-3,5 %	2,1 %	7,8 %	7,4 %
Songdalen	3,8 %	1,6 %	3,0 %	4,5 %
Kostragruppe 08	0,9 %	2,6 %	4,1 %	3,8 %

Netto driftsresultat i kommunekonsernet utgjorde 1,6 prosent av driftsinntektene i Herøy i 2017. Det er under bransjenormen på 2 prosent. Det er samtidig 2,2 prosentpoeng lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og midt i laget blant sammenligningskommunene. 2017 og 2016 er de beste årene kommunene har hatt siden 2006 når det gjelder driftsresultater.

I gjennomsnitt har kommunen hatt svake driftsresultater de siste årene.

Framsikt - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	94,4 %	99,2 %	105,6 %	110,1 %
Ulstein	187,8 %	192,2 %	194,0 %	199,8 %
Volda	89,9 %	93,0 %	99,7 %	110,4 %
Ørsta	78,7 %	78,1 %	82,7 %	95,2 %
Sula	100,9 %	104,7 %	110,4 %	117,3 %
Gjerdrum	93,8 %	107,0 %	111,0 %	107,3 %
Songdalen	92,4 %	92,8 %	91,9 %	86,5 %
Kostragruppe 08	86,5 %	89,6 %	92,7 %	95,9 %

Netto lånegjeld bør holdes under kontroll for å unngå for stor renterisiko, spesielt i tider med lave renter. Netto lånegjeld bør helst være under 50 prosent av årlige driftsinntekter.

Herøy har mye lånegjeld. Netto lånegjeld i konsernet er 110 prosent av driftsinntektene i 2017. Det er 14 prosentpoeng mer enn gjennomsnittet i kommunegruppen og midt i laget blant sammenligningskommunene. Lånegjelden (gjeldsgraden) har økt kraftig de siste fire årene.

Økonomi - Renteekspontert gjeld Andel av brutto driftsinntekter (prosent)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)		74,3 %	82,3 %	86,3 %
Ulstein		155,3 %	162,7 %	169,5 %
Volda		72,7 %	81,7 %	92,4 %
Ørsta		50,2 %	58,0 %	71,5 %
Sula		66,5 %	75,8 %	79,8 %
Gjerdrum		78,6 %	83,5 %	80,8 %
Songdalen		73,0 %	74,1 %	67,1 %
Kostragruppe 08		59,4 %	69,2 %	71,5 %

Det er interessant å se nærmere på den renteeksponerte delen av kommunens gjeld. Det vil si den delen av lånegjelden kommunen sitter med renterisikoen på. Det vil si lånegjelden utenom VAR-sektoren og lån med statlig rentestøtte (oppussing av kommunale bygg av forskjellig type).

Den renteeksponerte delen av gjelden i Herøy utgjorde 88 prosent av driftsinntektene i 2017. Det er 15 prosent over gjennomsnittet i kommunegruppen og midt i laget blant sammenligningskommunene. Herøy har altså høy gjeld, også om man bare ser på den renteeksponerte gjelden.

Økonomi - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

Gruppert per år

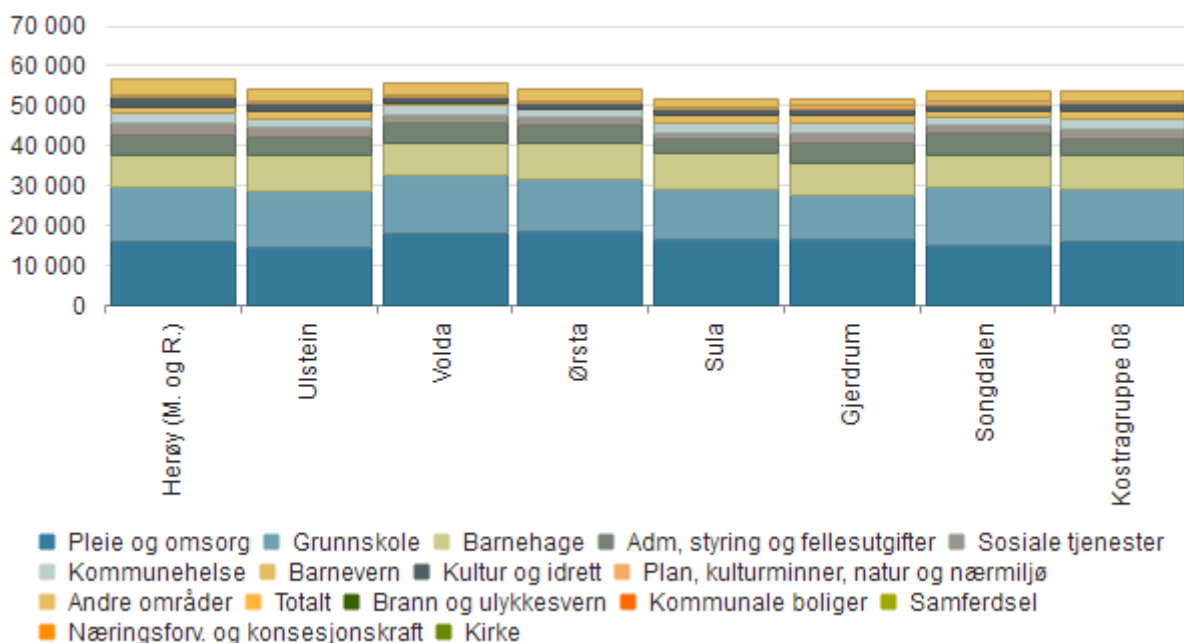
	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	1,8 %	1,3 %	2,6 %	6,1 %
Ulstein	4,7 %	3,7 %	5,4 %	5,6 %
Volda	2,3 %	4,9 %	7,9 %	10,3 %
Ørsta	1,7 %	3,8 %	7,2 %	7,9 %
Sula	12,2 %	11,8 %	12,8 %	12,3 %
Gjerdrum	17,3 %	15,5 %	15,3 %	22,3 %
Songdalen	7,2 %	9,1 %	10,7 %	13,9 %
Kostragruppe 08	5,5 %	5,8 %	7,8 %	9,1 %

Disposisjonsfondet er kommunens reserver for å dekke uforutsette utgifter og sviktende inntekter. Det bør utgjøre 10% av driftsinntektene.

Herøy har et disposisjonsfond på 6 prosent. Det er et lavt resultat på landsbasis. Det er svakt i forhold til kommunegruppen. Gjennomsnittet i landet og i kommunegruppe 8 er 9 prosent. Herøy er nest lavest blant sammenligningskommunene

Samlet kostnadsnivå

Utgifter og formål sammenlignet med andre

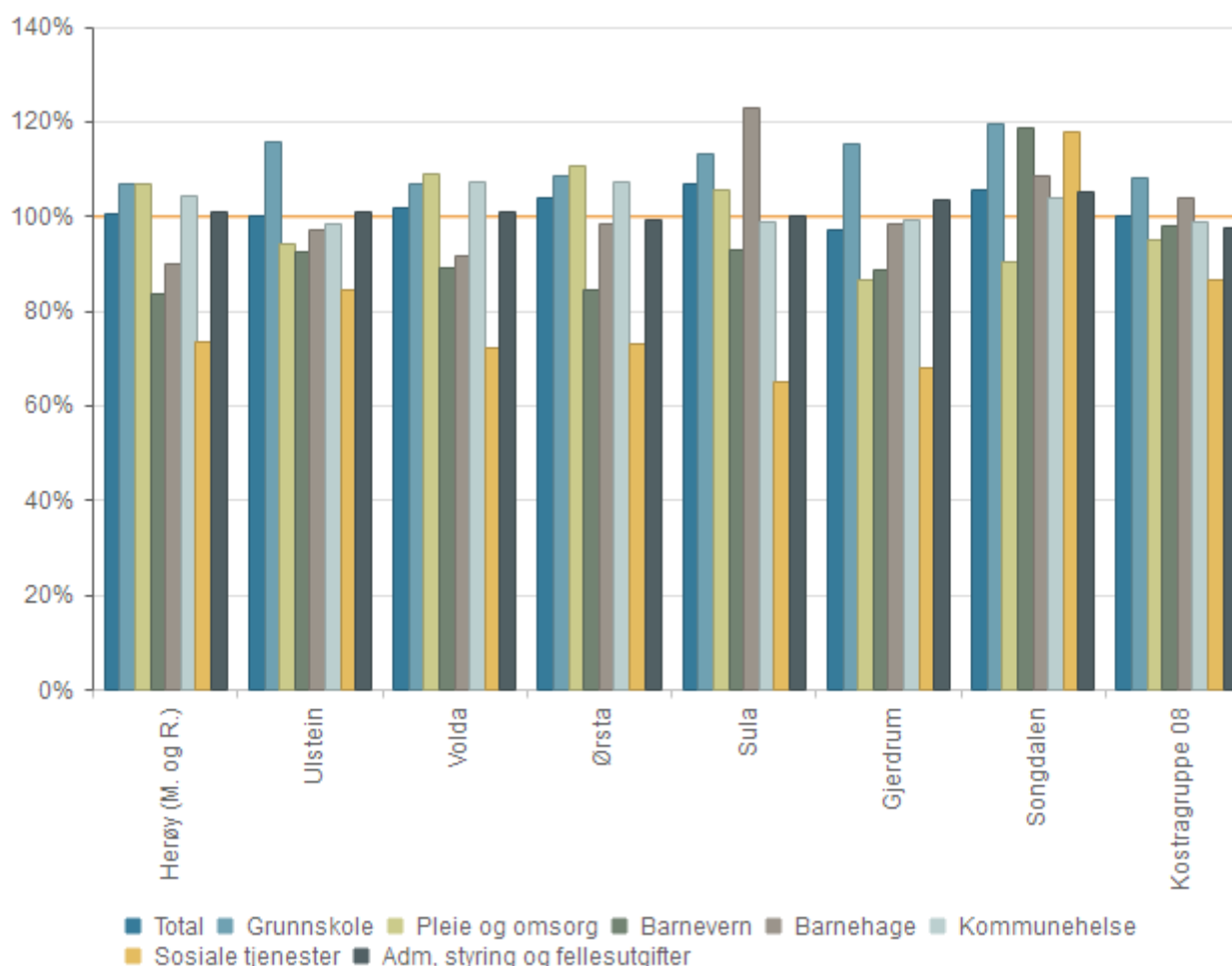
	Herøy (M. og R.)	Ulstein	Volda	Ørsta	Sula	Gjerdrum	Songdalen	Kostragruppe 08
Pleie og omsorg	16 249	14 636	17 951	18 673	16 728	16 365	15 076	15 843
Grunnskole	13 207	13 885	14 450	12 933	12 388	11 400	14 707	13 272
Barnehage	8 243	9 094	8 391	9 280	8 860	8 028	7 926	8 357
Adm, styring og fellesutgifter	4 915	4 599	4 863	4 407	3 880	5 086	5 451	4 111
Sosiale tjenester	3 010	2 505	2 140	1 928	1 294	2 354	1 770	2 781

KOSTRA og nøkkeltall 2017 - Herøy Kommune

Kommunehelse	2 641	2 142	2 236	2 065	2 342	2 345	2 448	2 505
Barnevern	1 434	2 041	786	15	2 350	2 145	1 335	1 793
Kultur og idrett	2 461	1 927	1 290	1 498	1 224	1 632	1 684	1 952
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	613	433	790	555	726	713	575	616
Andre områder	4 005	2 997	2 693	2 782	1 956	1 822	2 897	2 326
Brann og ulykkesvern	1 116	754	1 020	975	684	588	542	739
Kommunale boliger	55	-393	-392	-142	-122	-89	475	-4
Samferdsel	1 731	1 686	1 522	1 480	722	486	858	886
Næringsforv. og konsesjonskraft	238	337	-257	-179	60	209	352	107
Kirke	865	613	800	648	612	628	670	598
Totalt	56 777	54 259	55 590	54 136	51 748	51 888	53 868	53 556

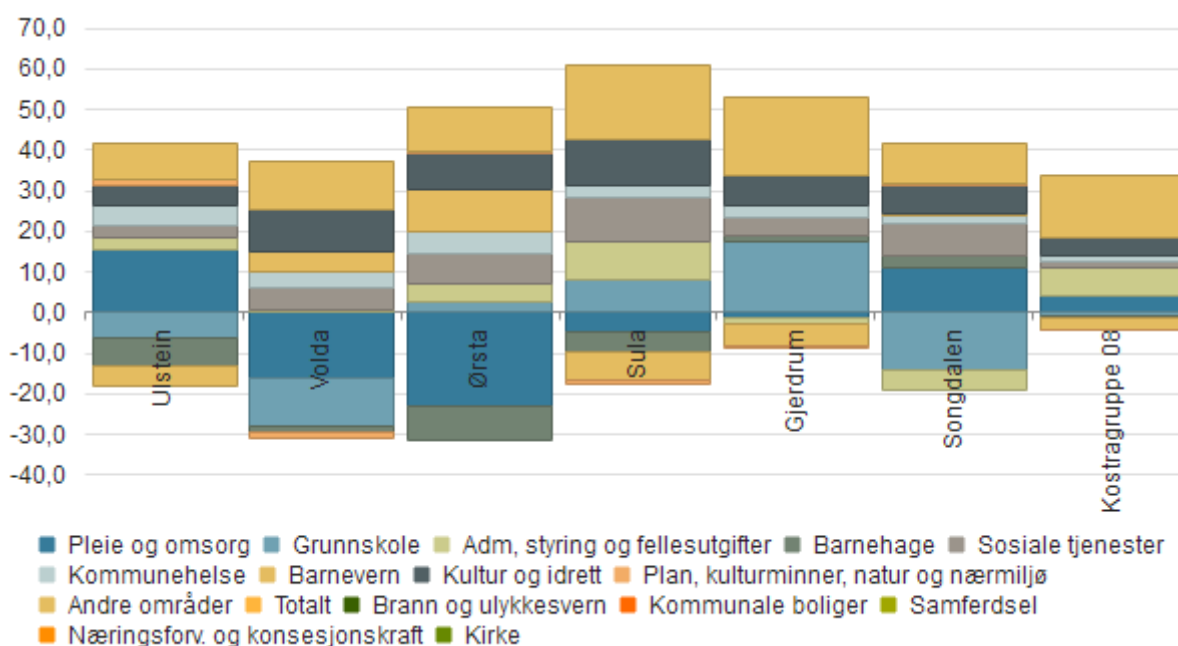
Netto driftsutgifter i Herøy i 2017 var 57.089 kroner per innbygger. Vi holder i denne analysen utenfor funksjonene 170-173 felles pensjonsposter, 275 intro.ordningen og 240-257 VAR-sektoren. Utgiftene er korrigert for elever i private skoler (7,2 mill kr), utgifter til bosetting av enslige mindreårige flyktninger (2,9 mill kr) og eventuelt vertskommunetilskudd for PU-institusjoner (ikke aktuelt). Korrigert for utgiftsbehov var utgiftene 56.777 kroner. Det er omtrent 3.200 kroner mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 og høyest blant sammenligningskommunene.

Utgiftsbehov

Kommunale regnskaper må korrigeres for ulikheter i utgiftsbehov før sammenligning. Framsikt analyse bruker behovsberegningen i statsbudsjettet (utgiftsutjevningen). Utgiftsbehovet gjelder forskjeller i demografi, geografi og sosiale forhold. KMD har beregnet Herøys behov til 100,5 prosent av landsgjennomsnittet per innbygger. Det er 4 prosentpoeng mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Herøy har fire tjenester med behov over 100% (landsgjennomsnittet). Det er grunnskole (107%), PLO (107%), helse (105%) og adm (101%), se figuren over. Behovet antas å være likt i alle kommuner når det gjelder tekniske tjenester og kultur/kirke.

Oversikt innsparingsmulighet ift sammenligningskommuner (mill. kr)

	Ulstein	Volda	Ørsta	Sula	Gjerdrum	Songdalen	Kostragruppe 08
Pleie og omsorg	15,4	-16,3	-23,2	-4,6	-1,1	11,2	-7,9
Grunnskole	-6,5	-11,9	2,6	7,8	17,3	-14,4	-0,6
Adm, styring og fellesutgifter	2,9	0,5	4,6	9,4	-1,5	-4,9	7,3
Barnehage	-6,9	-1,2	-8,4	-5,0	1,7	2,6	-0,9
Sosiale tjenester	3,3	5,7	7,1	11,3	4,3	8,2	1,5
Kommunehelse	4,7	3,8	5,4	2,8	2,8	1,8	1,3
Barnevern	-4,6	4,9	10,6	-6,9	-5,3	0,7	-2,7
Kultur og idrett	4,8	10,5	8,6	11,1	7,4	7,0	4,6
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	1,6	-1,6	0,5	-1,0	-0,9	0,3	0,0
Andre områder	9,0	11,8	11,0	18,4	19,6	9,9	15,1
Brann og ulykkesvern	3,2	0,9	1,3	3,9	4,7	5,1	3,4
Kommunale boliger	4,0	4,0	1,8	1,6	1,3	-3,8	0,5
Samferdsel	0,4	1,9	2,3	9,0	11,2	7,8	7,6
Næringsforv. og konsesjonskraft	-0,9	4,4	3,7	1,6	0,3	-1,0	1,2
Kirke	2,3	0,6	1,9	2,3	2,1	1,7	2,4
Totalt	23,8	6,1	18,9	43,3	44,2	22,5	17,3

Figuren over viser kostnadsforskjeller mellom Herøy og andre kommuner i millioner kroner. Vi ser hvor mye Herøy kan spare ved å drive med samme kostnadsnivå som de andre kommunene. Samlede behovskorrigererte netto driftsutgifter i Herøy var 17 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i

Kommunegruppe 8 i 2017. Herøy drev tjenestene 44 millioner kroner dyrere enn Sula og Gjerdrum og 23 millioner kroner dyrere enn Songdalen og Ulstein.

Figuren viser også hvilke tjenester som drives dyrt og billig i Herøy, sammenlignet med Kommunegruppe 8 og de andre kommunene. I forhold til kommunegruppen bruker Herøy mer penger på disse tjenestene: Adm (7 mill), Sosial (2 mill), Helse (1 mill), Kultur (5 mill), kirke (2 mill) og diverse tekniske tjenester (13 mill). Utgiftene er lavere innenfor PLO (8 mill), grunnskole (1 mill), barnehage (1 mill) og barnevern (3 mill).

PLO drives 10-15 mill kroner billigere i Ulstein og Songdalen. Grunnskolen drives 8-17 millioner kroner billigere i Gjerdrum og Sula. Administrasjon drives 9 mill kroner billigere i Sula. Sosial drives 11 mill kroner billigere i Sula. Kultur drives 11 mill kroner billigere i Volda og Sula. Samferdsel drives 9-11 mill kroner billigere i Sula og Gjerdrum.

NB: Gjennomsnittet i kommunegruppe 8 i PLO påvirkes av at 6 norske kommuner har fått statstilskudd til tjenesten, og driver omtrent uten netto utgifter. Dette påvirker gjennomsnittet for PLO i kommunegruppe 8 kraftig. Det er korrigert for denne effekten i rapporten, men ikke i Framsikt analyse. Framsikt analyse viser at Herøy hadde 4 millioner kroner høyere netto utgifter i PLO enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8.

Kvalitet

Denne rapporten er primært en økonomianalyse. Det er samtidig viktig med god tjenestekvalitet. Den beste undersøkelsen av kommunenes tjenestekvalitet som foreligger, er Kommunebarometeret til Kommunal Rapport.

Kommunebarometeret rangerer kommunene etter 140 kriterier/indikatorer, der de fleste gjelder kvaliteten på de kommunale tjenestene. Det mangler kvalitetsvurdering for enkelte tekniske tjenester (brann, samferdsel, næring, administrasjon).

Kommunebarometeret for 2018 (tall fra 2017) viser at Herøy har middels gode resultater. Herøy rangeres som nr 263 blant 426 norske kommuner. Herøy kommer ut blant de beste 100 kommunene innen sosial. Herøy er blant den beste halvparten av norske kommuner når det gjelder grunnskole, barnevern og miljø (blant annet energiforbruk). Gjerdrum er blant de 100 dårligste når det gjelder helse.

Tallene fremkommer av figuren under.

	Herøy (M og R)	Ulstein	Vol da	Øst a	Sul a	Gjerdrum	Songdal en
Plassering totalt	133	73	40	120	100	18	24
Uten hensyn til korrigert inntekt	263	145	69	195	204	21	25
Rangering innen hver enkelt sektor							
Grunnskole (20 % av totalen)	134	83	173	102	137	140	268
El dreomsorg (20 %)	302	97	231	364	241	105	29
Barnevern (10 %)	136	317	191	300	339	41	20
Barnehage (10 %)	228	100	16	52	293	248	362
Helse (7,5 %)	402	228	146	311	235	303	199
Sosialtjeneste (7,5 %)	78	228	127	65	11	140	13
Kultur (2,5 %)	271	165	362	346	399	325	322
Økonomi (10 %)	368	386	148	310	314	28	46
Enhet skostnader (5 %)	75	228	244	179	55	34	80
Miljø og ressurser (2,5 %)	213	125	49	72	2	56	101
Saksbehandling (2,5 %)		43	197	25	303	236	124
Vann, avløp og renovasjon (2,5 %)		139	40	239	284	70	217

Grunnskole

Grunnskole omfatter funksjonene 202 undervisning, 213 VO, 215 SFO, 222 skolelokaler og 223 skoleskys. Herøy har et utgiftsbehov for grunnskole på 107 prosent av landsgjennomsnittet.

Netto utgift til grunnskole i 2017 var 119 millioner kroner. I analysen er regnskapet korrigert for elever i private skoler (lagt til 7,2 mill kroner, det samme beløpet som trekkes i rammetilskudd).

Behovskorrigerede samlede utgifter til grunnskole var 1 millioner kroner lavere i Herøy enn i Kommunegruppe 8 i 2017 og midt i laget blant sammenligningskommunene.

Skoleskyssen er en million dyrere enn gjennomsnittet i gruppen. SFO drives med samme kostnad per innbygger som i kommunegruppen. Skolelokalene drives med en million kroner lavere utgifter enn kommunegruppe 8. Undervisningen er like billig som gjennomsnittet i gruppen.

Skolestørrelsen er den viktigste kostnadsdriveren i grunnskolen. Høye utgifter til undervisning pleier å komme av små skoler. Skolene i Herøy er små, med 152 elever per skole i snitt. Undervisningsutgiftene er lavere enn skolestrukturen tilsier.

Gjerdrum og Sula driver grunnskolen 7-17 millioner kroner billigere enn Herøy, på grunn av større skoler.

Utgiftsbehov og kriteriedata

	Herøy (M. og R.)	Ulstein	Volda	Ørsta	Sula	Gjerdrum	Songdalen	Kostragruppe 08
Indeks innb. 6-15 år (92%)	106,3 %	116,6 %	105,7 %	107,3 %	115,4 %	117,0 %	116,2 %	109,7 %
Indeks basiskriteriet (2%)	111,7 %	108,7 %	109,8 %	93,9 %	101,2 %	138,8 %	152,7 %	72,5 %
Indeks reiseavst. innen sone (2%)	112,7 %	68,7 %	164,0 %	216,4 %	62,3 %	80,2 %	179,5 %	88,0 %
Indeks reiseavst. til nabokrets (2%)	107,6 %	93,4 %	146,2 %	109,0 %	90,6 %	84,3 %	115,4 %	111,6 %
Indeks innv. 6-15 år (3%)	112,9 %	133,1 %	74,1 %	85,1 %	101,2 %	97,1 %	169,9 %	93,1 %
Indeks norskfødte 6-15 år m. innv. foreldre (0%)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

KOSTRA og nøkkeltall 2017 - Herøy Kommune

Utgiftsbeh ov - Grunnskole (sum)	106, 7 %	115,6 %	106, 7 %	108, 5 %	113, 3 %	115,5 %	119,4 %	108,3 %
---	-------------	------------	-------------	-------------	-------------	---------	---------	---------

Behovet for grunnskole er beregnet til 107 % av landsgjennomsnittet per innbygger. I forhold til landsgjennomsnittet har Herøy flere barn i målgruppen (106%), større smådriftsulemper (112%), lengre avstander (110%) og flere barn i målgruppen med innvandrerbakgrunn (113%).

Alle sammenligningskommunene og kommunegruppen har høyere tjenestebehov enn Herøy.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 202 Grunnskole (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	10 645	10 731	10 514	10 634
Ulstein	11 650	11 345	11 546	11 513
Volda	10 956	10 706	10 815	10 686
Ørsta	10 557	10 299	10 626	10 638
Sula	10 585	10 569	10 331	10 470
Gjerdrum	10 055	9 755	9 256	9 206
Songdalen	11 490	11 499	11 176	11 661
Kostragruppe 08	10 817	10 713	10 646	10 658

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Funksjon 202 undervisning er den viktigste tjenesten i grunnskolen. Behovskorrigerte netto utgifter i Herøy per innbygger var 10.600 kroner per innbygger i 2017. Det er 24 kroner mindre enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Det er midt i laget blant sammenligningskommunene. Forskjellen til kommunegruppen utgjør omtrent 0,2 millioner kroner.

Utgiftene til undervisning har vært stabil de siste fire årene i Herøy. Gjennomsnittet i kommunegruppen har sunket med 200 kroner.

Framsikt - Elever per kommunal grunnskole(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	156	152	150	152
Ulstein	235	240	227	232
Volda	139	141	143	142
Ørsta	186	189	192	191
Sula	236	241	249	252
Gjerdrum	300	303	302	301
Songdalen	188	198	205	204
Kostragruppe 08	236	243	245	247

Skolestørrelsen er den viktigste kostnadsdriveren i grunnskolen. Herøy har i gjennomsnitt 152 elever per skole. Det er 95 elever mindre enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Det er nest lavest blant sammenligningskommunene. Store skoler gir vanligvis lave utgifter til grunnskole per elev. Sula og Gjerdrum er de to kommunene med billigst skoledrift. Gjerdrum har dobbelt så store skoler som Herøy.

Produktivitet - Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	89 596	90 923	91 905	93 039
Ulstein	96 358	97 182	100 645	105 123
Volda	98 341	98 442	100 211	100 057
Ørsta	92 945	92 140	92 741	95 768
Sula	84 770	85 647	85 726	86 716
Gjerdrum	80 833	80 850	79 813	82 628
Songdalen	101 607	102 445	105 106	105 440
Kostragruppe 08	91 224	91 540	92 507	93 367

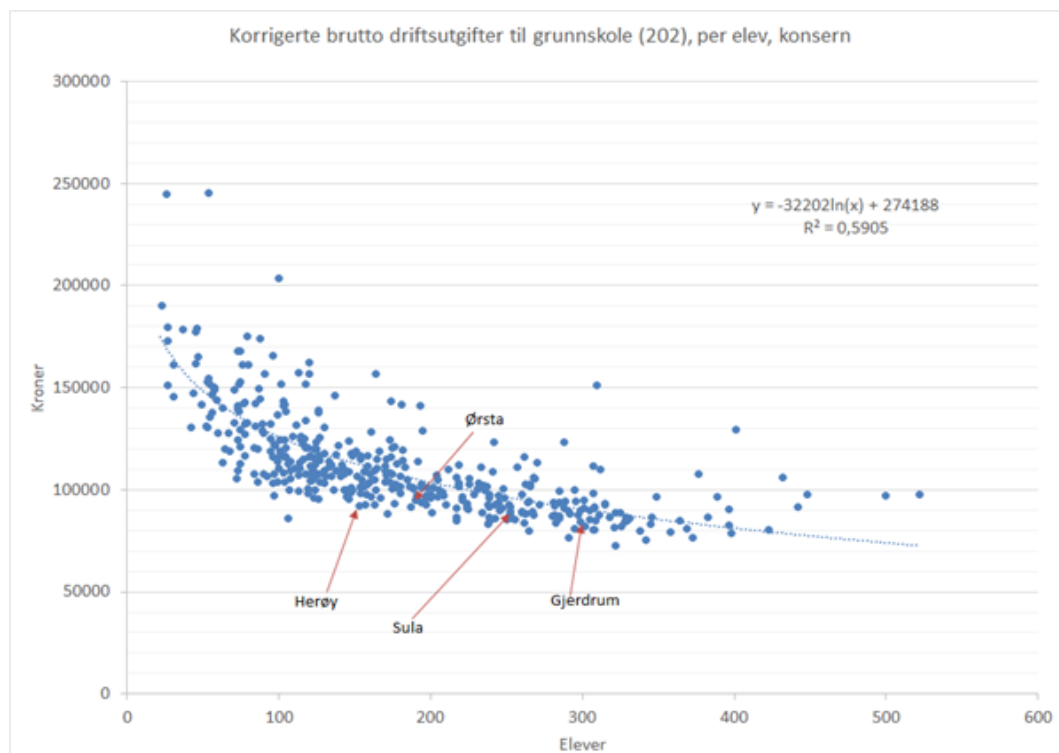
*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Korrigerte brutto driftsutgifter viser produksjonskostnadene for en kommunal elevplass. Elevkostnaden bør stå i et visst forhold til skolestørrelsen.

Elevkostnaden var 93.000 kroner i Herøy i 2017. Det er 300 kroner mindre enn gjennomsnittet i kommunegruppen og tredje lavest blant sammenligningskommunene.

Utgiften har økt med 3.500 kroner de siste fire årene. I kommunegruppen har utgiften steget med 3.000 kroner i samme periode.

Utgiften per elev er lavere enn forventet, gitt skolestrukturen i kommunen. Med 151 elever vil man forvente en elevutgift på ca 113.000 kroner, se figuren under.

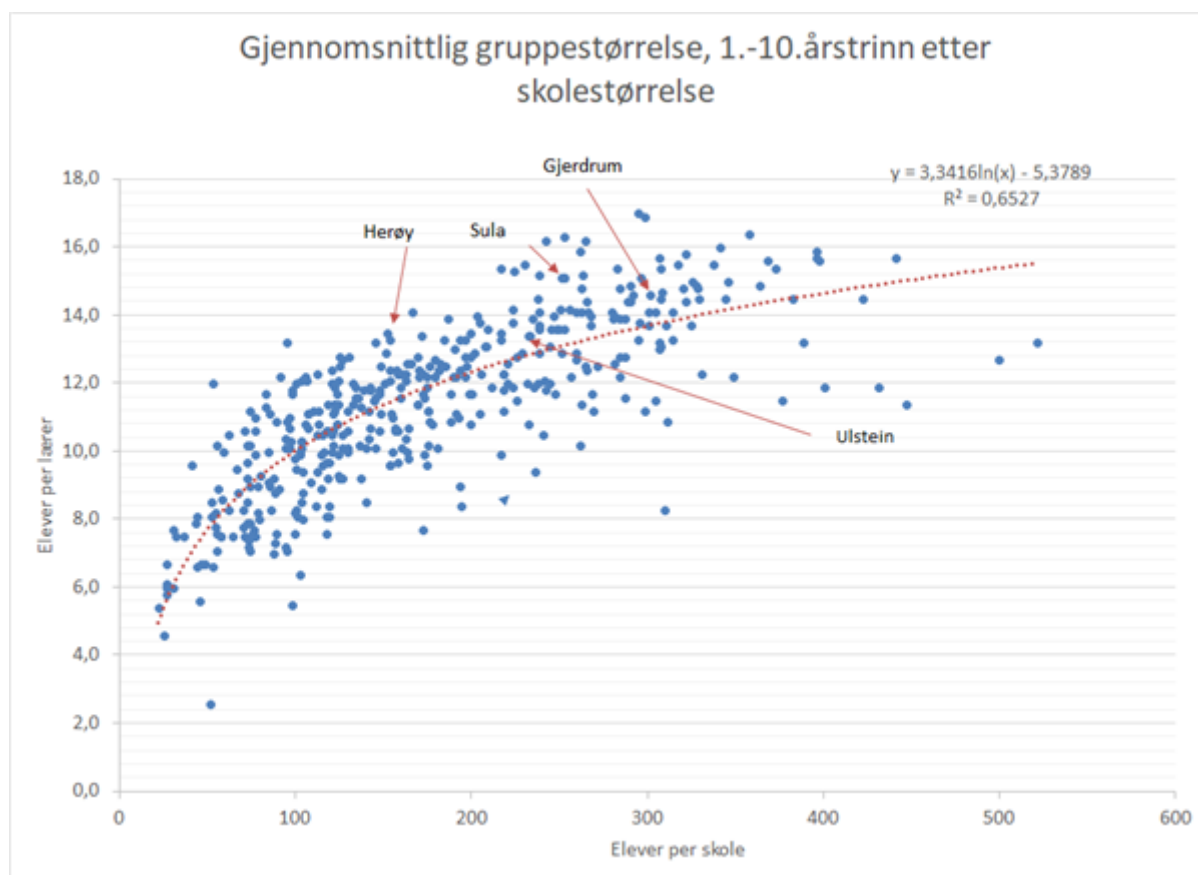
Kvalitet - Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn

Gruppert per år

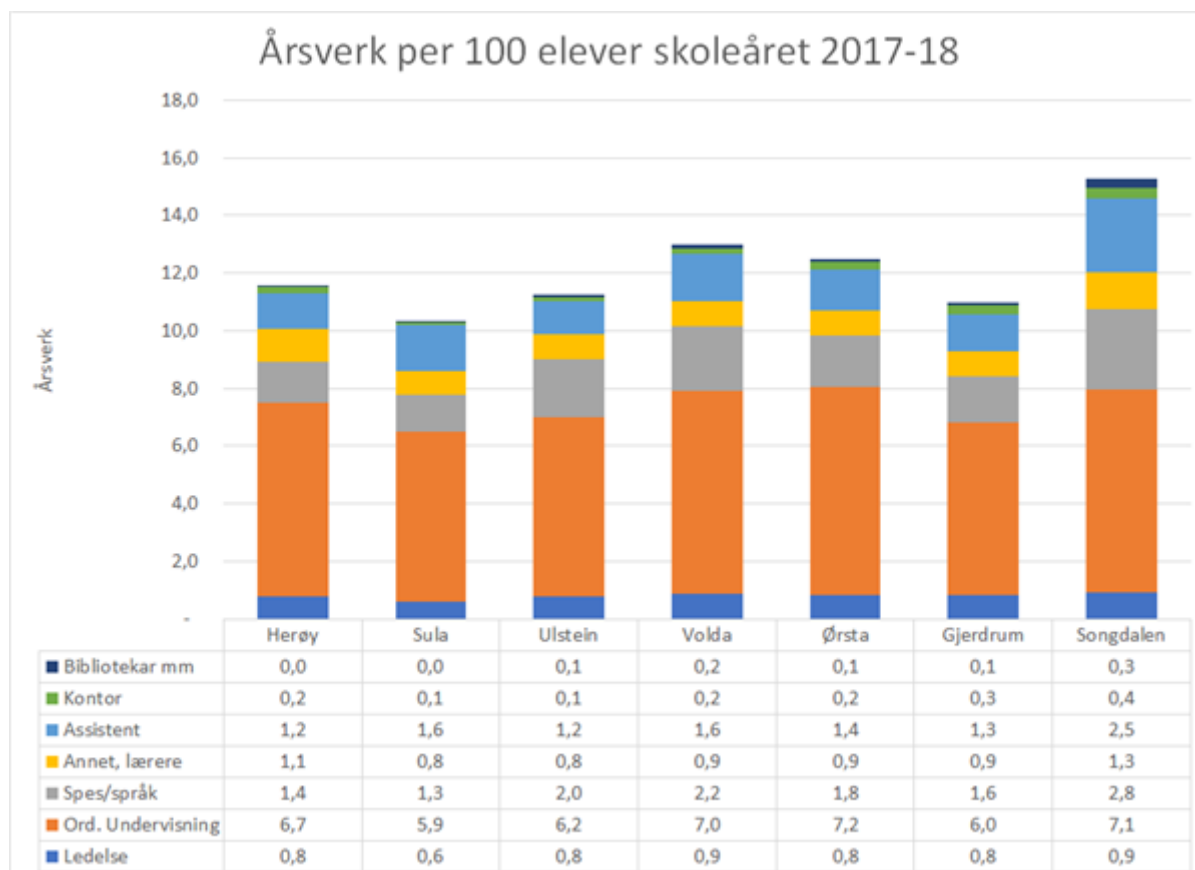
	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	13,8	13,5	13,4	13,5
Ulstein	13,6	13,1	12,4	13,4
Volda	11,5	11,9	12,1	11,9
Ørsta	13,3	13,0	13,0	12,2
Sula	14,2	14,3	15,2	15,1
Gjerdrum	15,8	15,1	15,8	14,6
Songdalen	12,7	12,4	12,1	11,1
Kostragruppe 08	14,0	14,1	14,0	13,7

Høye undervisningskostnader kan komme av små klasser. Gruppestørrelse i grunnskolen uttrykker hvor mange elever det er per lærerårsverk. Dette er et viktig uttrykk for produktivitet i grunnskolen. I Herøy var det 13,5 elever per lærerårsverk i 2017. Det er 0,2 elever mindre enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 og tredje høyest blant sammenligningskommunene. Det er blitt 0,3 elever mindre per lærer siden 2014.

Herøy har flere elever per lærer enn forventet, med skolestørrelsen i Herøy. Det er 13,5 elever per lærerårsverk. Med skolestørrelsen i Herøy (151 elever per skole) ville man forvente 11,5 elever per lærer. Figuren under viser skolestørrelse og gruppestørrelse i noen av sammenligningskommunene.

Herøy har middels samlet bemanning i skolene. Figurene under sammenligner samlet bemanning per 100 elever høsten 2017 i sammenligningskommunene. Gjennomsnittlig bemanning i grunnskolene i Herøy er litt under 12 årsverk per 100 elever. Det er midt i laget blant sammenligningskommunene.

Framsikt - Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning(B)

Analyse med flere indikatorer

	Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning(B)	Andel timer spesialundervisning av antall lærertimer totalt
Herøy (M. og R.)	6,8 %	17,1 %
Ulstein	5,9 %	22,0 %
Volda	9,3 %	20,6 %
Ørsta	8,9 %	16,0 %
Sula	9,2 %	16,5 %
Gjerdrum	5,1 %	12,9 %
Songdalen	13,5 %	22,2 %
Kostragruppe 08	7,8 %	18,2 %

Omfanget av spesialundervisning kan være med å drive opp kostnadsnivået i grunnskolen. Det er ikke tilfelle i Herøy. Her får 7 prosent av elevene spesialundervisning, og dette tar 17 prosent av lærertimene. Andelen timer er 1 prosentpoeng lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og midt i laget blant sammenligningskommunene.

Framsikt - Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO(B)

Analyse med flere indikatorer

	Andel innbyggere 6-9 år i kommunal SFO(B)	Korrigerte brutto driftsutgifter til skolefritidstilbud (215), per komm. Bruker(B)
Herøy (M. og R.)	60,5 %	21 758
Ulstein	47,8 %	31 439
Volda	50,9 %	35 297
Ørsta	49,1 %	21 943
Sula	68,2 %	28 617
Gjerdrum	53,8 %	30 716
Songdalen	38,5 %	31 460
Kostragruppe 08	51,6 %	26 827

Lave behovskorrigerte netto utgifter til SFO kan komme av lav dekningsgrad eller lave driftsutgifter per bruker eller høy egenbetaling. Herøy har middels netto utgifter til SFO. Det er høy dekningsgrad (60%), men lave brutto driftsutgifter per bruker (21.700 kroner). Dekningsgraden er nest høyest blant sammenligningskommunene. Brutto utgift per elev er lavest blant sammenligningskommunene.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 213 Voksenopplæring (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	204	258	390	260
Ulstein	-104	-147	-153	249
Volda	208	363	10	709
Ørsta	308	321	299	258
Sula	296	284	267	172
Gjerdrum	100	-64	-3	-149
Songdalen	389	725	302	642
Kostragruppe 08	192	213	209	228

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Voksenopplæringen har lite å gjøre med ordinær grunnskole. Den skal gi grunnskole for voksne som ikke har fått tilstrekkelig undervisning i barndommen. Den viktigste oppgaven i de fleste kommuner er å undervise flyktninger. Herøy brukte 260 kroner per innbygger til VO i 2017. Det er 32 kroner mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør 0,3 millioner kroner.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 222 Skolelokaler (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	1 838	1 750	1 671	1 859
Ulstein	1 731	1 780	1 861	1 686
Volda	2 145	2 050	2 183	2 542
Ørsta	1 633	1 701	1 808	1 768
Sula	1 669	1 578	1 402	1 419
Gjerdrum	2 311	2 305	2 012	1 990
Songdalen	2 103	1 908	1 787	1 777
Kostragruppe 08	1 971	1 915	1 962	1 997

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto utgifter til drift av skolelokaler var 1.800 kroner i Herøy i fjor. Det er 150 kroner mindre enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør 1 million kroner. Sula bruker 400 kroner mindre, tilsvarende 4 millioner kroner.

Utgiften til skolelokaler har vært konstant i Herøy de siste fire årene.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 223 Skoleskyss (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	417	407	346	322
Ulstein	256	345	282	254
Volda	203	203	162	172
Ørsta	325	355	252	244
Sula	197	88	178	153
Gjerdrum	215	193	177	187
Songdalen	353	437	437	405
Kostragruppe 08	245	251	249	250

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto utgifter til skoleskyss var 332 kroner per innbygger i Herøy i fjor. Det er 72 kroner mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør i underkant av 1 million kroner. Utgiften er nest høyest blant sammenligningskommunene. Utgiften til skolelokaler er redusert med over 200 kroner per innbygger de siste fire årene. Utgiften har ikke økt siden 2014 i kommunegruppen.

Dekningsgrad - Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss

Analyse med flere indikatorer

	Andel elever i grunnskolen som får tilbud om skoleskyss	Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223), per elev som får skoleskyss(B)
Herøy (M. og R.)	27,4 %	9 246
Ulstein	23,2 %	9 338
Volda	14,6 %	9 929
Ørsta	24,5 %	8 482
Sula	16,9 %	7 432
Gjerdrum	24,4 %	6 577
Songdalen	43,9 %	6 998
Kostragruppe 08	23,2 %	8 801

Vi har sett at skoleskyssen i Herøy koster 1 mill kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Høye utgifter kan skyldes at mange får skyss eller at prisen per skyssset elev er høy.

I Herøy får 27 prosent av skoleelevene skyss. Det er 4 prosentpoeng mer enn gjennomsnittet i gruppen. Prisen per elev (9.200 kroner) er 400 kroner høyere enn Kostragruppen (8.800 kroner). Hovedårsaken til de høye kostnadene er en kombinasjon av høy enhetspris og høy dekningsgrad.

Fylkeskommunen dekker storparten av utgiftene til skoleskyss. Dataene kan indikere at Herøy har gitt mange vedtak om skyss på grunn av farlig skolevei, vedtak som kommunen må betale fullt og helt selv.

Barnehage

Barnehage omfatter funksjonene 201 førskole, 211 styrkingstiltak og 221 førskolelokaler. Behovet for barnehage er beregnet til 90 prosent av landsgjennomsnittet, på grunn av få barn og lavt utdanningsnivå i befolkningen.

Netto utgift til barnehage i 2017 var 66 millioner kroner.

Herøy drev barnehagetjenesten med en millioner kroner lavere utgifter enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 i 2017. Kommunens utgiftsnivå var midt i laget blant sammenligningskommunene.

201 førskole er 3 millioner kroner dyrere enn kommunegruppen. 211 Styrkingstiltak er 2 millioner billigere. Utgiftene til 221 barnehagelokaler er 2 millioner lavere enn gruppen.

Hovedårsaken til høye utgifter i det ordinære tilbudet er høy barnehagedekning. 93 prosent av barna 1-5 år er i barnehage. Kommunale barnehager har en litt lavere produktivitet enn gjennomsnittet i kommunegruppen, men høyere enn landsgjennomsnittet.

Lave utgifter til lokaler kommer av at få plasser er kommunale (24% av plassene).

Utgiftsbehov og kriteriedata

	Herøy (M. og R.)	Ulstein	Volda	Ørsta	Sula	Gjerdrum	Songdalen	Kostragruppe 08
Indeks innb. 2-5 år (78%)	93,2 %	100,0 %	85,4 %	103,4 %	132,2 %	100,3 %	116,8 %	107,3 %
Indeks barn 1 år uten kontantstøtte (10%)	98,2 %	82,3 %	108,3 %	81,5 %	102,4 %	97,9 %	98,6 %	99,4 %
Indeks innb. m. høyere utdanning (11%)	61,3 %	91,3 %	119,1 %	79,5 %	76,5 %	87,7 %	59,9 %	83,2 %
Utgiftsbehov - Barnehage (sum)	90,1 %	97,2 %	91,6 %	98,4 %	122,7 %	98,6 %	108,4 %	103,8 %

Behovet for barnehage er beregnet til 90 % av landsgjennomsnittet per innbygger. I forhold til landsgjennomsnittet har Herøy færre barn i målgruppen (93%), mindre andel innbyggere med høyere utdanning (61%) og mer bruk av kontantstøtte. Kommunegruppen og sammenligningskommunene har høyere tjenestebehov enn Herøy.

Framsikt - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnehage (B)**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	9 164	8 341	7 993	8 243
Ulstein	8 941	8 302	8 813	9 094
Volda	7 843	8 362	8 311	8 391
Ørsta	8 542	8 483	8 778	9 280
Sula	8 460	8 515	8 874	8 860
Gjerdrum	8 489	8 720	8 160	8 028
Songdalen	8 486	8 559	8 734	7 926
Kostragruppe 08	8 309	8 185	8 218	8 357

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Behovskorrigerte netto driftsutgifter til barnehagetjenesten i Herøy i 2017 var 8.200 kroner per innbygger. Det er 100 kroner mindre enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør en million kroner. Utgiftsnivået er midt i laget blant sammenligningskommunene.

Utgiftsnivået er redusert med 900 kroner per innbygger de siste fire årene. Utgiftene har steget med 48 kroner i kommunegruppen i samme periode.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 201 Førskole (B)**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	8 407	7 663	7 446	7 699
Ulstein	7 989	7 654	8 486	8 614
Volda	7 265	7 435	7 321	7 440
Ørsta	7 363	7 307	7 431	7 827
Sula	7 590	7 652	8 031	7 876
Gjerdrum	7 831	7 949	7 487	7 290
Songdalen	6 835	6 854	6 891	6 344
Kostragruppe 08	7 339	7 185	7 177	7 270

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Mesteparten av utgiftene i barnehage er knyttet til det ordinære tilbudet (funksjon 201). Netto utgift var 7.700 kroner i 2017. Det er 400 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppen og midt i laget blant sammenligningskommunene. Forskjellen utgjør 3,5 millioner kroner. Utgiften er redusert med 700 kroner de siste fire årene. Utgiften er sunket med 70 kroner i kommunegruppen.

Framsikt - Andel barn 1-5 år med barnehageplass(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	94,2 %	93,6 %	95,3 %	92,6 %
Ulstein	96,4 %	95,2 %	98,4 %	98,5 %
Volda	94,9 %	97,9 %	98,4 %	96,5 %
Ørsta	92,8 %	94,2 %	93,2 %	93,9 %
Sula	91,2 %	92,8 %	95,9 %	95,1 %
Gjerdrum	95,6 %	97,9 %	97,3 %	96,4 %
Songdalen	82,4 %	80,7 %	83,9 %	81,6 %
Kostragruppe 08	90,0 %	90,3 %	90,9 %	91,3 %

Høye utgifter til barnehagetjenesten kan komme av høy dekningsgrad eller høye enhetskostnader (plasser). Herøy har høy dekningsgrad. Dekningsgraden for barn 1-5 år var 93 prosent i 2017. Det er 2 prosentpoeng over gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 og midt i laget blant sammenligningskommunene. Dekningsgraden har gått ned med 2 prosentpoeng de siste fire årene. Fallende etterspørsel øker kravene til forretningsmessig styring av de kommunale barnehagene. Det er lett å havne i en situasjon med tomme plasser og lav effektivitet (høye enhetskostnader).

Antall innbyggere 0-5 år i Herøy forventes å falle med 5% de neste fire årene (SSBs prognosemodell MMMM 2018).

Framsikt - Korrigerte brutto driftsutgifter f201 per korrigert oppholdstime i kommunale barnehager (kr)(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	48	48	51	50
Ulstein	64	56	57	51
Volda	48	49	52	51
Ørsta	48	49	50	56
Sula	48	47	49	51
Gjerdrum	45	47	46	46
Songdalen	48	49	49	49
Kostragruppe 08	51	49	49	50

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Enhetskostnader i barnehagesektoren måles i korrigerte brutto driftskostnader per korrigerte oppholdstime (korrigert for alder).

Kommunale barnehager i Herøy hadde middels høye enhetskostnader i 2017. Utgiften per korrigerte oppholdstime var 50 kroner. Det er det samme som gjennomsnittet i kommunegruppen og midt i laget blant sammenligningskommunene. Timekostnaden har steget med 2 kroner siden 2014. Det er 3 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8.

Framsikt - Korrigerte oppholdstimer per årsverk til basisvirksomhet, kommunale barnehager(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	13 330	13 316	13 044	13 032
Ulstein	13 723	13 822	13 251	13 506
Volda	13 106	12 538	12 505	12 487
Ørsta	13 333	13 467	12 805	11 972
Sula	13 219	13 206	13 519	13 281
Gjerdrum	13 898	13 860	13 573	13 982
Songdalen	12 843	12 605	12 857	12 791
Kostragruppe 08	13 212	13 144	13 145	13 137

Korrigerte oppholdstimer per ordinært årsverk i barnehagen er det mest brukte nøkkeltallet for produktivitet. Det uttrykker bemanningsfaktoren.

I kommunale barnehager i Herøy var det i snitt 13.000 timer per årsverk i 2017. Det er omtrent 100 timer mindre enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Det er midt i laget blant sammenligningskommunene.

Produktiviteten har sunket de siste årene. Antall timer per årsverk har gått ned med 300 timer siden 2014. I kommunegruppen har antallet gått ned med omtrent 100 timer.

Antall barn per årsverk i de kommunale barnehagene er høyere enn gjennomsnittet i landet. Figuren under viser bemanningsfaktor etter vanlig beregningsmetode (barn under 3 år teller dobbelt) i alle i de kommunale barnehagene 15.12.2017. Herøy har 6,3 store barn ("plasser") per årsverk på avdelingen i gjennomsnittet. Det er 0,4 barn mer enn landsgjennomsnittet.

INSTITUSJONENS NAVN	Kommun.	EIER	Ty.	Korrigerte oppholdstimer (3-åringer er store)	Plasser (3-åringer er store)	Årsverk ansatte	Årsverk på avdeling	Årsverk styrer	Årsverk annet	Plasser per årsverk avdeling	Plasser per styrer
Bergslia barnehage	Herøy	Kommunal	ordinær	58 944	27	6,4	4,6	0,6	0,3	5,9	45
Leikanger barnehage	Herøy	Kommunal	ordinær	69 120	32	5,8	5,0	0,5	0,2	6,4	64
Moltu barnehage	Herøy	Kommunal	ordinær	49 680	23	4,0	3,3	0,5	0,2	7,0	46
Myrsnipa barnehage	Herøy	Kommunal	ordinær	147 504	68	14,0	11,0	1,0	0,6	6,2	68
				325 248	151	30	24	3	1	6,3	57,9

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 211 Styrket tilbud til førskolebarn (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	566	491	354	343
Ulstein	789	529	202	367
Volda	285	518	619	563
Ørsta	621	639	694	836
Sula	635	609	594	635
Gjerdrum	266	368	291	363
Songdalen	838	805	898	623
Kostragruppe 08	576	580	600	635

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Styrkingstiltak er midler tildelt enkelte barn på grunn av lærevansker eller funksjonshemming. Herøy brukte 343 kroner per innbygger til styrkingstiltak i barnehage i 2017. Det er 300 kroner mindre enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Besparelsen utgjør mer enn 2 millioner kroner. Beløpet er minst blant sammenligningskommunene.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 221 Førskolelokaler og skyss (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	191	186	192	201
Ulstein	163	120	124	112
Volda	293	409	370	387
Ørsta	558	537	652	616
Sula	235	254	250	349
Gjerdrum	392	403	383	375
Songdalen	814	900	945	959
Kostragruppe 08	395	420	441	452

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

De behovskorrigerede nettoutgiftene til barnehagelokaler var 201 kroner per innbygger i 2017. Det er 250 kroner mindre enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør 2 mill kroner. Utgiften er nest lavest blant sammenligningskommunene. Dersom kommunen har en lav andel kommunale barnehager så kan det forklare at utgiftene per innbygger er lave. I Herøy er det bare 24 prosent kommunale plasser. Det er halvparten av gjennomsnittet i kommunegruppe 8.

Barnevern

Barnevern omfatter funksjonene 244 barnevernstjeneste (saksbehandlingen), 251 hjelpetiltak og 252 plasseringer. Behovet for barnevern i Herøy er beregnet til 84 prosent, på grunn av få enslige forsørgere og få fattige familier.

Herøy brukte 14 millioner kroner på barnevernet i 2017. I analysen er regnskapet korrigert for flyktingutgifter, ved at tilskudd til bosetting av enslige mindreårige flyktninger (2,9 mill kr) er trukket fra utgiftene til plasseringer.

Herøy har lave utgifter til barnevern. Behovskorrigerede netto driftsutgifter er 3 millioner lavere enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Utgiftene til plasseringer er 4 millioner lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Det er omfanget av disse dyre tiltakene som drar ned samlede kostnader mest. Utgiftene til hjelpetiltak er en million kroner lavere enn gjennomsnittet. Utgiftene til bemanning (244) er på nivå med gjennomsnittet.

Utgiftene til barnevern er midt i laget blant sammenligningskommunene. Ørsta drev barnevernet 10 millioner kroner billigere enn Herøy i 2017. De lave utgiftene i Ørsta og Volda kan komme av at utgiftene til mindreårige flyktninger er lavere enn tilskuddet fra IMDI.

NB: Sammenligningen av kostnader til plassering i barnevernet er usikker. Det er ikke klargjort hvordan regnskapet for enslige mindreårige flyktninger er ført i Herøy. Det gjelder både inntektene (tilskuddet fra IMDI) og utgiftene til bosetting (botilbudet).

Utgiftsbehov og kriteriedata

	Her øy (M. og R.)	Ulste in	Vold a	Ørst a	Sula	Gjerdru m	Songdal en	Kostragrup pe 08
Indeks innb. 0-1 år (3%)	94,5 %	96,6 %	96,4 %	92,3 %	117,7 %	85,9 %	123,2 %	103,2 %
Indeks innb. 2-5 år (6%)	93,2 %	100,0 %	85,4 %	103,4 %	132,2 %	100,3 %	116,8 %	107,3 %
Indeks innb. 6-15 år (14%)	106,3 %	116,6 %	105,7 %	107,3 %	115,4 %	117,0 %	116,2 %	109,7 %
Indeks innb. 16-22 år (11%)	101,9 %	107,2 %	120,6 %	101,7 %	97,4 %	105,1 %	108,7 %	105,7 %
Indeks barn med enslig forsørger (41%)	78,1 %	86,1 %	83,9 %	94,2 %	97,3 %	88,1 %	135,0 %	103,2 %
Indeks lavinntekskriteriet (26%)	69,6 %	81,9 %	74,9 %	44,8 %	61,1 %	65,6 %	97,2 %	77,4 %
Utgiftsbehov - Barnevern (sum)	83,7 %	92,6 %	88,9 %	84,6 %	93,1 %	88,8 %	118,5 %	98,0 %

Behovet for barnevern er beregnet til 84 % av landsgjennomsnittet per innbygger. Herøy har omtrent like mange barn som landsgjennomsnittet i målgruppen 0-22år. På de øvrige kriteriene skårer Herøy

under landsgjennomsnittet. Kommunen har lav andel enslige forsørgere og få innbyggere med lave inntekter. Alle sammenligningskommunene og kommunegruppen har høyere beregnet tjenestebehov.

Framsikt - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Barnevern (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	1 901	1 756	1 753	1 434
Ulstein	2 419	2 347	2 520	2 041
Volda	2 012	1 995	2 077	786
Ørsta	1 925	1 995	1 973	15
Sula	1 810	2 190	2 540	2 350
Gjerdrum	2 000	1 665	1 673	2 145
Songdalen	1 909	2 034	1 910	1 335
Kostragruppe 08	1 987	2 008	2 138	1 793

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Herøy brukte omtrent 1.400 kroner per innbygger til barnevern i 2017. Det er 400 kroner mindre enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Det er midt i laget blant sammenligningskommunene.

NB: utgiftene i 2017 er korrigeret ved at tilskudd til bosetting av EM er trukket fra utgiftene til plasseringer.

Utgiftene til barnevern i Herøy har vært stabile de siste fire årene. Utgiftene har steget med 200 kroner i samme periode i Kommunegruppe 8.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 244 Barnevernstjeneste (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	626	594	769	645
Ulstein	616	746	771	794
Volda	554	623	623	679
Ørsta	621	633	717	736
Sula	314	451	586	658
Gjerdrum	606	537	539	688
Songdalen	566	551	508	514
Kostragruppe 08	580	578	620	618

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

244 barnevernstjeneste er driften av barnevernskontoret. Utgiftene til bemanning mm utgjorde 645 kroner per innbygger i Herøy i 2017. Det er omtrent det samme som nivået i kommunegruppen og nest lavest blant sammenligningskommunene.

Dekningsgrad - Andel barn med barnevernstiltak ift. innbyggere 0-22 år

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	4,4 %	3,9 %	4,0 %	4,0 %
Ulstein	3,6 %	3,2 %	3,4 %	3,6 %
Volda	4,7 %	4,9 %	4,5 %	4,5 %
Ørsta	3,3 %	3,6 %	4,1 %	4,6 %
Sula	3,4 %	3,9 %	4,9 %	5,1 %
Gjerdrum	4,0 %	3,8 %	3,0 %	3,5 %
Songdalen	4,2 %	5,4 %	5,5 %	5,4 %
Kostragruppe 08		3,8 %	4,1 %	4,3 %

Lave barnevernsutgifter kan komme av lav dekningsgrad. I Herøy hadde 4,0 prosent av innbyggerne 0-22 år barnevernstiltak i 2017. Det er midt i laget blant sammenligningskommunene, og 0,3 prosentpoeng under gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 (4,3 %). Andelen er redusert med 0,4 prosentpoeng de siste fire årene. Andelen i kommunegruppen har økt med 0,5 poeng de siste tre årene.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 251 Tiltak når barnet ikke er plassert av barnevernet (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	439	465	337	348
Ulstein	292	172	208	186
Volda	140	57	169	157
Ørsta	163	198	225	127
Sula	236	290	299	299
Gjerdrum	317	220	153	395
Songdalen	259	184	219	176
Kostragruppe 08	255	253	260	247

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Hjelpetiltak er de lette barnevernstiltakene (frivillige tiltak i familien). Det er et mål for alle kommuner å vri utgiftene i barnevernet fra plasseringer til hjelpetiltak.

Utgiftene til hjelpetiltak var 348 kroner per innbygger i Herøy i 2017. Det er 100 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppen og nest mest blant sammenligningskommunene. Utgiftene til hjelpetiltak er redusert med 100 kroner per innbygger siden 2014. Utgiftsnivået har vært stabilt i kommunegruppen.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 252 Tiltak når barnet er plassert av barnevernet (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	836	697	646	441
Ulstein	1 511	1 429	1 541	1 062
Volda	1 319	1 315	1 285	-51
Ørsta	1 141	1 164	1 031	-847
Sula	1 259	1 449	1 656	1 393
Gjerdrum	1 077	907	981	1 061
Songdalen	1 084	1 298	1 182	645
Kostragruppe 08	1 152	1 177	1 257	929

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Plasseringer er de tunge tiltakene i barnevernet (fosterhjem og institusjoner). Her fører også de fleste kommuner utgifter til bosetting av mindreårige flyktninger. Disse utgiftene er tatt ut av regnskapet i 2017 ved at netto utgift er redusert tilsvarende tilskuddet fra IMDI til bosetting av EM (2,9 mill kroner).

Netto utgift i Herøy var 369 kroner per innbygger. Det er 550 kroner mindre enn gjennomsnittet i kommunegruppen og midt i laget blant sammenligningskommunene. Ørsta og Volda har overskudd. Det kan være fordi utgiftene til EM var lavere enn tilskuddet, eller fordi bosetting av EM er ført som utgift utenfor barnevernet.

NB: Sammenligningen av kostnader til plassering i barnevernet er usikker. Det er ikke klargjort hvordan regnskapet for enslige mindreårige flyktninger er ført i Herøy. Det gjelder både inntektene (tilskuddet fra IMDI) og utgiftene til bosetting (botilbudet).

Framsikt - Andel barn med tiltak som er plassert (funksjon 252) ift. ant innb. 0-17 år(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	1,0	1,0	0,9	1,0
Ulstein	1,8	1,7	1,5	1,7
Volda	2,5	2,4	2,5	2,3
Ørsta	1,7	1,8	1,9	2,0
Sula	0,9	1,1	1,4	1,4
Gjerdrum	1,0	1,1	1,0	1,3
Songdalen	1,6	1,9	2,0	1,5
Kostragruppe 08	1,7	1,6	1,7	1,8

Det er plasseringer som koster penger i barnevernet. I Herøy er det 1,0 % av innbyggerne 0-17 år som er plassert av barnevernet. Det er 0,8 poeng lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen og lavest blant sammenligningskommunene.

Produktivitet - Andel undersøkelser med behandlingstid innen 3 måneder

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	70,0 %	70,0 %	74,0 %	82,0 %
Ulstein	47,0 %	49,0 %	58,0 %	76,0 %
Volda	62,0 %	53,0 %	54,0 %	77,0 %
Ørsta	49,0 %	52,0 %	65,0 %	70,0 %
Sula	56,0 %	57,0 %	66,0 %	69,0 %
Gjerdrum	90,0 %	92,0 %	89,0 %	97,0 %
Songdalen	87,0 %	86,0 %	91,0 %	98,0 %
Kostragruppe 08	79,0 %	85,0 %	85,0 %	91,0 %

Saksbehandlingstiden er en av de viktigste kvalitetsindikatorne i barnevernet. I Herøy ble 82 prosent av undersøkelsene avsluttet i løpet av lovens frist på tre måneder i 2017. Det er 9 prosentpoeng mindre enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 og midt i laget blant sammenligningskommunene. Andelen har steget med 12 poeng de siste fire årene. Den har steget med 12 prosent i kommunegruppen i samme periode.

Framsikt - Stillinger med fagutdanning per 1 000 barn 0-17 år(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	3,5	3,5	3,0	3,6
Ulstein	3,4	3,4	3,5	3,4
Volda	4,1	4,9	4,9	4,9
Ørsta	3,6	3,1	3,1	3,1
Sula	3,0	2,1	3,5	2,9
Gjerdrum	3,8	3,9	3,8	3,9
Songdalen	4,0	4,2	4,2	4,5
Kostragruppe 08	3,7	3,8	4,1	4,2

Det er 3,6 årsverk med fagutdanning i barnevernet er 1000 barn i målgruppen i kommunen. Det er 0,6 årsverk mindre enn gjennomsnittet i kommunegruppen og midt i laget blant sammenligningskommunene. Bemanningen er økt med 0,1 årsverk per 1000 innbygger 0-17 år siden 2014. Den har økt med 0,5 poeng i kommunegruppen.

Pleie og omsorg

PLO omfatter 234 aktivisering (dagsenter, støttekontakt mm), 253 pleie i institusjon, 254 pleie i hjemmet (hjemmehjelp, miljøarbeid PU, hjemmesykepleie, omsorgslønn, BPA, privat avlastning), 256 døgnopphold og 261 institusjonslokaler. Det er svært viktig å korrigere PLO-utgiftene i Herøy for behov. Utgiftsbehovet i PLO i Herøy er anslått til 107 prosent av landsgjennomsnittet per innbygger.

Netto utgift til PLO i 2017 var 153 millioner kroner. I analysen er utgiftene i alle kommuner korrigert for vertskommunetilskudd til PU-institusjoner (ikke aktuelt i Herøy).

Herøy har høye utgifter til PLO, ifølge Framsikt analyse. Behovskorrigerede netto utgifter var 4 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 i 2017. Utgiftene var 11-15 millioner kroner høyere enn i Ulstein og Songdalen.

Disse funksjonene ble drevet med høyere utgifter enn kommunegruppen: Pleie i institusjon (21 mill) og lokaler (5 mill). Disse funksjonene ble drevet med lavere utgifter enn kommunegruppen: aktivisering (3 mill) og pleie i hjemmet (19 mill).

Korreksjon: De 6 kommunene som har fått statsfinansiert PLO-tjenester i 2016 og 2017 (SIO-kommunene) driver ned gjennomsnittet i kommunegruppe 8 med 1.200 kroner per innbygger. Hvis man tar bort SIO-kommunene er utgiftene i Herøy 8 millioner kroner lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Det endrer ikke utfordringene i Herøy i forhold til å vri tjenesten fra institusjon til hjemmebasert tjeneste. Herøy har en svært institusjonstung tjeneste. Omtrent 60 prosent av utgiftene går til pleie og drift av institusjon.

Herøy fikk ikke særlig mye tilskudd til ressurskrevende tjenester i 2017 (gjelder utgifter påløpt for året 2016). Tilskuddet var 14 mill kroner (1500 kroner per innbygger). Det er 300 kroner mindre per innbygger enn landsgjennomsnittet.

Utgiftsbehov og kriteriedata

	Her øy (M. og R.)	Ulste in	Vold a	Ørst a	Sula	Gjerdru m	Songdal en	Kostragrup pe 08
Indeks innb. 0-1 år (0%)	94,5 %	96,6 %	96,4 %	92,3 %	117, 7 %	85,9 %	123,2 %	103,2 %
Indeks innb. 2-5 år (1%)	93,2 %	100,0 %	85,4 %	103, 4 %	132, 2 %	100,3 %	116,8 %	107,3 %
Indeks innb. 6- 15 år (2%)	106, 3 %	116,6 %	105, 7 %	107, 3 %	115, 4 %	117,0 %	116,2 %	109,7 %
Indeks innb. 16- 22 år (2%)	101, 9 %	107,2 %	120, 6 %	101, 7 %	97,4 %	105,1 %	108,7 %	105,7 %
Indeks innb. 23- 66 år (10%)	95,7 %	98,3 %	94,0 %	94,6 %	96,0 %	99,5 %	97,3 %	97,2 %
Indeks innb. 67- 79 år (11%)	108, 6 %	90,6 %	108, 7 %	106, 1 %	85,1 %	90,4 %	86,7 %	99,3 %
Indeks innb. 80- 89 år (20%)	124, 8 %	85,5 %	113, 9 %	133, 1 %	107, 4 %	87,6 %	77,7 %	92,1 %

KOSTRA og nøkkeltall 2017 - Herøy Kommune

Indeks innb. over 89 år (11%)	130,6 %	89,2 %	142,3 %	139,5 %	115,0 %	41,3 %	64,7 %	85,7 %
Indeks basiskriteriet (1%)	111,7 %	108,7 %	109,8 %	93,9 %	101,2 %	138,8 %	152,7 %	72,5 %
Indeks reiseavst. innen sone (1%)	112,7 %	68,7 %	164,0 %	216,4 %	62,3 %	80,2 %	179,5 %	88,0 %
Indeks reiseavst. til nabokrets (1%)	107,6 %	93,4 %	146,2 %	109,0 %	90,6 %	84,3 %	115,4 %	111,6 %
Indeks PU over 16 år (14%)	87,5 %	124,3 %	113,4 %	92,9 %	158,3 %	98,6 %	106,8 %	105,5 %
Indeks ikke-gifte 67 år og over (13%)	103,0 %	79,4 %	98,0 %	106,3 %	76,8 %	69,6 %	75,7 %	87,2 %
Indeks dødelighetskriteriet (13%)	91,4 %	89,0 %	84,8 %	88,0 %	94,8 %	101,1 %	101,1 %	97,4 %
Utgiftsbehov - Pleie og omsorg (sum)	106,8 %	94,1 %	109,0 %	110,8 %	105,6 %	86,6 %	90,4 %	95,2 %

Behovet for pleie og omsorg er beregnet til 107% av landsgjennomsnittet per innbygger. I forhold til landsgjennomsnittet har Herøy flere eldre i aldersgruppen eldre, smådriftsulemper og lengre avstander. Kommunen har færre PU-klienter og lavere dødelighet. Kommunegruppen og fire av sammenligningskommunene har lavere tjenestebehov enn Herøy.

Framsikt - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Pleie og omsorg (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	16 915	15 123	15 532	16 249
Ulstein	14 918	13 667	14 004	14 636
Volda	17 894	16 458	17 829	17 951
Ørsta	18 371	16 729	17 608	18 673
Sula	16 086	14 889	15 645	16 728
Gjerdrum	20 946	17 645	16 848	16 365
Songdalen	16 122	13 687	14 521	15 076
Kostragruppe 08	17 347	15 770	15 874	15 843

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Herøy brukte 16.200 kroner per innbygger til PLO i 2017, etter behovskorreksjon. Det er 400 kroner mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Det er midt i laget blant sammenligningskommunene.

Ulstein bruker 1.500 kroner mindre til PLO enn Herøy. Summen tilsvarer 15 millioner kroner.

Utgiftene til PLO har sunket med 100 kroner per innbygger de siste fire årene.

Korreksjon: Utgiften i kommunegruppen reduseres i 2017 med 1.200 kroner per innbygger på grunn av SIO-kommunene. Uten disse kommunene er Herøy 800 kroner billigere enn kommunegruppen, tilsvarende 8 millioner kroner.

Framsikt - Institusjoner (f253+261) - andel av netto driftsutgifter til plo(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	54,3 %	61,3 %	63,3 %	56,3 %
Ulstein	28,5 %	29,2 %	38,0 %	37,8 %
Volda	35,1 %	37,5 %	36,7 %	37,4 %
Ørsta	45,9 %	46,9 %	44,9 %	43,3 %
Sula	13,9 %	13,0 %	15,5 %	13,5 %
Gjerdrum	43,9 %	45,1 %	50,0 %	40,4 %
Songdalen	27,2 %	32,2 %	25,7 %	24,6 %
Kostragruppe 08	35,8 %	38,5 %	38,8 %	40,3 %

Det er alminnelig antatt at PLO i kommunene bør jobbe etter LEON-prinsippet, med sterk vekt på hjemmebaserte tjenester og egenmestring. I noen kommuner går to tredeler av PLO-utgiftene til hjemmebaserte tjenester. Herøy har en institusjonstung tjeneste. 56 prosent av utgiftene i PLO går til institusjonsdelen (pleie og lokaler). Det er 16 prosentpoeng mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 og høyest blant sammenligningskommunene. I Sula og Songdalen går tre av fire PLO-kroner til hjemmebaserte tjenester og aktivisering.

Det er ingen tydelig utvikling i tjenesten i hjemmebasert retning. Andelen institusjonsomsorg er økt med 2 prosentpoeng de siste fire årene. I Kommunegruppe 8 har andelen økt med 5 prosentpoeng i samme periode. Det er uklart om denne prosenten påvirkes av SIO-prosjektet (statsfinansiert PLO i 6 kommuner).

Framsikt - Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over(B)

Analyse med flere indikatorer

	Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over(B)	Netto utgift per plass i institusjon, korrigert for utleie
Herøy (M. og R.)	19,7 %	931 362
Ulstein	13,5 %	1 012 455
Volda	15,6 %	933 333
Ørsta	17,7 %	896 130
Sula	6,1 %	870 480
Gjerdrum	16,5 %	1 065 444
Songdalen	16,0 %	657 118
Kostragruppe 08	15,2 %	1 040 834

Vi har sett at netto utgifter til drift av institusjon (pleie og lokaler) er svært mye høyere enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Høye utgifter til institusjon kan komme av høy sykehjemsdekning (og barneboliger) eller høye utgifter per plass.

Herøy har høy sykehjemsdekning, men lave netto driftsutgifter per plass. Antall plasser i institusjon tilsvarer 19,7 prosent av innbyggere over 80 år. Det er 4,5 prosentpoeng over gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør 20 millioner kroner (20 plasser). Andelen er høyest blant sammenligningskommunene.

Utgiftene per plass er 931.000 kroner. Det er 110.000 kroner mindre enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Det er midt i laget blant sammenligningskommunene.

Sula skiller seg ut med lav sykehjemsdekning og lave enhetspriser på institusjon.

Årsaken til høye institusjonsutgifter er høy dekningsgrad på sykehjem.

Framsikt - Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	16,8 %	17,6 %	16,8 %	13,7 %
Ulstein	9,9 %	11,5 %	9,8 %	9,2 %
Volda	12,5 %	11,8 %	12,7 %	10,8 %
Ørsta	16,9 %	14,9 %	14,7 %	15,4 %
Sula	2,5 %	3,1 %	1,7 %	1,7 %
Gjerdrum	15,1 %	13,2 %	13,0 %	9,6 %
Songdalen	4,5 %	6,6 %	7,0 %	6,6 %
Kostragruppe 08	10,7 %	10,1 %	10,3 %	9,4 %

14 prosent av innbyggere over 80 år er på sykehjem. Det er 5 poeng mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Det er høyest blant sammenligningskommunene. I Songdalen og Sula er under 7 prosent av de eldre på sykehjem.

Dekningsgrad - Andel innbyggere 80 år og over i bolig med heldøgns bemanning

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	2,3 %
Ulstein	11,5 %	9,8 %	12,5 %	13,5 %
Volda	16,1 %	11,6 %	11,9 %	13,8 %
Ørsta	4,6 %	7,9 %	8,0 %	7,0 %
Sula	10,9 %	12,3 %	12,6 %	12,6 %
Gjerdrum	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Songdalen	8,5 %	8,1 %	10,0 %	8,5 %
Kostragruppe 08	4,9 %	5,2 %	5,0 %	5,4 %

Høye kostnader til hjemmebaserte tjenester kan komme av mange heldøgnsbemannede boliger for eldre. I Herøy bor 2,3% av eldre over 80 år i en bolig med heldøgns bemanning ved utgangen av 2017. Dekningsgraden er 3,1 poeng under gjennomsnittet i kommunegruppen og nest lavest blant sammenligningskommunene. Den samlede dekningen av heldøgnsstilbud til eldre (22%) er høyere enn gjennomsnittet i gruppen (20,6%).

Framsikt - Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere(B)

	Mottakere av hjemmetjenester per 1000 innbyggere(B)	Netto driftsutgift per bruker av hjemmebaserte tjenester (254)
Herøy (M. og R.)	42	161 029
Ulstein	41	180 130
Volda	49	214 377
Ørsta	47	219 233
Sula	49	277 531
Gjerdrum	36	200 351
Songdalen	32	286 533
Kostragruppe 08	40	199 587

De behovskorrigerede utgiftene til hjemmebaserte tjenester i Herøy er vesentlig lavere enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Lave utgifter kan komme av få brukere eller lave utgifter per bruker.

Herøy har en dekningsgrad på 42 promille av befolkningen. Korrigert for utgiftsbehov (107%) er dekningsgraden 40 promille. Den behovskorrigerede dekningsgraden i kommunegruppen er 42 promille. Forskjellen i dekningsgrad utgjør 4 millioner kroner ($200.000 * 0,002 * 9000$).

Enhetsprisen er tilnærmet på samme nivå som kommunegruppen. Netto utgift per bruker er 161.000 kroner. Det er 28.000 kroner mindre enn gjennomsnittet i kommunegruppen, men nest høyest blant sammenligningskommunene. Utgjør samlet sett rundt 11 millioner. Uten SIO-kommunene er antakelig forskjellen enda større.

Songdalen har mye lavere dekningsgrad enn Herøy, og høyere enhetskostnader. Der får færre brukere tyngre tjenester.

Dette er en overfladisk og unøyaktig sammenligning. Hjemmetjenesten omfatter mange tjenester og flere typer brukere, både eldre, funksjonshemmede (mest PU-klienter) og folk med psykiske lidelser. Behovsberegningen omfatter både eldreomsorgen og de yngre brukergruppene. Kostratallene kan skjule store forskjeller mellom eldreomsorgen og omsorgen for PU-klienter. Hvis utgiftene innen PU er høye per bruker, kan det forklare høye samlede kostnader i hjemmebaserte tjenester.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 234 Aktiv.- og servicetjen eldre og pers. m/funk.nedsett. (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	858	813	633	630
Ulstein	1 174	1 089	1 245	1 186
Volda	1 150	1 204	1 365	1 585
Ørsta	838	380	402	1 123
Sula	1 409	1 318	1 371	1 355
Gjerdrum	1 399	1 271	1 239	1 413
Songdalen	893	1 043	1 142	961
Kostragruppe 08	984	929	875	947

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Framsikt har beregnet at støttetjenestene koster 3 millioner kroner mindre enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Disse tjenestene omfatter dagsenter, støttekontakt, matombringing og trygghetsalarm. Det er viktige støttetjenester for å få den hjemmebaserte omsorgen til å fungere.

Herøy brukte 600 kroner per innbygger over 18 år til støttetjenester. Det er rundt 300 kroner mindre enn gjennomsnittet i kommunegruppen og minst blant sammenligningskommunene. Utgiften er redusert med 200 kroner de siste fire årene.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 261 Institusjonslokaler (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	1 317	1 354	1 414	1 339
Ulstein	276	262	441	885
Volda	1 103	1 023	1 056	993
Ørsta	1 079	798	819	889
Sula	42	23	81	15
Gjerdrum	706	657	730	1 384
Songdalen	454	459	354	450
Kostragruppe 08	706	704	739	777

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Vi har sett at de behovskorrigerede nettoutgiftene til institusjonslokaler i Herøy er 5 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Behovskorrigerede netto utgifter er 1.300 kroner per innbygger. Det er 600 kroner over gjennomsnittet i kommunegruppen. Forskjellen utgjør 5 millioner kroner. Utgiften er nest høyest blant sammenligningskommunene. Utgiftene er økt med 22 kroner per innbygger de siste fire år i Herøy. De har økt med omtrent 69 kroner i kommunegruppen.

Kommunehelse

Helse omfatter funksjonene 232 Helsestasjoner, 233 Folkehelse og 241 Behandling (fastlege, fysio og legevakt). Utgiftsbehovet per innbygger er beregnet til 105 % av landsgjennomsnittet, på grunn av mange gamle og store avstander.

Netto utgift var omtrent 24 millioner kroner i 2017.

Herøy hadde litt høye utgifter til helsetjenesten i 2017. Samlede behovskorrigerte utgifter var rundt 1 million kroner høyere enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Utgiftene er høyere enn gjennomsnittet innenfor behandling (4 mill). Utgiften er lavere innenfor forebyggende helse (1 mill) og folkehelse (2 mill).

Herøy hadde høyest helseutgifter av sammenligningskommunene. Ørsta og Ulstein driver tjenesten 5 millioner kroner billigere enn Herøy. Forskjellen gjelder behandling.

Herøy har høy legedekning.

Utgiftsbehov og kriteriedata

	Her øy (M. og R.)	Ulste in	Vold a	Ørst a	Sula	Gjerdru m	Songdal en	Kostragrup pe 08
Indeks innb. 0-1 år (2%)	94,5 %	96,6 %	96,4 %	92,3 %	117, 7 %	85,9 %	123,2 %	103,2 %
Indeks innb. 2-5 år (5%)	93,2 %	100,0 %	85,4 %	103, 4 %	132, 2 %	100,3 %	116,8 %	107,3 %
Indeks innb. 6- 15 år (12%)	106, 3 %	116,6 %	105, 7 %	107, 3 %	115, 4 %	117,0 %	116,2 %	109,7 %
Indeks innb. 16- 22 år (9%)	101, 9 %	107,2 %	120, 6 %	101, 7 %	97,4 %	105,1 %	108,7 %	105,7 %
Indeks innb. 23- 66 år (31%)	95,7 %	98,3 %	94,0 %	94,6 %	96,0 %	99,5 %	97,3 %	97,2 %
Indeks innb. 67- 79 år (20%)	108, 6 %	90,6 %	108, 7 %	106, 1 %	85,1 %	90,4 %	86,7 %	99,3 %
Indeks innb. 80- 89 år (7%)	124, 8 %	85,5 %	113, 9 %	133, 1 %	107, 4 %	87,6 %	77,7 %	92,1 %
Indeks innb. over 89 år (2%)	130, 6 %	89,2 %	142, 3 %	139, 5 %	115, 0 %	41,3 %	64,7 %	85,7 %
Indeks basiskriteriet (5%)	111, 7 %	108,7 %	109, 8 %	93,9 %	101, 2 %	138,8 %	152,7 %	72,5 %
Indeks reiseavst. innen sone (3%)	112, 7 %	68,7 %	164, 0 %	216, 4 %	62,3 %	80,2 %	179,5 %	88,0 %
Indeks reiseavst. til nabokrets (3%)	107, 6 %	93,4 %	146, 2 %	109, 0 %	90,6 %	84,3 %	115,4 %	111,6 %
Indeks dødelighetskrite riet (5%)	91,4 %	89,0 %	84,8 %	88,0 %	94,8 %	101,1 %	101,1 %	97,4 %

KOSTRA og nøkkeltall 2017 - Herøy Kommune

Utgiftsbehov - Kommunehelse (sum)	104, 5 %	98,3 %	107, 2 %	107, 1 %	98,9 %	99,2 %	103,9 %	98,8 %
---	-------------	-----------	-------------	-------------	-----------	--------	---------	--------

Behovet for helsetjenester er beregnet til 105 % av landsgjennomsnittet per innbygger. I forhold til landsgjennomsnittet har Herøy flere eldre og lengre avstander. Kommunegruppen og fire av sammenligningskommunene har lavere tjenestebehov enn Herøy.

Framsikt - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunehelse (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	2 381	2 536	2 569	2 760
Ulstein	1 870	2 267	2 346	2 105
Volda	2 091	2 168	2 403	2 396
Ørsta	1 749	2 038	2 189	2 211
Sula	1 870	2 020	2 214	2 316
Gjerdrum	1 771	1 940	2 115	2 326
Songdalen	1 818	2 042	2 540	2 543
Kostragruppe 08	2 186	2 277	2 357	2 475

Herøy brukte omtrent 2.800 kroner per innbygger til helsetjeneste i 2017. Det er rundt 300 kroner mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 og høyest blant sammenligningskommunene.

Utgiftene til helse har økt med 400 kroner per innbygger siden 2014. I kommunegruppen er utgiftene økt med 300 kroner per innbygger.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 241 Diagnose behandling re-/habilitering (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	1 733	1 890	1 891	2 098
Ulstein	1 062	1 397	1 378	1 402
Volda	1 501	1 493	1 695	1 756
Ørsta	1 245	1 354	1 541	1 345
Sula	1 385	1 492	1 686	1 587
Gjerdrum	1 177	1 245	1 459	1 520
Songdalen	1 208	1 334	1 538	1 532
Kostragruppe 08	1 564	1 567	1 595	1 682

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Det er funksjon 241 behandling som er størst i helsetjenesten. Herøy brukte 2.100 kroner per innbygger på fastleger, fysioterapi og legevakt. Det er 400 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og mest av sammenligningskommunene. Utgiften per innbygger har steget med 350 kroner siden 2014. I kommunegruppen har utgiften steget med 100 kroner.

Dekningsgrad - Årsverk av leger pr. 10 000 innbyggere. Funksjon 241

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	12,1	11,7	11,1	11,0
Ulstein	9,8	10,4	11,2	11,2
Volda	9,5	9,4	10,7	10,8
Ørsta	10,5	10,1	10,1	10,0
Sula	6,8	7,7	7,8	7,7
Gjerdrum	7,3	7,3	7,3	7,8
Songdalen	8,2	8,1	7,9	8,6
Kostragruppe 08	8,3	8,4	8,6	8,5

Det er høy legedekning i Herøy. Det er 11 årsverk lege i kommunehelsetjenesten per 10.000 innbygger. Det er 2,5 årsverk mer enn gjennomsnittet i gruppen og nest høyest blant sammenligningskommunene. Legedekningen er redusert med 1 årsverk per 10.000 innbygger de siste fire årene.

Framsikt - Andel barn som har fullført helseundersøkelse innen utgangen av 1. skoletrinn(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	90,0 %	75,0 %	73,7 %	73,6 %
Ulstein	77,3 %	110,0 %	106,3 %	87,9 %
Volda	84,6 %	63,5 %	92,6 %	90,4 %
Ørsta	99,7 %	133,1 %	101,2 %	65,7 %
Sula	112,8 %	97,4 %	103,8 %	90,9 %
Gjerdrum	91,3 %	98,3 %	75,9 %	91,3 %
Songdalen	110,2 %	82,4 %	89,2 %	105,8 %
Kostragruppe 08	99,0 %	92,7 %	93,2 %	91,8 %

Oppslutning om helsekontrollene for barn er et viktig mål for forebyggende helse. I Herøy deltok 74 prosent av førsteklassingene i helsekontroll. Det er 18 poeng lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen og nest lavest blant sammenligningskommunene.

Sosiale tjenester

Sosialtjenesten omfatter funksjonene 242 Veiledning, 243 Rusomsorg, 273 Vernet arbeid, 275 Introduksjonsordningen, 276 Kvalifiseringsordningen og 281 Sosialhjelp. 275 Introduksjonsordningen er helt finansiert med statstilskudd (integringstilskuddet) og holdes utenfor analysen.

Utgiftsbehovet for sosialtjenester er beregnet til omtrent 73 prosent av landsgjennomsnittet. Herøy har få uføre, få aleneboende og få innvandrere. Netto utgift var omtrent 20 millioner kroner i 2017.

Herøy har høye utgifter til sosialtjeneste. Samlede behovskorrigerede netto driftsutgifter er 2 mill kroner over gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Herøy brukte mer på veiledning (2 mill), på rusomsorg (1 mill) og på arbeidstiltak (2 mill). Herøy brukte mindre på kvalifiseringsordningen (1 mill) og sosialhjelp (2 mill).

Utgiftene i Herøy var høyest blant sammenligningskommunene. Sula drev sosialtjenesten omtrent 11 millioner kroner billigere enn Herøy i 2017. Sula brukte mindre penger på alle delene av tjenesten.

Store deler av sosialutgiftene i norske kommuner er knyttet til arbeidet med flyktninger. Antall flyktninger mottatt i kommunen har stor betydning for utgiftsnivået i denne tjenesten. Herøy har under middels utgifter til flyktninger, etter størrelsen på integreringstilskuddet å dømme.

Utgiftsbehov og kriteriedata

	Herøy (M. og R.)	Ulstein	Volda	Ørsta	Sula	Gjerdrum	Songdalen	Kostragruppe 08
Indeks innb. 16-22 år (3%)	101,9 %	107,2 %	120,6 %	101,7 %	97,4 %	105,1 %	108,7 %	105,7 %
Indeks innb. 23-66 år (21%)	95,7 %	98,3 %	94,0 %	94,6 %	96,0 %	99,5 %	97,3 %	97,2 %
Indeks uføre (11%)	94,5 %	75,5 %	69,5 %	88,5 %	69,5 %	88,0 %	211,4 %	114,4 %
Indeks flyktningar (15%)	31,0 %	66,8 %	57,8 %	46,0 %	27,9 %	46,0 %	146,6 %	63,2 %
Indeks opphopingsindeks (17%)	67,0 %	99,9 %	39,9 %	30,5 %	32,9 %	33,3 %	133,6 %	78,9 %
Indeks urbanitetskriteriet (36%)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Indeks aleneboende 30-66 år (34%)	71,6 %	77,2 %	77,5 %	84,6 %	73,9 %	64,3 %	80,2 %	82,2 %
Utgiftsbehov - Sosiale tjenester (sum)	73,4 %	84,6 %	72,3 %	73,0 %	65,2 %	67,8 %	118,0 %	86,4 %

Behovet for sosiale tjenester er beregnet til 73 % av landsgjennomsnittet per innbygger. I forhold til landsgjennomsnittet har Herøy flere uføre, få aleneboende, færre flyktninger og mindre storbyproblemer . Kommunegruppen og bare en av sammenligningskommunene har høyere tjenestebehov enn Herøy.

Framsikt - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Sosiale tjenester (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	2 861	3 006	3 460	3 010
Ulstein	2 427	2 346	2 222	2 505
Volda	1 731	1 947	2 060	2 140
Ørsta	2 060	1 877	1 852	1 928
Sula	1 219	1 034	1 113	1 294
Gjerdrum	1 946	2 198	2 063	2 354
Songdalen	1 654	2 370	2 364	1 770
Kostragruppe 08	2 633	2 764	2 776	2 781

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto behovskorrigerede utgifter til sosiale tjenester var 3.000 kroner i Herøy i 2017. Det er 200 kroner høyere enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør omtrent 2 millioner kroner.

Sula drev 1.700 kroner billigere i 2017. Forskjellen utgjør 11 millioner kroner.

Utgiften til sosiale tjenester i Herøy er økt med 150 kroner per innbygger siden 2014. I kommunegruppen har utgiften økt med 150 kroner.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 242 Råd veiledning og sosialt forebyggende arbeid (B)**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	1 103	1 042	1 296	1 360
Ulstein	926	806	862	1 028
Volda	416	430	676	756
Ørsta	997	938	895	865
Sula	621	526	563	661
Gjerdrum	871	1 160	852	950
Songdalen	871	1 015	1 123	906
Kostragruppe 08	954	977	1 023	1 039

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Veiledning er den nest største deltjenesten innenfor sosialtjenesten. Herøy har de høyest utgiftene til veiledning blant sammenligningskommunene. Netto utgift per innbygger var 1.360 kroner i 2017. Det er 300 kroner mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Utgiften er økt med 250 kroner de siste fire årene. Gjennomsnittet i kommunegruppen har steget med 100 kroner i den samme perioden.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 281 Økonomisk sosialhjelp (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	663	898	959	767
Ulstein	1 136	1 369	1 358	1 313
Volda	764	892	863	749
Ørsta	796	726	638	654
Sula	161	120	215	262
Gjerdrum	676	588	823	992
Songdalen	525	673	660	482
Kostragruppe 08	1 074	1 128	1 137	1 159

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Sosialhjelpen er den største utgiftsposten i sosialtjenesten. Behovskorrigert netto utgift til sosialhjelp var omtrent 800 kroner i Herøy i 2017. Det er 400 kroner lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør i underkant av 3 millioner kroner. Utgiften er midt i laget blant sammenligningskommunene.

Framsikt - Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	4,5 %	4,2 %	4,3 %	4,3 %
Ulstein	5,5 %	6,4 %	5,4 %	5,4 %
Volda	3,0 %	4,9 %	4,8 %	4,2 %
Ørsta	4,3 %	4,1 %	3,7 %	3,8 %
Sula	1,8 %	1,9 %	2,2 %	1,8 %
Gjerdrum	4,0 %	3,0 %	3,1 %	3,5 %
Songdalen	3,1 %	3,7 %	3,2 %	2,5 %
Kostragruppe 08	5,2 %	5,1 %	5,1 %	4,9 %

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Utgiftene til sosialhjelp i Herøy (5 mill) var 2,6 millioner kroner lavere enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 i 2017, etter korreksjon for behov. Lave utgifter til sosialhjelp kan komme av lav andel klienter eller lave utgifter per klient. Herøy har lav andel klienter. Den behovskorrigerte andelen sosialklienter er 4,3 prosent av innbyggere 20-66 år. Det er nest høyest blant sammenligningskommunene og 0,6 poeng under gjennomsnittet i Kommunegruppe 8.

Lav dekningsgrad gir middels lave utgifter til sosialhjelp. Vi har dessverre ikke opplysninger om kostnader per mottaker.

Kommunale boliger

Boliger omfatter funksjonene 265 kommunale boliger, 283 etableringshjelp og 315 nærmiljøtiltak. Det er ikke behovsberegning for bolig tjenester.

Herøy brukte 62.000 kroner på denne tjenesten i 2017.

Herøy brukte 1 millioner kroner mer på bolig tjenester enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Utgiftene til utleie av boliger var 1 million kroner høyere enn gjennomsnittet i gruppen. De andre funksjonene ble drevet med gjennomsnittlige kostnader.

Hovedårsaken er at utleie av boliger gikk med underskudd. Det er vanskelig å analysere årsaker, siden driften av kommunale boliger organiseres svært forskjellig i kommunene. Volumet av utleieboliger er som gjennomsnittet i kommunegruppen.

Framsikt - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kommunale boliger (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	102	295	490	55
Ulstein	-132	77	-261	-393
Volda	-679	-710	-356	-392
Ørsta	-231	-171	-114	-142
Sula	-434	-295	-268	-122
Gjerdrum	-402	-245	-64	-89
Songdalen	476	494	368	475
Kostragruppe 08	-95	4	-3	-4

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Grafer justert med utgiftsbehov

Det er vanskelig å analysere boligutgiftene, fordi den kommunale organiseringen av kommunale boliger varierer så mye. Mange kommuner har flyttet boligdrift ut av kommunekassen (foretak) og noen har flyttet det ut av kommunekonsernet (stiftelser, borettslag, aksjeselskaper). Det varierer derfor mye hvordan renter og avskrivninger kommer inn i kommuneregnskapet.

Herøy hadde netto driftsutgift på bolig tjenesten på 55 kroner per innbygger i 2017. Det er 60 kroner mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 og nest høyest blant sammenligningskommunene.

Netto utgift til bolig tjenester i Herøy er redusert med 42 kroner per innbygger siden 2014. Inntekten i Kommunegruppe 8 har minket med 91 kroner i samme periode.

Framsikt - Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere(B)

Analyse med flere indikatorer

	Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere(B)	Netto driftsutgift til 265 kommunale boliger per utleid bolig
Herøy (M. og R.)	17	1 500
Ulstein	28	-17 833
Volda	26	-21 267
Ørsta	21	-6 301
Sula	22	-6 519
Gjerdrum	10	-18 542
Songdalen	19	24 106
Kostragruppe 08	18	-3 880

265 Kommunale boliger er den viktigste bolig tjenesten. Herøy hadde i 2017 netto driftsutgifter til denne tjenesten. Med unntak av Songdalen hadde alle de andre kommunene netto driftsinntekter. Herøy leide ut 17 boliger per 1000 innbyggere i 2017. Det er 1 mindre enn gjennomsnittet i gruppen og nest lavest blant sammenligningskommunene.

Kommunale boliger pleier å bli leid ut til selvkost eller etter prinsippet om markedsleie ("gjengs leie"). Uansett skal utleien gå med overskudd, slik at kommunen får dekket både driftsutgifter, vedlikehold og deler av kapitalkostnadene. I Herøy ble boligene leid ut med underskudd i 2017. Netto utgift per utleiebolig var 1.500 kroner. Gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 hadde en inntekt på 3.900 kroner per bolig. Det gir Herøy 5.400 kroner høyere utgifter enn kommunegruppen. Høye utgifter skyldes altså høy utgift per bolig.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 265 Kommunalt disponerte boliger (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	70	284	468	23
Ulstein	-135	73	-264	-463
Volda	-874	-845	-453	-521
Ørsta	-359	-229	-189	-126
Sula	-398	-323	-268	-129
Gjerdrum	-174	-228	-262	-163
Songdalen	299	402	241	377
Kostragruppe 08	-142	-103	-78	-68

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Utleie av kommunale boliger er den største delen av bolig tjenesten. Herøy hadde underskudd på 23 kroner per innbygger på boligutleie i 2017. Det er 91 kroner mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 og nest høyest blant sammenligningskommunene. Utgiftene har variert veldig de siste fire årene.

Kultur og idrett

Kultur og idrett omfatter funksjonene 231 fritidstilbud, 370 bibliotek, 373 kino, 375 museer, 377 kunst, 380 idrett, 381 idrettsanlegg, 383 kulturskole, 385 annen kultur, 386 kulturbygg. Det er ikke behovskorreksjon på kultursektoren.

Herøy brukte i 2017 omtrent 21 millioner kroner på kultur. Herøy brukte 5 millioner mer på kultur enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Årsaken til dette var dyrere drift av kulturbygg (3 mill) og kulturskole (2 mill). De andre kulturtilbudene ble drevet på nivå med gjennomsnittet.

Kulturutgiftene var dyrest blant sammenligningskommunene. Sula og Volda hadde 11 millioner kroner lavere utgifter til kultur i 2017.

Framsikt - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Kultur og idrett (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	2 168	2 251	2 345	2 461
Ulstein	1 722	1 837	1 777	1 927
Volda	1 117	1 295	1 126	1 290
Ørsta	1 304	1 332	1 585	1 498
Sula	1 361	1 393	1 290	1 224
Gjerdrum	1 540	1 464	1 371	1 632
Songdalen	1 787	1 705	1 490	1 684
Kostragruppe 08	1 856	1 851	1 911	1 952

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Herøy brukte 2.500 kroner per innbygger til kultur og idrett i 2017. Det var omtrent 500 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 13 og mest av sammenligningskommunene.

Utgiftene til kultur har steget med 300 kroner per innbygger siden 2014.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 383 Musikk- og kulturskoler (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	461	448	497	472
Ulstein	836	789	778	797
Volda	386	366	379	411
Ørsta	275	271	254	273
Sula	356	362	351	340
Gjerdrum	388	299	283	331
Songdalen	363	291	286	354
Kostragruppe 08	313	282	294	302

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Herøy brukte 472 kroner per innbygger til kulturskole i 2017. Det var 170 kroner mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 og nest høyest blant sammenligningskommunene.

Utgiftene til kulturskole per innbygger har ikke økt siden 2014. Utgiftene har heller ikke økt i kommunegruppen.

Framsikt - Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i alder 6-15 år (B)

Analyse med flere indikatorer

	Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al(B)	Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker
Herøy (M. og R.)	34,7 %	15 323
Ulstein	33,7 %	17 158
Volda	23,8 %	17 160
Ørsta	15,4 %	17 104
Sula	17,2 %	16 753
Gjerdrum	24,2 %	15 997
Songdalen	12,4 %	21 639
Kostragruppe 08	16,6 %	18 190

Herøy brukte 2 mill kroner mer på kulturskole enn gjennomsnittet i kommunegruppen i 2017. Høye utgifter til kulturskole kan komme av høy dekningsgrad eller høye utgifter per bruker. Herøy har høy dekningsgrad. Det er 35 prosent dekning i grunnskolealder. Det er 18 prosentpoeng høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppen og høyest blant sammenligningskommunene.

Utgiften per bruker er 15.300 kroner. Det er 2.900 kroner mindre enn gjennomsnittet i gruppen og lavest blant sammenligningskommunene. Det er den høye dekningsgraden som fører til de høye utgiftene.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 386 Kommunale kulturbygg (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	468	564	547	658
Ulstein	0	0	-6	0
Volda	75	118	146	109
Ørsta	161	158	175	175
Sula	211	163	160	150
Gjerdrum	106	199	201	259
Songdalen	0	0	17	102
Kostragruppe 08	244	256	265	306

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter til kulturbygg var 6 millioner kroner i Herøy i 2017. Det er 658 kroner per innbygger. Det er 350 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør 3 millioner kroner. Utgiften er høyest blant sammenligningskommunene.

Utgiften per innbygger har økt med 200 kroner de siste fire årene.

Kirke

Kirkeformål omfatter funksjonene 390 den norske kirke, 392 andre trossamfunn og 393 gravplasser.

Herøy brukte mye penger på kirkeformål i 2017. Utgiftene var 8 millioner kroner. Det er 2 millioner kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og høyest av sammenligningskommunene.

Utgiftene er høyere enn gjennomsnittet når det gjelder den norske kirke. De andre funksjonene drives med gjennomsnittlige netto kostnader.

Framsikt - Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner(B)

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	707	718	746	801
Ulstein	669	649	631	565
Volda	675	675	761	756
Ørsta	586	591	657	617
Sula	515	573	562	540
Gjerdrum	569	575	553	540
Songdalen	543	516	542	577
Kostragruppe 08	516	527	538	546

Utgiftene til 390 den norske kirke og 393 drift av gravplasser var høye i Herøy i 2017. Netto utgift per innbygger var rundt 800 kroner. Det er 250 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og høyest blant sammenligningskommunene. Utgiften har økt med 100 kroner siste fire årene.

Plan, kulturminner, natur og nærmiljø

Plan mm omfatter funksjonene 301 plansaker, 302 byggesak, 303 kart/oppmåling, 335 parkdrift, 360 naturforvaltning og 365 kulturminnevern. Det er ikke behovsberegning for dette området.

Herøy kommune brukte gjennomsnittlig mye penger på disse forvaltningsoppgavene i 2017. Samlede netto utgifter var like høye som gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og midt i laget blant sammenligningskommunene. Kart/oppmåling og byggesak var til sammen en million kroner dyrere enn gjennomsnittet i gruppen. De andre deltjenestene ble drevet med middels eller lavere kostnader.

Framsikt - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Plan, kulturminner, natur og nærmiljø (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	833	536	719	613
Ulstein	273	379	618	433
Volda	635	675	783	790
Ørsta	569	649	590	555
Sula	600	742	613	726
Gjerdrum	500	-34	377	713
Songdalen	346	463	558	575
Kostragruppe 08	544	557	598	616

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

**) Graf er justert med utgiftsbehov

Figuren over viser netto driftsutgifter på forvaltningsoppgavene i teknisk. Det er plan, byggesak, kart/oppmåling, parkdrift, naturforvaltning og kulturminnevern. Netto utgift var omtrent 600 kroner per innbygger i 2017. Det er det samme som gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og midt i laget blant sammenligningskommunene. Utgiften er redusert med 200 kroner de siste fire årene.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 302 Byggesaksbehandling og eierseksjonering (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	13	-48	20	86
Ulstein	43	42	50	-6
Volda	42	26	84	89
Ørsta	-71	-22	13	-15
Sula	155	247	130	141
Gjerdrum	115	-220	59	103
Songdalen	-124	80	126	97
Kostragruppe 08	5	-4	18	35

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Figuren viser kommunenes utgifter til de viktigste oppgavene som kan selvfinansieres, nemlig byggesak og deling. Herøy hadde netto utgift på 86 kroner per innbygger på disse tjenestene i 2017. Det er omtrent 50 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør en halv million kroner. Utgiften er midt i laget blant sammenligningskommunene. Kommunen har ikke utnyttet mulighetene til å finansiere disse tjenestene med gebyr fra søkerne.

Utgiftene har økt med 74 kroner de siste fire årene.

Adm, styring og fellesutgifter

Administrasjon og styring omfatter funksjonene 100 politikk, 110 revisjon, 120 administrasjon, 121 eiendomsforvaltning, 130 adm.lokaler, 180 fellesutgifter, og 285 utenfor kommunalt område. Behovet for administrative tjenester er beregnet til 101 prosent, på grunn av mange eldre og yngre innbyggere (de gruppene som trenger flest tjenester).

Netto utgift til administrasjon og styring var 41 millioner kroner i Herøy i 2017.

Dette er et vanskelig område å analysere, for kommunenes regnskapspraksis varierer (tolkningen av skillet mellom tjeneste og administrasjon).

Herøy hadde høye utgifter til administrasjon og styring i 2017. Samlede behovskorrigerede netto driftsutgifter er 7 millioner høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Herøy bruker mindre enn gjennomsnittet på eiendomsforvaltning (1 mill) og adm.lokaler (1 mill). Utgiftene er høyere til politisk styring (2 mill) og administrasjon (8 mill).

Utgiftsnivået i Herøy er midt i laget blant sammenligningskommunene. Sula hadde 9 mill kr lavere utgifter.

Utgiftsbehov og kriteriedata

	Herøy (M. og R.)	Ulstein	Volda	Ørsta	Sula	Gjerdrum	Songdalen	Kostragruppe 08
Indeks innb. 0-1 år (2%)	94,5 %	96,6 %	96,4 %	92,3 %	117,7 %	85,9 %	123,2 %	103,2 %
Indeks innb. 2-5 år (5%)	93,2 %	100,0 %	85,4 %	103,4 %	132,2 %	100,3 %	116,8 %	107,3 %
Indeks innb. 6-15 år (11%)	106,3 %	116,6 %	105,7 %	107,3 %	115,4 %	117,0 %	116,2 %	109,7 %
Indeks innb. 16-22 år (8%)	101,9 %	107,2 %	120,6 %	101,7 %	97,4 %	105,1 %	108,7 %	105,7 %
Indeks innb. 23-66 år (53%)	95,7 %	98,3 %	94,0 %	94,6 %	96,0 %	99,5 %	97,3 %	97,2 %
Indeks innb. 67-79 år (9%)	108,6 %	90,6 %	108,7 %	106,1 %	85,1 %	90,4 %	86,7 %	99,3 %
Indeks innb. 80-89 år (3%)	124,8 %	85,5 %	113,9 %	133,1 %	107,4 %	87,6 %	77,7 %	92,1 %
Indeks innb. over 89 år (1%)	130,6 %	89,2 %	142,3 %	139,5 %	115,0 %	41,3 %	64,7 %	85,7 %
Indeks landbrukskriteriet (3%)	98,4 %	58,6 %	155,2 %	207,8 %	22,6 %	112,3 %	106,4 %	112,2 %
Indeks basiskriteriet (9%)	111,7 %	108,7 %	109,8 %	93,9 %	101,2 %	138,8 %	152,7 %	72,5 %
Utgiftsbehov - Adm, styring og	101,0 %	100,9 %	100,8 %	99,4 %	100,3 %	103,6 %	105,0 %	97,5 %

KOSTRA og nøkkeltall 2017 - Herøy Kommune

fellesutgifter (sum)									
-------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Behovet for administrasjon er beregnet til 101 % av landsgjennomsnittet per innbygger. I forhold til landsgjennomsnittet har Herøy flere unge og eldre innbyggere. Kommunegruppen og fire av sammenligningskommunene har lavere tjenestebehov enn Herøy.

Framsikt - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Adm, styring og fellesutgifter (B)**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	8 987	5 434	2 850	4 915
Ulstein	4 004	3 992	4 477	4 599
Volda	4 683	4 327	4 810	4 863
Ørsta	4 502	4 141	4 532	4 407
Sula	4 628	4 216	4 449	3 880
Gjerdrum	4 670	4 749	4 789	5 086
Songdalen	4 961	5 476	5 477	5 451
Kostragruppe 08	4 305	4 061	3 993	4 111

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Herøy brukte 4.900 kroner per innbygger på administrasjon og fellesutgifter i 2017. Det er 800 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 13. Forskjellen utgjør 7 millioner kroner. Utgiften er midt i laget blant sammenligningskommunene.

Utgiftene til administrasjon og felles har variert mye de siste fire årene. Utgiftene var svært lave i 2016, på grunn av ekstraordinære inntekter. Utgiften har sunket med 200 kroner i kommunegruppen de siste fire årene.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 100 Politisk styring (B)**Gruppert per år**

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	416	423	401	462
Ulstein	344	393	407	340
Volda	343	346	362	365
Ørsta	478	508	497	482
Sula	447	436	431	401
Gjerdrum	342	409	417	398
Songdalen	356	459	464	446
Kostragruppe 08	349	375	339	270

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Politisk styring er utgifter til drift av politiske utvalg. Utgiften til politisk styring var 462 kroner per innbygger i Herøy i 2017. Det er 200 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppen, omtrent 2 millioner kroner. Det er nest høyest blant sammenligningskommunene. Utgiften har økt med 50 kroner de siste fire årene.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 120 Administrasjon (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	4 037	4 116	3 885	4 022
Ulstein	3 516	3 270	3 635	3 844
Volda	3 528	3 407	3 736	3 553
Ørsta	3 135	2 653	2 880	3 059
Sula	3 456	3 075	3 361	2 971
Gjerdrum	3 616	3 559	3 723	3 981
Songdalen	4 463	4 509	4 490	4 594
Kostragruppe 08	3 151	3 027	3 023	3 159

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Funksjon 120 administrasjon omfatter strategisk ledelse og administrative støttefunksjoner. Det vil si overordnet ledelse og deres staber, samt administrativ støtte innen økonomi, personal, IKT og sak/arkiv.

Behovskorrigerte netto utgifter til administrasjon var 4.000 kroner i Herøy i 2017. Det er 850 kroner mer enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør 8 millioner kroner. Utgiftsnivået er nest høyest blant sammenligningskommunene. Sula driver 9 mill kroner billigere enn Herøy.

Utgiften har ikke økt de siste fire årene, verken i Herøy eller i kommunegruppen.

Administrasjon er et av de mer usikre regnskapene i kommunene. Kostraveilederens beskrivelse av skillet mellom tjenesteproduksjon og administrasjon tolkes forskjellig. Det er derfor behov for ytterligere data når man sammenligner administrasjon.

Brann og ulykkesvern

Brann omfatter funksjonene 338 forebygging (inkl feiing) og 339 beredskap. Det er ingen behovsberegning for branntjenesten. Netto utgift var 10 millioner kroner i Herøy i 2017.

Herøy brukte mye penger på brannvesenet i 2017. Netto utgifter var 3 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og høyest blant sammenligningskommunene. Sula, Gjerdrum og Songdalen brukte 4-5 millioner kroner mindre på brannvesenet i fjor enn Herøy.

Framsikt - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Brann og ulykkesvern (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	1 072	1 020	1 176	1 116
Ulstein	694	695	728	754
Volda	792	938	1 032	1 020
Ørsta	1 118	905	1 035	975
Sula	644	701	713	684
Gjerdrum	710	651	603	588
Songdalen	660	632	686	542
Kostragruppe 08	686	692	727	739

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Herøy brukte 1116 kroner per innbygger på branntjenesten i 2017. Det er 400 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør 3 millioner kroner. Utgiftsnivået er høyest blant sammenligningskommunene. Utgiftene er bare halvparten så høye i Songdalen. Brannutgiftene har økt med 50 kroner siden 2014.

Framsikt - Andel A-objekter som har fått tilsyn(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	24,0 %	39,4 %	36,0 %	30,0 %
Ulstein	87,8 %	97,9 %	76,3 %	72,2 %
Volda	91,1 %	83,3 %	50,0 %	35,7 %
Ørsta	72,2 %	79,2 %	6,9 %	21,1 %
Sula	100,0 %	82,6 %	95,8 %	8,3 %
Gjerdrum	70,6 %	93,3 %	25,0 %	23,5 %
Songdalen	85,0 %	100,0 %	54,5 %	18,2 %
Kostragruppe 08	82,9 %	73,9 %	50,1 %	42,4 %

Andel A-objekter med tilsyn er en viktig kvalitetsindikator i brannvesenet. Kommunen må sjekke brannsikkerheten på de viktigste byggene regelmessig. Inntil nylig var det pålegg om årlig inspeksjon av A-objektene.

I Herøy hadde bare 30 prosent av A-objektene tilsyn i 2017. Det er 12 prosentpoeng lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen og midt i laget blant sammenligningskommunene. I snitt de siste fire årene ligger kommunen dårlig an i forhold til kommunegruppe 8. Ulstein har en mye bedre tilsynsfrekvens.

Eiendomsforvaltning

Eiendomsforvaltning omfatter de kommunale formålsbyggene. Det vil si funksjonene 130 adm.bygg, 221 barnehagelokaler, 222 skolelokaler, 261 institusjonslokaler, 381 idrettsanlegg og 286 kulturbygg. Disse utgiftene allerede analysert som en del av de tjenester de betjener. Her følger en samlet analyse av eiendomsdriften.

Samlet netto utgift til eiendomsforvaltning var 45 millioner kroner i 2017.

Herøy har høye utgifter til eiendomsforvaltning. Netto driftsutgift per innbygger er rundt 3 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Herøy bruker lite areal per innbygger, men har høye driftsutgifter per kvm. Det gjelder både drift og vedlikehold av byggene. Utgiftene er spesielt høye innenfor institusjon og kulturbygg.

Framsikt - Netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per innbygger(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	4 699	4 584	4 881	5 012
Ulstein	2 747	2 850	3 189	
Volda	4 669	4 497	4 674	5 189
Ørsta	4 422	4 157	4 542	4 414
Sula	3 122	2 978	2 774	2 833
Gjerdrum	4 541	4 457	4 211	4 765
Songdalen	4 410	4 433	4 446	4 331
Kostragruppe 08	4 334	4 351	4 499	4 637

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Herøy brukte 5.000 kroner per innbygger til eiendomsdrift i 2017. Det er 400 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør omtrent 3 millioner kroner.

Utgiftene nest høyest blant sammenligningskommunene. Utgiftene er 2.000 kroner lavere per innbygger i Sula. Forskjellen utgjør 18 millioner kroner.

I faste priser har utgiften økt med 300 kroner siden 2014. Utgiften har i samme tidsrom økt med 300 kroner i gjennomsnittet i kommunegruppe 13.

Framsikt - Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger(B)

	Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger(B)	Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter(B)
Herøy (M. og R.)	4,4	1 231
Ulstein	6,2	
Volda	0,0	
Ørsta		889
Sula	3,5	813
Gjerdrum	3,8	1 286
Songdalen	4,0	1 227
Kostragruppe 08	4,7	1 064

Vi har sett at Herøy har høye utgifter til eiendomsforvaltning. Høye utgifter per innbygger til drift av bygg kan komme av mange kvadratmeter per innbygger eller høye utgifter per kvadratmeter.

Herøy har lavt areal kommunale formålsbygg. Det er 4,4 kvadratmeter per innbygger. Det er 0,3 kvm mindre enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Forskjellen i areal tilsvarer 3 mill. kroner. Arealet er nest høyest blant sammenligningskommunene.

Korrigert brutto driftsutgift per kvm var 1.231 kroner. Det er 170 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 7. Forskjellen utgjør 6 mill. kroner. Vi har ikke tall for netto utgift per kvm.

Det mangler dessverre tall for Ulstein og Volda.

Framsikt - Samlet areal på institusjonslokaler i kvadratmeter per beboer i institusjon(B)

Analyse med flere indikatorer

	Samlet areal på institusjonslokaler i kvadratmeter per beboer i institusjon(B)	Netto utgift per kvm, institusjonslokaler
Herøy (M. og R.)	68	1 474
Ulstein	118	1 315
Volda	0	0
Ørsta		
Sula	259	33
Gjerdrum	253	1 097
Songdalen	257	555
Kostragruppe 08	134	959

Vi har sett at Herøy bruker 5 mill. kroner mer på institusjonslokaler enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Høye utgifter til bygningsdrift kan komme av mye areal eller høye utgifter per kvm. Herøy har et høyt antall plasser i sykehjem (høy dekning) og lite areal per plass (68 kvm). Samtidig er det høye netto driftsutgifter per kvm (1.474 kroner). Den høye enhetsprisen og de mange plassene forklarer de høye utgiftene til drift av institusjonslokaler.

Framsikt - Samlet areal på kommunale kulturbygg i kvadratmeter per innbygger(B)

Analyse med flere indikatorer

	Samlet areal på kommunale kulturbygg i kvadratmeter per innbygger(B)	Netto utgift per kvm, kulturbygg
Herøy (M. og R.)	0,6	1 049
Ulstein	0,2	1
Volda	0,0	0
Ørsta		
Sula	0,0	4 573
Gjerdrum	0,0	0
Songdalen	0,1	689
Kostragruppe 08	0,4	814

Vi har sett at Herøy har 3 mill kroner høyere utgifter til drift av kulturbygg enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Årsaken kan være mye areal eller høye utgifter per kvm.

Herøy har mye areal til kulturbygg. Det er 0,6 kvm per innbygger. Det er 0,2 kvm mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør 2 millioner kroner.

Netto utgift per kvm bygg er dessuten høy. Byggene koster 1050 kroner per kvm. Det er 250 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Forskjellen utgjør 1 million kroner.

Framsikt - Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter(B)**Analyse med flere indikatorer**

	Utgifter til driftsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter(B)	Utgifter til vedlikeholdsaktiviteter i kommunal eiendomsforvaltning per kvadratmeter(B)
Herøy (M. og R.)	643	256
Ulstein		
Volda		
Ørsta	582	87
Sula	330	43
Gjerdrum	497	94
Songdalen	696	94
Kostragruppe 08	556	100

Vi har sett at driftsutgiftene per kvadratmeter i Herøy dro opp utgiftene med 6 mill. kroner i forhold til kommunegruppe 8 i 2017. Det kan komme av høye utgifter til drift, vedlikehold eller avskrivninger. Drift omfatter renhold, energi, vaktmester og serviceavtaler.

Herøy hadde høye driftsutgifter. Utgiftene til drift per kvm i Herøy (643 kroner) var høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppen (556 kroner). Forskjellen utgjør 3 mill. kroner (40.000 kvm).

Utgiftene til vedlikehold (256 kroner) var høyere enn gjennomsnittet (100 kroner). Forskjellen utgjør en økt utgift på rundt 6 millioner kroner.

Til sammen gir dette 10 millioner kroner høyere netto driftsutgifter enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Det er mer enn den påviste kostnadsforskjellen. Vi har ikke sjekket effekten av avskrivninger eller utleie av lokaler.

Samferdsel

Samferdsel omfatter funksjonene 330 samferdselsbedrifter og 332 kommunale veier. Samferdselsbedrifter i Herøy vil si havnevesen. Det er ingen behovsberegning for samferdsel.

Netto utgift til samferdsel var 16 millioner kroner i Herøy i 2017. Det er 7,6 millioner kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 i 2017. Dette skyldes dyr veidrift (4 mill) og dyrt havnevesen (3 mill).

Utgiften til drift av veier var høyere per innbygger enn gjennomsnittet i kommunegruppen, på grunn av mer kommunal vei og større investeringer/avskrivninger.

Framsikt - Netto driftsutgifter pr. innbygger til Samferdsel (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	1 216	1 436	1 546	1 731
Ulstein	1 613	1 842	1 748	1 686
Volda	1 078	1 247	1 423	1 522
Ørsta	1 384	1 298	1 478	1 480
Sula	745	784	668	722
Gjerdrum	439	486	527	486
Songdalen	1 050	802	828	858
Kostragruppe 08	821	809	859	886

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto driftsutgifter per innbygger til samferdsel var 1.700 kroner i Herøy i 2017. Det er 850 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 . Forskjellen utgjør 7,6 millioner kroner.

Utgiftsnivået er høyest av sammenligningskommunene. Sula og Gjerdrum bruker under halvparten.

Utgiften er økt med 500 kroner per innbygger siden 2014. Det er det 10- dobbelte av veksten i kommunegruppe 8.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 330 Samferdselsbedrifter/transporttiltak (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	66	42	45	332
Ulstein	16	23	38	23
Volda	97	27	52	83
Ørsta	0	0	0	0
Sula	0	0	0	0
Gjerdrum	0	0	0	0
Songdalen	0	0	0	0
Kostragruppe 08	-32	-34	-18	-25

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Utgiftene til havnevesen ("transportbedrifter") var 332 kroner per innbygger i Herøy i 2017. Det er 350 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Forskjellen utgjør 3 millioner kroner.

Den store økningen fra tidligere år tyder på ekstraordinære utgifter i Herøy i 2017.

Framsikt - Netto dr.utg. pr. innb. 332 Kommunale veier (B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	1 150	1 394	1 501	1 399
Ulstein	1 597	1 819	1 711	1 663
Volda	981	1 220	1 371	1 439
Ørsta	1 384	1 298	1 478	1 480
Sula	745	784	668	722
Gjerdrum	439	486	527	486
Songdalen	1 050	802	828	858
Kostragruppe 08	853	843	878	911

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

***) Graf er justert med utgiftsbehov

Netto utgift per innbygger til vegdrift var 1.400 kroner i Herøy i 2017. Det er 500 kroner høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Forskjellen utgjør 4 millioner kroner. Utgiften er midt i laget blant sammenligningskommunene. Utgiften er økt med 250 kroner siden 2014. Utgiften har økt med 50 kroner i kommunegruppen.

Framsikt - Antall kilometer kommunal vei og gate per 1000 innbygger(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	10,30	10,25	10,38	10,26
Ulstein	9,77	9,61	9,70	9,47
Volda	14,70	14,61	15,27	15,45
Ørsta	14,64	14,61	15,17	15,08
Sula	6,32	6,26	6,44	6,24
Gjerdrum	3,64	4,43	4,28	4,33
Songdalen	6,77	6,70	6,55	6,46
Kostragruppe 08	7,49	7,48	7,45	7,39

Kommunale veier er den største tjenesten innen samferdsel. Netto utgifter i Herøy var 4 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Det kan komme av mye veier eller høye utgifter per meter vei. Hovedårsaken er mye vei. Herøy har 10 meter kommunal vei per innbygger. Det er 3 meter mer enn gjennomsnittet i kommunegruppen. Forskjellen utgjør 3 millioner kroner. Veilengden er midt i laget blant sammenligningskommunene.

Resten av kostnadsforskjellen forklares med høy enhetspris. Netto driftsutgift per kilometer var 136.000 kroner i 2017. Det er 9.000 kroner høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og nest høyest blant sammenligningskommunene.

Framsikt - Bto. dr.utg. ekskl. avskrivninger i kr pr. km kommunal vei og gate(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	80 728	66 869	83 504	76 750
Ulstein	68 921	58 222	75 392	78 346
Volda	48 701	56 505	59 380	64 028
Ørsta	74 558	58 490	64 250	67 706
Sula	70 247	58 424	42 950	51 895
Gjerdrum	114 070	82 359	87 506	78 483
Songdalen	137 426	85 533	90 574	134 977
Kostragruppe 08	100 418	79 684	80 267	93 160

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Årsaken til høy netto utgift per km kommunal vei kan være dyr drift/vedlikehold eller høye avskrivninger. I Herøy er ikke driften dyr. Brutto utgift eks avskrivninger per kilometer var 77.000 kroner i 2017. Det er 17.000 kroner lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8 og nest høyest blant sammenligningskommunene. Utgiften har vært stabil de siste fire årene.

Høye samlede driftsutgifter per løpemeter vei må altså skyldes høye investeringer/avskrivninger, siden driftsutgiftene uten avskrivninger er lavere enn gjennomsnittet i gruppen.

Næringsforv. og konsesjonskraft

Næringsformål omfatter funksjonene 330 næringsvirksomhet, 321 konsesjonskraft, 325 næringsstøtte og 329 landbruk. Herøy selger ikke konsesjonskraft. Det er ingen behovsberegning for denne tjenesten.

Samlet utgift til næringsformål var 3 millioner kroner.

Herøy brukte mye penger på næringsformål i 2017. Utgiftene var 1 million kroner høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Egen næringsdrift kostet en million mer enn gjennomsnittet i gruppen (gikk med underskudd).

Prioritet - Netto driftsutgifter, kommunal næringsforvaltning og konsesjonskraft i alt, pr. innb. (kroner)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	324,6	107,1	123,8	238,0
Ulstein	220,3	274,0	227,1	337,0
Volda	-375,1	-285,5	-159,6	-256,0
Ørsta	-354,7	-291,8	-100,3	-179,0
Sula	22,6	68,2	69,6	60,0
Gjerdrum	173,0	186,8	179,0	210,0
Songdalen	181,6	355,8	225,1	352,0
Kostragruppe 08	102,1	72,4	103,3	107,0

*) Tallene er inflasjonsjustert med endelig deflator (TBU).

Herøy brukte 238 kroner per innbygger til næringsformål i 2017. Det var 130 kroner mer enn gjennomsnittet i kommunegruppe 8. Forskjellen utgjør en million kroner.

Utgiften var midt i laget blant sammenligningskommunene. Utgiftene har variert mye de siste tre årene. Omfanget av egen næringsvirksomhet varierer mye mellom kommunene.

Flyktninger og integrering

Utgiftene til mottak og integrering av flyktninger er et viktig og vanskelig tema i kommunale økonomianalyser. Utgiftene er store i enkelte kommuner. Utgiftene er samtidig lite synlig i kommuneregnskapet. Funksjon 275 introduksjonsordningen er den eneste funksjonen som bare gjelder flyktninger. Inntektene (integreringstilskuddet) inntektsføres ikke i tjenestene, men på funksjon 850 som rammetilskudd. Mange flyktninger fører derfor til høye nettokostnader i en del tjenester, spesielt barnevern, sosial, helse og grunnskole.

For å anslå denne effekten, kan man sammenligne kommunenes inntekter fra integreringstilskudd. Høyt integreringstilskudd indikerer høye utgifter til flyktninger. Noen direkte sammenheng er det ikke. Flere kommuner har de siste årene meldt om store overskudd på flyktningene.

Det er ikke grunn til å tro at Herøy har høyere utgifter til flyktninger enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8. Integreringstilskuddet (17 mill kroner) utgjorde 1.950 kroner per innbygger i 2017. Det er mye lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppen.

I Herøy ble 3 millioner kroner av tilskuddet på 17 millioner benyttet til introduksjonstilbudet (funksjon 275) i 2017. Resten ble brukt i andre tjenester.

Framsikt - Tilskudd integrering pr innbygger(B)

Gruppert per år

	2014	2015	2016	2017
Herøy (M. og R.)	847	1 002	1 334	1 932
Ulstein	2 988	3 382	3 934	4 618
Volda	4 237	4 952	5 443	7 437
Ørsta	2 010	1 973	2 696	3 527
Sula	509	587	771	2 234
Gjerdrum	773	837	1 349	2 171
Songdalen	3 407	4 170	4 706	5 571
Kostragruppe 08	1 514	1 888	2 531	3 337

Herøy fikk 1.932 kroner per innbygger i integreringstilskudd i 2017 (16 millioner kroner). Det er 1.400 kroner mindre enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 og lavest blant sammenligningskommunene.

KOSTRA og nøkkeltall 2017 - Herøy Kommune

Vedlegg: Behovskorrigert netto utgift per innbygger per funksjon

Formål	Herøy (M. og R.)								Gjennomsnitt for gruppen	Teoretisk handlingsrom i mill.
	Ulstein	Volda	Ørsta	Sula	Gjerdrum	Songdalen	14 450	12 933		
Grunnskole	13 207	13 885	14 450	12 933	12 388	11 400	14 707	13 272	-0,6	
- 202 Grunnskole	10 634	11 513	10 686	10 638	10 470	9 206	11 661	10 658	-0,2	
- 213 Voksenopplæring	260	249	709	258	172	-149	642	228	0,3	
- 214 Spesialsoler	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	
- 215 Skolefritidstilbud	133	183	341	24	174	165	223	139	-0,1	
- 222 Skolelokaler	1 859	1 686	2 542	1 768	1 419	1 990	1 777	1 997	-1,3	
- 223 Skoleskys	322	254	172	244	153	187	405	250	0,7	
Pleie og omsorg	16 249	14 636	17 951	18 673	16 728	16 365	15 076	15 843	3,9	
- 234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre	630	1 186	1 585	1 123	1 355	1 413	961	947	-3,0	
- 253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	7 805	4 647	5 718	7 190	2 241	5 220	3 262	5 602	21,1	
- 254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	6 392	7 918	9 656	9 278	12 949	8 348	10 191	8 361	-18,8	
- 255 Medfinansiering somatiske tjenester	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	
- 256 Tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold i kon	82	0	0	194	169	0	210	155	-0,7	
- 261 Institusjonslokaler	1 339	885	993	889	15	1 384	450	777	5,4	
Barnvern	1 434	2 041	786	15	2 350	2 145	1 335	1 793	-2,7	
- 244 Barnevernstjeneste	645	794	679	736	658	688	514	618	0,2	
- 251 Barnevernstiltak når barnet ikke er plassert av f	348	186	157	127	299	395	176	247	0,8	
- 252 Barnevernstiltak når barnet er plassert av barn	441	1 062	-51	-847	1 393	1 061	645	929	-3,7	
Barnehage	8 243	9 094	8 391	9 280	8 860	8 028	7 926	8 357	-0,9	
- 201 Førskole	7 699	8 614	7 440	7 827	7 876	7 290	6 344	7 270	3,5	
- 211 Styrket tilbud til førskolebarn	343	367	563	836	635	363	623	635	-2,4	
- 221 Førskolelokaler og skys	201	112	387	616	349	375	959	452	-2,0	
Kommunehelse	2 641	2 142	2 236	2 065	2 342	2 345	2 448	2 505	1,3	
- 232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjenes	545	649	462	560	726	684	616	647	-1,0	
- 233 Annet forebyggende helsearbeid	-3	91	18	160	29	140	300	176	-1,7	
- 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering	2 098	1 402	1 756	1 345	1 587	1 520	1 532	1 682	3,9	
Sosiale tjenester	3 010	2 505	2 140	1 928	1 294	2 354	1 770	2 781	1,5	
- 242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	1 360	1 028	756	865	661	950	906	1 039	2,1	
- 243 Tilbud til personer med rusproblemer	443	84	422	262	140	143	173	249	1,3	
- 273 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	394	61	0	77	196	93	107	163	1,5	
- 276 Kvalifiseringsordningen	46	19	213	70	35	176	102	171	-0,8	
- 281 Økonomisk sosialhjelp	767	1 313	749	654	262	992	482	1 159	-2,6	
Kultur og idrett	2 461	1 927	1 290	1 498	1 224	1 632	1 684	1 952	4,6	
- 231 Aktivitetstilbud barn og unge	152	153	63	65	85	207	274	150	0,0	
- 370 Bibliotek	269	210	302	191	256	258	215	263	0,1	
- 373 Kino	73	16	78	64	6	-1	0	26	0,4	
- 375 Muséer	36	0	66	24	2	0	10	36	0,0	
- 377 Kunstformidling	32	8	0	16	1	0	0	55	-0,2	
- 380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	128	54	180	31	29	128	20	147	-0,2	
- 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	498	349	36	346	208	67	439	477	0,2	
- 383 Musikk- og kulturskoler	472	797	411	273	340	331	354	302	1,5	
- 385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres ku	143	340	45	313	147	383	270	190	-0,4	
- 386 Kommunale kulturbygg	658	0	109	175	150	259	102	306	3,2	
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	613	433	790	555	726	713	575	616	0,0	
- 301 Plansaksbehandling	209	138	324	266	264	396	264	227	-0,2	
- 302 Byggesaksbehandling og eierseksjonering	86	-6	89	-15	141	103	97	35	0,5	
- 303 Kart og oppmåling	137	103	120	41	111	147	111	83	0,5	
- 304 Bygge- og delesaksbehandling, ansvarsrett og u	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	
- 305 Eierseksjonering	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0	
- 335 Rekreasjon i tettsted	158	185	241	197	180	60	37	212	-0,5	
- 360 Naturforvaltning og friluftsliv	23	-2	13	33	30	7	66	44	-0,2	
- 365 Kulturminner	0	15	3	33	0	0	0	15	-0,1	
Adm. styring og fellesutgifter	4 915	4 599	4 863	4 407	3 880	5 086	5 451	4 111	7,3	
- 100 Politisk styring	462	340	365	482	401	398	446	270	1,7	
- 110 Kontroll og revisjon	86	74	81	50	97	118	125	102	-0,1	
- 120 Administrasjon	4 022	3 844	3 553	3 059	2 971	3 981	4 594	3 159	7,8	
- 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen	86	530	411	169	260	352	36	235	-1,3	
- 130 Administrasjonslokaler	218	-241	476	223	161	199	173	297	-0,7	
- 180 Diverse fellesutgifter	20	23	3	280	18	0	94	67	-0,4	
- 190 Interne serviceenheter	-2	0	0	0	0	0	1	0	0,0	
- 285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt ansvars	22	29	12	144	-28	38	-12	-6	0,3	
- 290 Interkommunale samarbeid (§§ 27/28a - samar	0	0	-38	0	0	0	-6	-11	0,1	
Brann og ulykkesvern	1 116	754	1 020	975	684	588	542	739	3,4	
- 338 Forebygging av branner og andre ulykker	104	72	4	99	-13	-57	17	-5	1,0	
- 339 Beredskap mot branner og andre ulykker	1 012	682	1 016	876	697	645	525	744	2,4	
Kommunale boliger	55	-393	-392	-142	-122	-89	475	-4	0,5	
- 265 Kommunalt disponerte boliger	23	-463	-521	-126	-129	-163	377	-68	0,8	
- 283 Bistand til etablering og opprettholdelse av ege	17	3	56	-54	7	63	63	20	0,0	
- 315 Boligbygging og fysiske bomiljøtiltak	15	67	73	38	0	11	35	44	-0,3	
Samferdsel	1 731	1 686	1 522	1 480	722	486	858	886	7,6	
- 330 Samferdselsbedrifter/transportiltak	332	23	83	0	0	0	0	-25	3,2	
- 332 Kommunale veier	1 399	1 663	1 439	1 480	722	486	858	911	4,4	
Næringsforv. og konsesjonskraft	238	337	-257	-179	60	209	352	107	1,2	
- 320 Kommunal næringsvirksomhet	-27	-48	0	-104	-29	23	108	-93	0,6	
- 321 Konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraf	0	0	-229	-399	0	0	0	-45	0,4	
- 325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet	116	283	-153	145	62	71	35	125	-0,1	
- 329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert nær	149	102	125	179	27	115	209	120	0,3	
Kirke	865	613	800	648	612	628	670	598	2,4	
- 390 Den norske kirke	752	526	557	476	477	540	577	480	2,4	
- 392 Andre religiøse formål	63	49	44	31	72	88	93	52	0,1	
- 393 Gravplasser og krematorier	50	38	199	141	63	0	0	66	-0,1	

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Sektor for Stab

Saksnr
2018/955

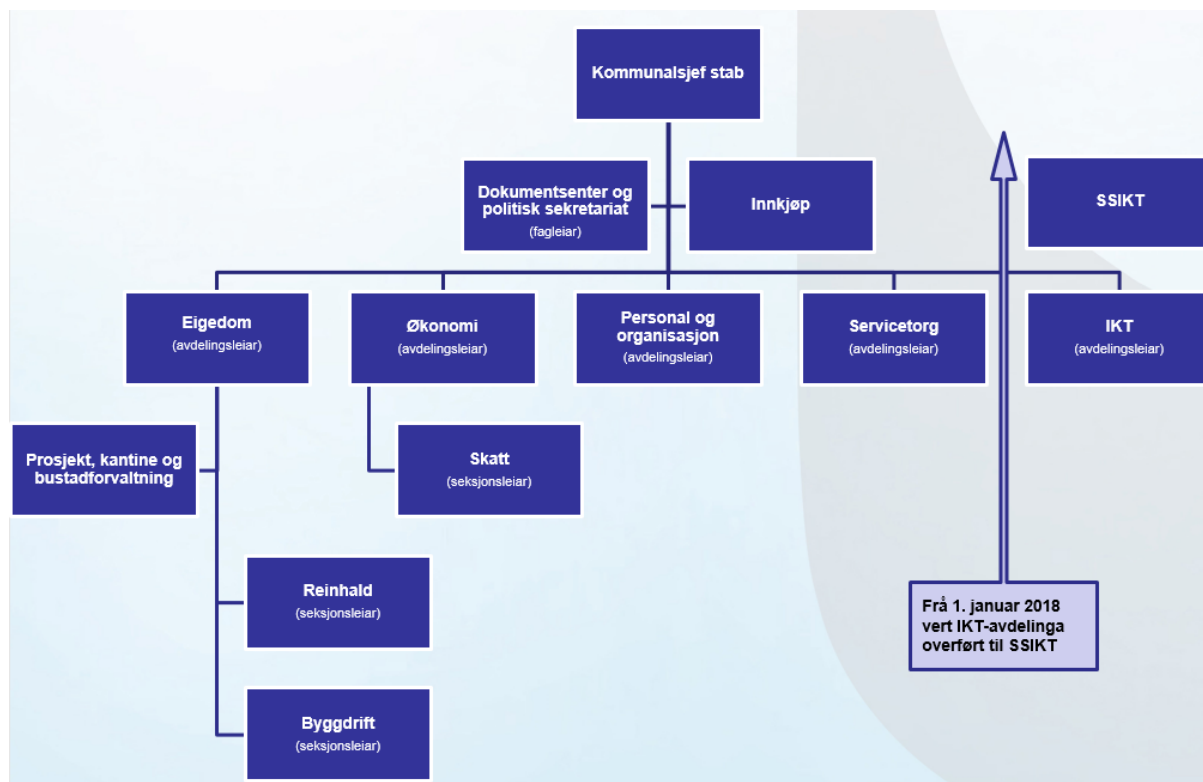
Arkivkode
124

Dato
25.10.2018

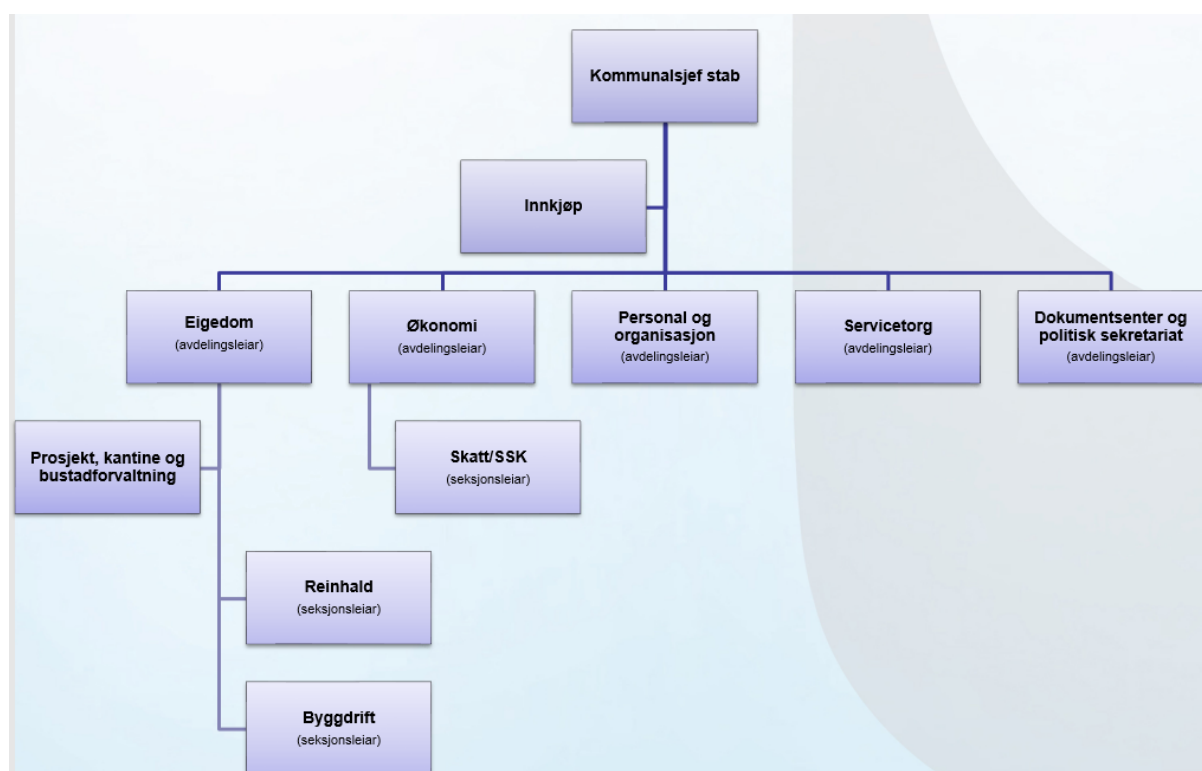
BUDSJETTKOMMENTARAR STAB 2019

1. Generelt

Organisasjonskart Stab, Herøy kommune per d.d.:

Organisasjonskart Stab, Herøy kommune per 1.1.2019:

Budsjett 2018 og 2019:

Område	Budsjett 2018			Budsjett 2019		
	Inntekt	Utgift	Netto	Inntekt	Utgift	Netto
13 Servicetorg	-324 586	3 497 155	3 172 569	-978 131	4 222 930	3 244 799
14 Leing, innkjøp og dokument	-162 757	4 088 686	3 925 929	-193 187	4 328 713	4 135 526
15 Økonomi	-303 724	5 933 857	5 690 133	-1 541 268	6 953 917	5 412 649
16 Personal- og organisasjon	-2 174 281	9 600 265	7 425 984	-2 191 376	9 457 460	7 356 084
17 IKT	-399 764	7 011 445	6 611 681	-221 876	7 654 830	7 432 954
60 Egedom	-17 347 359	37 056 303	19 535 240	-18 216 425	37 459 286	19 824 873
Sum	-20 712 471	67 247 711	46 535 240	-23 342 263	70 167 136	46 824 873
Avvik i kr. frå førre budsjettår						289 633
Avvik i % frå førre budsjettår						0,62

2. Ansvar og oppgåver

Servicetorget - 13

Servicetorget er ofte det fyrste kontakten innbyggjarane har med kommunen. Servicetorget skal gi god service, yte gode tenester overfor innbyggjarane. I tillegg er Servicetorget er også kommunen si informasjonseining ut mot publikum. Arbeidet dei siste åra har vore sterkt aukande då behovet i organisasjonen har vorte større og måten å informere på har endra seg.

Frå sommaren 2018 vart sentralbordet flytta til Vanylven. Dette har gitt større fleksibilitet i avdelinga då det vert nytta mindre ressursar til vakter.

Stabsleiing, innkjøp og dokumentcenter - 14

- *Stabsleiing (Kommunalsjef Stab)* har fått delegert overordna mynde for stabstenestene i Herøy kommune frå rådmannen. Kommunalsjef Stab har delegert mynde til avdelingsleiarane i Stab innanfor respektive fagområde. Dokumentcenter/politisk sekretariat og Innkjøp er organisert direkte under Kommunalsjef Stab.
- *Innkjøp* skal syte for tenlege og samordna innkjøpsrutinar i Herøy kommune i tråd med gjeldande lov- og regelverk, gjennomføre anbodskonkurransar og koordinere innkjøpsverksemda. Innkjøp driv rådgjeving og har oversyn over gjeldande avtalar. Innkjøp har ansvar for dialogen med innkjøpssamarbeidet ved Ålesund kommune.
- *Dokumentcenteret og politisk sekretariat* har ansvaret for kommunen sitt sak- og arkivsystem, intern fagstøtte, sekretariatfunksjonen ved politiske møte og er kommunen sitt valsekretariat.

Økonomiavdeling - 15

- *Økonomiavdelinga* yter økonomi- og rekneskapstenester hovudsakleg intrent i kommuneorganisasjonen, men fører også rekneskap for andre kommunale føretak.
- *Skatteseksjon, Søre Sunnmøre Kemnerkontor*, vil frå 1. januar gjennomføre skatteoppkrevjing også for Ulstein kommune og Vanylven kommune. Per 25. oktober har Herøy kommune tilsett ny medarbeidar i SSK.

Personal- og organisasjonsavdeling - 16

Personal- og organisasjonsavdelinga har ein stab-, støtte-, og utviklingsfunksjon innan fagfeltet personal og organisasjon. Avdelinga kan yter i hovudsak tenester innanfor områda løn, personal og organisasjon, der vi skal vere rådgjevar og pådrivar for å styrkje og vidare utvikle organisasjonen. Avdelinga har også ei viktig rolle med å vere relasjonsbyggjar mellom arbeidstakarorganisasjonane og arbeidsgjevar Herøy kommune. Personal- og organisasjonsavdelinga har ansvar for

å følgje opp og vere i dialog med eksterne samarbeidspartnarar i høve pensjon, sjukepengar, IA, oppfølging av tilsette og dialog med bedriftshelseteneste.

IKT – 17

IKT-tenester i organisasjonen vert i dag levert av SSIKT. Herøy kommune har i dag ein budsjettpost innan IKT som dekkjer kostandar til utstyr og drift som ikkje vert dekkja gjennom SSIKT-budsjettet. Dette er t.d. innkjøp, investeringar og oppgradering av lisensar, maskinpark og nettverk.

Eigedom – 60

Eigedomsavdelinga er ansvarleg for forvaltning, drift, vedlikehald og vidare utvikling av kommunens bebygde eigedomar. Avdelinga sitt ansvarsområde er såleis knytt til kommunale formålsbygg og utleigebustadar i heile dets livsløp.

Eigedomsavdelinga er også ansvarleg for startlån og tilskot til etablering og tilpassing samt mindre serviceoppgåver (kantinedrift ved Herøy rådhus).

3. Utviklingsmål tenester

Utviklingsmåla for Stab generelt fylgjer av:

K-sak 57/18, punkt 1 – 3 omfattar sektor for stab og SID direkte.

1. Kommunestyret vedtek innsparingstiltaka slik dei går fram av vedlagde notat frå kommunalsjefane.
2. Kommunestyret ber om at stillingar vert haldne ledige så lenge det er forsvarleg.
3. Kommunestyret ber om at Kostratal vert tekne med i vurderinga av innsparingstiltak. Andre sektorar enn oppvekst, som ligg vesentleg høgare i Kostratal, må ta større andel av innsparingstiltakta.

K-sak 76/18, vedtaket seier fylgjande:

«Herøy kommune vil delta i eit interkommunalt samarbeidsprosjekt saman med Vanylven kommune, etter fylgjande fordeling og med føresetnad om ei innsparing på 0,1 årsverk per 1000 innbyggjarar:

Saksområde	Ansvarleg kommune	Innsparing i Herøy
dokumentsenter, arkiv og servicetorg	Vanylven	0,9
økonomi, skatt, løn og personal	Vanylven	0,9
plan, bygg og geodata	Herøy	0,9
brannvern	Herøy	0,9

Rådmannen i den ansvarlege kommunen har i prosjektperioden ansvaret for å utarbeide ei teneste med eit godt fagmiljø; robust tenestestruktur og god tenestekvalitet – samt etablere vertskommunemodellar innanfor heile eller deler av tenesteområdet.

I prosjektperioden skal det vurderast ei funksjonsfordeling innanfor tenesteområda, for å sjå om vi kan få til interkommunale samarbeidsprosjekt med desentralisert kontorstruktur, der einskilde funksjonar innanfor kvar einskild tenesteområde kan bli samlokaliserte.

Gevinstrealiseringa må byggje på ei samla vurdering av alle tenesteområda, der Vanylven og Herøy kommunar fordeler den totale effektiviseringsgevinsten etter folketal. Rådmannen er delegert fullmakt til å godkjenne ei slik fordeling og ved ueinigheit så vil kommuneadvokaten mekle.

Styringsgruppa vil ved behov be om rapportering og/eller anna tilbakemelding frå prosjektleiarane i prosjektperioden – rapporteringa skal vere knytt til organisering, økonomi, effektiviseringspotensial og tidsplan. Rådmannen vil at dei respektive arbeidsgruppene skal bestå som fagressurs for styringsgruppa i prosjektperioden.

Rådmannen får fullmakt til å utvide samarbeidet med andre tenesteområde og godkjenne at andre kommunar blir invitert inn i samarbeidet.

Prosjektperioden er frå 1. januar 2019 til 30. juni 2021.»

I tillegg legg Stab til grunn vedtaka i K-sak 103/18 og 104/18 om Kommunekompasset og Utviklingsstrategien.

Nærare konkretisering av utviklingsmåla innanfor dei ulike avdelingane/seksjonane vert gjort i årsplan for 2019.

4. Utfordringar, overordna vurderingar og konsekvensar

I tillegg til gjennomføring av dei utviklingsmål som er nemnd i punkt 3, vil det pga. vedtekne sparetiltak kunne verte ei utfordring å halde budsjettramma for 2019 for einskilde avdelingar.

Sektoren har lagt fram sparetiltak og kutt i stillingsheimlar (1,4 stillingar) bidreg i utgangspunktet med ei kutt på over 2,2 mill. kroner i 2019, sjå tabell nedanfor.

Reduksjon av driftsmidlar i kombinasjon med reduksjon av stillingsheimlar vil også kunne medføre utfordringar mtp. på gjennomføring av arbeidsoppgåver og tenester. Særskilt sårbar vert sektoren der gjennomføringa er knytt til fristar og/eller når ein må handtere uførutsette hendingar.

OVERSYN FAKTISKE SPAREILTAK STAB 2019			Rammekutt, auka inntekt og kutt i 1,4 stillingar
AVDELINGAR OG KUTTILTAK: SIST OPPDATERT 17.10.18			kr 2 251 500
Personal- og organisasjon	Reduksjon overtid	kr 5 500	
	Kutt i konsulenttenester	kr 130 000	
	Kutt velferdstiltak	kr 7 000	
	Kutt i leasing kopimaskin	kr 8 000	
	Kutt i felleskurs verksemd	kr 20 000	
			kr 170 500
Økonomi og Søre Sunnmøre Kemnerkontor	Stryking av 30% (100 stilling inkl. sos. kost = 605 000)	kr 187 000	
	Reduksjon overtid	kr 25 000	
	Kutt lisensar	kr 20 000	
	Kutt diverse leige og forbruksmateriell	kr 26 000	
	Auka inntekter (Sande kyrkjelege fellesråd)	kr 20 000	
			kr 278 000
Dokumentsenter, innkjøp og stabsleing	Stryking av 10% (100% stilling inkl. sos. kost = 605 000)	kr 60 000	
	Reduksjon overtid	kr 30 000	
	Bruk av SvarUT (Reduksjon porto)	kr 50 000	
	Auka inntekt (Varig overføring NAV)	kr 40 000	
			kr 180 000
Servicetorget	Stryking av 100% (stilling vakant i 2018)	kr 640 000	
	Kutt i kurs og kompetansetiltak	kr 9 000	
	Kutt i annonse og reklame	kr 10 000	
	Kutt i informasjonskostnadar	kr 11 000	
			kr 670 000
Eigedom	Kutt i kurs og kompetansetiltak	kr 50 000	
	Kutt i planlagd vedlikehald	kr 400 000	
	Kutt i klargjering av bustadar	kr 100 000	
	Kutt i ikkje føresett vedlikehald/byggdrift	kr 150 000	
	Ikkje sjukevikar 1. fråværsdag	kr 100 000	
			kr 800 000
IKT	Kutt i datakommunikasjon/telefoni	kr 50 000	
	Kutt i serviceavtalar m.m.	kr 50 000	
	Kutt i leige/leasing/kontromateriell/årsavgift	kr 53 000	
			kr 153 000

Servicetorget - 13

Arbeidsdagen vert påverka av det publikum vil og dei bestillingar som vert gjort av tilsette i organisasjonen. Arbeidsoppgåvene har vore aukande og det er ei utfordringa i kvardagen å få sett av tid til dei faste oppgåvene ein har.

Stabsleing, innkjøp og dokumentsenter - 14

Det er knytt usikkerheit rundt lønskuttet til SID, då vi p.t. er i ein naudsynt rekrutteringsprosess av nye leiar for Dokumentsenter og politisk sekretariat.

Økonomiavdeling - 15

Avdelinga har ein arbeidskvardag styrt av fristar. Lønn skal betalast ut til faste tidspunkt, rapporteringar må vere på plass til gitte datorar (t.d. KOSTRA), mva oppgåvene må vere sendt tinn til rett tid, rekneskapen må vere ferdig til ein gitt dato, fakturaer skal vere betalt til forfall, fakturering må i mange tilfelle skje innan siste dag i kvar mnd. osv. Arbeidsoppgåvene har blitt fleire og talet på tilsette har blitt redusert. Vi har blitt sårbare det siste året og den kan skje at ein i framtida ikkje klarer å halde

alle fristar på dei oppgåvene ein er sett til å støtte. Dette kan igjen medføre økonomiske tap for kommunen.

Den andre utfordringa er knytt til at vi har blitt vertskommune for Søre Sunnmøre Kemnerkontor som har Herøy, Ulstein og Vanylven kommune som oppdragsgjevarar.

Personal- og organisasjonsavdeling - 16

Personal- og organisasjonsavdelinga har få tilsette samanlikna med andre HR avdelingar vi kan samanlikne oss med. Kompleksiteten i oppgåvene er aukande, og behovet for oppfølging og rådgjeving ute i organisasjonen er stort. Fleire og samansette saker knytt til enkeltpersonar og avdelingar eller seksjonar har vore veksande. Stadige organisasjonsendringar over tid krev auka innsats i høve til gjennomføring, så vel som opplæring av leiarar og medarbeidarar og at dei administrative rutinane vert nytta i praksis.

Organisasjonsutvikling medfører ny rekruttering som vel som intern rekruttering, noko som stiller krav til både avdelingane ute og Personal- og organisasjonsavdelinga. Strategiske HR planar som byggjer opp under måla i Kommunekompasset og Herøy kommune sine mål og strategiske planar, er viktig for at vår avdeling kan rette blikket fram over.

Kva samarbeid som eventuelt blir med Vanylven eller andre kommunar som vi er i dialog med, vil naturlegvis kunne påverke både avdelinga og ressursituasjonen.

IKT – 17

Budsjettet for interne IKT-tenester ligg p.t. under sektor for stab. Spørsmålet er om ikkje budsjettet bør fordelast ut på den einskilde sektor, etter ein fordelingsnøkkel. Dette då Stab i liten eller ingen grad kan påverke behovet eller kjenner til dei faktisk føresetnadane ute i organisasjonen. Det er sektor for Oppvekst og sektor for Helse og omsorg som naturleg nok har dei største utgiftene knytt til IKT.

Eigedom – 60

Bemanningssituasjonen ift. krav om internkontroll:

Eigedomsavdelinga har eit omfattande ansvar for internkontroll knytt til kommunal bygningsmasse. Dette ansvaret omfattar heile vårt ansvarsområde, men er særleg omfattande for Prosjektgruppa og seksjon Byggdrift. Prosjektgruppa må utarbeide SHA-plan for samtlege tiltak som skal gjennomførast, herunder risikovurdere tiltaket lenge før det er finansiert, medan seksjon Byggdrift har eit tungt ansvar for internkontroll knytt til fagområda Basseng, Brann, Elektro, Heis og Leikeplass - mellom anna.

Eigedomsleiar har i fleire år argumentert internt for at internkontrollansvaret for seksjon Byggdrift skal gjennomførast og dokumenterast i form av ein driftsplan. Driftsplanen inneber at det vert gjennomført regelmessig tilsyn i

kommunale bygg etter ein 14-dagars syklus. Omfanget av internkontrollen vil variere frå besøk til besøk, avhengig av årstid og kva krav det einkilde fagområde stiller til internkontroll. All internkontroll vert registrert og dokumentert som aktivitetar i Famac. Avvik som vert avdekket under tilsynet og avvik som er innmeldt på førehand skal søkast lukkast under tilsynsbesøket.

Ovannemnde organisering er naudsynt for å kunne fylgje dei krav som vert stilt frå tilsynsmyndigheiter mm. samt for å kunne gjennomføre førebyggjande tilsyn ved kommunale bygg. Det bør vere eit mål for Herøy kommune å avdekke avvik så tidleg som råd og - eksempelvis - før vatnet renn gjennom taket.

Gjennomføringa av planen er og har vore utfordrande, mellom anna fordi seksjon Byggdrift er underbemanna, har for stort sjukefråvær og for mange arbeidsoppgåver. Til samanlikning viser vi til at personell med tilsvarende arbeidsoppgåver i Ulstein kommunale eigedomsselskap AS har ansvar for omlag 8 000 m² BTA kvar medan ein i seksjon Byggdrift har ei fordeling pr. tilsett på omlag 11 900 m² BTA. Det geografiske ansvarsområdet er også større for dei tilsette i Herøy.

Vi har den seinare tid fått pålegg frå offentlege tilsynsmyndigheiter om å iverksette internkontroll av elektriske anlegg. Tilsvarende pålegg har vi fått innanfor andre fagområde, og då særleg brann. Difor har dette høgste prioritet internt og bør vere eit naudsynt grunnlag for fylgjande driftstiltak:

Ny 100 % fast stilling som byggdriftar

Kommunale bygg og levetid:

Eigdomsavdelinga har kartlagt levetida for kommunens bygningsmasse generelt, sjå vedlegg 1 til budsjettkommentaren.

Levetida for svært mange bygg overskrider med påfylgjande auka risiko for samanbrot av einkilde bygningsdelar som resultat. Likeins må vi påpeike at bygg som i utgangspunktet ikkje har overskrider levetida også er prega av dårleg kvalitet. Dette skuldast dårleg kvalitet ved utbygging og for lita budsjettavsetning til planlagt vedlikehald. For eigdomsavdelinga inneber ovannemnde at risikoen for uføresette hendingar aukar. Uføresette hendingar stjeler tid frå alt som er planlagt og medfører stadig større kostnader for avdelinga. Avdelingsbudsjettet for dette har vore på 1 mill kroner sidan 2002 og har i fleire år vorte overskrede. Difor bør fylgjande driftstiltak akseptast:

Auka løyving til løpande byggdrift.

Auka løyving til rehabilitering av utleigebustadar:

Eigdomsavdelinga har i sitt budsjett avsett kr. 500 000 til rehabilitering av utleigebustadar. Midlane vart i si tid henta frå budsjettet for planlagt vedlikehald, som vart redusert tilsvarende.

Bakgrunnen for ovanenmnde er at kommunale utleigebustadar primært kan rehabiliterast ved leigetakaraskifte. Dette er difor vanskeleg å planlegge tidspunkt for rehabilitering. Gjennom ei generell avsetning til slike tiltak kan vi derimot gjennomføre naudsynte tiltak ved leigetakaraskifte.

Kommunale bustadar er utsett for stor belastning, mellom anna fordi den einskilde leigetakar har kortare butid enn før og fordi buevna generelt er lågare enn gjennomsnittet. Vi ber difor om auka løyving til dette for å sikre at kommunale bustadar vert rehabilitert på ein måte som reduserer vedlikehaldsbehovet i framtida.

Auka løyving til klargjering av utleigebustadar.

Planlagt vedlikehald:

Planlagt vedlikehald omfattar bygningsmessige tiltak som er naudsynte for å oppretthalde gjeldande kvalitetsnivå eller for å skifte ut bygningsdelar basert på teknisk levetid.

Vedlikehaldsbudsjettet i Herøy kommune har dei siste åra blitt stadig redusert på grunn av lønsutviklinga, auka byggekostnadar og andre forhold som har gjort det naudsynt å redusere budsjettet for å sikre andre forhold i avdelinga. Budsjettet bør vere på minimum kr. 100 pr. m2 BTA bygningsmasse for å oppretthale vedlikehaldet på eit forsvarleg nivå og for å hindre ytterlegare negativt vedlikehaldsetterslep. Basert på ei samla bygningsmasse på 64 000 m2 BTA er budsjettet i dag på omlag 46 kr. pr. m2 BTA.

Auka løyving til planlagt vedlikehald.

Bassenget ved Stokksund skule:

Bassenget ved Stokksund skule er i dårleg forfatning, både bygningsmessig og teknisk. Eigedomsavdelinga legg til grunn at bassenget kan driftast eit år til, før det må stengast for rehabilitering.

Drift av bassenget er arbeidskrevjande for eigedomsavdelinga då det krev dagleg tilsyn, også laurdag og søndag.

Mindre investeringar:

Dei krav som vert stilt til offentleg anskaffelse og sikkerheit, helse og arbeidsmiljø, inneber at mindre investeringstiltak kan vere like krevjande å gjennomføre som store prosjekt. I tillegg kan dei verte meir kostnadskrevjande for kommunen på lang sikt, då ein ikkje nyttar ressursane godt nok.

5. Forslag til endringar og nye tiltak – samla vurdering

Sektor for stab tek inn over seg dei økonomiske utfordringar kommunen står ovanfor i 2019 og framover. Sektoren har stetta kravet til kutt i driftskostandane i tråd med kommunestyrevedtak. Dette vil sektoren halde seg lojalt til. Likevel er det viktig å synleggjere dei utfordringane sparetiltaka vil kunne gje, jf. punkt 4.

Avdelingane har i sine budsjettkommentarar til kommunalsjefen kome med ei rekkje kostnadsaukane driftstiltak, jf. det som er skrive under punkt 4.

Det er kommunalsjef for stab si vurdering at den økonomiske situasjonen i kommunen ikkje gjev rom for slike tiltak. Kommunalsjef for stab er av den oppfatning at ny kostnadsaukane tiltak må takast innanfor gjeldande budsjetttramme i den einsskilde sektor/avdeling/seksjon.

6. Kommentrar til drift og investering – særskilt IKT

Auka overføringar til SSIKT gjer at samla IKT-kostandar i Herøy kommune aukar med mellom 800 000 - 1 000 000 millionar kroner. Det er styret for SSIKT som vedtek budsjettet for SSIKT.

Kommunalsjef stab har fått tilbakemelding frå dagleg leiar SSIKT om at auken i SSIKT-budsjettet er særskilt knytt til endra fordelingsnøkkel knytt til folketal. I 2018 var den 50% og i 2019 vert den auka til 60%. Det er også auka lisenskostnadar, bytte av serverar og oppgradering av teknisk utstyr.

Ein budsjettkompliserande faktor er at kostnadar som tildegare vart budsjetterte på lokalt IKT-budsjett no er overført til SSIKT, slik som Microsoft lisensar og IKT-utstyr til IKT-tilsette. Dette utgjør kring 500 000,- kroner.

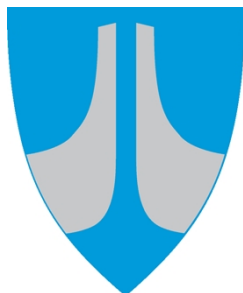
Med helsing

Jan Vidar Dammen- Hjelmeseth
Kommunalsjef Stab

Kopi:
Olaus-Jon Kopperstad

SEKTOR FOR SAMFUNNSUTVIKLING

BUDSJETTKOMMENTAR 2019

Ansvar

Kultur: 4011,4012,4015,4021,4031,4032,4033,4041,4051,4061,4062

Utvikling: 5011,5013, 5021,

Anlegg og drift: 5111-5113, 5121-5126,5131 og 5132

Landbruk: 5041

Budsjettpost	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Brutto driftsutgifter (40,50 og 51)	66 203	69 198
Brutto driftsinntekter	-34 344	-35 336
Netto driftsramme	31 857	33 862
Avvik i kr. frå førre budsjettår	1183	2005
Avvik i % frå førre budsjettår		6,29 %

JMM rev.26102018

Innhald

1 GENERELT	3
2 ANSVAR OG OPPGÅVER	3
3 UTVIKLINGSMÅL TENESTER.....	4
4 UTFORDRINGAR OG OVERORDNA VURDERINGAR	4
5 KONSEKVEN SAR AV VIDAREFØRING AV VERKSEMDA	4
5.1 KONSEKVEN SAR VED OMSTILLING, STANDARDREDUKSJON, ...	4
NEDLEGGING AV TENESTER	4
6 FORSLAG TIL ENDRINGAR OG NYE TILTAK	5
Særskilde kommentar:	6
Forslag til driftstiltak som ikkje er lagt inn.....	16
7 KOMMENTARAR TIL DRIFT OG INVESTERING	17
Driftstiltak.....	17
Investeringstiltak i 2019 og økonomiplanperioda	17
Samla oversikt i økonomiplanperiode:	19
8 Bunde fond.....	20
9 Særlege utfordringar i 2019	22

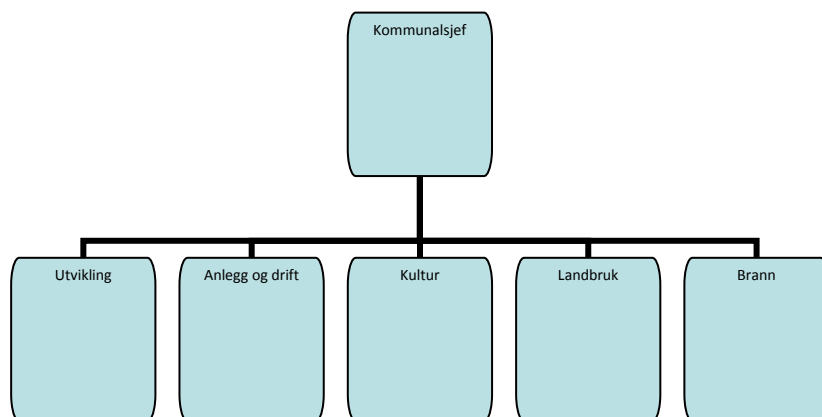
1 GENERELT

Sektor for samfunnsutvikling sitt ansvarsområde er mangfaldig og omfatter planlegging, næringsutvikling, byggesaksbehandling, kartverk/oppmåling, grunnnerv, folkehelse, utbygging av anlegg, kommunal teknisk drift, brannvern, landbruk og oppgaver knytt til kulturområder.

2 ANSVAR OG OPPGÅVER

Avdelinga har for tida omlag 53 tilsette inklusiv kommunalsjef. I tillegg kjem deltidstillingar i brannvern og kultur. I 2018 vart landbruksavdelinga lagt til sektoren.

På plansida har avdelinga ansvaret for all planlegging i medhald av plan- og bygningslova og avdelinga yter bistand til andre avdelingar ved utarbeiding av sektorovergripande planar. Øvrig saksbehandling som avdelinga har ansvaret for dispensasjonar, delesaker, alle former for byggesaker, oppmåling og utarbeiding av matrikkelbrev for alle nye eigedomar og all utvikling og ajourhald av det kommunale kartverket. Ein stor del av avdelinga er og anleggsprosjekt og kommunalteknisk drift. Brannvern med si beredskap og forebyggande avdeling er ein del sektoren og siste ansvarsområdet i sektoren er landbrukskontoret som yter landbrukstenester til Herøy, Hareid og Ulstein kommuner. Kulturavdelinga samarbeidar med enkeltpersonar, lag og organisasjonar, offentlige einingar og næringsliv for å bidra til gode kulturopplevingar for innbyggjarar og besøkande. Avdelinga driftar fleire kulturarenaer og samarbeider om arrangement på andre sine arenaer. I tillegg forvaltar avdelinga tilskotsmidlar og bidreg med rådgiving og kompetanse innan kulturfeltet. Kulturavdelinga består av: kulturkontor, barne- og ungdomsarbeid, frivilligsentral, kulturhus, idrettshall, folkebibliotek, konserthus og kino.

Organisasjonskartet for sektor samfunnsutvikling

3 UTVIKLINGSMÅL TENESTER

Utviklingsmål for tenester er satt opp i årsplanen for sektor for samfunnsutvikling.

4 UTFORDRINGAR OG OVERORDNA VURDERINGAR

Dagens struktur med ny sektor for samfunnsutvikling har naturleg nok medført at ein på nytt må sy organisasjonen saman så effektiv som mulig. Ein har stor tru på at organisasjonen er godt rusta til å møte framtidige utfordringar og ein er opptatt av å prioritere stramt dei ulike tiltaka ein er med på.

Det vil framleis vere utfordrande å løyse alle oppgåver avdelinga har med dei ressursane som ligg i budsjettramma. Fleire tenester har utfordringar, men avdelinga er offensiv med omsyn til å sjå nye måter å arbeide på og drive mest mogleg ressurseffektivt.

5 KONSEKVEN SAR AV VIDAREFØRING AV VERKSEMDA

Viktige og sentrale element i drift av avdelinga er å sjå forbetringar som gir rom for tenesteutvikling for innbyggjarane og ha fleksible rammer slik at tildelte ressursar vert utnytta best mogleg sett i forhold til dei utfordringar ein har til eikvar tid. Innsparingskrav frå kommunestyret fylgjer ein lojalt opp. Samarbeid med andre kommunar er viktig for mange ulike tenesteområder og kan gi positive verknadar i åra framover.

5.1 KONSEKVEN SAR VED OMSTILLING, STANDARDREDUKSJON, NEDLEGGING AV TENESTER

Forventningar og krav frå fleire hald mot tenestetilbod og leveranse utfordrar sektoren. Det vil i tida framover vere heilt naturleg å ha fokus på å omstille, omstrukturere arbeidsområder i samband med naturleg avgang i sektoren. Samarbeid på tvers av kommunegrensene og moglege tenestesamarbeid mellom kommunane, for å få naudsynte effektar med omsyn til økonomi, kvalitet og robuste tenester, må ha fokus.

6 FORSLAG TIL ENDRINGAR OG NYE TILTAK

I budsjettforslaget er det teke omsyn til innsparingssaka som vart vedteke tidlegare i K-sak 57/18 den 24.5.2018. Desse innsparingane er lagt inn i budsjettet.

Oppstilling konkrete innsparingsforslag			
Avdeling	Beskrivelse	Sum	Samla sum
Utviklingsavdeling	Kutt Telefonabonnement, 303	10 000 kr	
	Kutt Planinnsyn, lisens, 303	16 000 kr	
	Kutt Fastmerkeregister, 303	5 500 kr	
		31 500 kr	31 500 kr
Anlegg og driftsavdeling	Inntekt Privat brøyting, sjølvkost	60 000 kr	
	Kutt Programvare, lisens	10 000 kr	
		70 000 kr	70 000 kr
Landbruksavdelinga	Kutt stilling	130 000 kr	
	Kutt Porto	10 000 kr	
	Kutt Leasing kopimaskin	10 000 kr	
		150 000 kr	150 000 kr
Kulturavdelinga	Kutt Vedlikehald	30 000 kr	
	Kutt Matrialer til vedlikehald	20 000 kr	
	Kutt Diverse utgifter	30 000 kr	
		80 000 kr	80 000 kr
Brann	Intern overføring frå 5062 til 5061	160 000 kr	

	Inntekt Gebyr unødige alarmer	90 000 kr	
	Inntekt Kursinntekter	10 000 kr	
	Kutt Reduksjon vikar	40 000 kr	
	Kutt Reduksjon brannberedskap, alt 3	741 000 kr*	
		1 041 000 kr	1 041 000 kr
			1 372 500 kr

*Kan kun rekne halvårsvirkning på denne summen for 2019.

Særskilde kommentar:

Brannvern:

Intern overføring frå 5062 til 5061

Interne overføringer på 310.000 kr (opp 160 000 kr) som skal overførast frå 5062 (feiring) - 338 til 5061 (brann) - 338. Overføringa går til sakshandsaming, oppfølging av feie/tilsynstenesta, kontrollere bekymringsmeldingar og anna brannførebyggjande arbeid i heimar.

Dette er ei sjølvkost-teneste som skal gå i balanse - 0. Overføringa er til å dekke opp reelle kostnader som Herøy brann og redning har med tenesta.

Beredskap

Ein har store utfordringar med å halde tildelte rammer innanfor ansvarsområde brann, beredskap. I Innsparingssaka i 2018 vart det vist til fleire ulike modellar for framtidig organisering. I handsaminga av saka vart det vedteke å oppretthalde brannstasjon i Myrvåg. Forslaget om å oppretthalde brannstasjonen i si noverande form vart derimot ikkje vedteke (ref kap 9.2 Endringsbehov) .

Rådmannen vurderer det til at sjølv om ein ynskjer å vidareføre brannstasjonen i Myrvåg må ein sjå på moglege innsparingstiltak innafør ansvarsområdet.

I vedlegg 2 til budsjettkommentaren til sektor Samfunnsutvikling ligg alle alternativa som er vurderte. I vedlegget finn ein meir utfyllande informasjon om bakgrunn for tilrådinga, kva som gjeld for dimensjonering av brannvern herunder lovverk og detaljerte kart over utrykningstid.

Rådmannen legg inn ein reduksjon på brannberedskapen jfr.alternativ 3 frå K-sak 57/18:

Alt. 3

Brannberedskap - Beholde Myrvåg stasjon, utan fast vaktberedskap. Myrvåg stasjon vert opprettholdt som depot/reservestyrke utan radioutkalling og beredskapsvaktordning. Hjelpemannskap ved begge stasjonane går ut.

Lokal brannordning

Å ta vekk hjelpemannskap ved Myrvåg bibrannstasjon er i strid med punkt 5.1 i gjeldande og vedteken brannordning (K-sak 34/14) og gjeldande ROS-analyse vedteken i 2013.

Nasjonal forskrift

Ein slik reduksjon i brannberedskapen er ikkje i strid med kapittel 5 i: "Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen".

Omfang

Forslaget inneber at ein har tankbilen stasjonert i Myrvåg og at det vert etablert branndepot m/sjåførar og utkalling via UMS-varsling.

Sjåførar vil ikkje gå i beredskap som kan bety at der ikkje er tilgjengeleg sjåfør ved alarm/utkalling. Ein legg til grunn ein antatt kostnad på 50 timar utrykking pr/år på 4 sjåførar. Det vil ikkje vere same behov for sjåførane med omsyn til øvingar. Ein viser då til "Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen seier i § 7-1:

Kommunen skal sørge for at personell i brannvesenet tilfredsstiller de krav til kvalifikasjoner som denne forskrift stiller. Det skal gjennomføres praktiske og teoretiske øvelser med slik hyppighet, omfang og innhold at personellens kompetanse blir vedlikeholdt og utviklet slik at den er tilstrekkelig til at brannvesenet kan løse de oppgaver det kan forventes å bli stilt overfor."

Hjelpemannskap ved begge stasjonane går ut.

Innsparing

Ein vurderer innsparing på om lag 741 000 kr årleg

Samla innsparing alt 2 :   811 000 kr

Fråtrekk for kostnader, alt 3:   70 000 kr

Detaljar, kostnad alt. 3:

50 timar utrykningar (estimat) – 17 500kr

Sum 17 500 kr x 4 mannskap = 70 000 kr

Vurdering:

Endringa er forsvarleg og ein kan tilrå forslaget.

Nye driftstiltak

Særskilt:

026: Trivselstiltak i krinsane

Det er lagt inn eit tiltak knytt til trivselstiltak for krinsane. Dette er finansiert ved omprioritering av eksisterande kulturmidlar. Tiltaket er bygd opp etter same «mal» som Ulstein kommune har for sine krinsar. sjå eksempel for retningsliner for tildeling i *vedlegg 3*. Desse retningslinene må sjølvstilt tilpassast Herøy sine behov , men kan danne eit utgangspunkt for vidare diskusjon.

I samband med UNGDATA handsaminga den 22.3.2018 vedtok kommunestyre fleire punkt ein skulle følgje opp i samband med budsjettarbeidet for 2019.

Kommunestyret ville vurdere muligheita for å få følgjande tiltak inn i budsjettet for 2019:

1. *Midlar til tilrettelegging for «SFO»/lekseplass på kulturhuset.*
2. *Midlar til auke av hall-kapasiteten (er under arbeid).*
3. *Midlar til tilrettelegging for fleire møteplassar for uorganisert aktivitetar for ungdom.*
4. *Midlar til etablering av mobbeombud / fokus på tiltak mot mobbing*

Pkt 3 i vedtaket kan ein sjå i samanheng med det nye trivselstiltaket som ein føreslår innført.

021: Kommunalt næringsfond

Signala frå Møre og Romsdal fylkeskommune er at statsbudsjettet er nesten utan virkemiddel til fylkeskommunane så kommunane kan ikkje pårekne å få regionale midlar til sine kommunale næringsfond i 2019.

For budsjettet 2019 må ei derfor gjere eit val om ein skal ha ei kommunalt næringsfond og evt. kva midlar skal nyttast til dette formålet? Kommunen kan ikkje pårekne å få midlar frå Møre og Romsdal fylkeskommune.

Generelt:

Tiltaksrapport

	2019	2020	2021	2022	✓
50 Utviklingsavdelinga	450 000	450 000	450 000	450 000	✓
025: Fosnavåg Nyskapingspark	100 000	100 000	100 000	100 000	✓
021: Kommunalt næringsfond	150 000	150 000	150 000	150 000	✓
026: Trivselstiltak i krinsane	200 000	200 000	200 000	200 000	✓
51 Anleggs- og driftsavdelinga	725 000	575 000	575 000	575 000	✓
031: Grunnkurs for to personar.	150 000	0	0	0	✓
030: Reasfaltering av vegar	500 000	500 000	500 000	500 000	✓
029: Utskifting av brannkle/utstyr	75 000	75 000	75 000	75 000	✓

Kapittel : 50 Utviklingsavdelinga	
Tiltak	025: Fosnavåg Nyskapingspark
Beskrivelse	Drift av Fosnavåg nyskapingspark kostar ca. 100.000,- eks.mva per år. Dette er reine driftsutgifter som kaffi og te, straum, datakommunikasjon, vatn og avløp. Dette er per i dag kostnader som må dekkast over 5011 sitt eige budsjett.

	2019	2020	2021	2022	Totalt
Sted	Ansvar: Utviklingsavdelinga (5011)				
5011.11000.325.0 Kontormateriell	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
5011.11303.325.0 Datakommunikasjon	30 000	30 000	30 000	30 000	120 000
5011.11800.325.0 Straum	30 000	30 000	30 000	30 000	120 000
5011.12600.325.0 Renhold, vaskeri- og vaktmestertjenester	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000

5011.14290.325.0	25 000	25 000	25 000	25 000	100 000
Moms generell kompensasjonsordning					
5011.17290.325.0	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-100 000
Kompensasjon mva Driftsrekneskapen					
Sum utgifter	125 000	125 000	125 000	125 000	500 000
Sum inntekter	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	-100 000
Sum netto	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000
SUM NETTO TILTAK	100 000	100 000	100 000	100 000	400 000

Tiltak	021: Kommunalt næringsfond
Beskrivelse	<p>Kommunalt næringsfond er ei tilskotsordning der ein nyttar både kommunale og regionale midlar for å gje tilskot til næringsverksemdar i tråd med retningslinene.</p> <p>Kommunale næringsfond skal brukast til å styrke nyskaping, innovasjon og næringsutvikling i Møre og Romsdal. Støtte frå næringsfondet skal gå til bedrifter og nyetablerarar som bidrar til vekst ved å skape nye arbeidsplasser. Unge, kvinner og innvandrarar skal prioriterast.</p> <p>Praksis i Herøy kommune er at det har blitt overført kr 500.000,- frå RDA-midlane årleg til det kommunale næringsfondet.</p> <p>I 2018 var første året det ikkje vart overført midlar frå RDA-midlane, men i gjengjeld vedtok Møre og Romsdal fylkeskommune at Herøy kommune skulle få kr. 300.000,- dersom kommunen sjølv bidrog med eigenandel på kr. 150.000,-.</p> <p>Herøy kommune innfridde kravet til eigenandel ved dokumentasjon på at vi hadde minimum kr. 150.000,- frå tidlegare overførte RDA-midlar og fekk overført kr. 300.000,- frå Møre og Romsdal fylkeskommune.</p> <p>Signala vi no har fått frå Møre og Romsdal fylkeskommune er at statsbudsjettet er</p>

	<p>nesten utan virkemiddel til fylkeskommunane så kommunane kan ikkje pårekne å få regionale midlar til sine kommunale næringsfond i 2019.</p> <p>Status for Kommunalt næringsfond per oktober 2018 er at det står ca. kr. 110.000,- som kan fordelast etter søknad. Restsummen er løyvd og vi avventar utbetalingsanmodning frå dei som har fått tilskotet.</p> <p>For budsjettet 2019 må ei derfor gjere eit val om ein skal ha ei kommunalt næringsfond og evt. kva midlar skal nyttast til dette formålet? Vi kan ikkje pårekne å få midlar frå Møre og Romsdal fylkeskommune.</p> <p>Kommunalt næringsfond er eit viktig virkemiddel for å særleg gi nystarta verksemder moglegheit til å komme i gang. Vi ser at det er store kostnader ved oppstart av ei verksemd og denne tilskotsordninga er godt motteke og er avgjerande for om dei startar eller ikkje.</p> <p>Ein bør vurdere å nytte midlar frå Havbruksfondet for å finansiere opp tiltaket.</p>
--	--

	2019	2020	2021	2022	Totalt
Sted	Ansvar: Utviklingsavdelinga (5011)				
5011.14700.325.0 Overføringer til andre	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000
Sum utgifter	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000
SUM NETTO TILTAK	150 000	150 000	150 000	150 000	600 000

Tiltak	026: Trivselstiltak i krinsane
Beskrivelse	Ein legg til rette for at krinsar som ikkje er heimehøyrande på Bergsøya kan søkje på

	trivselstiltak. Målet med tiltak er å auke trivsel og bulyst og det kan søkjast på nye tiltak. Det er utarbeidd egne retningslinjer for tildelinga. Finansiering ved omprioritering av kulturmidlar knytt til post disposisjonspost/prosjektmidlar og leikeplasstilskot.
--	--

	2019	2020	2021	2022	Totalt
Sted	Ansvar: Utviklingsavdelinga (5011)				
5011.14700.325.0 Overføringer til andre	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Sum utgifter	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
Sum inntekter	0	0	0	0	0
Sum netto	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000
SUM NETTO TILTAK	200 000	200 000	200 000	200 000	800 000

Kapittel : 51 Anleggs- og driftsavdelinga	
Tiltak	031: Grunnkurs for to personar.
Beskrivelse	To brannmenn i Herøy brann og redning manglar grunnkurs. Dette er obligatorisk utdanning som ein må gjennomføre etter å ha arbeidd 2 år i eige brannvesen. Kostnad pr. grunnkurs er om lag kr. 75.000,- etter kostnad for dei som tok grunnkurs i 2016.

	2019	2020	2021	2022	Totalt
Sted	Ansvar: Brannvern (5061)				
5061.11500.338.0 Kursutgifter	150 000	0	0	0	150 000
5061.14290.338.0 Moms generell kompensasjonsordning	37 500	0	0	0	37 500

5061.17290.338.0	-37 500	0	0	0	-37 500
Kompensasjon mva Driftsrekneskapen					
Sum utgifter	187 500	0	0	0	187 500
Sum inntekter	-37 500	0	0	0	-37 500
Sum netto	150 000	0	0	0	150 000
SUM NETTO TILTAK	150 000	0	0	0	150 000

Tiltak	030: Reasfaltering av vegar
Beskrivelse	Stort behov for reasfaltering av kommunale vegar som ikkje kan førast på investering. Ein bør sette av 500 000,- kroner årleg til dette føremålet.

	2019	2020	2021	2022	Totalt
Sted	Ansvar: Vegvedlikehald (5122)				
5122.12301.332.0	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
Kjøp av eksterne vedlikehaldstenester					
5122.14290.332.0	125 000	125 000	125 000	125 000	500 000
Moms generell kompensasjonsordning					
5122.17290.332.0	-125 000	-125 000	-125 000	-125 000	-500 000
Kompensasjon mva Driftsrekneskapen					
Sum utgifter	625 000	625 000	625 000	625 000	2 500 000
Sum inntekter	-125 000	-125 000	-125 000	-125 000	-500 000
Sum netto	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000
SUM NETTO TILTAK	500 000	500 000	500 000	500 000	2 000 000

Tiltak	029: Utskifting av brannkle/utstyr
Beskrivelse	Det er behov for ein sum til utskifting av brannkle og røykdykkerutstyr. Ein ny branndress m/innerbekledning koster kr. 15.000,- Sum for utskifting årlig kr. 60.000,-

	2019	2020	2021	2022	Totalt
Sted	Ansvar: Brannvern (5061)				
5061.11201.339.0 Arbeidskle	75 000	75 000	75 000	75 000	300 000
5061.14290.339.0 Moms generell kompensasjonsordning	18 750	18 750	18 750	18 750	75 000
5061.17290.339.0 Kompensasjon mva Driftsrekneskapen	-18 750	-18 750	-18 750	-18 750	-75 000
Sum utgifter	93 750	93 750	93 750	93 750	375 000
Sum inntekter	-18 750	-18 750	-18 750	-18 750	-75 000
Sum netto	75 000	75 000	75 000	75 000	300 000
SUM NETTO TILTAK	75 000	75 000	75 000	75 000	300 000

Forslag til driftstiltak som ikkje er lagt inn

Jekta Anna Olava.

Arbeidsgruppa for Anna Olava har etter oppdrag frå eigarstyret ved kystmuseet gjennomført vedlikehald-, rehabilitering- og sertifiseringsarbeid slik at potensialet til jekta i forhold til kommunens oppdrag om å nytte den til kultur, oppleving og reiseliv igjen kan nyttast fullt ut.

Basert på tal frå 2018 er dei faste årlege kostnadane for drift av jekta rekna til kr. 76 450. Dette omfattar både nødvendig vedlikehald og særskilte kostnader knytt til å oppfylle krava til begrensa passasjersertifikat (sertifisering).

Rehabiliteringskostnadane er dekt med hjelp av RDA-tilskot. I tillegg har jektevenene bidrege med vel sju tusen i inntekter frå sal av billetta og varer, samt at jekta har motteke nokre gåver.

Arbeidsgruppa si vurdering er at det ikkje let seg gjere å setje i verk inntektsgivande arbeid i det omfang som er nødvendig for å dekke dei faste årlege kostnadane. Vi ber difor eigarstyret finne løysingar for å dekke desse kostnadane, då dette er ein føresetnad for vidare drift av jekta.

Det ligg føre ein signert avtale mellom Herøy kommune og eigarstyret for Herøy kystmuseum som regulerer m.a sunnmørsjekta Anna Olava. Førespurnad om gi årlege driftskostnadar er i strid med gjeldande avtale frå 2012 og saka må fram for politisk handsaming. Med visning til avtalen vert driftstiltaket ikkje lagt inn som tiltak.

4. Eigarstyret har ansvaret for vedlikehaldet og drifta av eigedomen Herøy gard, med bygningar, jekta "Anna Olava" og samlingane elles. Eigarstyret skal sjå til at alt vert sikra og forvalta i tråd med god museumsetikk.
5. Eigarstyret skal årleg utarbeide årsplan og driftsbudsjett for kystmuseet og rapportere drifta til kommunestyret gjennom rekneskap og årsrapport.
6. Eigarstyret skal årleg utarbeide årsplan og driftsbudsjett for Sunnmørsjekta "Anna Olava" som skal leggest fram for formannskapet innan 1. oktober kvart år. Driftsbudsjettet skal vere innanfor det sjølvfinansierande prinsipp. Det bør opparbeidast ein økonomisk buffer for drifta. Eigarstyret rapportere drifta til kommunestyret gjennom rekneskap og årsrapport.

Utsnitt frå avtalen er gjengitt ovanfor.

7 KOMMENTARAR TIL DRIFT OG INVESTERING

Særskilde føringar til sektoren frå kommunestyret, 24052018:

- Kommunestyret vedtek innsparingstiltaka slik dei går fram av vedlagde notat frå kommunalsjefane.
- Kommunestyret ber om at Myrvåg brannstasjon vert oppretthalden.
- Kommunestyret ber om at tilbodet om privat brøyting vert oppretthalde. Tenesta skal vere sjølvfinansierande og basert på sjølvkostprinsippet.

Driftstiltak

Tiltak som er lista opp ovanfor i punkt 6.

Investeringstiltak i 2019 og økonomiplanperioda

Ubrukte midler frå tidlegare år vert overført til 2019.

006: Byutvikling 2019-2022

I samråd med økonomisjef og revisor vert det lagt inn følgjande presisering i budsjettvedtaket .

Rammefinansiering til byutviklingsprosjektet vert satt av i ordinær budsjettprosess med kommunestyret sitt vedtak i desember kvart år. Formannskapet fungerer som styringsgruppe for Byutviklingsprosjektet og godkjenner oppstart og vedtek ramme for det einskilde prosjekt som vert igongsatt (innanfor tildelt rammefinansiering). Økonomisk avslutning skal gå til til kommunestyret.

Byutvikling 2017-2022 er eit viktig tiltak med omsyn til å tilrettelegge for vekst og utvikling av Herøy kommune. Ei sterk, klar og tydeleg satsing på kommunesenteret vil styrkje heile kommunen samla sett. Fosnavåg er prioritert av fylkeskommunen som tettstad og det nære samspelet med næringslivet bidreg til ei god og samfunnstenleg utvikling for å sikre eit

berekraftig og utviklende lokalsamfunn. Årlege tildelte midlar til prosjektet skal bidra saman med fylkeskommunale og næringslivsmidlar til å styrkje kommunesenteret gjennom ei rekkje prioriterte tiltak.

Endringar frå budsjettprosessen i 2017:

- Tursti Myklebustvatnet og Dragsund bytter plass på lista for realisering
- Gangveg i sentrum lagt inn – NYTT 2019
- Myklebuståsen går ut -ENDRING
- Rundavegen, veg og parkering lagt inn – NYTT 2019
- Oppgradering veg Vikevegen/Vikeskaret lagt inn NYTT 2019, oppfølging av KSAK 109/18- ENDRING
- Toalettbygg i parken lagt inn NYTT 2019 - ENDRING
- Kryssing Fosnavåg hamn, NYTT 2019 –ENDRING
- FV 18 Leine- Voldsund (G/S veg) NYTT 2019
- Nye Kaier på Mjølstadneset – ENDRING flytta til 2020/21.

Særskilde kommentarar (andre prioriterte tiltak):

Nr 37 – Flishoggar, for å kunne høge og kviste tre langs kommunal veg. Det vil vere langt meir effektivt å ha ein flishoggar for å kunne flise opp greiner på staden. Må sjåast i samanheng med vidareføring av samarbeidet med NAV og prosjektet «UTSIKTEN»

Nr 38 – Traktor Havila stadion, Det er behov for å bytte ut eksisterande traktor, som er i dårleg stand og som difor treng jevnleg vedlikehold.

Nr 40 - Stålbørste til hjullastar, stålbørste for å ta groe langs kantstein.

Ein viser elles til fullstendig investeringsoversikt som ligg som vedlegg til budsjettkommentarane (**vedlegg 1**).

Samla oversikt i økonomiplanperiode:

Tiltaksrapport

	2019	2020	2021	2022	✓
Usorterte tiltak	47 565 000	75 965 000	67 250 000	39 000 000	✓
007: Avskjerande grøft på Kvalsund	500 000	0	0	0	✓
013: Bergsøy kunstgrasbane	625 000	3 125 000	0	0	✓
069: Bibliotek - Inventar	125 000	0	0	0	✓
019: Bustadfelt i Stokksund	0	1 250 000	17 500 000	0	✓
006: Byutvikling 2019-2022	6 250 000	6 250 000	6 250 000	6 250 000	✓
018: Bøl/Arhaug bustadfelt	8 125 000	0	0	0	✓
004: Digitalisering av arkiv	215 000	215 000	0	0	✓
037: Flishoggar	625 000	0	0	0	✓
045: FV 18 Leine- Voldsund (G/S veg)	0	12 500 000	0	0	✓
015: Gangveg sentrum(nytt 2019)	750 000	0	0	0	✓
020: Generelt på Mjølstadneset	781 250	0	0	0	✓
008: Grøft for overvatn i Huldalsvegen 2019	375 000	0	0	0	✓
036: Høgdeberedskap	0	3 750 000	0	0	✓
016: Investerings tiltak avlaupsplan	9 375 000	9 375 000	9 375 000	9 375 000	✓
014: Jektenaust, samt utviding p-plass og etablering av bryggekanal i tilknytning til dette 2018	2 500 000	0	0	0	✓
033: Kryssing av Fosnavåg hamn	3 750 000	0	0	0	✓
039: Lastebil	0	3 125 000	0	0	✓
022: Mindre parkeringsplass (HC-prioritet) Frøystad	0	1 250 000	0	0	✓
023: Mindre prosjekt i bustadfelt	937 500	0	0	0	✓
024: Ny Bru til Herøy Gard	375 000	3 750 000	0	0	✓
009: Ny kaihøgde på Almenningskaia	625 000	6 250 000	0	0	✓
034: Ny vaktbil	875 000	0	0	0	✓
026: Nye Kaier på Mjølstadneset 2018	0	1 250 000	25 000 000	0	✓
021: Nytt industriområde på Eggesbønes	1 875 000	6 250 000	6 250 000	6 250 000	✓
070: Nytt industriområde på Eggesbønes 2019 - ekstra løyving	250 000	0	0	0	✓
027: Oppgradering av Grønhaugvegen	0	0	0	1 562 500	✓
028: Oppgradering av veg Kleppeåsen	875 000	0	0	0	✓
029: Oppgradering av veg til Marine sales 2018	0	0	0	937 500	✓
032: Oppgradering av veg Vikevegen (frå Toftestøvegen)-Vikeskaret (nytt 2019)	0	0	0	5 000 000	✓
030: Parkeringsplass og gangveg i Fosnavåg sentrum	2 500 000	0	0	0	✓
031: Rundavegen, veg og parkering (nytt 2019)	0	750 000	1 000 000	0	✓
040: Stålbørste til hjullastar	56 250	0	0	0	✓
035: Tilhengar til kjemikaliedykker utstyr og oveflateredning.	125 000	0	0	0	✓
005: Toalettbygg i parken (nytt 2019)	1 325 000	0	0	0	✓
010: Trafikktryggingstiltak	1 875 000	1 875 000	1 875 000	1 875 000	✓
038: Traktor Havila Stadion	625 000	0	0	0	✓
011: Tursti Myklebustvatnet	0	0	0	1 500 000	✓
012: Turveg Djupvikvatnet	0	3 750 000	0	0	✓
025: Veg Flusund	0	0	0	6 250 000	✓
017: Vidare utbygging av Dragsund bustadfelt.	1 250 000	11 250 000	0	0	✓

Investeringar inkl.mva

8 Bunde fond

Sektor for samfunnsutvikling har desse bunde fonda:

NUMMER	TITTEL	KOMMENTAR	PLANLAGT BRUKT
25100474	Viltfondet	Fondet er heimla i forskrift om viltfond. Inntekter og utgifter til fondet er styrt av forskrifta.	
25101630	Kloakk – Bunde Driftsfond	Sjølvkostfond	Må brukast til å balansere drifta av kommunalt avlaupssystem.
25101635	Bunde Fond Slamavskillarar	Sjølvkostfond	Må brukast til å balansere drifta av private avlaupsanlegg.
25101640	Renovasjon – Bunde Driftsfond	Ubrukte midlar	Innkjøp av utstyr/materiell til renovasjonsløyningar som skal plasserast rundt i kommunen.
25101648	Tiltakspakken	Bruk av restmidlar 2017 50% på Eigedom og 50% på Anlegg og drift	AD har brukt opp desse midlane som for vår del var avsett til asfalt.
25101645	Bunde fond brukerbetaling. Feiing	Fondet er heimla i: «Forskrift om brannforebygging.» Inntekt og utgift skal gå i balanse over ein tidsperiode. Det er opp til kommunen å bestemme om ein skal ha diffrensiert eller fast (lik) avgift	Fondet vert brukt til: <ul style="list-style-type: none"> • Kostnad med kjøp av feie/tilsynstjenester frå Ulstein kommune/brannvesen. • Kostnad – internoverføring for eigne administrasjonskostnader på førebyggjande avdeling – brannførebyggjande arbeid. Inntektene skal berre gå til å dekke kostnaden med tenesten over ein tidsperiode.

25100000	Bibliotek, nynorske lesefrø		Oppbrukt 2018
25100409	Den kulturelle spaserstokken	Tilskot frå fylket. Årleg rapportering på bruk. Alt. tilbakeføring.	Tilskot frå fylket. Årleg rapportering på bruk. Alt. tilbakeføring.
25100410	Kulturminne(bunde)	Tilskot frå Riksantikvaren. Arbeid utsett i år grunna sjukefråvær. Årleg rapportering på bruk. Alt. tilbakeføring.	Planlagt brukt i 2019
25100411	Frivilligplan (bunde)	Restmidlar frå forrige planarbeid.	Nyttast i rullering av plan
25100419	Mat og prat frivilligsentralen	Restmidlar frå aktivitet som tidvis er i drift. Samarbeid med voksenopplæringa i år.	Nyttast i 2019
25100422	Gåve frivilligsentralen		Vert nytta i 2019
25100424	RDA midlar, dansegalla		Ligg føre avtale om nytting av midlane. Alt. tilbakeføring
25100439	Næringsfondet		
25100475	Hjorteviltutvalet(bunde)		
25100521	Natursti fri.omr.Herøy	Usikkert opphav	Planlagt brukt i 2019
25100522	Ti på topp		Løpande
25100523	Tilskot natursti Runde		Planlagt brukt i 2019
25100550	Havbruksfondet		
25101002	Likestillingsanalyse Herøy		
25199261	Kultursekken (bunde)	Tilskot frå fylket. Årleg rapportering på bruk. Alt. tilbakeføring	Tilskot frå fylket. Årleg rapportering på bruk. Alt. tilbakeføring
25200553	Ei gang ei ishavsbygd		Planlagt brukt i 2019

9 Særlege utfordringar i 2019

Ny omorganisering, nye strukturar eksternt og internt har i 2018 naturleg nok medført ein del ekstra arbeid for sektoren. Sektoren er framoverlent slik at overgangar skjer på ein smidig og så effektiv måte som mulig. For 2019 er det på nytt varsla endringar i sektoren som vil få betydning (mogleg samarbeid med andre kommuner). Målsetjing i omstillingsprosessar er at dette skjer gjennom ein open og transparent dialog der tilsette tek del i prosessen gjennom aktiv medverking står fast.

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Sektor Oppvekst

Saksnr
2018/955

Arkivkode
124

Dato
10.10.2018

BUDSJETTKOMMENTAR OPPVEKST 2019

1. SEKTOR OPPVEKST

Barnehage

Herøy har 4 kommunale og 5 private barnehagar. I tillegg til å drive dei kommunale barnehagane, har kommunen tilsynsansvar og ansvar for driftstilskot til dei private barnehagane.

Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen ta i vare barna sine behov for omsorg og leik, fremje læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling, i tråd med barnehagelova og rammeplan.

Grunnskule

Herøy kommune har 5 barneskular, 1 ungdomsskule og 1 kombinert skule 1-10. Alle med unntak av ungdomsskulen, også med skulefritidsordning. I tillegg er Herøy vertskommune for ein privat barne- og ungdomsskule. Dette inneber at kommunen gjer vedtak om spesialundervisning og dekkjer kostnadene til dette, samt at vi har det overordna ansvaret for gjennomføring av eksamen.

Grunnskulen skal legge til rette for fagleg og sosial kompetanse i tråd med opplæringslova, kunnskapsløftet og læreplanane.

Herøy kulturskule

Avdelinga underviser i musikk og andre kunstuttrykk, som instrument, song, dans, drama, teikning, m.m. Tilrettelegging av tilboda vert gjort i tråd med behov og påmelding, samt tilgjengeleg kompetanse og kapasitet. Det er utarbeidd nasjonal rammeplan for kulturskulane.

Internasjonal skule/vaksenopplæringa

Avdelinga underviser innvandrarak og flyktningar i norsk og samfunnsfag. Flyktningar og ekteskapsinnvandrarak har plikt til slik opplæring, som då er gratis. Arbeidsinnvandrarak får tilbod om opplæring, mot eigenbetaling.

Flyktning

Flyktningkontoret vert frå jan 2019 omorganisert og lagt inn i ei ny avdeling saman med Internasjonal skule (opplæring i norsk og samfunnsfag). Den nye avdelinga skal syte for mottak av og tilrettelegging for flyktningar, samt utføre dei tenester flyktningane har rett på i høve Introduksjonslova.

Pedagogisk-psykologisk teneste (PPT)

PPT arbeider inn mot både barnehage, grunnskule, vidaregåande skule og vaksne med behov for spesialundervisning.

Tenesta er eit sakkunnig organ med vurdering og tilråding om tiltak og ressursar for elevar som ikkje kan gjere seg nytte av ordinær undervisning. Dei tilsette skal elles hjelpe barnehagar og skular med kompetansebygging og tilrettelegging for elevar med særlege behov.

Det er ca 240 tilsette i sektor Oppvekst. Vi har ca 113 barn i kommunale og ca 350 i private barnehagar. Det er ca 1060 elevar i grunnskulen, ca.60 elevar på Internasjonal skule og ca 517 elevplassar i kulturskulen. Tala varierer frå månad til månad, med barn/elevar både inn og ut.

Talet på tilsette er relativt stabil, men årleg justert opp eller ned etter tal på barn i barnehage, skule og SFO, samt særlege behov som tilseier rettast etter barnehage- eller opplæringslova. Tal på barn i grunnskulen svingar også, og er skuleåret 2018/19 lavare enn siste åra. Vi vil sjå ein auke enkelte år framover, men trenden i prognosen viser reduksjon.

2. LOVVERKET

Barnehagelova og Opplæringslova med forskrifter utgjør det viktigaste styringsverktøyet for arbeidet i sektoren. Dette lovverket vert stadig endra, slik at krava og ansvaret til kommunen som barnehage- og skuleeigar aukar.

For barnehage og kulturskule har ein i tillegg nasjonale rammeplanar som gir føring for arbeidet lokalt.

Kunnskapsløftet legg nasjonale føringar for innhaldet i undervisninga i grunnskulen (læreplanar), samt fastset kompetansemål for elevar på ulike årstrinn.

I 2018 vart ein ny overordna del for læreplanverket vedtatt av Stortinget, og nye læreplanar i alle fag er under utarbeiding. Nye læreplanar skal innførast frå hausten 2020.

I tillegg til Barnehagelova, Opplæringslova og nasjonale og lokale styringsdokument, kjem dei generelle lovverka som styrer kommunen si verksemd.

Internasjonal skule arbeider i tråd med Introduksjonslova, den delen som gjeld opplæring i norsk og samfunnsfag.

Sektor Oppvekst ber om slik budsjetttramme for 2019:

Budsjettpost	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Barnehage		
Brutto driftsutgifter	72756	76637
Brutto driftsinntekter	4436	4961
Netto driftsramme	68320	71675
Avvik i kr. frå førre budsjettår		3355
Avvik i % frå førre budsjettår		5%
Grunnskule, kulturskule, vaksenopplæring, PPT. Inkl Flyktning frå 2019.		
Brutto driftsutgifter	139416	153063
Brutto driftsinntekter	24191	32878

Netto driftsramme	115225	120184
Avvik i kr. frå førre budsjettår		4959
Avvik i % frå førre budsjettår		5% (1,6% *)

Forklaring på veksten på barnehageområdet:

Spesialpedagogisk hjelp i barnehage som tidlegare var heimla i opplæringslova er flytta frå grunnskule til barnehage. Alle kostnader som gjeld barnehage, er frå 2019 samla på barnehageområdet. Dette gjeld tilsette spesial- og styrkingspedagogar som arbeider på tvers i kommunale og private barnehagar, samt kjøp av assistent-tenester for barn med enkeltvedtak, frå private barnehagar. For barnehageåret 2018/19 er det elles auka opp med 50% stilling spesialpedagog, jfr barn med rett til slike tenester. Dette i tråd med ei ekstra løyving på kr 400.000 til spesialpedagogisk hjelp i barnehage i budsjettvedtaket.

Forklaring på endring/vekst for grunnskuleområdet (grunnskule, kulturskule, vaksenopplæring, PPT, Flyktning)

Ordinær drift i avdelingane har i snitt ein marginal vekst. Nokre avdelingar opp og andre ned, basert på elevtal og særlege behov hos enkeltelevar.

Endringa/veksten på området er i hovudsak relatert til:

- * Netto inntekt på EMA (avd for einslege, mindreårige asylsøkjjarar) på vel 3 mill, som fall bort då avdelinga vart nedlagd. Ser ein bort frå dette, er veksten på området på 1,6%. Dette er lite, men må sjåast i samanheng med overføringa av funksjon 211 til barnehageområdet.
- Overføring av avd Flyktning frå Helse og omsorg til Oppvekst frå januar 2019.

3. MERKNADER TIL BUDSJETTFORSLAGET

Inntekter:

Inntektene i sektor Oppvekst kjem frå refusjonar av sjukelønn og foreldrepengar, refusjonar frå andre kommunar og fylkeskommunen, statstilskot til ulike formål og brukarbetaling. Kravet til tidleg innsats og lærartettleik (lærarnorma) vart i 2018 lovpålagt. Det er i statsbudsjettet varsla vidareføring av øyremerka tilskot som kompensasjon også i 2019.

Brukarbetaling, der vi kan påverke inntektsnivået, er:

1) SFO i grunnskulen.

SFO i Herøy har over år hatt ein sats på lavt eller middels nivå samanlikna med andre kommunar i regionen. Satsane vart auka med 3% frå 1.august 2018. Herøy ligg no litt under snittet for full plass, og noko over snittet på andre satsar.

Pr. 1.8.18:

Tilbod	Volda	Ørsta	Vanylven	Ulstein	Hareid	Sande	Herøy	Snitt
Gr. 1:	1775,-	1325,-	880,-	1400,- *	1478,-	1400,-	1530,-	1398,-
Gr. 2:	2315,-	2140,-	1320,-	1950,- *	1655,-	1960,-	2160,-	1928,-
Gr. 3:	2856,-	2905,-	1980,-	2700,- *	2956,-	2800,-	2625,-	2689,-

Med bakgrunn i auka lønnsutgifter, burde nok satsane vore auka vesentleg meir. Konsekvensen kan då bli at SFO i krinsane Moltu, Stokksund og Leikanger får så få barn, at det vert for kostbart å halde oppe tilbodet, alternativt at opningstida vert for kort i forhold til kva foreldra treng. For Stokksund og Moltu er det allereie driftsøkonomisk utfordrande.

Etter ei samla vurdering, foreslår vi ein auke på 3% på alle satsar frå 1.august 2019.

Satsane vert så slik:

Gr 1: kr.1.576,-

Gr 2: kr.2.225,-

Gr 3: kr 2.705,-

I dei høve der SFO har matpengar, vert desse auka med 3%.

Rabattordninga vert fortsatt i tråd med vedtektene.

2) Kulturskulen.

Herøy har auka satsane ein del siste åra, og ligg no over snittprisen for kulturskulane i regionen.

Kommune:	Grunnpris pr år	Moderasjon	Leige av instrument og utstyr
Herøy	3500,-	Barn/plass 1 – full pris Barn/plass 2 – 25% Barn/plass 3 og 4 osv – 50%	450,-
Volda	3672,-	Barn 1 – full pris Barn 2,3,4, - 25%	260,-
Ørsta	3490,-	Barn 1 og 2 full pris. Over 3 barn – 25% frå barn nr 2	500,-
Sande	3300,-	Barn 1 full pris. 20% på sysken.	
Vanylven	2930,-	Barn/plass 1 full pris. Barn/plass 2 – 25%. Øvrige barn/plassar – 50%	800,-
Hareid	3180,-	Fleire barn/fag – 15%	400,-
Ulstein	3200,-	Barn 1 full pris. Sysken 20%	500,- 400,-

Herøy kulturskule har stor verdi for oppvekstmiljøet i kommunen, og er eit viktig aktivitetstilbod til barn og unge - for læring og utvikling.

Elevtalet har vorte noko redusert siste åra, men fortsatt er det ca 35% av elevane i grunnskulen som nyttar seg av tilboda kulturskulen gir. Dette er svært høgt, jfr Kommunebarometeret. Truleg har den økonomiske situasjonen i arbeidslivet vore ein medverkande faktor til at elevtalet er redusert.

Det kan gi uheldige utslag dersom prisen vert regulert mykje opp.

Vi vil tilrå:

- 3% auke på tilboda, dvs ein sats på kr. 3.600 pr.år, samt kr. 460 for leige av instrument og utstyr
- Vurdere rabattordninga for å auke inntektene, sidan denne er gunstigare enn i andre kommunar i regionen

- Auke betalinga for tenester til dirigent til vaksne kor og korps til kostpris, jfr vedtak i Kommunestyret 24.05.2018, sak Innsparingstiltak.

Alle endringar pr 1.august 2019.

3) Internasjonal skule

Skulen får statleg tilskot for opplæring av flyktingar og innvandrarar med rett og plikt til norskopplæring. Dette er eit tilskot vi ikkje kan styre, anna enn ved å ha så store grupper som forsvarleg, og ved dette drive så driftsøkonomisk som råd.

I tillegg gir skulen tilbod til vaksne arbeidsinnvandrarar, som betaler etter faste satsar. Desse satsane vert med jamne mellomrom vurdert og justert basert på prisar i kommunane rundt oss, samt for å sikre at ein så langt råd balanserer utgifter og inntekter. I tillegg må vi heile tida vurdere kva desse som lærer norsk frivillig, har evne og vilje til å betale for tenestene. Det er svært viktig at dei møter opp på skule og lærer seg norsk, for å kunne bli den samfunnsressursen vi vil at dei skal verte. Også her ser ein bemanning og satsar i samanheng, og prøver å drive så driftsøkonomisk som råd.

Det var ingen endring i satsane frå 2017 til 2018.

Vi tilrår 3% auke frå 1.januar 2019; frå kr 140 til kr.145 pr.gong (4t) på dagtid, og frå kr 150 til kr 155 pr.gong (3t)på kveldstid.

4) Barnehage

For barnehagen gjeld nasjonale satsar, som vert endeleg bestemt i samband med statsbudsjettet. For 2019 er desse estimert til å bli ca kr.3.000 pr.mnd.

Utgifter:

Budsjettet er i hovudsak basert på ei framskriving frå 2018, med noko mindre tilpassingar. I tillegg er alt på funksjon 211 Styrka tilbod til førskulebarn, flytta over frå grunnskuleområdet til barnehageområdet.

Ein har prøvd å ta ned utgifter der det er muleg, men her er lite å skjere. Dette med bakgrunn i stadig innsparing og stram drift over lengre tid, noko som viser igjen i Kostra-analysen. I tillegg opplever ein at stadig fleire barn, både i barnehage og skule, har behov for ei tilpassing av tilboda, og auka bemanning.

Oppvekst har tidlegare kommentert at skal det kuttast meir på utgifter, må ein vurdere strukturen både for barnehage og grunnskule. Dette vil igjen medføre investeringar i bygg, og vert dermed ei politisk sak å vurdere i eit framtidsperspektiv.

Dette er minst like aktuelt i dag, slik økonomien i kommunen har utvikla seg.

Å kutte meir undervisningstimar i skulen framover, vil verte nesten uråd om ein skal drive lovleg og forsvarleg. For dei store skulane, set den lovfesta lærarnorma avgrensingar for kva vi kan kutte. Ved dei små skulane, kan ein måtte slå saman stadig fleire årstrinn i same klasse, noko som kan utfordre vurderinga av det forsvarlege.

Innsparingane for Oppvekst jfr K-sak 2017/715, er lagt inn:

1. Stenge bassenget ved Stokksund skule, redusere symjeopplæringa

Innsparinga er delt mellom Oppvekst og Eigedom.

2. Kulturskulen, fleire tiltak:
  - a. Innføre kostpris for dirigenttenester for vaksne kor og korps
  - b. Kutte kulturskulen sitt tilbod om korps i barnehage og grunnskule
  - c. I større grad sentralisere undervisninga i kulturskulen, redusere køyring og delte dagsverk.

Pkt a vert innført som foreslått. Pkt b vert vurdert på nytt, og muleg endra til andre tiltak. Pkt c er endra; innsparinga vert delt mellom redusert bemanning i kulturskulen og auka innsparing på grunnskuleområdet. Sentralisering er ikkje realistisk utifrå ei heilskapleg vurdering av lokalitetar og oppvekstmiljøet ute i krinsane.

Sum innsparing som vedtatt.

3. Redusert skuleskyss
4. Redusert tilbod i SFO, lavare bemanning/mindre bruk av vikar
5. Færre undervisningstimar i grunnskulen, så mykje som nødvendig for å imøtekomme det samla kravet frå kommunestyret

4. ENDRINGAR MED KONSEKVEN SAR FOR 2019

1. Nye lovparagrafar i Opplæringslova om tidleg innsats og lærarnorm (auka lærartettleik) Kommunen har fått ekstra tilskot i 2018 på til saman ca 2 mill. Det har vore ulike statlege signal om midlar til dette formålet fortsatt skal vere øymerka, eller om det skal leggast inn i ramme. Etter framlegging av statsbudsjettet 8.okt, kan det sjå ut som om midlar til tidleg innsats og kompensasjon for lærarnorma kjem øymerka.
2. Lovpålagd bemanningsnorm og pedagognorm i barnehage
Konsekvens: Auka kostnader på ca kr.900.000, som i 2018 er dekt gjennom øymerka tilskot. Etter framlegging av statsbudsjettet 8.oktober, er det uklart om kompensasjonen kjem som øymerka tilskot eller om det vert lagt i ramme. KS har gjennom heile prosessen dokumentert og kommunisert at reforma er underfinansiert.
3. I'Pad i begynnropplæringa. Oppvekst har ikkje fått ekstra midlar til denne storsatsinga, men har kutta og omfordelt. Så langt har vi over 3 år greidd 1.-3.årstrinn, men må ha utstyr også til 4.trinn frå hausten 2019. I tillegg noko utstyr til barnehage, for å starte opplæringa der.
Oppvekst har bestemt å bruke i'Pad som læringsverktøy på 1.-4.årstrinn, og Chromebook på 5.-10.årstrinn.
4. Auke i spesialundervisning og tilrettelegging for barn i barnehage. Behov for framskrivning av ekstraordinære tiltak for barnehage (kr.400') som vart løyvd i 2018. Men dette er fortsatt ikkje nok til å gi barn med ulike funksjonshemmingar tenester dei har rett på. Barnehage varslar overskriding på dette området i 2018.

5.SÆRLEGE UTFORDRINGAR

Digital utvikling i skule og samfunn

Krava til digitale ferdigheiter aukar, både i rammeplan for barnehagen, læreplanar og i arbeidslivet. Skal vi ruste borna og elevane våre for framtida, må vi henge med.

I tillegg ser ein verdien av å nytte digitale læremiddel som i'Pad i opplæringa, og har gjort gode erfaringar med dette i høve betre tilpassa opplæring, motivasjon og raskare innlæring. Ved å bruke digitale læremiddel, når ein tre mål: Betre og meir effektiv tilpassa opplæring, auka læring og betre digitale ferdigheiter.

Fagfornyninga

Kunnskapsløftet er i ferd med å bli fasa ut, til fordel for ny overordna plan (allereie vedtatt i Stortinget) og nye læreplanar i dei enkelte faga. Læreplanarbeidet er i gang og skal fullførast i 2019. Frå hausten 2020 skal nye læreplanar inn i skulane, med nye kompetansemål, nye prinsipp for opplæringa og nye læremiddel.

Alle kommunar i landet er i gang med førebuinga til denne store endringa.

Rekruttering av leiarar

Internasjonal og nasjonal forskning omtalar leiaren som ein avgjerande faktor for læring og utvikling. Sektor Oppvekst brukar mykje tid og ressursar til leiaropplæring og leiarstøtte, noko som også har gitt oss eit godt omdøme. Men vi er likevel uroa for rekruttering av leiarar framover. Leiarrolla i grunnskulen vert utfordra med stadig fleire administrative, praktiske og pedagogiske oppgåver. Samtidig aukar ansvaret, ikkje minst med endringa i opplæringslova §9a om mobbing og krenking. Det er vanlegvis svak søknad til slike stillingar, og vår kommune ligg ytst ute. Det vil truleg vere behov for ekstra tiltak for å sikre gode leiarar i Herøyskulen.

Forsvarlege barnehage- og skulebygg

Fleire av barnehagane og skulane våre er fortsatt ikkje godkjende etter forskrift om miljøretta helsevern. Dei to største utfordringane er relatert til Bergsøy skule avd. Borga og Ytre Herøy ungdomsskule. Men der er fleire utfordringar, både i barnehagar og skular.

Lokala til kulturskulen i kjellaren på kulturhuset har blitt betre siste året, men er likevel ikkje eigna til framtidig utvikling av kulturskulen.

6.PRIORITERTE DRIFTSTILTAK FOR Å NÅ MÅLA FOR 2019-22

1) Spesialpedagogisk hjelp i barnehage

Ein har siste året registrert ein stor auke i barn med store og samansette behov, og med rett til spesialpedagogisk hjelp i heim og i barnehage. I tillegg har vi tru på at tidleg oppdaging og tidleg hjelp styrker ei positiv utvikling og reduserer hjelpebehovet på sikt.

Det er behov for å midlertidig auke opp bemanninga med ca 50% stilling spesialpedagog på dette området.

Sum kr.400.000

MÅ-tiltak. Er gjennomført midlertidig for barnehageåret 18/19.

Konsekvensar ved å ikkje gjennomføre tiltaket:

Tiltaket er allereie gjennomført, pga lovfesta rettar og behov for spesialpedagogisk kompetanse. Bemanningsnorm gjorde omdisponering av pedagogar umuleg.

2) Bemanning for barn med ulike funksjonshemmingar

For å gi eit lovfesta tilrettelagd barnehagetilbod til funksjonshemma barn, er det gjort enkeltvedtak tilsvarande ca 3 årsverk. Tilbodet vert gitt i privat barnehage, og kommunen vi få refusjonskrav på bruk av assistentar. Kr 850.000 vert dekt gjennom omdisponering innan funksjon 211.

Behov for ny løyving: kr 900.000

Konsekvensar ved å ikkje gjennomføre tiltaket.

Budsjettoverskriding, dette sidan bemanningsnorma hindrar omfordeling/ innsparing innanfor det ordinære. Barna er allereie i barnehagane og refusjonskrava frå private barnehagar kjem.

2) Nye læremiddel jfr nasjonal skulereform

Stortinget har vedtatt ny grunnskulereform. Overordna del av læreplanverket er vedtatt, og nye læreplanar er under arbeid, og skal innførast frå hausten 2020 i heile grunnskulen. I samband med dette blir det behov for nye læremiddel; anten bøker, digitale læremiddel eller kombinasjonar.

Sum kr.600.000 og 500.000 over åra 2020 – 21.

Konsekvensar ved å ikkje gjennomføre dette:

Vi vil mangle læremiddel (bøker og digitale læremiddel) som støttar kompetansemåla i dei nye læreplanane. Elles er lærebøker i stor grad no utslitne, i påvente av nye læremiddel som konsekvens av grunnskulereforma.

7.PRIORITERTE INVESTERINGSTILTAK FOR Å NÅ MÅLA FOR 2019 – 21.**Digitalt utstyr i barnehage og skule**

I'Pad-satsinga i Herøyskulen skulle vere kjend. Gode erfaringar og resultat, gjer at vi ønskjer å kunne nytte verktøyet som læremiddel i begynnaropplæringa, på 1.-4.årstrinn, samt å kunne starte så smått allereie i barnehagen. Den økonomiske ramma har ikkje gitt rom for å kjøpe utstyret, vi må lease. Dette gjer eit stort innhogg i driftsbudsjettet, og er krevjande å handtere, med årlege kostnader på ca kr.775.000 pr år for årstrinna 1.-4.

Også på mellomtrinnet, og i særleg grad på ungdomstrinnet, er det for mange elevar pr digital eining til å kunne drive ei god og tilpassa opplæring.

IKT-avdelinga har ikkje hatt høve til å prioritere midlar til å auke opp «utstyrsparke». 2018 har vore svært utfordrande med lite utstyr med forventa funksjonalitet.

Oppvekst har dekket innkjøp av en del Chromebooks til YHU og Stokksund, med risiko for eit meirforbruk dette året.

Her trengst eit digitalt løft for grunnskule og barnehage, gjennom ei løyving spesifikt til formålet. Vi meiner løyvinga skal gå gjennom IKT, for innkjøp og tilrettelegging der.

Sum kr.650.000 – 450.000 – 195.000 over åra 2019 – 21. I tillegg kostnader til infrastruktur.

Vert budsjettert på IKT-budsjettet for Herøy.

Konsekvensar ved å ikkje gjennomføre dette:

Dårlegare tilpassa opplæring og meir behov for spesialundervisning. Vi vil vere dårleg rusta til å møte den nasjonale grunnskulereforma frå 2020, med nye læreplanar og auka bruk av digitale læremiddel.

I tillegg vil Herøyskulen sakke akterut i teknologisk utvikling. Elevane som kjem ut herifrå, vil ikkje ha dei digitale ferdigheiter dei skal ha etter læreplan og kompetansemål. Endå viktigare er at dei vil mangle den digitale kompetanse som trengst i eit samfunns- og arbeidsliv som vert meir og meir teknologisk, ikkje minst i vår region.

Utstyr og inventar i sektor Oppvekst

Skuleavdelinga fekk i 2016 og 2017 ei løyving på kr.400.000 til innkjøp av inventar og utstyr i grunnskulen. Dette betydde svært mykje, både for trivsel og læringsmetodar. Vi er derimot ikkje i mål. Det er fortsatt behov for meir investering i digitale læremidlar og programvare, og det er fortsatt behov for meir oppdatering og modernisering av både inventar og utstyr. Vi ber derfor om ein ny sum til fordeling - ikkje berre for Grunnskule som tidlegare, men også Barnehage, Kulturskule og Internasjonal skule - sektor Oppvekst samla.

Sum kr.500.000 for 2019 og 2021

10.oktober 2019

Sølvi Lillebø Remøy

Kommunalsjef Oppvekst

Adr: Pb. 274 6099 FOSNAVÅG Tlf: 700 81 300 Fax: 700 81 301 Bank: 8647.11.04800 Org.nr 964978840
E-post: postmottak@heroy.kommune.no www.heroy.kommune.no

NOTAT

Til: Økonomiavdelinga

Frå: Helse og omsorg

Saksnr
2018/955

Arkivkode
124

Dato
09.10.2018

BUDSJETTKOMMENTAR HELSE OG OMSORG 2019

Helse og omsorg ber om slik budsjetttramme for 2019:

Budsjettpost	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Brutto driftsutgifter	264.848.318	271.001.058
Brutto driftsinntekter	59.131.788	54.864.375
Netto driftsramme	205.713.530	216.136.683
Avvik i kr. frå førre budsjettår		
Avvik i % frå førre budsjettår		

1. GENERELT

Budsjettet er vidareført etter 2018 driftsnivå, utanom innsparingstiltaka jf. sak om innsparing, som er lagt inn. Fastløn overført frå Agresso til Arena er kontrollert og korrigert ved feil. Oppretta heimlar er korrekt. Pris og lønsvekst er lagt på sentralt av økonomileiar.

Tidligere reservert bevillingar/avsetningar pålagt sektoren på vel 4,030 million i 2018, er korrigert i null. Flyktingetenesta med si nettoinntekt på kroner 3,555 million, er overført til sektor for oppvekst jf. omorganisering. Med det som utgangspunkt er veksten i budsjettet frå 2018 til 2019 på 2,838 million.

Effektivering av innsparingsspakken er lagt inn med 3,8 million for 2019. Innsparingsskravet til helse og omsorg var 4,5 million. Tre av innsparingspunkta var knytt til prosess, her må vi legge til eit rammekutt på 700.000,- for 2019, for å oppnå det samla kravet på 4,5 million i innsparingssaka.

At resultatet ikkje vert betre etter innsparingstiltaka er iverksett, skuldast vekst i pensjonsgivande tilleggsløn i pleie og omsorg og bu og habiliteringsavdelinga med

ein auke på 1,697 million og eit førebels utlegg i talbudsjettet til prosjektet Kvikk Herøy på 534.000,-, som fyrst må vedtakast som vidareføring av nytt tiltak. Om det ikkje vert prioritert, skal 534.000,- takast ut av talbudsjettet.

2. ANSVAR OG OPPGÅVER

Helse og omsorg er den største sektoren i Herøy kommune. Sektoren har 4 avdelingar: Avdeling for tenestekoordinering, avdeling for barn, familie og helse, avdeling for bu og habilitering og avdeling for pleie og omsorg. Sektoren har ansvar for alle helse og omsorgstenester til innbyggjarar i eit livsløpsperspektiv.

Sektoren har totalt 258 oppretta årsverk, 12 fastlegeavtalar og 600% driftstilskot til fysioterapi per 01.01.2019, etter omorganisering og kutt.

3. UTVIKLINGSMÅL TENESTER

Utviklingsmål for tenester er satt opp i årsplanen for Helse og omsorg.

4. UTFORDRINGAR OG OVERORDNA VURDERINGAR

Sektor for helse og omsorg har generelt høgt press innan dei fleste tenesteområda. Det meste er godt kjent frå før, og også dokumentert gjennom evalueringsrapporten til Ressurssenteret for omstilling (RO) og gjennom tilsyn. Vi snakkar mellom anna om arbeidspresset i heimetenesta, flyten av pasientar til sjukeheim knytt til samhandlingsreforma, behovet for å styrke psykisk helsevern, barnevern og rehabilitering. Vi treng stadig fleire ressursar og ny kompetanse for å levere dei tenestene innbyggjarane har krav på. I nokre tilfelle er vi vel helt på grensa til å drive uforsvarleg, jf systemrevisjon frå fylkesmannen innan rus og psykisk helse.

Som vi veit har også legesituasjonen vore utfordrande i fleire år. Dei nye avtalene som vart gjeldande frå 2017 har ført til ei positiv utvikling, men det er fortsatt utfordringar. Tiltaka som vart nedfelt i den strategiske rekrutteringsplanen for fastleger er delvis gjennomført, planen er evaluert, og kjem til politisk handsaming i desse dagar.

5. KONSEKVEN SAR FOR VIDAREFØRING AV VERKSEMDA

Tenestene er tilfredstillande:

Samhandlingsreforma utfordrar oss fortsatt, og vi har betalt «bot» til Helseføretaket for 14 utskrivingsklare pasientar så langt i 2018. Likevel har vi stort sett klart å ha god og jamn pasientflyt i Herøy kommune. Kvaliteten på tenesta er gjennom brukarundersøkingar i all hovudsak vurdert til bra, medan kvaliteten på institusjonsbygga er av ein slik art, at vi ikkje kan basere oss på overbelegg av pasientar i/på gangareal.

Samhandlingsreforma har gjeve oss utfordringar i institusjonane, i heimetenesta og helsetenesta elles, knytt til behovet for fagkompetanse og auka press. Pasientane har eit anna og meir krevjande sjukdomsbilete no enn før. Vi ser også at det er utfordrande å følgje opp rehabiliteringsbehov, psykisk helse og born og unge utan å auke ressursane i takt med behovet. Frå 2019 vert det også innført kommunal

betalingsplikt for utskrivingsklare pasientar i psykisk helsevern og tverrfagleg spesialisert rusbehandling.

Konsekvensar av ei vidareføring av verksemda vil få konsekvensar. RO peika mellom anna i sin rapport i 2017, på behovet for å styrke tenesteområda, psykisk helse og barnevern. Denne vurderinga er heilt i tråd med eigen fagleg vurdering i kommunen. Dei høgt prioriterte tiltaka som vert foreslått frå avdeling barn, familie og helse, er såleis noko vi vurderar som nødvendige tiltak. **Herøy kommune har fått tilsagn på 400.000,- frå Fylkesmannen til å ny psykologstilling for barn og unge.** Kommunen må legge inn resterande midlar for at vi skal ta i mot tilskotet. Tiltaket er lagt inn som 1. prioritet over ønska nytt driftstiltak.

Vi ser ein auke i brukarbehov knytt til born og unge med avlastingsbehov, og unge-eldre som treng tettare oppfølging av den kommunale habiliteringstenesta, for å meistre kvardagen. Her har vi kostnader vi ikkje har budsjettdekning for i dag, men som vi likevel må betale.

Vi opplever fortsatt eit høgt press i heimetenesta. Kostrarapporteringar knytt til pleie og omsorgstenestene viser at Herøy kommune har hatt ein sterk produktivitetsauke sidan 2009. Ressurssenteret for omstilling (RO), trakk fram behovet for å arbeide meir førebyggjande i sin evalueringsrapport. Prosjekt kvardagsrehabilitering som var lagt fram i K-sak 83/16, vil vere viktig få å kome eit steg vidare for å løyse utfordringane vi ser i heimetenesta. **Her har vi fått tilskotsmidlar frå Fylkesmannen på 660.000,-, og vi kan omprioritere noko internt.** Helse og omsorg manglar 300.000,- for å fullbudsjettere prosjektet.

Helse og omsorg er vidare aktivt med i fleire prosjekt knytt til utvikling og bruk av velferdsteknologi. Vi er heile tida på jakt etter å arbeide smartare og meir effektivt. I 2018 er vi både i gang med velferdsteknologiens ABC og med i eit læringsnettverk for gode pasientforløp. Med teknologitutvikling, kjem auke i lisenskostnader. Vi ber difor om ein liten vekst i potten både på drift og investering, for å imøtekomme det.

Kommunen yt tenester i samsvar med lovverket:

Helse og omsorg skal som hovudregel få medhald i saker som vert overprøvd av fylkesmannen. I tillegg må ambisjonen vere å ha tilsyn, som ikkje fører til pålegg på grunn av avvik.

Brukarane er tilfreds med dei kommunale tenestene:

Helse og omsorg har planer om å gjennomføre nye brukarundersøkingar i 2019.

6. KONSEKVENSAV OMSTILLING, STANDARDREDUKSJON, NEDLEGGING AV TENESTER.

Helse og omsorg yt i all det vesentlege lovpålagde tenester, med individuelle vurderingar i kvar enkeltsak. Kommunen kan ikkje vurdere reduksjon i tenester ut frå kommunen sin økonomiske situasjon, eller vurdere standardreduksjon på generelt grunnlag. Kommunen si plikt er å vurdere kva den einskilde innbyggjar har rett til, av nødvendig helsehjelp. Ein ser ikkje at det er mogleg å skalere ned tenester, utan at innbyggjarar vert skadelidne.

Helse og omsorg vurderer likevel kontinuerlig om vi kan arbeide meir effektivt, for å løyse fleire oppgåver utan tilsvarande auke i ressursane.

7. FORSLAG TIL ENDRINGAR OG NYE TILTAK

MÅ-tiltak drift 2019

(Må-tiltak betyr at tiltaka er i drift, og har kostnader vi må betale)

Driftstiltak 1 – Barn, familie og helseavdelinga har kostnader knytt til endra avtalar med fastlegane, jf. reforhandling i 2016. Ei avtaleendring var heilt naudsynt for å behalde og rekruttere fastlegar i kommunen. Endringar i avtalen vart ikkje kostnadsjustert i budsjettet for 2017 eller 2018, men er kostnader vi må betale.

Kostnad: Kostnaden er omlag 1.000.000 per år.

Driftstiltak 2- Det vert her vist til ei eiga sak i kommunestyret om utfordringar med omsyn til auka utbetalingar til sosialhjelp i kommunen. Det vert set inn ulike tiltak for å få ned utbetalingane , men like vel er det nødvendig å auke budsjettet på dette området.

Kostnad: Kostnad vert estimert til ein auke på 5.000.000 per år.

Driftstiltak 3 – Bu og habiliteringsavdelinga har fått ein bebuar med vesentleg auka brukarbehov. Vedkomande treng ein ressurs på 5,27 årsverk, som ikkje er budsjettert. Behovet er vedvarande. Innsatsen utløyser statstilskot, etter kommunen sin egedel er betalt.

Kostnad: Kostnaden er omlag 2.280.000 per år.

Driftstiltak 4 – Bu og habiliteringsavdelinga har ansvar for auka behov/nye born i avlasting og skule tilsvarande 1,92 årsverk, som ikkje er budsjettert. Behovet er vedvarande. Innsatsen utløyser ikkje statstilskot.

Kostnad: Kostnaden er omlag 1.400.000 per år.

Prioriterte ØNSKA-tiltak, drift 2019

(Tiltak som er sterkt naudsynte for å levere forsvarlege tenester)

Driftstiltak 1 - Kommunen har søkt og fått om midlar frå Fylkesmannen til ei psykologstilling på 400.000,- som er maksimalt tildelingsbeløp. Denne stillinga skal særleg ha ansvar for barn og unge. Det er meldt om eit stort behov for dette i kommunen. Dersom vi får tilskotet, vil kommunen trenge ei kommunal avsetning på 680.000,- per år, for å dekkje inn ein slik ressurs.

Kostnad: Kostnaden blir om lag 680.000,- per år.

Driftstiltak 2 – Oppretthalde stilling i barneverntenesta

Kommunen har i fleire år fått midlar til styrking av barneverntenesta. Per i dag (2017) betalar fylkesmannen tilskot til ei 100% stilling. Det er ikkje forventta at tilskotet vert vidareført i 2018. Kommunen må difor sjølv budsjettere kostnaden, om vi skal halde oppe det nivået vi har i dag på tenestelevering. Med tanke på RO sin rapport, viser det seg også her, at vi treng dei ressursane vi har.

Kostnad: Kostnaden blir omlag 730.000,- per år.

Driftstiltak 3 – Styrking innan psykisk helsevern

Utfordringane innan psykisk helsetenester er stadig aukande. Både evalueringsrapporten frå RO og tilsynet frå Fylkesmannen syner at vi har behov for å prioritere dette området sterkare.

Kostnad: Kostnaden blir omlag 1.100.000 per år.

Driftstiltak 4- Kvikk-prosjektet har bidrege til at mange som slik med psykiske utfordringar og/eller rus har kome ut og i aktivitet. Per i dag er det 40 aktive brukarar. Dette prosjektet som vi har fått midlar for av fylkesmannen krev no at kommunen og legg inn ein eigendel om det skal kunne fortsette. Denne eigendelen er anslagsvis kr. 534.000.

Driftstiltak 5 – Prosjekt kvardagsrehabilitering

Viser til K-sak 83/16, der prosjektet skulle sjåast i samanheng med budsjettarbeidet, men førebels ikkje har klart å bli prioritert.

Fylkesmannen har nyleg gitt Herøy kommune 660.000,- for 2018 til å starte dette prosjektet. Ut frå tidligare erfaringar veit vi at det er mogleg å få overført unytta midlar til neste år. Oppstarta prosjekt vert også prioritert ved neste tildeling, noko som betyr at den kommunale eigeninnsatsen vert mykje lågare dei fyrste åra. Prosjektrapporten viser at er behov for eit kjernepersonale med, ergoterapeut, fysioterapeut, sjukepleier i 60 % kvar som er ressurspersonar i kvardagsrehabiliteringa. Dette kjernepersonale kallar vi motorteam. Disse bør ha kompetanse og vidareutdanning innan rehabilitering, der rolla er å kunne kartlegge behov, opplæring, holdningsendring, organisering. Heimetrenerane blir heimetenesta i det enkelte distrikt. I desse stillingane som motorteam bør det opprettast nye stillingar. Sidan vi har fått tildelt støtte, og kan omprioritere noko internt, vil kostnaden for Herøy i 2019 bli ein marginal sum for 1, 8 årsverk til dette. (Forventar å møte vekst i teneste, utan å auke ressursar, leve heile livet, gode pasientforløp, velferdsteknologi)

Kostnad: Kostnad samla sett er om lag 300.000,- i 2019 og aukande frå 2020.

Driftstiltak 6 – I samband med at 7-stjerna har hatt eit samarbeid med spesialisthelsetenesta, har det også vore dialog om å bruke det nyoppstarta ACT-teamet som er lokalisert i Myrvåg. Dette teamet skal gi eit behandlingstilbod til dei sjukaste pasientane innan psykisk helse, som ikkje kan nytte seg av andre tilbod. Kommunen må betale ein eigendel for kvar pasient som skal nytte dette tilbodet.

Helse og omsorg foreslår å sette av 150.000,- til dette. Det vil truleg dekke behandling av 2 pasientar i året.

Kostnad: Kostnaden er 150.000,- per år.

Driftstiltak 7- Utviklinga av omfanget av sosialtenesta i kommunen har vore sterkt aukande. Dette visast også ved den utbetalinga som har vore og som vert handsama i eigen sak. Det er eit behov for å kunne yte meir bistand overfor denne utsette gruppa og ein foreslår difor ei ny stilling som rettleiar innan sosialtenesta.

Kostnad: Kostnaden vil vere 667.000,- per år.

Driftstiltak 8 – Auka stilling som kommuneoverlege
I samband med gjennomføringa av den nye akutforskrifta, kjem det stadig større krav til det å vere den samfunnsmedisinske ansvarlege i kommunen. Det vert også nye krav for kommunen til oppfølging av den einskilde turnuslege, og lege under spesialisering. Det er vidare nye krav til vaktberedskapen. Alt dette gjer at ein vil melde behov for ei halv stilling til, som kommuneoverlege.

Kostnad: Kostnaden vil vere om lag 800.000,- per år.

Andre ønska tiltak som vert lagt fram og er lagt inn i Arena:

Driftstiltak 1- Reduksjon av fastlegar med leigeavtale.
Ein av fastlegane har sagt opp si leigeavtale med kommunen, og flytter med seg fastlegelista si ut av dei kommunale kontora. Dette fører til ein reduksjon i leigeinntektene for kommunen. På kort sikt vil det vere vanskeleg å redusere utgiftene tilsvarande.

Kostnad: Kostnaden vil vere 450.000,- i 2019.

Driftstiltak 2 - Familiestøtte. Viser til K-sak 96/17 der kommunestyret handsama sak om familiestøtte og var positive til å få set i gong ordninga. Helse og omsorgskomiteen var initiativtakar for å få på plass ei serviceteneste for særleg utsette familiar. Ordninga vart budsjettert kun som eit prøveprosjekt for 2018, slik at det må inn på nytt for å vidareførast som tilbod.

Kostnad: Kostnaden er berekna til 150.000,- per år.

Driftstiltak 3 – Vi må auke budsjettet til lisens på grunn av utrulling av teknologi. For eRom aleine er kostnaden for 14 brett 29.400 og aukande til 130.200 frå 2020 og utover.

Kostnad: Kostnaden er 29.400,- for 2019, og aukande til 130.200,- frå 2020.

Driftstiltak 4 – Oppretting av eige område for psykososialt kriseteam.

Det psykososiale kriseteamet er endra i forhold til kven som er med i det. Det er behov for å sette av eit beløp for å ivareta kurs og opplæring. I samband med lønsoppgjøret er det venta at det kjem nokre nye utgifter til for utføringa av dette arbeidet.

Kostnad: Kostnaden er 30.000,- per år.

MÅ-tiltak investering 2019

(Tiltak som viser seg nødvendig på grunn av slitasje og forventa utvikling)

Investeringsiltak 1 – Vidareføring av posten til utskifting av utstyr på 250.000,-
Grunngjeving for prioritering: Det er behov for stadig fornying av utstyr til store kostnadar.

Investeringsiltak 2 – Det er innført eRom ved Myrvåg omsorgssenter i samarbeid med SSIKT no i 2018. Herøy lokalt har budsjettert kostnad på brett og lisens i 2018. I utviklingsplanen for Herøy legg vi opp til ei utrulling av tiltaket i Herøy med 48 nettbrett i 2019. Vi må budsjettere lisens(2100 pr brett)og kostnad på brett (6000 pr brett) i budsjett. Lisens på 48 brett i 2019 x 2100 = 108 000,-

Kostnad nye brett er 48 x 6000 =288 000,- Summert= 396 000,- i 2019.

8. KOMMENTAR TIL DRIFT OG INVESTERING

Forslag til tiltak på drift er delt opp etter

- 1: Om dei er i drift og effektuert per d.d
- 2: Prioriterte ønska tiltak for å drive fagleg forsvarleg innan gjeldande lov og regelverk.
- 3: Ønska tiltak som vil gje eit betre tilbod, eller har kostnader som vil kome.

Forslag til investering er foreslått etter det vi ser på som høgst nødvendig knytt til slitasje, og eit velferdsteknologiprojekt i samarbeid med SSIKT, der vi skal rulle ut eRom på sjukeheimane.

Med helsing
Renathe Rossi-Kaldhol

Kommunalsjef Helse og omsorg

Delegerte saker frå avdelingane

DS 25/18 Serveringsløyve - melding om endring. 26.10.2018 00:00:00

DS 26/18 Skjenkeløyve for Oktoberfestivalen - løyve til enkeltarrangement 28.09.2018 00:00:00

Referatsaker

RS 42/18 Er din kommune årets nynorskkommune 2018 Er din kommune årets nynorskkommune 2018 15.10.2018 00:00:00

R-fsk

Fra: Anne Kirkhusmo <Anne.Kirkhusmo@sprakradet.no>
Sendt: 15. oktober 2018 10:04
Emne: Pressemelding frå Språkrådet - er din kommune årets nynorskommune?
Vedlegg: Pressemelding frå Språkrådet- årets nynorskommune.docx

Er din kommune årets nynorskommune 2018?

Jobbar du i ein nynorskommune som gjer ekstra godt språkarbeid? Då er det kanskje nettopp din kommune som bør bli årets nynorskommune 2018.

Aktuelle kommunar og fylkeskommunar søkjer sjølve for å vere med i konkurransen. Prisen er på 100 000 kroner. Vinnaren blir ein nynorskommune eller -fylkeskommune som tar særleg godt vare på den nynorske målforma. Kommunar som har søkt tidlegare, er velkomne til å gjere det igjen. Det er Kulturdepartementet som deler ut prisen.

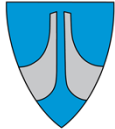
– Nynorsken er under press, og i desse tider med både kommune- og fylkessamanslåingar er det ekstra viktig at nynorskommunane gjer godt og medvite arbeid for denne målforma. I år vil vi derfor særskilt oppmode kommunar eller fylkeskommunar som skal slå seg saman, om å søkje om å få prisen, seier Margrethe Kvarenes, seksjonssjef i Språkrådet.

Les meir i den vedlagde pressemeldinga.

Vennleg helsing
Anne Kirkhusmo
kommunikasjonssjef | Språkrådet
Tlf.: 416 74 135

Språkrådet

 HERØY KOMMUNE RÅDMANNEN	
Reg.nr.	Saksbeh.
15 OKT. 2018	
Ark.kode P	
Ark.kode S	
J.nr.	Dok.nr.
Kassasjon	

Per Morten Bjørlykke
Flusundvegen 11
6091 Fosnavåg

Saksnr
2018/77

Arkiv
P00

Dykkar ref

Avd /sakshandsamar
UTV

Dato
07.08.2018

FARTSAVGRENSINGAR TIL SJØS OG ANSVAR FOR DESSE

Viser til brev sendt til Ordfører den 28.07.2018, som gjeld høg fart i kommunens sjøområder.

Vi vil takke for tilbakemelding og engasjement når det gjeld tryggleik i sjøen.

Regulering

Ferdsl på sjø er regulert av fartsforskriften

(<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2009-12-15-1546>).

Denne forskrifta er generell og gjeld heile landet. Den gjev og heimel til kommunar til å fastsette lokale fartsforskrifter.

Fartsforskriften

Hovudregelen i fartsforskriften står i § 2 og er ei generell fartsavgrensing:

"Fartøyer skal utvise forsiktighet og avpasse farten etter fartøyets størrelse, konstruksjon, manøvreringsevne og farvannsforholdene, slik at det ikke ved bølgeslag eller på annen måte oppstår skade eller fare for skade på personer, herunder badende, andre fartøyer, farvannets strandlinjer, kaier, akvakulturanlegg eller omgivelsene for øvrig."

§ 3 set ei maksimal fart på 5 knop om ein ferdast nærare enn 50 meter frå stader der bading går føre seg.

"Fartøy som nevnt i § 1 som passerer innenfor en avstand av 50 meter fra steder hvor bading pågår, skal ikke gå med større fart enn 5 knop (ca. 9,2 km/time)."

Desse føresegna burde dekke opp for dei fleste sjøområda i kommunen. Dessverre viser det seg at fleire ikkje kjenner til, eller overheld desse føresegna.

Forskrift om fartsavgrensing i sjøen i Herøy kommune

Kommunar er ikkje pålagde å ha eigne fartsgrenser til sjøs, dette er frivillig.

Politisk er det vedteke ei forskrift om fartsavgrensing i sjøen i Herøy kommune for områda Straumane (7 knop) og Fosnavåg hamn (5 knop). Kystverket må godkjenne denne forskrifta.

Kystverket har tidlegare etterspurt fleire opplysningar i saka. Desse er sendt inn saman med ein søknad om plassering av skilt.

Når Kystverket har godkjent dette vil arbeidet med skiltinga ta til.

Ansvar

Når det gjeld ansvar er det er den enkelte fører av fartøy som pliktar å setje seg inn i og fylgje dei reglane som gjeld på sjøen. Om nokon skulle forårsake skader på grunn av brot på desse reglane er det sjølvsgagt dei som har ansvaret og ikkje kommunen. Dette gjeld sjølv om kommunen ikkje har fastsett lokale fartsavgrensingar.

Kommunen har ikkje heimel til å handheve brot på verken sentrale eller lokale fartsforskrifter. Det er det politiet som må gjere.

Haldningskampanje

Med grunnlag i tilbakemeldingar og observasjonar vil vi vurdere om det skal setjast i gong ei haldningskampanje retta mot ansvarleg ferdsl på sjøen.

Har du spørsmål kring saka kan du kontakte: Torger Kvalsund,
torger.kvalsund@heroy.kommune.no - 90156347

Med helsing

Fred Arnesen
Avdelingsleiar
Anlegg og driftsavdelinga

Torger Kvalsund
Sakshandsamar
Anlegg og driftsavdelinga

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

MØRE OG ROMSDAL FYLKESKOMMUNE
Postboks 2500
6404 MOLDE

Saksnr 2018/1299 Arkiv Dykkar ref Avd /sakshandsamar Dato
2018/1299 UTV 15.10.2018

HØYRING MULIG REDUKSJON I BUSSTILBOD FRÅ 1. MAI 2019 - SVAR

Saka gjeld endring i rutetilbod:

Rute/linje	Kl.	Trase	Turnr	Endring	Dagtype	Antall reisande pr avg	Merknad	Rutepakke
210	05:50	Stordal - Sjøholt	103	Lite påstigende pax Stordal til Sjøholt. Framleis rute Sjøholt - Ålesund	mandag-fredag	4,2	påstigningstatistikk Stordal - Sjøholt	4
235	11:30	Steinshamn - Myklebust	107	utgår	mandag-fredag	4,14		4
235	11:50	Myklebust - Finnøy	110	utgår	mandag-fredag	5,02		4
238	16:50	Skodje - Vadset	101	utgår	mandag-fredag	0,05		4
241	06:10	Midsund-Heggdal-Solholmen		Utgår	Mandag-fredag skuledagar	0		8
245	07:40	Vestnes-Fiksdal	103	Kutte Øverås/Nerås på turen skolefri	Mandag-frdag skulefri	0	Kun liten del av trase som tas bort.	7
310	15:13	Årvik - Garnes	605	Utgår	laurdag	2,91		5
334	15:50	Leikong - Voldnes	113	Utgår	Mandag-fredag skuledagar	0,38		5
334	16:00	Voldnes - Leikong	120	Utgår	Mandag-fredag skuledagar	0,09		5
338	15:50	Garnes-Volda	606	Utgår	laurdag	1,15		5
338	16:20	Volda - Garnes	605	Utgår	laurdag	2,5		5

Sak om ruteendingsprosessen har vore annonsert på nettside og sosiale mediar og vi har ikkje motteke merknadar på forslaget frå fylket. Ein har og lagt fram saka for sektor oppvekst og lokal skule som ikkje hadde kommentarar til saka.

Har du spørsmål kring saka kan du kontakte: Jarl Martin Møller,
jarl.martin.moller@heroy.kommune.no - 97506761

Med helsing

Jarl Martin Møller

Jarl Martin Møller

Kommunalsjef
Samfunnsutvikling

Sakshandsamar
Utviklingsavdelinga

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

HERØY KOMMUNE
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Herøy kommune - vedtak i klagesak etter alkohollova - prikktildeling

Fylkesmannen stadfestar kommunen sitt vedtak. Klagen har ikkje ført fram.

Syner til kommunen sin oversending av 14.06.18.

11.04.18 har Herøy kommune, under delegert sak nr. 12/18, fatta vedtak om å tildele Yong Hong Restaurant Dao Fu to prikkar for manglande innlevering av omsetningsoppgåve for alkohol innan fristen.

Vedtaket er klaga på av Yong Hong Restaurant Dao Fu ved brev av 25.04.18. Som grunnlag for klagen er det i det vesentlegaste hevda at kommunen sitt informasjonsbrev av 06.02.18 om innrapportering av alkoholomsetning ikkje vart mottatt. Regnskapsfører var slik ikkje kjent med fristen for å sende inn omsetningsoppgåve for alkohol.

Herøy formannskap handsama klagen i møte den 12.06.18. Under F-sak nr. 119/18 er delegert vedtak i sak nr. 12/18 opprettheldt. I samsvar med alkohollova (al.) § 1-16 er saka etter dette oversendt fylkesmannen som klageinstans.

Fylkesmannens merknadar:

Fylkesmannen kan prøve om vedtaket er innholdsmessig lovleg, om vedtaket er treft av rette organ og om det er blitt til på lovleg måte.

Avgjerdsmyndigheit

Av alkoholforskrifta § 10-5, andre ledd går det fram at kommunestyret fattar enkeltvedtak om tildeling av prikkar. Kommunestyret har likevel ein delegasjonsåtgang etter kommunelova § 10 som gir kommunestyret moglegheit til å gi eit utval kompetanse til å fatte vedtak i enkeltsaker. I K-sak 24/16 har kommunestyret i Herøy delegert saker etter alkohollova til formannskapet.

Etter dette finn fylkesmannen at vedtak om tildeling av prikkar er treft av rette organ.

Sakshandsaming

Av alkoholforskrifta § 10-5 følgjer det at kommunen skal sende ut førehandsvarsel der det føreligg grunnlag for prikktildeling.

I denne saken vart Yong Hong Restaurant Dao Fu ved brev av 06.02.18 orientert om at frist

for innlevering av omsetningsoppgåve var 01.03.18. Slik omsetningsoppgåve vart ikkje levert innan fristen. Ved brev av 14.03.18 fekk Young Hong Restaurant varsel om tildeling av prikkar med frist for tilbakemelding 23.03.18. Det kom ingen merknad til varselet. Av kommunen sitt vedtak om prikktildeling er det informert om klagerett, samtidig som det er orientert om moglege konsekvensar ved ytterlegare prikktildelingar.

At det skal tildelast prikkar ved brot på frist for innlevering av omsetningsoppgåve er forskriftsbestemt med heimel i alkohollova. Kommunen kan slik ikkje utøve skjønn. Av forskrifta § 10-4 går det fram at kommunen kan tildele færre prikkar dersom det føreligg heilt spesielle og svært formildande omstende. Det er ikkje heimel til heilt å unnlata å tildele prikkar.

Etter dette finn fylkesmannen at sakshandsamingsreglane er blitt fylgt under saksbehandlinga og at vedtaket baserer seg på riktige faktiske premisser. Vedtak om tildeling av prikkar er slik blitt til på lovleg måte.

Vedtaketts innhald

Av alkoholforskrifta § 10-3, tredje ledd, jf. § 10-2 følgjer det at kommunen «skal» tildele bevillingshavar to prikkar ved manglande levering av omsetningsoppgåve innan gjeldande frist satt av kommunen. Det er ikkje omtvista at Yong Hong Restaurant Dao Fu leverte inn omsetningsoppgåve 16.03.18, 16 dagar etter fristens utløp. Dette er i følgjer forskrifta § 10-3 eit brot og skal ifølgje § 10-2 føre til tildeling av to prikkar. Sjølv om Yong Hong Restaurant Dao Fu hevdar at dei ikkje fekk kommunen sitt brev med orientering om leveringsfrist, og omsetningsoppgåve vart levert når regnskapsfører vart kjent med fristen, endrar ikkje dette det faktum at kommunen sin frist var gått ut. Yong Hong Restaurant Dao Fu er sjølv ansvarleg for å gjere seg kjent med kommunen sine fristar for innlevering av omsetningsoppgåve, samt å vere registrert med riktig adresse. Klagen kan slik ikkje føre fram på dette punkt.

Etter dette finn fylkesmannen at vedtak om tildeling av prikkar er innhaldsmessig lovleg.

Fylkesmannens vedtak:

Med heimel i alkohollova § 1-16, jf. forvaltningslova § 32, finn fylkesmannen å stadfeste Herøy kommune sitt vedtak i sak 12/18. Klagen har ikkje ført fram. Dette vedtaket er endeleg og kan ikkje klagast på vidare, jf. forvaltningslova § 28. Parten er underretta om vedtaket ved kopi av dette brevet.

Med helsing

Helge Mogstad (e.f.)
direktør

Marina Opstad

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi:

YONG HONG RESTAURANT Dao Fu Sentrumsgården 6099 FOSNAVÅG

Herøy kommune (Møre og Romsdal)
Postboks 274
6099 FOSNAVÅG

Vår dato: 17.09.2018
Vår ref.: 201834592-6
Arkiv: 611
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Katrine Stenshorne Odenmarck
22959327/kast@nve.no

Ny 66 (132) kV kraftledning fra Djupvik og Sandvikskaret. Høring av konsesjonssøknad.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har mottatt konsesjonssøknad fra Mørenett AS om bygging av en ny ca. 5,1 km lang 66 kV kraftledning mellom Djupvik og Sandvikskaret. Anlegget ligger i Herøy kommune i Møre og Romsdal fylke.

Søknaden

Bakgrunnen for omsøkte tiltak er behovet for å forsterke forsyningen til ytre søre Sunnmøre med Fosnavåg og Gursken som sentrale forsyningsområder. Begge disse to områdene har i dag kun ensidig forsyning og Mørenett ønsker å etablere en tosidig forsyning for å øke forsynings sikkerheten. Omsøkte tiltak vil sikre dette, samtidig som det vil legge til rette for en fremtidig overgang til 132 kV spenning i regionalnettet. Total lengde på ny kraftledning er ca. 5,1 km, og kraftledningen vil bygges parallelt med eksisterende kraftledninger i området.

Mørenett AS søker om konsesjon i medhold av energiloven.

Mørenett AS søker også om ekspropriasjonstillatelse (oreigningsloven av 23.10.1959, § 2 punkt 19) for nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive de elektriske anleggene, herunder rettigheter for all nødvendig ferdsel/transport. Samtidig søkes det om forhåndstiltredelse (oreigningslova § 25) som innebærer at grunn og adkomstrettigheter kan tas i bruk før skjønn er avholdt.

Gjennom høring av konsesjonssøknaden ønsker vi å motta synspunkter på planene og forslag til tiltak som kan redusere negative virkninger.

Søknaden er tilgjengelig på NVEs internettsider www.nve.no/kraftledninger.

Skjema for uttalelser finnes på våre internettsider. Uttalelser kan også sendes som e-post til nve@nve.no eller som brev til NVE, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO.

Uttalelser må sendes NVE **innen 29. oktober 2018**.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Informasjon til kommunen

Vi ber kommunen om å legge ut informasjon om søknaden ut på sine internettsider og ev. facebooksider, og å orientere aktuelle lokale velforeninger, idrettslag, interesseorganisasjoner m.fl. om søknaden.

Med hilsen

Siv Sannem Inderberg
seksjonssjef

Katrine Stenshorne Odenmarck
førstekonsulent

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Mottakerliste:

DIREKTORATET FOR SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP (DSB) REGION MIDT-NORGE

Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Herøy kommune (Møre og Romsdal)
Møre og Romsdal fylkeskommune

Kopi til:

MØRENETT AS
MØRENETT AS v/Stig Julius Haugen

Fra: Arkiv Herøy[arkiv@ssikt.no]
Sendt: 17.09.2018 12:55:29
Til: Lisbeth Moltu Espeseth
Tittel: Høring av konsesjonssøknad - høgspenlinje Djupvik-Sandvikskaret

---

Fra: nve@nve.no <nve@nve.no>
Sendt: 17. september 2018 09:21
Til: Postmottak Herøy <postmottak.heroy@heroy.kommune.no>
Emne: Høring av konsesjonssøknad - Kommune, fylkeskommune, fylkesmann, mfl.. NVEs referanse: 201834592-6

Til Herøy kommune (Møre og Romsdal)

Vedlagt følger dokument **201834592-6 Høring av konsesjonssøknad - Kommune, fylkeskommune, fylkesmann, mfl.** fra **NVE - Norges vassdrags- og energidirektorat.**

SUN

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Herøy kommune
Rådhusgata 5
6090 FOSNAVÅG

 HERØY KOMMUNE RADMANNEN	
Reg. nr.	Saksbeh.
12 OKT. 2018	
Innkode P	
Innkode S	
Jnr	Dok nr
Kassasjøn	

Dykkar ref:	Dykkar dato:	Vår ref:	Vår saksbehandlar:	Vår dato:
		111343/2018	Geir Olsen, 71 28 02 66	08.10.2018

Søknad om ruteløyve for flybuss på strekninga Ålesund Lufthavn Vigra og Ålesund - fråsegn

Frå Ålesund Turvogn Service AS har vi motteke søknad om å få drive persontransport med motorvogn i rute (flybuss) mellom Ålesund Lufthavn Vigra og Moa/Ålesund, samt mellom hurtigbåtkaia på Valderøya og flyplassen.

Søknaden om ruteløyve følgjer vedlagt dette brevet.

Det er samferdselsutvalet i Møre og Romsdal som er løyvestyresmakt for rutegående transport innan fylket. Vi tek sikte på å handsame søknaden i samferdselsutvalet sitt møte 5. desember i år.

Vi ber om Dykkar eventuelle fråsegn til søknaden innan 5. november 2018.

Med helsing

Jesper Wiig
fung. seksjonsleiar

Geir Olsen
rådgivar

Kopi:
Ålesund Turvogn Service AS Postvegen 151 6040 VIGRA

Ålesund Turvogn Service AS

Postvegen 151
6040 Vigra

Samferdselsavdelingen i Møre og Romsdal
Fylkeshuset

6404 MOLDE

Ålesund den 26.09.2018

Søknad om konsesjon ihht. § 25, jf. § 13, i yrkestransportlova

Ålesund Turvogn Service AS innehar per i dag fem turvognløyver, samt løyve for transport av hotellgjester mellom hotell i Ålesund og Ålesund Lufthavn, Vigra. I gjennomsnitt har vi for tiden i underkant av 30 daglige turer til/frå flyplassen med buss og minibuss.

Vi vil med dette søke om konsesjon for kommersiell drift av "Flybuss" mellom Moa, Ålesund og Ålesund lufthavn – Vigra samt mellom hurtigbåtkai Valderøy og flyplassen.

Etter vår mening har vi ett bedre grunnlag for ruteoppfølging/endringer enn hva dagens ordning er basert på.

Overstående baseres på vår kunnskap om flybevegelser, og evne til å snu rundt en operasjon i løpet av meget kort tid.

Det er heller ikke negativt at vi allerede mottar oversikt over flybevegelser for kommende måned fra alle flyselskaper allerede.

Ved å tildele oss konsesjon på søkt rute, vil det gi oppdragsgiver mulighet for å konsentrere seg om lokalruter av mer forutsigbar art. Dette basert på den arbeidsmengde det er å følge med flytider og de endringer som kreves i operasjonen.

I tillegg antas det at dagens trafikk tall på Flybussen ikke gir noe økonomisk gevinst for fylket.

Med en kommersiell aktør på ruten, vil fylket kunne bruke merkostnadene på denne ruten til andre formål for fylkets innbyggere.

Videre vil det etter vår mening gi en økt miljøgevinst i tillegg til den økte motivasjon en kommersiell aktør vil ha for å få opp antall passasjerer i denne ruten. Dette skal en klare med service og pålitelighet.

Det skal søkes at buss skal stå klar for mottak av passasjerer, uansett når enn landing måtte forekomme. Alt annet vil skape misnøye både blant flybussens kunder og selskapene som håndterer passasjerene ved lufthavnen.

Vi vil kjøre til alle rutefly, samt charteravganger.

Samferdselsavdelingen fastslår at de gjennom kollektivtransporten søker å gi innbyggerne i fylket et godt tilbud. De reisendes tilbud kan ikke å anses som godt nok per i dag slik vi ser det, og fra de tilbakemeldingene vi får.

Dette ønsker vi å gjøre noe med.

Ålesund Turvogn Service AS

Postvegen 151
6040 Vigra

Kjøreplan:

Kjøreplan vil være mye likt dagens program.

Dog vil det være noe endring på bakgrunn av at materiell utelukende skal benyttes på gjeldende ruter.

Ruteplan vil bli ettersendt ved tildeling av løyve.

Angang fra flyplassen skal være ved ankomst, når passasjerene har fått sin bagasje.

Angangstider settes i henhold til alle rutetider og vil endres fortløpende etter de.

De vil søkes kunngjort både på frammr.no og flybussen.no

Hotellene i Ålesund kommune vil bli innlemmet i flybussens rute.

Dette på bakgrunn av løyve vi har fra tidligere.

Vi mener dette ikke vil gi nevneverdig utslag på tidsplan, da en i hovedsak vil benytte 2 kjøretøy til/fra alle fly.

Forslag til takstregulativ:

Inntil videre vil en videreføre dagens takstsystem.

Dog med noe mindre endringer.

Ikke minst for å oppnå passasjervekst.

Krav ihht. § 6 i yrkestransportlova:

Ålesund Turvogn Service AS innhar i dag turvognløyver ihht. nevnte lov.

Dokumentasjon vil bli fremlagt etter Samferdselsavdelingens ønske.

Antall løyver vil reguleres etter behov.

Materiell

Ålesund Turvogn Service AS ønsker å benytte forskjellig størrelse på busser til tilbudet etter behov.

Utgangspunktet er busser med om lag 50 sitteplasser og plass til bagasje.

Man ser foreløpig ett behov for 6 – 8 busser.

En arbeider per nå med at dette skal være nye kjøretøy, egnet for denne bruk.

Transport av rullestoler vil foregå med egne kjøretøy egnet for formålet.

Prisene vil være samme som resterende takstregulativ, men tilbudet antas godt mottatt ettersom en vil hente/levere ved oppgitt adresse for samme pris.

Dette er en påstand vi fremsetter etter en erfaringsmessig ser at multifunksjonelle busser fort ikke fungerer som de skal, og sjåførene har store gjennomføringsproblemer i det daglige.

Ikke minst fordi dette er tidkrevende.

Målgruppe

Tilbudet skal tilpasses flyruter til/fra Ålesund lufthavn, Vigra og er for alle flypassasjerer.

En vil søke økning i andel flypassasjerer som benytter flybussen fremfor egen transport gjennom service og kvalitet.

Ålesund Turvogn Service AS

Postvegen 151
6040 Vigra

Oppstart

Vi ønsker oppstart ny drift av flybussen i Ålesund fra og med 01.04.2019

Ytterligere opplysninger

Ved ønske om ytterligere opplysninger, står undertegnede til Deres disposisjon.

Med hilsen

Arild Røder
Styrets leder

Vedlegg: 5